

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN22825	ImageGroup:	I4CN10248
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	མངོན་རྟོགས་རྒྱ་གཞུང་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱད་པ། mngon rtogs rgyan gyi gzhung 'brel dang dka' gnas la dpyad pa/
Author:	བསོད་ནམས་སེངྒེ bsod nams seng+ge
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs bsgrigs khang /
Date:	2019
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 2020

༡། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་གཞུང་འབྲེལ་དང་
དཀར་གནས་ལ་དབྱེད་པ།

མཚན་པ་ཡོ། གོ་པོ་རབ་འབྲེལ་པ་བཅོད་ནམས་མེད་གྱེ།

ཨ་མ་གཙུག་ནང་བརྟན་དཔེ་རྩི་འཛེལ་བརྟེན་གས་རྒྱུ་གུ་ཁང་ནས་བ་རྒྱུ་པ་ས།

༡༡ །མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་དང་
དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ།

མཚན་པ་པོ། གོ་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་པོ་དེ་ནི་མཐུན་པོ་ལོ།

སེར་གཞུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛུལ་པ་སྐྱེ་བྱུང་གས་ཀྱི་ལ་ཁང་ནས་པ་སྐྱེ་གས།

དཀའ་ཆག

- ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མཛན་རྟགས་
བྱན་ཀྱི་གཞུང་ལྷ་སྦྱོར་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ཤེས་རྟོན་
༣༠ མཛའི་གཤེད་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སྟེ། (1)
མཛོད་བཙུན་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ། (1)
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུན་པ། (2)
དང་པོ། སྦྱོར་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཚས་ཐེ་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག ། (4)
གཉིས་པ། དེ་ལས་ཚས་ལྔས་མདོ་རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ། (9)
གསུམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བཅས་འདིས་མདོ་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། (12)
ཀྱང་བཤད་བྱའི་མདོ་རིས་གཟུང་བ། (12)
ཀྱང་དཀངས་འབྲེལ་ཤིང་རྟའི་སྟེལ་འབྱེད་རིས་གཟུང་བ། (14)
ཀྱང་དེས་སྟེལ་རི་ལྟར་བྱེ་བའི་ཚུལ། (16)
ཀྱང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རིས་གཟུང་བ། (17)
ཀྱང་དཀངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ། (21)
བཞི་པ། ཐཐས་སྟེ་བབ་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རྟོན་དཀོན་ལ་འཇུག་པ། (23)
ཀྱང་བཙུན་བྱེ་ཤེས་སྦྱོན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཛོད་བཙུན་པ། (23)
ཀྱང་འཕགས་པས་རི་ལྟར་བྱེ་བའི་ཚུལ། (23)
ཀྱང་སྟེལ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། (25)
ཀྱང་གནད་ཀྱི་རྟོན་རིས་གཟུང་བ། (35)
ཀྱང་བཙུན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་ལེམས་ཀྱི་མདོན་རྟགས་སུ་བསྟན་པའི་
སྟོན་པ་བསྟན་བཅས་ལྷས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ། (35)
ཀྱང་དེའི་འབྲེལ་བྱ་ཐབས་རྒྱས་ཀྱི་ཐའི་མདོན་རྟགས་ལ་སྦྱར་བའི་
སྟོན་པ་མདོའི་དཀོན་པ་ལ་སྦྱར་བ། (39)

ག༡ དེའི་འབྲས་ལུ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའི་སློན་ནས་

- མདྲོའི་ཐེང་གཞི་ལ་སྦྱར་བ། (41)
- ག༢ རྫོང་བྱེད་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ། (51)
- ག༣ བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ། (56)
- ག༤ རྒྱལ་པ་ལ་དང་པ་ལ་བརྒྱད་ཏུ་བྱེ་བ། (56)
- ག༥ བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག། (56)
- ག༦ ཆེག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། (58)
- ང༡ སྐབས་དང་པོ། རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ། (58)
- ཅ༡ རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན། (58)
- ཅ༢ མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་འབྲེལ་བཤད་པ། (60)
- ཆ༡ མདྲོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ། (60)
- ཆ༢ རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཚུལ། (61)
- ཆ༣ གཞུང་སྤྱོད་དོན་ལ་འཇུག་པ། (63)
- ཇ༡ ཆོས་པའི་འཇུག་པའི་པེ་བ། (63)
- ཇ༢ ཆོས་པའི་པེ་བ་འཇུག་པའི་པེ་བ། (65)
- ཇ༣ ཆོས་པའི་སྤྱོད་དོན། (65)
- ཉ༡ སེམས་པའི་བྱེད་པའི་པེ་བ། (65)
- ཉ༢ གདམས་པའི་བྱེད་པའི་པེ་བ། (78)
- ཉ༣ རེས་པའི་བྱེད་པའི་བྱེད་པའི་པེ་བ། (93)
- ཉ༤ མདྲོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། (93)
- ཉ༥ བསྟན་བཅས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྟུས་པའི་ཚུལ། (94)
- ཉ༦ གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱེད་པའི་པེ་བ། (99)
- ཐ༡ དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྱོད་དོན་གསུང་བ། (99)
- ཐ༢ རྒྱུ་ཁྱད་པར་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟོགས་པའི་གསུམ་པའི་གཅིག་དང་
- ཐ་དང་དབྱེད་པ། (100)

ཐཱ རྩད་གཞི་རྣམ་པའི་དཀའ་གནས་ལ་དབྱད་པ།.....	(101)
དྭ རོ་མོ་དང་སྤང་བྱ་གང་རུ་ལྟོན་དབྱད་པ།	(101)
དཔ དགག་རྣམ་དང་སྐྱབ་རྣམ་གང་ཡིན་དབྱད་པ།.....	(105)
དམ མཐོང་སྤང་དང་སྐྱམ་སྤང་གང་ཡིན་དབྱད་པ།.....	(106)
དཆ རྩལ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་དབྱད་པ།	(108)
ཉཱ རྩལ་པའི་རྟེན་རྱ་ལྷུང་པའི་རིགས།	(111)
ཉྀ རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	(111)
ཉཱ ཚད་པ་སྤྱང་བ།	(114)
ཉཱ རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།.....	(117)
ཐྀ རྩེ་བྲག་རྩ་སྤྱུ་པའི་ལྷགས།	(117)
ཐཱ མདོ་ལྷེ་པའི་ལྷགས།	(119)
ཐཱ ལེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས།.....	(120)
ཐཆ དཔུ་མ་པའི་ལྷགས།	(122)
ཉཱ རྩལ་པའི་དམིགས་པ།.....	(130)
ཉཱ རྩལ་པའི་ཆེད་རྩ་བ།	(134)
ཉཱ རྩལ་པ་རང་གི་རོ་མོ་ལས། གོ་རྩལ་བཤད་པ།	(137)
ཉཱ འཇུག་རྩལ་བཤད་པ།.....	(144)
ཉཱ ཆོགས་རྩལ་བཤད་པ།.....	(146)
ཉྀ ཆོགས་བརྩ་བརྩན་སྦྱིར་བརྩན་པ།.....	(146)
ཉཱ རྣམས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(148)
ཐྀ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(148)
ཐཱ ལའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(151)
ཐཱ གཞུན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(176)
ཉྀ རེས་བར་འབྱུང་བའི་རྩལ་པ་བཤད་པ།.....	(177)
དཔ སྐབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	(177)

ཅ། རྣམ་མཁེན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	(177)
ཅད རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།	(178)
ཆ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	(178)
ཆད ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	(186)
ཆན རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	(189)
ཆལ བྱང་མེས་ཤིག་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ མཐོང་ལམ་བཤད་པ།.....	(195)
ཆཤ སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	(213)
དན སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་བཤད་པ།	(225)
ཅ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ།.....	(225)
ཅད གནད་གྱི་དོན་རྣམས་གཞུང་བ།	(229)
ཆ། སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།.....	(229)
ཇ། གཞུང་གི་འབྲེལ་དཔོན་བཤད་པ།	(229)
ཇད སྐབས་སུ་བབ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ།.....	(235)
ཉ། བྱེད་པ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	(235)
ཉད མདོ་ཐེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	(256)
ཉན མེས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	(238)
ཉལ དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	(240)
ཆད སྐབས་དོན་ཐོག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཡུར་པའི་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།	(256)
ཇ། རྒྱ་རྒྱུར་བ་བཤད་པ།	(256)
ཉ། སློབ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་དེ་ལས་འསྔས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....	(256)
ྏ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མེས་ཙམ་པའི་ལུགས་ བཞིན་ཏུ་འཆད་པ་ལས་དོ་ཐོ་རྣམས་གཞུང་བ།	(260)
ྏད དེས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ།.....	(265)

ཐ། བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	(265)
ཐ། བཟུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	(267)
ཐ། དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	(269)
ཏ། དེས་གསུང་རབ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ།	(271)
ཐ། རྟགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ།	(271)
ཐ། དེ་མེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ།	(272)
ཐ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གྲངས་དེས་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ།	(277)
ཉ། སྦྱར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	(278)
ཐ། འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།	(278)
ཐ། སྐམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	(280)
ཆ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་ནམ་པར་བསྟུས་པའི་ ཆེད་ཀྱི་མཆོད་གསུམ་གྱི་མཆུག་བཟུ་བ།	(281)
ང། སྐབས་བཞི་པ། ནམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།	(283)
ཅ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་འག་ཀྱི་ནམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	(283)
ང། བཤད་པར་བྱ་བ་ནམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་དངོས།	(284)
ཅ། སྐམ་བྱང་གཙོ་བོར་བྱར་པའི་ཉམས་མ་སྟེས་པའི་གནས་སྐབས་སྐམ་རིམ།	(284)
ཆ། མཆོད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་ནམ་པ་ བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་ཀྱི་བཟུ་བའི་ཚུལ།	(284)
ཇ། མདོར་བསྟན་པ།	(285)
ཇ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(287)
ཉ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(287)
ཉ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(290)
ཉ། ནམ་མཆོད་ཀྱི་ནམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(292)
ཏ། ནམ་མཆོད་ཀྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྦྱར་བསྟན་པ།	(292)
ཏ། དེ་དག་གི་དཀའ་གནས་མོ་མོའི་དོན་བཤད་པ།	(295)

ཐ། བྱང་ཚུགས་སོ་བརྒྱན་གྱི་ས་མཚམས་ལ་དབྱད་པ།	(295)
ཐ། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་དབྱད་པ།	(296)
ཐ། རྒྱལ་པ་དང་མཐོང་ཚས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལ་དབྱད་པ།	(298)
ཐ། སྤོང་བའི་ལམ་ལ་ལ་དབྱད་པ།	(300)
ཆ། རྣམ་པ་སྦྲམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །	(302)
ཆ། གང་ཟག་དེས་རྣམ་པ་དེ་སྦྲམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ།	(303)
ཆ། སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚུལ།	(305)
ཇ། སྦྱར་བའི་སྦྱན་ཡོན་དང་མཚན་ཉིད་སྦྱར་བ་སྟན་པ།.....	(305)
ཇ། དེ་དག་གི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ།	(310)
ཉ། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དབྱད་པ།	(310)
ཉ། ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་ལ་ཁྱད་མཚན་ ཡོད་མེད་དབྱད་པ།	(317)
ཉ། ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་གང་གི་ མཛད་པ་ཡིན་དབྱད་པ།	(318)
ཆ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།	(319)
ཅ། སྦྲམ་བྱང་གཙུག་པོར་བྱུར་པའི་ཉམས་སྦྱོར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྲམ་རིམ།	(322)
ཆ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།.....	(322)
ཆ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།	(325)
ཆ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བཤད་པ།	(340)
ཆ། ཞིང་དག་སྦྱར་བ་བཤད་པ།	(348)
ཆ། ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།.....	(349)
ང། ཐབས་ལྡེ་པ། ཅེ་སྦྱར་བཤད་པ།.....	(350)
ཅ། རྣམ་རྟགས་སྦྱར་བའི་འོག་ཏུ་ཅེ་སྦྱར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	(350)
ཅ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཅེ་སྦྱར་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་རྣམ་པ་བརྒྱད།	(351)
ང། ཐབས་དྲུག་པ། མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ།	(371)

ཅ། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	(371)
ཅ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ།	(373)
ང། སྐབས་བརྟན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ།	(376)
ཅ། མཐར་གྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	(376)
ཅ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ།	(376)
ང། སྐབས་བརྟན་པ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱབས་པ།	(378)
ཅ། སྐད་ཅིག་མའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན།	(378)
ཅ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཚོས་བཞི་བཤད་པ།	(379)
ཆ། སྒྱིར་པ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་གཞག།	(379)
ཆ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་འདིའི་དཀྱངས་པ་ངེས་པར་བྱ་བ།	(384)
ཆ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	(389)
ཇ། ཟད་པར་བཤད་པ།	(389)
ཇ། ཐུལ་གཞོན་བཤད་པ།	(394)
ཁ། བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱག་ཏུ་བསྟན་པ།	(396)
ཁ། བསྟན་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ།	(397)
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག།	(398)

[illegible]

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་……
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་སྤྱི་བའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་
བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་སྤྲས་དོན་ཟབ་མའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ལྷ་
མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་སྟག་……
འཆོལ་ལོ། །

ཆེ་འདིར་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་རབ་སྤུང་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་...
འབྱེད་ཅིང་། ཆེ་འདིའི་སྤྱད་པ་རྣམས་ཆེ་ཆོས་གྱིས་མཐོ་པའི་ཁང་བཟང་མཆོག་

དེའི་སྐོར་འབྱེད་ཟུར། ཁོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྒོ་གྲིས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ལེགས་
བཤད་གནད་ཀྱི་ལྟ་མིག་འདི། །སྐལ་བཟང་སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་ན་མས་ལ་
འབྱལ་ལོ་ཐུང་བཤད་དོན་གཉིས་བྱལ་པར་མཛོད། ॥

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉན་བཟོད་པ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་...
ཅད་ཀྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ་མདོ་ལྷན་པར། རྒྱལ་བ་
འདས་དང་མ་ཕྱོད་ཚུགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ། གཏུན་ལམ་ཕ་རྒྱལ་ཕྱིན་པ་
འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། ཁྲིས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས། གང་སྤངས་སངས་
རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་གཙོ། ཐུགས་རྗེ་ཅན་ན་མས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐས། རྟེན་སྤངས་ཏུ་དག་
མ་ཁྱོད། ཁེམས་ཅན་གཏུན་གྱི་(༡༧) ཕྱི་མོ་ལགས། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།
གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འཕྱར་བར་བྱ་སྐྱེས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་
དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འཕྱར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བཞེན་ཐོབ་
པར་མི་རུས་ཏེ། རེའེར་ན་རྩ་རྒྱལ་ཕ་རྒྱལ་འགྲོ་དོགས་མི་མཐོང་བཞིན། ཁྲིས་
དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱལ་རང་སངས་རྒྱལ་ན་མས་དང་། ཉན་
ཐོས་ན་མས་ཀྱིས་རེས་བཞེན་མ། ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཐར་པའི་ལམ། རྟེན་
གཞན་དག་མེད་པར་རེས། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རྒྱལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རང་གི་རོ་བོ་སྒྲུབ་སམ་བཟོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྒྲོས་...
ཡུལ་ཏུ་བྱས་པའི་སྐོན་ནས་བསམ་ཏུ་མེད་ཅིང་། བཟོད་པ་ཆོག་གིས་རྟེན་བ་
བཞིན་ཏུ་བཟོད་ཏུ་ཡང་མེད་དེ། མདོར། ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བཤད་གསལ་འབྱུང་
མ་བྱས། བཅུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་ཙོས་རྟོན། སྐལ་བཟླ་ཀྱང་གོ་བར་
མི་རུས་པས། མི་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གནས་པར་བྱ། ཁྲིས་དང་། རྒྱལ་བ་མ་

པམ་པས། གང་ཞིག་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་གཞན་
དུའང་། །བརྟག་པར་མི་རུས་ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །
ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། འདིར་བྱོད་བསྟོད་པར་སྲུང་རྩོམ་གས། །
མཆོན་མ་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད། །ངག་གི་ཡུལ་ཀུན་ལས་འདས་མ། །གང་བྱོད་
འགར་ཡང་བསྟན་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་
(༡༣) འཆོས། སྐྱ་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་
ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡི་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་
བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་རོ་བོ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། །སྒྲིའི་
ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་བསམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བཞེད་པ་ཆོག་གིས་བསྟན་དུ་.....
ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲིབ་མ་བཟང་པོ་སྐྱ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །སྐྱ་མ་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་དུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་
ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །ཞེས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱང་པོར་ཞེན་ནས་མཆོག་འཛིན་མ་བྱེད་ཅེས། །དང་པོའི་
ལས་ཅན་དེ་ལ་དེ་སྐད་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་མ་པམ་པས། སྒྲི་
ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་འདི་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོག་གི་སྟོད་གུར་
ཏེ། །ཅེས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་
ནས། །ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །
གོ་རྟོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྡེ་

ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག །

དེས་ན་བརྗོད་པ་དང་བུལ་བའི་ཤིང་ཕྱིན། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལེ་
ཤེས་ཀྱིས་མངོན་ཏུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་སངས་...
རྒྱས་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བ་སྟེད་ཏུ་ཆོག་གི་སྟོན་ཆེས་སྤྱུ་མཐུན་པ་.....
བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ། ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཤག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་(༡༧) མ་
གསུངས་པའི་སྤྱུ་རྟོན་མངོན་པར་རྒྱགས་པའི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་.....
པར་བྱེད་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདིའི་....
གཞུང་སྡེ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ།
སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག །དེ་ལས་ཆོས་ལུས་
མདོ་རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བཅས་འདིས་མདོ་རི་ལྟར་འཆད་
པའི་ཚུལ། སྤྱུ་ལས་སྤྱུ་བབ་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གང་བྲག་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་སྟེ། བྱམས་པས་མཛད་པའི་
ཆོས་ལ། སོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡེ་ལྟ་དང་སྟོན་རྣམས་པ་གཉིས་ཉི་
བརྒྱུ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

ཆོས་ལྟ་ནི་རྒྱན་གཉིས། འབྲེད་གཉིས། རྒྱུད་ཁྲ་མ་སྟེ། འདི་དག་གི་དོན་ལ་
སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟེ་སྟོང་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་ཏུ་
མཛད་ནས་ཆོས་ལྟར་དེས་ཉི། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མདོ་
སྟེ་རི་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་ཁྲ་སྟེ། སྤྱུ་ལས་ནི་མདོ་སྟེ་དྲང་དེས་མ་བྱེ་བར་གཏན་ལ་
འབེབས། ཕྱི་མས་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མདོ་རྒྱགས་
རྒྱན་ཉི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་
ཡིན་ལ། འདིས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོན་པའི་སྟེ་སྟོང་གཏན་

ལ་འབེབས་པ་ནི་འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་(༤༩) སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སོ་སོ་བ་དང་། སྤུང་མོང་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བྱམས་ཆོས་ལྡར་ངེས་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་གྱིས་སངས་
རྒྱུད་ཀྱི་སའི་མདོ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་དང་།
རྒྱུད་སླས་འཕགས་པ་གཞུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཁྲུས་པའི་མདོའི་དོན་
གཏན་ལ་འབེབས་པས་གསུམ་པོ་མདོ་སོ་སོ་བ་དང་། དབྱས་མཐས་གང་ཟག་
གཅིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་རིམ་སྟོན་ལ། ཆོས་དང་
ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱིས་དེའི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་.....
ལམ་རིམ་སྟོན་པས་གཉིས་པོ་མདོའི་དོན་སྤུང་མོང་རྩ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཙུ་པོ་ལྷན་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་དང་། གྲུས་པ་ཡན་
ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བྱམས་ཆོས་ལྡར་ངེས་ཏེ།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་དང་། དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་
གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་སྤེ་སྟོན་དང་། མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོན་དང་།
མངོན་པའི་སྤེ་སྟོན་གཏན་ལ་འབེབས་པས། གཙུ་པོ་ལྷན་ལྟ་བུའི་བསྟན་
བཅས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སླས་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་རྩ་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་
པར་བསྟན་པ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་རྩ་བསྟན་ནས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཅན་རྩ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་དང་
ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ནི། དབྱས་མཐར་ཐེག་པ་སྤུང་མོང་བའི་ལམ་རིམ་
བསྟན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་རིམ་མ་བསྟན་པ་དེ།
འདིས་(༥༠) བསྟན་པས་གཉིས་པ་གྲུས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་.....
ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །རང་ལྷགས་ནི་འོག་རྩ་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་བདུན་ལས་སའི་དངོས་.....
གཞི་དང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་.....
དོན་གྱི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། སྤྲུལ་སྤྱི་གང་ཟག་གི་ཆ་སྐྱེན་
བསྐྱེན་ལ། བྱི་མས་ནི་དེའི་ནང་ནས་ཀླུ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྐྱེན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །གང་ཟག་གི་ཆ་སྐྱེན་གྱི་
དོན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱ་བའི་ཆ་སྐྱེན་ལ་དམིགས་ཡུལ། ཉམས་ལེན།
འབྲས་བུ་གསུམ་ཀར་དགོས་པས་དེ་གསུམ་ཁོང་བ་ལ་བྱའོ། །

གཞི་བསྟུ་བ་དང་རྣམ་གངས་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་གཏན་
ལ་འབབས་པར་བྱེད་དེ། སྤ་མས་ནི་རྫོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་སྟོང་གསུམ་དུ་
འདུས་པའི་ཚུལ་དང་། བྱི་མས་ནི་དེ་དག་གི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱལ་པར་བཤད་པའི་སྐོར་བསྐྱུ་བས་ནི་ཆོག་དེས་དོན་དེ་རི་ལྟར་འཆད་.....
 ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་བརྟན་ཏོ། །འོ་ན་སའི་དངོས་གཞིས་གང་ཟག་གི་
 ཆ་ཆུན་རི་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་ཞེ་ན། སའི་སྤྱི་སྤྱོད་དུ། རྒྱལ་ཤེས་ལྟ་དང་
 ལུན་པའི་ས། ཡིད་གྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་བཅས་ལ་སྐགས་
 པ་དང་། རྟིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་
 ཡོད་དང་། རྩོས་དང་བསམ་དང་སྐྱོམ་པའི་ས། རེ་བཞིན་སྐེག་པ་གསུམ་ལུན་
 དང་། སྤང་པོར་བཅས་དང་སྤང་པོ་(ལན)མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
 སྐོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག རྟང་པོ་དགུས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བར་པ་
 དུག་གིས་སྦྱུད་པའི་བདག་ཉིད། བ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འབས་བྱ་བརྟན་ཅེས་
 གསུངས་ལ། སའི་སྟོད་འགྲེལ་དུ། རང་བཞིན་དང་ནི་རི་ལྟར་འཇུག་ཤེ་ལ་དེ་
 ཡི་གནས་སྐབས་དང་། ཤོ་རིམ་དང་ནི་གང་སྟོབ་དང་། རེ་ལ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ།

བྱས་ནས་ས་དང་པོ་གཉིས་ཏེ། ཉམས་སྲུལ་ན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་
ཚྲིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ལ་.....
སྐགས་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་ཙམ་པོ་མན་ཆད་ཏུ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་.....
འཇུག །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱས་སྲུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
འཇུག །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་
སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་
སྐགས་པའི་ས་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་དེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཏུ་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མ་བཅས་པ་དང་།
སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་སྐགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་མེད་པ་དང་། དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞ་རིམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། དེ་
གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་(༥༧) འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཐོབ་པའི་དབང་
ཏུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སྐགས་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ཐེག་པ་ནི་གསུམ་
ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་མཐར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བྱང་འདས་གཉིས་
སྲུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྲོམ་གཉིས་ལས་ཀྱན་བརྒྱས་ནི། ཐེག་པ་སྤུན་མོང་གི་སྒྲོམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
ཐོས་དང་སྤུན་མོང་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སེམས་ཙམ་པ་
དང་སྤུན་མོང་ཏུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚྲིགས་བརྒྱད་ལ་སྐགས་
པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་

ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་
སོགས་པ་ནམས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
ནམས་པར་གཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་འག་རྩ་སྐབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རང་རྒྱུད་རྩ་བ་ཆུམས་པའི་.....
བསྟན་བཅས་ལ། གཞན་འགྲེལ་སྤྱི་ཀ་བཏགས་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་
བརྒྱད་བཅུ་མས་པ་ལས། འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་
སེམས་ཅན་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ། དེའི་སྐབ་བྱེད། དེ་ལ་ཚྣ་ད་པ་སྟོང་བ་དང་
གསུམ་རྩ་བྱས་ནས། དང་པོ་ནི། སྤུམ་རྩ་པའི་རབ་བྱེད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཉིད་གསུམ་རྩ་བ་སྤུམ་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་བསྟན་པའི་(༥༩) ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་ནམས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཡིན་ན། སྤང་པོ་ལྡེའི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྩི་ཞེ་ན། དེའི་
ཚྣ་ད་པ་སྟོང་བ་སྟོང་པོ་ལྡེའི་རབ་བྱེད། ལས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྩི་ཞེ་ན།
དེའི་ཚྣ་ད་པ་སྟོང་བ། ལས་སྐབ་པའི་རབ་བྱེད། ཉན་བཤད་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་རྩི་ཞེ་ན། དེའི་ཚྣ་ད་པ་སྟོང་བ་ནམ་བཤད་རིག་པ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་རྩི་ཞེ་ན། དེའི་ཚྣ་ད་པ་སྟོང་བ་དབྱུང་མཐའི་འགྲེལ་པ། ཉེན་
འགྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྩི་ཞེ་ན། དེའི་ཚྣ་ད་པ་ཉེན་
འགྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ། རང་དོན་ལས་ཕྱིན་རྒྱག་དང་གཞན་དོན་བསྐྱེད་དོས་
བཞིའི་སྟོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྩི་ཞེ་ན། དེའི་ཚྣ་ད་པ་མདོ་སྟེ་
རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པ་པོས་
འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་སྟོན་རྩ་བ་ཏང་ནས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ཚུམ་པ་ཡིན་ན།

འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དེ་དང་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་.....
བཅས་ཚུལ་པར་བཞེད་ནས་སོ་སོར་ཚུལ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་དགོས་...
པའི་ངེས་པ་མེད་དམ་སྟུམ་མོ། །གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
མཛད་པའི་རྒྱད་སྒྲའི་འགྲེལ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་
པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་
པའི་ཆོས་སྟེར་མི་བགང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ་...
གསུང་གི་མདངས་ལྟར་རན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལས་ཆོས་ལྡན་མདོ་རྩ་ལྟར་འཆད་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཆོས་ལྡན་མདོ་རྩ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་རི་
ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོན་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་(༤༦) ལོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོས་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།
མདོ་དང་ལྟར་བའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བཤད་བྱའི་མདོ་ནི། ཐུག་
ཆེན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྔོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལྟ་
བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེར་བྱེན་གྱི་མདོ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ལྷས་
པའི་མདོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ། བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷས་
པའི་མདོ། ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ། དཔལ་
ལྷན་གྱི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྟ་པོ་ངེས་མདོ་དེ་དག་རི་ལྟར་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དྲང་དོན་དང་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་སྟོང་ཆོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ངེས་

དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་རིགས་གཅིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། རིགས་ཏུ་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཏེ། དེས་ཤིང་ཕྱི་གྱི་མདོ་ལྟེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱད་ཁྲ་སྟེ། དེས་སྤར་བཤད་པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་དེ་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་ཏེ། དེས་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་(༡༥) ཕྱིར་རོ། །དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་སྟོན་ཆོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ཏེ། གཞིའི་རྒྱུ་སྤྱུ་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་རྒྱུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་རྒྱན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱུ་སྤྱུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་རྒྱུ་དེས་པ་དྲང་དོན་རྒྱུ་བསྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་གཏན་ལ་.....འབེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞིའི་རྒྱུ་སྤྱུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་པར་ཕྱིན་རྒྱག་དང་། བསྟར་དོན་བཞིའི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་གསུམ་ཡི་ཤེས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མདོ་དང་སྤར་བའི་དགོས་པ་ནི། འོ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ས་བཙུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བབྱང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་མ་རྟོགས་པར་རང་དགར་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། རྟོན་པས་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་དེ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཡིན་གྱི། དེའི་རྗེས་སྤྱུ་མི་འབྲང་བ་དེ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་འཇུག་གི་

གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཐུབ་པའི་བཀའ་དང་སྒྲུབ་བ་ཁོ་ན་.....
མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་
བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་སྤྱིར་དང་། །(༧༥) ཞེས་དང་། གང་སྤྱིར་རྒྱལ་ལས་
ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་
མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀྱང་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་སྤྱིར་དྲང་
སྤྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་ལྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱུག །ཐུབ་ཚུལ་བཤིག་
སྤྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཀྱིས་ཤེར་སྤྱོད་བྱི་མདོའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་
ཏེ། ཤེས་རབ་ས་རྩལ་སྤྱོད་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །
ཅེས་སོ། །

རྒྱད་ལྔ་མས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་བྱི་མདོ་ལྟེ་དེ་ནམས་བྱི་དོན་རྩོ་
རྩེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་
བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བརྟན་བཙོས་ཀྱང་
བྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །རྩོ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། ཅེས་སོ། །

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་སྤྱོད་མོང་གི་ལམ་བྱི་རིམ་པ་དང་།
ཐེག་ཆོན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བྱི་རིམ་པ་གཉིས་སྟོན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་
སྤྱིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །གཉེན་པོ་དག་ནི་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་
ཐོབ། །ཐེག་པ་སྤྱོད་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན་འཁོར་བ་དང་། ཆོས་
ཉིད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་སྟོན་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་
ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱོད་བའོ། །(༧༦) ཆོས་
ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱོད་བ་ནི་འཁོར་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱོད་བ་ནི་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

མདོ་ཐེ་རྒྱན་གྱིས་ནི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཐེ་རུ་མའི་དོན།
གསེར་ལས་བརྒྱུད་བྱས་འདྲ་བ་ལ་སྟགས་པ། དཔེ་ལྡན་མཆོན་པའི་དོན་ལྟར་
བསྟུན་ནས་སྟོན་ཏེ། གསེར་ལས་བརྒྱུད་བྱས་འདྲ་ཞིང་པ་སྟེ་རྒྱས་པ་འདྲ། །
བཤེས་པས་ཉེན་པ་གཡོས་ལེགས་ཁ་ཟས་ཟ་བ་འདྲ། །ཁྲིན་ཡིག་ལེགས་པ་སྟོས་
འདྲ་རིན་ཆེན་སྟོན་ཆེ་ལོ། །ཆོས་དེ་འདིར་བཤད་པའང་དགའ་བའི་མཆོག་
བསྟེན་དོ། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་རུ་བསྟན་བཅས་འདིས་མདོ་ཐེ་རུ་མའི་ཆུང་པའི་ཆུལ།

༡༡ བཤད་བྱའི་མདོ་རྟོག་གཟུང་བ།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་རུ་བསྟན་བཅས་འདིས་མདོ་ཐེ་རུ་མའི་ཆུང་པའི་ཆུལ་ལ་
ལྟ་ཞེ། བཤད་བྱའི་མདོ་རྟོག་གཟུང་བ། དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
རྟོག་གཟུང་བ། དེས་སྟོལ་ཐེ་རུ་མའི་ཆུལ། བཤད་ཐབས་གྱི་མན་རག་རྟོག་
གཟུང་བ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་ཐེ་རུ་མའི་བྱང་བའི་བྱང་ཆུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྟོག་ལོ། །འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྟོག་སྟེ།
གྱིས་ལུས་དྲུག་དང་། སྟེན་པ་ཅུ་གཅིག་གི་རྟོག་གཞག་མཛད་དོ། །

ལུས་དྲུག་ནི། སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་དང་། སྟོང་ཐག་ཉེར་ལྔ་པ་དང་། ཁྲི་
བརྒྱད་སྟོང་པ་ཉེ་རྒྱས་པ་སྟོར་གསུམ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཐུད་པ་ཉེ། བསྟུན་པ་སྟོར་གསུམ་ལོ། །

སྟེན་པ་ཅུ་གཅིག་ནི། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ་
དང་། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་། (༥) སྟོ་
ཉེར་ལྔ་པ་དང་། རབ་ཆལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ལྷས་པ་དང་། ཀའ་ཤི་ཀའས་ལྷས་པ་
དང་། ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ་མ་དང་། ཡི་གེ་གཅིག་མ་དང་། རྩ་ཐེ་གཅོད་པ་དང་། ཤེས་
རབ་སྟོང་པོ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དྲུག་པོས་ནི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་སོ་

སོར་ཁྱེན་ས་ལྟོན་པས་ན་ཡུམ་དང་། ཁྱེ་མ་བརྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མི་ལྟོན་
པས་སྐས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་ལ་གྲངས་པེས་མི་འབྲང་པ་དང་། བ་སྟེང་མི་འབྲང་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་མདོ་སྟེང་པ་ཁྱིམ་བརྒྱད་སྟེང་པའི་ལུའུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལོགས་སུ་
བཤངས་ན་ཉག་པར་འཕྱར་ཞིང་། ཟླ་བའི་སྟོང་པོས་ལྷས་པའི་མདོ་དང་། ཉི་
མའི་སྟོང་པོས་ལྷས་པའི་མདོ་དང་། ཤར་ཕྱིན་ལག་ན་རྩ་རྩམས་མ་ཆང་
བས་ཆང་པའི་རྒྱུན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བ་སྟེང་མི་འབྲང་པ་ནི། དངོས་བརྒྱད་
དོན་བརྒྱན་ཅུར་སྟེན་ས་སྟོན་པ་ལ་ཡུམ་དང་། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པ་ལ་སྲས་ཀྱི་བ་
སྟེང་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པས་ན་ཡུམ་དང་།
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་སྟོན་པར་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ཅམ་སྟོན་པས་ན་སྲས་སུ་……
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེར་སྤྱན་འབྲུམ་པ་ལ་
སོགས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པས་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་བདག་མེད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་……
པས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཤེར་སྤྱན་བདུན་བརྒྱ་པས་ཚོགས་
སྤྱིར་གཉིས། འཕགས་པའི་ས་བཅུ་ཉེ། ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྩ་
རྩེ་(༡ན) གཙོད་པས་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ས་ཉེ། ས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཤེས་རབ་སྡིང་པོས་ནི་ལམ་ལཱའི་
རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ།

འོ་ན་བཤད་བྱའི་མདོ་གང་ཞེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
འཕགས་བཞིའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བརྗོད་.....
བྱའི་གཙུག་པོར་སྟོན་པས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟངས་འཐད་པས་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་.....
པར་བྱ་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ།

ལས་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་དང་། རབ་དབྱེ་རྟགས་དང་ལྷུང་བ་དང་། ལན་
ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བརྗོད། ཅིས་སོ། །

དེ་ལ་རྟེན་རྟོན་པ་སངས་རྒྱལ། དབང་དུ་བྱ་བ་འཁོར། ལས་ལྷུང་ལ་ཆོས་
སྤྱད་བཅུས་ངེ་ལྟར་སྤྱད་པ། སྒྲིམ་པ་རྣམ་གཤེད་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉེན་
པོར་སྒྲིམ་པ་བཅུ། རབ་དུ་དབྱེ་བ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག རྟགས་ལ་བརྟུང་ལས་
ཀྱི་རྟགས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གཉིས། ལྷུང་བ་ཤར་བྱིན་སྤངས་ན་
ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ། ལན་ཡོན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ནས་སྒྱུན་པ་
བྱིན་པ་བས་ལྷུང་ལ་སྤྱད་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཞེས་འདོད་དོ། །
ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་བྱི་མ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་སྒྲིལ་འབྱེད་
གཞན་མ་ཡིན་པས་ན་སྒྲིལ་འབྱེད་ལ་སྤྲ་མ་གཉིས་སྤྲ་ངས་སོ་ཞེས་བཞད་དོ། །
འདི་ཉིད་དོན་ལ་ཡང་གནས་(༡༠ན) ཉེ། སྤྱིར་ལྷུང་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་
ཅམ་གྱིས་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྱེད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་.....
པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲིལ་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་རང་.....
དབང་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྱེད་དུ་འཛོག་པ་གང་ཞིག ཁོ་ལ་སྤྲ་
མ་གཉིས་པོ་དེར་ངས་ཤིང་། བྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲེལ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིལ་འབྱེད་སོ་སོར་འཛོག་ན་རྩ་བ་ཤེས་...
རབ་དང་། འཇུག་པ་ཡང་སྒྲིལ་འབྱེད་སོ་སོར་འཇུར་ཉེ། སྤྲ་མས་ནི་རྟེན་
འགྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིལ་ནས་འགྲེལ། བྱི་མས་ནི་མདོ་
སྤྲེ་ས་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་དང་སྤྱིར་ཉེ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁོ་ན་བྱི་མ་
གཉིས་པོ་གང་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། སྒྲིལ་དཔོན་སྤྱིགས་སྤང་གིས་ནི་
མཐོན་པོ་བྱམས་པའི་མན་ངག་སྟགས་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ། དབྱིག་གཉེན་ལས་

ཐོས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་དཔའ་པོས་ནི་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མན་ངག་
འཕགས་པ་ལྟ་ལས་ཐོས་པས་དེ་དག་གི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཀུན་རིས་སྒྲུལ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་རྒྱལ།

གསུམ་པ་ནི་སྒྲོལ་འབྱེད་གཉིས་སྤྱི་རེས་ན་དེས་སྒྲོལ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་སྒྲུལ་ན།
སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ལམ་བཟུན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། མཐར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་(༡༠༥) ཞེ་
ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

དེ་ལ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་ཁྱེད་གཞི་དང་
མཐུན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་བཟུན་པར་བཞིན་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རིམ་ཁོ་
ན་བཟུན་ཏེ། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་
དང་རྒྱག་གི་ལམ་རིམ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་རིགས་
ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་བཟུན་
པས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པར་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

དཔུ་མ་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་སྤྱི་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་
བཟུན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འཕེབས་པར་བྱེད་དེ། མདོར། གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེ་མེད་རྒྱ་གསུངས་པའི་སྤྱོད་བྱེད། རྒྱ་ལ་དཔྱད་པ་རྗེ་རྗེ་
གཞེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱད་པ་

ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག། རྩོམ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ། ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་.....
འབབས་པ་དང་། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་
གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་ཅིང་། དོན་ལ་ཡང་
(༡༡ན) གནས་ཏེ། དངོས་བསྟན་དོན་བདུན་ཅུ་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་
བཅས་པ་འདི་མདོའི་སྤྲས་དོན་ཡིན་ལ་གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་
མེད་པ་སོགས་ནི་མདོའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡༤ བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ངོས་གཞུང་བ།

བཞི་པ་ནི་སྤྱིར་སྟེ་པོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས། མདོ་འཆད་ཚུལ་གྱི་མན་
ངག་དུ་མ་སྤང་ཡང་། འདིར་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ཞིག་བདག་
པས་སྟོ་དམན་ཞིང་། མདོ་རྣམས་འཆད་འདོད་དེ་དག་ལ། མན་ངག་ཅུང་
ཞིག་སྟོན་པར་བྱ། དགོས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། ཚིག་དོན་བཅས་
དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། བཀལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། མདོ་དོན་ཆེ་
བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། ཉན་པ་པོ་དེ་གུས་བྱེད་པས། །
ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། དགོས་པའི་དོན་ནི་བསྟུས་དོན་ལས། །
བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་དོན་ལས། གོ་རིམ་རིགས་པ་སྤྲ་བྱེད་ག །མི་འགལ་བ་
ནི་གཉིས་ལས་སོ། ཞེས་མདོ་དོན་ཐམས་ཅད་བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལཱི་
སྟོ་ནས་བཤད་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་མན་ངག་གྱང་
ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱིས་མདོ་འཆད་པའི་ཆེ་བཤད་ཐབས་
གྱི་མན་ངག་ལྷ་ཆང་བས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །

རི་ལྟར་ཆང་ཞེན། འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ལྷགས་དགག། བཤད་ཐབས་གྱི་

མན་དག་ངོས་གཟུང་། དེ་ཉིད་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི་སྤར་བས་པ་ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་(༡༡བ) བཞུག་ཉིད་ལམ་ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས་མདོའི་དགོས་དོན། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་དོན། ཡན་ལག་
རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཆོག་དོན། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་དང་། དེ་
ནས་མེད་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་པ་ལེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མཆམས་སྐྱར། རིགས་ཀྱིས་
བཀལ་ལན་དང་། སྒྲུལ་ལམ་དང་། སྤྱི་ཁྱིམ་ཉམ་ཉིད་དང་། སྤྱི་མ་སེལ་ཚུལ་
ལས་འཕྲོས་པའི་བཀལ་ལན་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་བཀལ་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་.....
ཞེས་བཞེད་དོ། །

དེ་ལ་དགོས་དོན་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཀྱིས་མདོ་འཆད་
པའི་ཆེ་མདོའི་དགོས་དོན་འཆད་དགོས་པ་ལས། དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གིས་
ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཆམས་སྐྱར་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་མཆམས་སྐྱར་ནི་
གོ་རིམ་སྤྱི་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་དགོས་པ་ལས་དེ་ནས་ཞེས་པའི་
ཆོག་ཅམ་གྱིས་དེ་བསྟན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཀལ་ལན་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཀལ་ལན་ནི་
རིགས་པ་སྤྱི་ཕྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་ནི་རྒྱད་
ལྟར། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། མདོའི་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་སྐྱར་བའི་
རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱར་གྱི་བཀལ་ལན་དེ་རྣམས་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་གསུངས་
པའི་བཀལ་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོའི་དགོས་སྟགས་ཆོས་ལྔ་རྒྱན་གྱིས་སྟན་པའི་ཚུལ་ལ་.....
མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་དགོས་དོན་བསྟན། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་
གཞུང་གིས་ནི་བསྟན་བཅོས་(༡༢ན) ཀྱི་དགོས་དོན་བསྟན་ཏོ། །

བསྐྱུས་དོན་དང་ཆོག་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་། མཚམས་སྤར་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བསྐལ་ལན་ནི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། །

གསུམ་པ་ལ་ངོ་པོ་མཐུན་པས་འཐད་པ་དང་། གོ་རིམ་མཐུན་པས་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་བརྗོད་གྱིས་དགོས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། དགོས་དོན་ལ་མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་ཚད་བ་ཅིག་དགོས་ཤིང་། མདོ་དོན་གྱི་ཆེ་བ་རང་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བརྟེས་ཏེ། གཞན་དོན་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དེ་མཚན་བརྗོད་གྱིས་བསྐྱུས་པས་མཚན་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་.....དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་པོ་ཡུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལེན་པ་.....དང་འཛིན་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མདོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་.....གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །

ཡུམ་རྣམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱུས་དོན་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་མཚན་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཤར་ཕྱིན་དེ་ཡུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱུས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། ཤེས་རབ་གྱི་ས་རྩ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་(༡༩བ) བྱའོ་ཞེན་བཤད་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རྩ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱིས་ནི་ཆོག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། བསྐྱུས་པའི་དོན་དེ་ཆོག་དོན་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་ཡུམ་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་.....

ནས་བསྟན་པའི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་དེ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ། བསྟན་
 པའི་དོན་གྱི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་འཆད་པས་ཁྱེས་གསུངས་པའི་……
 ཕྱིར་རོ། །

མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྱུར་བ་དང་། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་བསྟན་རྟེ།
 མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་དོན་ནི་གོ་རིམ་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་……
 ཤིང་། གཞུང་དེས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འགལ་བའི་སྒྱུབ་
 བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་གི་གོ་རིམ་ལས་མ་གསུངས་སོ་སྟེ་མ་ན་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་གོ་རིམ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་……
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་གཞུང་ལས་རྟོགས་རྣམས་
 ཤིང་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆོམས་……
 སྒྱུར་ཉིད་ལས་རྟོགས་རྣམས་སོ། །འདིར་མཆོན་ཉིད་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ནི་ཉིར་སྤང་དུ། དང་པོར་བསྟན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གསུམ་ནི་མཆོན་ཉིད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་པའོ། ཁྱེས་གསུངས་
 པས་(༡༣༩) མཁྱེན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་ཐོས་བསམ་……
 ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཅེ་བར་
 ལས་སྒྱུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཆོན་ཉིད་ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར་མཆོན་
 ཉིད་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོན་རྟོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་
 མཆོན་བྱེད་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ན། བྱེད་གཞི་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་འཛིག་པས་སྒྱུན་མེད་དོ། །སྐལ་ལྷན་དག་དགའ་སྟོན་མཛོད་
 ཅིག །

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀལ་ལན་བསྟན་ཏེ།
བཀལ་ལན་གྱི་དོན་ནི་རིགས་པ་སྤྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་པ་.....
ཤིང་གཞུང་དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཏུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་།
རྒྱལ་ཏུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཐུར་ཏེ།
མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་ཡུལ་དང་། སྦྱར་བ་དང་།
འབྲས་བུ་གསུམ་ཏུ་འདུས་པས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱུལ་ལ་གསུམ་ཏུ་སྦྱོར་ནས་...
བསྟན། རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱུལ་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་མི་འགལ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཐུར་རོ། རིགས་པའི་དོན་མདོའི་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་ཀྱང་
བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཏེ་སྦྱར་བ་ལ་འཛིག་དགོས་པ་ནི་.....
རྒྱུད་ཁྱར་ཤེས་སོ།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་མཐུན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ན། དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་
བཅས་དང་། ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། བཀལ་ལན་བཅས་
ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་དབྱིག་གཞེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་
(༡༩༧) དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས་རྟེན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་...
འདི་ལས་འོས་མེད་དོ།

གཤམ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ།

ལྷ་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་
མར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མ་པམ་པ་ལས་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་.....
དངོས་སུ་གསལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་མཛད་དོ། རྟེན་རྒྱུ་
སྦྱོར་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱིས་མེས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མེ་
གཞུང་འབྲེལ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་པོད་ཏུ་མ་འགྱུར་རོ། ཁ་ཅིག་དབྱིག་གཞེན་
གྱིས་མཛད་པའི་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་འདི་ཉི་མེ་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་.....

པར་འདོད་དེ། སྐྱེ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་པར་རྒྱུ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ང་ལ་གཞུང་འགྲེལ་
ཡོད་ཟེར་ནས་བརྟུས་པས། འབྲུམ་རྒྱིག་ཏུ་སོང་ནས། འདི་འབྲུམ་རྒྱིག་ཡིན་
བྱས་པས་དེ་ག་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཟེར་རོ།

དེའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྐྱར་བ་ཉི་
 བྱི་རྒྱུད་བ་མཛད། དེའི་འག་རྒྱ་བཅུན་པ་གྲོལ་སྟེས་ཉི་བྱི་དང་སྐྱར་བའི་ཉི་བྱི་
 རྩ་འགྲེལ་མཛད་དོ། །དེའི་འག་རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་བྱི་རྒྱུད་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐོག་མར་ཉི་བྱིའི་རྒྱན་རྒྱ་གཟིགས་ཏེ་ཉི་བྱི་དང་སྐྱར་བའི་ལེའུ་བརྒྱད་མ་
 མཛད། དེའི་འག་རྒྱ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱན་རྒྱ་གཟིགས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་
 ཆེན་མཛད། དེའི་འག་རྒྱ་ཡུམ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱན་རྒྱ་གཟིགས་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་
 གྱི་ཡུང་ཁྲུང་ས་ཙམ་དང་སྐྱར་ཞིང་རང་གི་འདྲིང་པ་མདྲོང་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་
 འགྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ་མཛད་དོ། །

འདི་གསུམ་བཅའ་མ་པའི་གོ་རིམ་ནི་པ་རྗེ་ཏ་དག་གིས་རྣམ་གཞག་གཞན་
 ཏུ་འཆད་པ་མང་ཡང་། (༡༩) ཉི་ཤི་རྣམ་བཤག་ཞིར་གཞག་པ་ན་དེ་དང་
 མཐུན་པ་དང་། སལ་ཆེར་མཐུན་པ་དང་། སལ་ཆེར་མི་མཐུན་པར་འདུག་
 པས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལོགས་སུ་འཛོག་མི་ལུས་པ་དང་། ལྷན་ཟད་འཛོག་
 ལུས་པ་དང་། རང་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ལ་གཙ་པོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཏེ། ཤེས་
 རབ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་བཅུན་ན་དེ་ལྟར་རིགས་སོ། །ཞེས་འདུམ་པ་འཆད་
 ཏོ། །

ཕྱད་འབྲེལ་གསར་མ་ནི་བལ་པོ་པོ་རྩོད་དང་། འཕྲུ་ཤི་ནི་འབྲེལ་ཆེན་དང་།
ལྷན་ལྷན་མཐུན་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། འདུམ་
པ་དང་། བ་རྩོ་ནི་ལྷན་སློ་ས་མི་མཐུན་པས་མ་ཡིན་པར་མཛད། འབྲེལ་ནི་
སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པ་བརྩམས་ལུགས་དང་མཐུན་པས་སློབ་མ་རྗེས་.....
འགྲང་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། དེའི་རྗེས་ལྷན་ངས་ལྷན་པོ་ཤེས་

ཞབས་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤུག་པས་ཉི་ཤི་
 དང་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྟན། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐྱར་བའི་སྟོང་པ་
 མཚོག། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་སྟེ་གསུམ་མཛད། འདི་སྟོབ་དཔོན་ལ་འགན་
 རྟལ་པའི་པརྟེ་ཏ་ཡིན་པས་ཉི་ཤི་ལེུ་བརྒྱད་མ་མ་དག་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལ་སྟོང་པ་མེད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལ་མན་ངག་མེད་པ་ཡིན་
 ཞེས་བྱར་བ་བར་གྲགས་སོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལ། གསེར་སྒྲིང་
 པ་དང་། ཤེར་འབྲུང་སྟོ་སྟོས་དང་། ཀྱུ་ལྟ་དང་། རྩ་གྲི་རྩ་མས་ཀྱིས་
 འགྲེལ་བཤད་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཨ་རྩ་ལ་ཀ་རས་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་
 སྐྱར་བའི་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་དང་། དུག་སྒྲིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་ཕྱིང་པ་
 (༡༥༧) རྩ་མས་མཛད་དོ། །

བཞི་པ། སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྟན་བཙུག་གི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ།

༡༡ བརྟེན་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚད་བརྟེན།

༢༡ འཕགས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།

བཞི་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྟན་བཙུག་གི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་.....
 གསུམ་སྟེ། བརྟེན་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚད་བརྟེན། རྟེན་
 བྱེད་བསྟན་བཙུག་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འགྲེལ། བསྟན་བཙུག་གི་
 བརྟེན་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྩ་མས་
 ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ། གནད་ཀྱི་དོན་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། ཉིར་སྒྲུང་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་བར་...
 དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་བརྟེན་པ་འདི་ནི་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟལ་གྱི་མན་ངག་བཤད་...

སྤྱར་རུ་བྱའོ་སྤྱམ་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་སྤྱར་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་དོན་རུ་ཞེན།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པ་ནས་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་……
 ཡིན། ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྱག་འཆལ་བ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
 ཡང་དག་པར་མཛོན་པའི་དོན་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཅི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཞི་བསྐྱེད་པས་སམ། འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་
 བསྐྱེད་པས་སམ། དེ་ཉི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་རུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་(༡༥ན) ར། སྤྱགས་
 དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་དངོས་བསྟན། རྣམས་བསྟན། འཕྲོས་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་
 འབགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་སོགས་ཏེ། མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་
 གསུམ་པོས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་།
 བཞི་པས་དེ་སྟོན་རུ་འགྲོ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱག་འཆལ་བ་ནི་དངོས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེར་
 ཕྱིན་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་བཅས་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་རྣམས་……
 བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམས་བསྟན་ལས་འཕྲོས་ནས་དགོས་པ་གང་ཡིན། བརྗོད་
 བྱ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་རུ་བྱེད་ཅེན། དང་པོའི་ལན་རུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་
 གཞུང་འདོན། གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞི་གཉེན་རྣམ་
 གསུམ་གང་རུང་རུ་ངེས་པས་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྐྱེད་པས་མངོན་པར་……
 རྟོགས་པའི་རྒྱལ་རུ་བྱེད་དམ། གཉེན་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྐྱེད་པས་སམ།
 རྣམ་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་རུ་བྱེད། གསུམ་ག་ལ་སྤྱགས་དང་པོ་
 ལྟར་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གནས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བཀལ་བ་ཡིན་ལ། གཞི་

གཉེན་ནམ་པའི་སྤྱིགས་གསུམ་ཆར་བརྒྱུད་བྱར་བསྐྱུས་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེས་པ་
ནི་ལན་ནོ། །གང་དག་ཉིར་སྤྲང་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས། བཀལ་ལན་གྱི་
གཞུང་འདི་ནམས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་.....
འགྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་འདི་འདྲ་བའི་འཆད་ཚུལ་མ་ཤེས་(༡༥) པའི་.....
སྤྱོད་ནོ། །

༣༩ སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱན་གྱིས་མདོ་.....
འཆད་པའི་ཆོ་ན་ཡང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྡེ་ཆང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་.....
ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་དོན་འཆད་པ་ལ་བཤད་ཐབས་
ཀྱི་མན་ངག་ལྡེ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་.....
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྡེ་སྤོ་ནས་བཤད་.....
པར་བཞེད་པ་ལས། ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་ལ་ལྡེ་ཆར་སྤྱར་ནས། དགོས་
འབྲེལ་མན་ཆད་ལ་མཆོམས་སྤྱར་དང་། ཆོག་དོན་ཅམ་ཞིག་སྤྱར་ཞིང་། སྐབས་
འགའ་ཞིག་ཏུ་བཀལ་ལན་སྤྱར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཞིན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སྐགས་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱིང་བསྐྱར་བར་
བྱས་ནས་རྩ་བའི་ངག་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྡེ་སྤྱར་བ་
ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྡེ་
ངོས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཆོམས་སྤྱར་ཐོག་མར་སྤོས་པ་ནི་འཕགས་པ་
བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཅེས་སྐགས་ཏེ། མཆོམས་སྤྱར་མྱ་འགྲེལ་དུ་བཀོད་པ་ནི་
འགྲེལ་པ་འདིའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོམས་སྤྱར་གྱི་དོན་གོ་རིམ་ལྟ་
ཕྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཤིང་། གཞུང་འདིས་བསྟན་

བཅོས་གྱི་གྲོ་རིམ་ལ་མཚོད་བརྒྱུད་དང་པོར་བཟུན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་
 ཟུར་རྟེ། དེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པ་སྟོན་
 དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཟུར་རྟེ། །

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་(༡༩) བཞི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ཆོགས་སུ་.....
 བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོས་དོན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟུས་དོན། ཉན་སོས་དང་དེའི་སྒྲགས་
 སུ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོག་དོན། དེ་ལྟར་སྤྱད་འཆལ་བ་དང་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བཀལ་ལན་བཟུན་པར་བཞེད་དོ། །ཁྱི་ཀར། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟུས་དོན། དེ་སོས་ནས་ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོས་
 དོན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡུམ་ལ་
 བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟུན་ཅིང་ལྷག་མ་གཉིས་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་
 བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་བསྟུས་དོན་དགོས་དོན་ཆོག་དོན་གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བ་
 ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀལ་
 ལན་བཟུན་ཅིང་དེ་ལྟར་སྤྱད་འཆལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དགོས་འབྱེད་ཀྱི་.....
 མཚམས་སྒྱུར་ལ་སྒྱུར་བར་སྒྲུའོ། །

དེ་ནི་མི་རིགས་རྟེ། གྲོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཆོག་སྒྱུར་དང་མི་
 མཐུན་པ་དང་། བཀལ་ལན་གྲོ་ཡོག་པའི་སྒྱུན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 མཚམས་སྒྱུར་ཐོག་མར་སྟོས་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་བཞི་པོ་གྲོ་
 རིམ་དཀྱུགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་བསྟུས་དོན་ཐོག་མར་སྟོས་ན། དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་གྲོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྱུན་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་འདིར་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་དེ་དེ་.....
 མཐུག་དུ་རྟོགས་ཆོག་དེ་འབྲུང་བ་ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྟན་པར་བརྒྱུད་.....
 (༡༩) དོ། །ཅིས་པའི་ཆོག་དེ་འོག་མ་འདྲན་པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི་རྟོགས་ཆོག་མ་

ཡིན་པས་ཡན་ལག་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་ལ་བཀལ་ལན་གྱི་དོན་མི་གནས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཐུག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དགོས་འབྱེལ་གྱི་མཆོམས་སྒྱར་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཀལ་ལན་ལས་འོས་མེད་པས་བསྐྱོག་སྟེ་སྒྲ་བ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་བཀལ་ལན་གྱི་དོན་གནས་ཏེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་.....བསྟོད་ནས་ལུས་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྗོད་བྱས་བྱས་པ་ལ་ཆོལ་བའི་རྒྱུན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིའི་བཀལ་ལན་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཁོ་ནའི་བཀལ་ལན་དུ་འགྱུར་བ་ཅིག་དགོས་པ་.....ལས། དེ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དང་། ལུས་གཉིས་ཆར་གྱི་བཀལ་ལན་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གཞན་ནམས་གྱི་སོག་མར་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་རེ་བསྐྱད་དུ་ཡོད་པས་བཀལ་ལན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་ལུགས་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཡན་ལག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོས་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་སོས་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་དང་བ་སྟེ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་བསྟན་ནས་དེ་མན་ཆད་.....གྱིས་དང་བ་སྟེ་ཚུལ་(༡༥ན) སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་དོན་བསྟན་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་བསྐྱུས་དོན་ལས་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་གཉིས་པོ་དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་འཇུག་དགོས་ན་ལུས་རི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་སྟམ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྐྱུས་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་འཇུག་དགོས་.....ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་སོས་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོག་དོན་བསྟན་པའི་

ཚུལ་ལ་ནི་གོ་སྤྱོད་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐུག་འཆའ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བཀལ་ལན་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ཡང་བཞེད་ཅིང་།
མཁས་བྱུང་གཡག་གི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་
བསྟུས་ཚུལ་དང་། བཀལ་བ་དང་ལན་གྱི་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་མདོ་ལ་
དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་མཐུན་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བའམ་སྟུན་
མོང་བ་ཡིན་ཞིང་སྦྱར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱུང་བའམ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་.....
ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་བསྟུས་པའམ། སྟུན་མོང་བས་སྟུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་བསྟུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ཞེས་བཞེད། འབྲེ་ཆེན་པོས་དེ་བཀག་
ནས། མཐུན་གསུམ་རང་བཞིན་དང་། སྦྱར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱ་གནས་སྐབས་
ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་སོ་ཞེས་
བཞེད། ཡར་གྱིས་དེ་བཀག་ནས་མཐུན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟུམ་ཅུ་པོ་
དེ་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་ཡིན་པས། (༡ ག) དེས་སྦྱར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱ་
བསྟུས་པར་བཞེད། གཞོན་ཅུ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་དེ་བཀག་ནས་འབྲེའི་བཞེད་པ་
རང་ལུགས་སུ་མཛད། ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་འཕགས་བཞིའི་
མདོན་རྟོགས་ལ་མཐུན་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་མཐུན་གསུམ་སྟུས་བསྟུས། སྦྱར་
བཞི་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྟུས། ཆོས་སྐྱ་རྣམ་མཐུན་གྱིས་བསྟུས་ཞེས་གསུང་རོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲེའི་བཞེད་པ་ལ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྟུས་པར་
མ་སོང་བར་ལྷ་བསྟུས་པར་སོང་བས་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་.....
གྱིས་གནས་སྐབས་བསྟུས་པ་ལ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་བསྟུས་པ་ལ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་ཀླང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུན་པའི་
མཐུན་གསུམ་ནི་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་དང་། ལུས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་

བརྒྱད་པོ་བསྟུ་བྱར་འཛོག་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སྟུང་བྱེད་དེས་ལུས་...
 གྱི་མཁུན་གསུམ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བསྟུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་དེ་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པས་ལས་རྒྱབ་གྱི་
 དབང་རུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ནམ་ཐོགས་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་བའི་སློན་ནས་བསྟུས་ཏེ། ནམ་ཐོགས་སྦྱར་བ་དེ་
 མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སློམ་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚེ་སྦྱར་རབ་གྱི་
 སློན་ནས་བསྟུས་ཏེ། ཚེ་སྦྱར་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་རབ་རུ་བྱར་པའི་གནས་
 སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མཐར་གྱིས་པ་གོ་རིམ་གྱི་སློན་ནས་བསྟུས་ཏེ། མཐར་
 གྱིས་པ་(༡༥ན) དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་གོ་རིམ་རུ་སློམ་པའི་གནས་སྐབས་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐད་ཅིག་མ་མཐར་བྱག་པའི་སློན་ནས་བསྟུས་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 མ་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་མཐར་བྱག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...
 རོ། ཚེས་སྟེ་ནམ་སྟོན་གྱི་སློན་ནས་བསྟུས་ཏེ། ཚེས་སྟེ་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་
 སློམ་པའི་ནམ་སྟོན་མཐར་བྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟུས་ཚུལ་གཞན་ནམས་ནི་
 སྟུང་བྱེད་གྱི་མཁུན་གསུམ་དེས་མངོན་རྟོགས་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་བསྟུས་
 ཤིང་། ནམ་ཐོགས་སྦྱར་བ་མན་ཆད་རེ་རེ་ཡང་མཁུན་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་
 བསྟུས་དགོས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་ཅལ་ཅལ་རུ་སྤྱར་རོ།

འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་དེ་
 ཡི་སྦྱར་བ་དང་། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་
 གྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཁྱེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་...
 སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པའི་བར་གྱི་འགྲེལ་པ་དེ་མཐོང་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚིད་པ་མི་འབྱུང་རོ། བྱི་མ་ཁ་ཅིག གསུམ་གྱིས་
 བརྒྱད་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱེད་རུ་གསུམ་ལ་བསྟོན་པར་བཞེད་ནས་བརྒྱད་ལ་...
 བསྟོན་པར་མི་བཞེད་པའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་སྟེ་བ་ནི།

གཤེར་གྱི་ཨ་ལོང་དང་ཚེས་མཚུངས་ཏེ། གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་བརྒྱད་ལ་
བསྟོད་པར་འཇུར་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསུས་པ་བཀོད་ནས་་་
སྤར་ཡང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་(༡༥) བརྒྱད་ལ་བསྟོད་པ་་་
བཀོད་འདུག་པས་ཟད་རྒྱ་མི་འདུག་པའི་ཁྱིར་རྟོ།

གཉིས་པ་བཀལ་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་དབྱང་པ་ནི་ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་
བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་ན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་
བཀག་ནས་མཁུན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པར་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་ངེས་པའི་.....
གང་ཟག་གིས་མཁུན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་རྒྱ་ཚུལ་ན་ཞེས་སྟགས་.....
གྱིས་འཕྲོས་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉེར་སྤང་དུ། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཚུལ་པར་དམ་བཅས་པར་གསུང་གི་བརྗོད་བྱར་བྱས་.....
པའི་རྒྱ་ཚུལ་པར་དམ་བཅས་པར་མ་གསུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་
གསུངས་ན་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དྲགས་པ་སྟེ་བའི་...
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ན་དུ་
བྱེད་དམ་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་དོགས་པ་གསུམ་བཤོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚོད་
བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་པར་དམ་བཅས་བཞིན་དུ་
མཁྱེན་གསུམ་རེ་རེ་བའི་ཁོ་ནའི་རྒྱ་དུ་བྱེད་དམ་ཞེས་དོགས་པ་སྟེན་ཏེ་ཅང་
ཐལ་བའི་སྤྱིར་རྟོ།

འཐད་པའི་ཚུགས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གང་ལ་ཚད་པའི་ལུལ། གང་གིས་
 ཚད་པའི་གང་ཟག། ཇི་ལྟར་ཚད་པའི་ཚུལ། ལན་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཚུལ་
 བར་གྱགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལའོ།

གཉིས་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཚོམ་པར་ངས་ཀྱང་གཞི་གཉེན་ནམ་.....

གསུམ་གང་བརྗོད་བྱར་བྱེད་(༡༩ན) མ་ངེས་ཤིང་སྤྱིར་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟ། །

གསུམ་པ་ནི་གཞི་ཁོན་བསྟུས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཚྭ་མཐུ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཁོན་དང་། རྣམ་པ་ཁོན་བསྟུས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཚྭ། གསུམ་པོ་གང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་གཞུང་ནས་བཀོད་པའི་རྒྱན་གསུམ་ཡོད་དོ་ཅས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི་རྒྱན་དེ་དག་མེད་དེ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་རྫོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཚྭ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། ། འདི་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་དགོངས་པ་གཅིག་པར་སྤང་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐུག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་དང་། དུམ་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ལྷང་བྱངས་གཉིས་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་འབྲེལ་པ་གཉིས་བྱད་པར་མི་སྤང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་.....བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་ལམ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འདྲེས་པའི་.....རྒྱན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དག་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ཀུན་བརྟུས་སུ་ཅིག་ཆར་ཉན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་ངོ་། །(༡༩བ) ཅིག་ཅར་དག་བཅམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། དུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟ། །

དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ས་བརྒྱད་པ་
ནས་རྟོགས་ཏེ། དེར་ཉན་ཡིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་
ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་……
སེམས་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ་ཞེས་པའི་……
བཟོད་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོད་འཛོམས་སྒྲུ་
བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཤེས་རབ་……
ཆེ་བར་བརྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་
པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པ་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཅམ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་བཟོད་
པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། །དེ་པན་ཆད་ཏུ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉན་ཐོངས་པ་མེད་དེ་ཅེས་དང་། སྤྱིང་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་
སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་པ་མེད་པར་……
ཤེས་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་སྤྱི་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ས་དང་པོ་ནས་རྟོགས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་ཉན་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཆར་(༡༠ན) ཀྱི་
རྒྱས་པ་ཆོང་བས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་སྤངས་……
བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་རྟོག་མ་ལུས་པར་……
སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སོ། །འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་བཞེད་དེ། ཉིར་
སྤངས་ཏུ་སྤངས་བཞད་པའི་བཟོད་པའི་ངོས་འཛིན་ཏུ་བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་……
ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན་ལམ་
གཞན་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆོགས་བྱང་ཞུགས་

པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་
 རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔེ་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་
 པའི་ཆད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་……
 གསུངས་པ་འདི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་……
 མོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་ཐེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་……
 པའམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་སོ། །

ལུགས་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་ཐེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་རྫོགས་
 ཤིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྤངས་པ་རྫོགས་ཞེས་པ་འཐད་པར་སྤང་སྟེ།
 བར་ཆད་ཐེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་རི་ཙམ་རྟོགས་པ་རྟོགས་……
 ཤིང་རི་ཙམ་སྤངས་པ་སྤང་བུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རི་
 ཙམ་སྤངས་པ་སྤངས་ཟིན་(༡༠༥) པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པས་
 ཉོན་སྟོང་སྤངས་ཟིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ལ་གནས་ཏེ། གཞན་
 རོར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཛོག་པའི་ཆེ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྟེས་……
 ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དུང་སྦྱར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འཕྱར་བ་
 ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འཕྱར་ཏེ། འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 དུག་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱད་ལྔར་ཡང་ཆོགས་དུག་
 ལས་གཞན་པའི་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་པོ་……
 བས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པར་བཞད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་སྟུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའོ། །

སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་
 བས་སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཆད་ནི་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་དུ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་

ལམ་ནི། །སེམས་དཔའ་འདུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཚོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་
པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་
སྒྲིན་པ་ནི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤང་བ་དང་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་.....
དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱུང་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱར་སངས་རྒྱ་བའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་
དེ་དེ་ལྟར་བྱ་བས་པ་ནི་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་དེ། རྒྱན་དུ། ཇི་ལྟར་མ་དང་
ཟས་ལ་དེ་དག་གི། །གཟག་དང་དབྱེད་དུ་བྱང་བ་སྒྲིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་
རྟེན་འདིར་སྤྱགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པ་
(༡༧ན) བསྟན། །ཅེས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་ཚད་ནི་རང་སྤང་ལ་སྤྱོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་དུ་འཆར་བ་སྟེ། ཁིང་དག་སྦྱར་
གྱི་རུས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །འདི་གསུམ་ཆ་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྗེས་སྐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་
གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་...
སོ། །དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཡང་དག་མཐའ་ལོས་གཟུང་ཁིང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ལ།
ཡང་དག་མཐའ་ནི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། འཇུག་
འགྲེལ་དུ། འགོག་པ་ལ་སྒྲུམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
སྒྲུམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིར་
སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་འགག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། དབུས་མཐར།
སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟར་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་
མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་ནི་མི་འཛོག་

སྟེ། ཚེགས་སྤྱི་ཏུ་དེ་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པ་ཡོད་ཅིང་། ས་བཅུ་འི་
མཉམ་གཞག་ནམས་སྤྱི་མངོན་སྤྱི་ཏུ་རྟགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་བཞག་པའི་……
ཕྱིར་རོ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མངོན་ཏུ་བྱས་པར་མི་འཇོག་སྟེ།
ངོས་སྤལ་གྱི་སྤྱི་བ་(༡༡ བ) པ་སྤྱིར་བའི་ཆེ་དག་སར་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་……
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྷེ་ས་བཅུ་པར། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་
ནམས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་……
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་ལྷར་སྤྱི་མ་ཚས་གསུམ་མ་བྱས་པར་མངོན་ཏུ་
བྱས་པའི་ཆད་ནི། དག་སར་སྤྱི་བ་སྤྱིར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་
ཡུན་རིང་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དུས་དེ་སྤྱི་བར་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་……
དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་བའོ། འདི་ལ་མདོ་ལྷེ་ས་བཅུ་པར། དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཆེ་མུ་བར་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཕགས་
པས་རེ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་……
འདས་སྤྱི་གསུངས་སོ། ཚེགས་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཆད་ནི། ཚས་
གསུམ་རྟགས་པར་བྱས་པས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་།
འདི་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། ལྷགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
མི་མངའ་བའི་མ་འདྲེས་པ་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། བསོད་ནམས་
བསགས་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

ཁ ༣ གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཞུང་བ།

ག ༡ བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟགས་སྤྱི་བཟོན་པའི་

སྤྱི་ནས་བཟོན་བཙོན་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ།

གསུམ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཞུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟགས་སྤྱི་བཟོན་པའི་སྤྱི་ནས་བཟོན་བཙོན་ལུས་ཀྱི་……
ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མངོན་རྟགས་

སུ་བརྟན་པའི་སྐྱོན་ས་མདོའི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་
འཕགས་བཞིའི་མདོན་རྟོགས་སུ་བརྟན་པའི་(༡༩༣) སྐྱོན་ས་མདོའི་སྤྱི་གཞི་
ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་
དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་ཀར་དང་པོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་སྤྱོ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟོགས་རིགས་དེ་བརྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་བ་རྣམས་རྟོགས་རིགས་དེ་
ཉན་སུ་བྱང་སེམས་པས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །

ཆོག་ཀར་པ་གཉིས་པས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་སྤྱོ་མེད་ཏུ་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་དེ་རང་གིས་ཉན་སུ་བྱང་སེམས་ཤིང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་བརྟན་པས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་
བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རང་གཞན་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་
དོན་སྦྱུང་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

ཆོག་ཀར་གསུམ་པས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱོ་མེད་ཏུ་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་དེ་རང་གིས་ཉན་སུ་བྱང་སེམས་པས་
རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་སྤུབ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་
ཇི་ལྟར་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་པ་གསུངས་པ་
འདི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོ་མེད་གསུམ་
རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་སྲས་སངས་
རྒྱུས་འཕགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེས་ན་སྤུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་
ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་འབྲེལ་ལོ། །སངས་རྒྱུས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་(༡༩༤) ཉན་
ཐོས་བྱང་སྤྱོད་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ལ་རྩ་བའི་དགོངས་པར་བརྟན་པ། འཕགས་

པའི་དགོངས་པར་བརྟན་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བརྟན་པ། གཞུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པར་བརྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟན་བཙོས་ཅ་བར་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཁུན་གསུམ་དང་། མཚོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་གྱི་མཁུན་གསུམ་གནད་གཅིག་པར་བཞེད་ནས་ལུས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུབ་པའི་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཁས་རྣམས་གྱི་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་མཚོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྦྱར་བ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་བྱར་བསྟུ་བའི་ཆོ་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲིམ་པར་སྐབས་བཞི་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་ཡུར་པ་ཅེ་སྦྱར་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་གྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་བརྟན་པའི་ཆོ་བརྟན་བཙོས་ལུས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འབད་མེད་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་རྣམ་མཁུན་དང་གཞི་ཤེས་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྟོགས་རིགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་འཆད་དཔོན་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིར་སྒྲུང་ཏུ། མཚོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲིམ་ནས་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་པར་(༢༩ན) ཡང་གསུངས་པས་ན་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེས་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྟུས་པའི་དོན་ཏུ་བཞེད་ཅིང་དེ་ཉིད་བརྟན་བཙོས་ལུས་གྱི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཅིག་དང་ཏུ་མའི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྦྱེ་བ་

མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་...
ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས་ཞེས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་...
རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་བཞིན་དེ། དེ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་...
རྒྱན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་...
བསྐྱུས་པར་བཤད་པས་བརྟན་བཙས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱུས་པར་བཤད་...
པའི་སྤྱིར་རྟོ།

བཞི་པ་ནི། མདོ་ཟེ་རྒྱན་དང་རྒྱུད་ཁྲ་གཉིས་ཆར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་...
མོས་པའི་ས་བོན་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་དང་། བསམ་...
གཏན་གྱི་མངལ་དང་། རྟིང་རྟེན་མ་མ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་རྣམས་...
པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་.....
ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་དེ་འདིར་བརྟན་པའི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་...
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་རྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཉམས་སུ་བྲངས་པས་...
ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་འབྱུང་ཞིང་། འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་...
གསུམ་ཉམས་སུ་(༡༡༥) བྲངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་འབྱུང་བའི་.....
སྤྱིར་རྟོ། །མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་...
མངོན་དགའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དཔལ་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གསོ་མཛད་...
བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། །བྱིད་ནི་བྱམས་མའི་ཡུམ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་...
པའི་སྤྱིར་རྟོ།

དེ་ལྟར་ན་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་.....
རྟོགས་རིགས་ལ་སྐྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཆེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་...
ཡུམ་དུ་འཛོག་པ་འདི་ནི་བརྟན་བཙས་ལུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙ་པོར་སྣང་.....
ཞིང་དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྐྱུས་པའི་རྩལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཤམ་པ་དེའི་འབྲས་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མངོན་རྟགས་ལ་

སྦྱར་བའི་སྐོན་ནས་མངོན་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མངོན་རྟགས་ལ་སྦྱར་བའི་སྐོན་ནས་མངོན་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ངོས་གཞུང་བ། མངོན་དགོས་པར་འབྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཞི་སྐྱེ་མེད་ཏུ་རྟགས་པའི་རྟགས་རིགས་བཞུན་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་དང་འདྲའོ། །ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལམ་སྐྱེ་མེད་ཏུ་རྟགས་པའི་རྟགས་པ་བཞུན་ཏེ། རྟགས་རིགས་དེ་གསུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བཞུན་པས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་རིགས་དེ་ཉམས་སུ་གླངས་པས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་(༡༩) རྣམ་མཁྱེན་བཞུན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རང་ཉིད་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞད་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་མངོན་དགོས་པ་བཞུན་ཏེ། མངོན་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྟེག་པ་ཐ་དང་ཏུ་སྟེན་པའི་འབྲས་ལྷ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ལས། དང་པོ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྩ་བར་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་ལྷ་མཐར་ཐུག་མཛད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་མངོན་པར་རྟགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱས། སྦྱར་བའི་སེམས་སུ་གླངས་པ་

ལས་འབྲས་ལྷན་སྐྱོང་ཐོབ་པའི་ཆོད་མིན་ལས་ཀྱི་ཤུ་ཙུ་བརྟན་བྱེད་པ་དེ་.....
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མིན་ལས་ཀྱི་བདག་ཁྱེན་ཏུ་ཡུར་པའི་མཛོན་པར་
 རྟགས་པ་དེ་ཡང་མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཟུང་བྱེད། ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་
 མཐུག་ཏུ་མིན་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་འབྲེལ།

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཉིར་སྒྲུང་ཏུ་དང་པོར་.....
 བསྟན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཛོན་ཉིད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས། (༢༤) མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་
 ལྷན་འབྲས་ལྷན་སྐྱོང་ཐོབ་པའི་ཡང་བཞེད་དེ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མར་
 བསྟན་པའི་མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། མཛོན་རྟགས་བརྟན་ཀྱི་ཐོག་མར་
 བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། ཏུག་གི་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་མཛོན་ཉིད་
 རྣམས་འབྲས་ལྷན་སྐྱོང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཏུ་འབྲས་ལྷན་སྐྱོང་ཐོག་མར་བསྟན་པར་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་སྐོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་
 ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ཏུ་དབྱུང་ཏུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་.....
 གནས་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་ཞེས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་ལྷན་སྐྱོང་ཐོབ་པའི་མཁུན་གསུམ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་.....
 དང་། འབྲེལ་ཆེན་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་ངེས་.....
 པར་བཟུང་བ་ཕྱི་གཙོ་པོ་ལས་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ་འདི་མེད་ན་ནི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་གཞུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འཕགས་མ་

ཡོན་ཏན་ཕྱག་སྤྱོད་དང་། སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་སླ་མ་རྣམས། །བྱང་པར་ཡོད་
པར་མ་ཁྱམས་ཏེ། །སླ་བ་དང་ནི་སླ་འོད་བཞིན། །ཞེས་དང་ཕྱགས་སྤང་གིས།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤེད་དེའི་འབྲས་བུ་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་སུ་

བརྟན་པའི་སྐྱ་ནམ་མངོའི་སྤང་གཞི་ལ་རྒྱར་བ།

གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་འཕགས་བཞིའི་མངོན་(༢༥༥) རྟོགས་སུ་བརྟན་.....
པའི་སྐྱ་ནམ་མངོའི་སྤང་གཞི་ལ་རྒྱར་བ་ལ་གསུམ་ཉེ། རྟོན་རོས་གཞུང་བ།
སྤང་གཞི་ལ་རི་ལྟར་རྒྱར་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་འགྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཆོག་རྒྱུད་དང་པོས་ཐོག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉིས་
པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་། གསུམ་པས་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་བརྟན་ཏེ། གཞུང་ལ་རྒྱར་བ་ནི་གོ་སླ་ཉེ།
དེའི་ཆེ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་.....
འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་དང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་
དང་འབྲེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པས་སྟབ་.....
རྣམས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྟན་སྟེ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་.....
ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་ཆོགས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་སྦྱུལ་པའི་སྦྱའི་
ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྤང་གཞི་ལ་རྒྱར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་རོ། །དེས་
ན་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་དོན་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པར་.....
འགྱུར་བས། ཕྱག་གི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཁོན་ཉེ། འདིར་བརྟན་བཅས་

ལུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི་འདིར་ཕྱག་འཆལ་
བའི་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་གདུལ་བྱའི་(༢༥༧) གཙོ་བོ་ཐེག་
དམན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་
དུ་ལམ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་.....
ཚུལ་རེ་རེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་
གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་ཞིང་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་པའི་ཆེད་དུ་མཆོད་འོས་ཀྱང་ལ་ཕྱག་.....
འཆལ་བ་ཡིན་པས་འདི་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་བཞེད་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བཞེད་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
དགེ་སྤྱོད་ལྡན་པའི་ཆེད་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་འོད་
སྤང་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་དགུའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་མ་
དང་། གཟུགས་ཅན་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བསྟེན་དང་། ས་ག་མ་ལ་
སོགས་པའི་དགེ་བསྟེན་མ་སྟེ། འཁོར་རྣམ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟེན་བསྟན། ཐབས་ཅིག་གྲང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་སོགས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྡན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་གཉིས་.....
བསྟན། རྟེན་དེས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་ཀྱང་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་ནས་རྟེན་ནི་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་.....
རྣམས་ཞེས་དང་། ཐབས་ནི་ཀྱང་ཤེས་ཉིད་ཅས་དང་། འབྲས་བུ་ནི་ཉེར་ཞི་
ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་རང་སངས་(༢༦) རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས་
བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཞིང་རང་

སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྤྱལ་སྤྱའི་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་...
 གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་དང་། ཉེར་ཞིར་
 ཁྲིད་པར་མཛད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྟེན་དེ་རྣམས་ཞི་བ་ཐོབ་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དག་བཅོམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་ཞི་བ་ཆོལ་བའི་ཆོ་ན་ཀྱང་
 ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ཉེར་ཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཞི་བ་ཆོལ་བ་.....
 རྣམས་ཀྱང་ཀྱང་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །
 ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་སྦྱོར་མེད་དོ། །ཡང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱེད་བ་བྲག་
 བྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་དང་ཡང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 བཟང་སྦྱོང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་བསྟན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་ཐོབ་
 པ་མ་ཉམས་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན། རྟེན་
 དེས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་
 སྟུམ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་ནས་རྟེན་ནི་འགོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ཞེས་...
 དང་། ཐབས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་དང་། འབྲས་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་དོན་སྤྱུབ་
 མཛད་པ་གང་ཞེས་བསྟན་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །

འོ་ན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་སོ་སོའི་མངོན་རྟགས་ལ་
 སྦྱར་བའི་ཆོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དུ་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་.....
 སྦྱོར་(༡༦) མེད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འཆད་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་
 བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དགེ་འདུན་ལ་དོན་ལ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟུང་བ། དོན་
 ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟུང་བ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཡང་གསུམ་
 ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དོན་ལ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཀྱང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་

ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡང་དོན་ལ་
བྱང་མེས་ལ་ཡིན་ཀྱང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པས་……
ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་……
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་གཞི་དང་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བཞུགས་ཐབས་བཤམ་པ། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ། ཆོས་བཤད་པའི་རུས་མཁྱེན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདན་སེང་གེའི་བྲི་བཤམ་པ་དང་། སྦྱ་རྩྭ་རྩེའི་
སྦྱུལ་མོ་ཀྱང་རུ་བཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱ་
གོས་བཞི་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་གདན་སེང་གེའི་བྲི་བཤམ་པ་མཛད་དོ་ཅེས་པ་སྟེ།
ཆོས་འདིའི་གདན་ཙམ་ཡང་གཞན་གྱིས་བཤམས་པར་མི་རུས་ན་རྟོགས་པ་ལྟ་
ཅི་སྟོས་ཞེས་པ་དང་། (༢༥ན) བྱི་མའི་རུས་ན་ཆོས་འཆད་པ་དག་ལ་སྟན་
འདིངས་བ་མེད་ན་ཡི་ཆད་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རུ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་……
བཤམ་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གདན་གྱི་སྟེང་རུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞབས་རྩོ་……
རྩེའི་སྦྱུལ་མོ་ཀྱང་། སྦྱ་རྩྭ་པོར་བསྐྱངས་ཏེ་དགོངས་པ་མཛོན་རུ་མཛད་ནས་
བཞུགས་སོ། །སྦྱོད་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཤེར་བྱིན་གྱི་མཛད་པའི་
དོན་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་
འགྲེལ་ཆེན་རུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་དང་། ཆོས་
སྦྱར་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དང་།
སེང་གེ་རྣམ་པར་རྩལ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་
འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་གི་ནང་རུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་……

ཡུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །
 སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་པའི་གྲངས་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྤྱི་
 ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་
 པོ་དང་། སྟོན་པོ་དང་། ཤེལ་དང་དབུལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་སྟེ་དུག་འཁོར་བྱེ་བ་
 གྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་སྟོགས་བཅུར་བཞེ་བས་དུག་ཅུ་.....
 དུག་ཅུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བ་སྤྱི་བྱ་གནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེ་བ་དང་།
 གསུམ་པ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འོད་རང་ལྷགས་སུ་བཞག་པ་ན་སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་.....
 པར་བྱེད་པ་མངའ་བ་ལས་སྤྱབ་པའི་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་དོན་དུ་འོད་
 འདོམ་གང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་.....
 (༢༧བ) པ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་བཞེ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི་ཞལ་གྱི་སྟོན་ལྷགས་
 གྱི་དབང་པོ་བཀའ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པར་མཛད་ནས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་.....
 བྱང་བའི་ཅེ་མོ་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པོ་རེ་རེ། དེའི་ཉྟེ་བ་ལ་སྤུལ་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤུ་བ། འདབ་
 མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་པར་བྱིན་དུག་ལས་བཅམས་པའི་ཆོས་
 འཆད་པའི་སྤང་བས་སྟོགས་བཅུར་ཁྲབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་དེས་པར་བྱེད་པའི་འོད་དང་། བྱི་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྟོན་པའི་སྤུ་
 ལྷས་སུ་ཡུར་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་....
 པར་རྩལ་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་ཡུར་ཏོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཆོ་
 འཕུལ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་འཁྱར་དུག་དང་། ལྷས་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
 སྟོགས་འཁྱར་བ་བྱུང་དུ་བཞེབས་ན་དུག །བརྒྱུད་ན་བཅུ་གཉིས་ལ་སྟོགས་
 པས་སྟོང་བཅུད་གྱི་ཞིང་སྤྱང་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་སྟོང་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
 རྣམ་འཁྱར་དུག་ནི། གཡོས་པ་དང་། འབྲལ་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། འབྲག་པ་
 དང་། ཆེས་པ་དང་། ལུར་བ་སྟེ་དུག །དེ་རྣམས་ཉིད་ལ་རྒྱུད་དུ་འཕྲིང་ཆེན་

པོའི་བྱེ་བྱག་གིས་གསུམ་གསུམ་དུ་བཞག་པས། ལྷས་ཆེན་པོ་བཙུང་དོ། །
 དེ་དག་གྲང་ཁྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་མ་བྱས་པ་དང་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་
 བ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གཉིས་བཞག །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་
 རྟེན་ལ་ངན་སྤངས་དུ་སྦྱོར་པ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷ་རྩ་ཆོགས་ལ་
 མོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་བཞི་ཡོད་པས། དེ་དག་(༢༤ན) ངན་སྤངས་
 རས་ཐོན་པ་དང་། ར་རྒྱལ་ཆག་པ་དང་། ལྷར་སྦྱོར་པ་དང་། སེམས་རབ་གྱི་རྟོགས་
 པ་ཆེར་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷེག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ།
 གནས་མི་གཙང་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྒྲིབ་དུ་མི་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཡུམ་བཞུན་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གོ་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་དག་གིས་བཤད་དོ། །སྦྱོགས་འབྱུར་
 བ་བྱུང་དུ་བསྐྱེདས་ན་དུག་དང་། བརྒྱུད་ན་བཅུ་གཉིས་ནི་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་
 གཡོས་གཡོས་ཞེས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩུལ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་།
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གདུལ་བྱའི་ར་རྒྱལ་བཅག་
 པའི་དོན་དུ་སྦྱ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བཞུན་པ་དང་། ལྷམ་པ་བསལ་བའི་
 དོན་དུ་སྦྱ་བ་མལ་པར་བཞུན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་ཅན་དུ་འཇིན་པ་སྤྱང་
 བའི་དོན་དུ་བམས་ཅད་གྱི་མདུན་དུ་མཉམ་པར་བཞུན་པ་དང་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བར་བྱ་བས་
 དེ་དག་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྤང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རྣམ་པར་བཞུན་པ་དང་། འཁོར་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོན་པ་
 ལ་བཟང་ངན་ཅན་དུ་འཇིན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་་་་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་མཐོང་བར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རིན་ཆེན་ཡོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་(༢༥བ) ཁམས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱང་དུ་འོད་ཟེར་ལ་་་་

སོགས་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་རང་རང་གི་སྟན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་...
 སོགས་པ་ལ་ཉམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལྷན་པ་དང་། སྟན་པས་དེ་ལྱང་བསྟན་
 པ་དང་། སྤག་དྲིག་མེད་པའི་ཐུགས་དགོངས་བཟང་པོ་རིག་ནས་རང་རང་གི་
 སྟན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་འོང་བར་ལྷན་པ་དང་། པརྫོའི་སྒྲིམ་
 བསྐྱར་བ་དང་། ལྷན་སྒྲིམ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྒྲིམ་པའི་
 སེམས་ཅན་མི་སྤྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནང་བ་.....
 དང་། གནང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་མཆོད་རྟེན་སྟོན་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདིར་འོངས་ནས་ལྷན་སྒྲིམ་བ་དང་། སྒྲིམ་འབྲལ་བ་དང་། པརྫོ་རྣམས་
 གང་ནས་འོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ལ་.....
 མཆོད་པའི་ཕྱིར་གཏོར་བས། སྤྱགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་པརྫོའི་ཉླེ་བར་སྤྲལ་
 སྒྱུ་ཤུག་ཐུབ་བཞུགས་ནས་འདབ་མ་ལ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་.....
 བསྐྱར་བ་ལ་ཡུམ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་འཆད་པའི་སྤྲང་བས་བྱབ་པ་དང་།
 སྤྱགས་བཅུ་ནས་འོངས་པའི་འཁོར་རྣམས་གང་ནས་འོངས་པའི་སྤྱགས་དང་།
 ཉིང་འོག་ནས་འོངས་པ་རྣམས་མདུན་རྒྱུ་ཏུ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཏུས་མཁྱེན་པ་ནི་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་...
 པའི་འཁོར་རྣམས་འཆོགས་པར་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟ་
 ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་ཐུགས་སྤྲུལ་བྱུང་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
 པའོ། །དེ་ལ་བྱ་ཆོད་ཐུང་པོའི་རི་ལ་སྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་ལྡགས་ལས་
 (༡༩ན) འོད་བཀྱེ་བ་ནས་པརྫོའི་ཉླེ་བ་ལ་སྤྲལ་པའི་སྒྱུ་རེ་བཞུགས་པ་དང་།
 སྤྲལ་པའི་ཆོ་འབྲལ་གྱི་ཏུས་སྤྲུའི་སྤྲང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་
 པ་ན་སྤྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དང་འཁོར་བསྐྱས་པས་སྤྲས་སྤྱགས་...
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲད་དང་། པརྫོ་སྤྱགས་བཅུར་གཏོར་བ་ན་ཉླེ་བ་ན་
 བཞུགས་པའི་སྒྱུ་ཉླེ། སྤྲུའི་སྤྲང་བ་ཇི་སྟེད་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་བསྟན།

པར་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ལས་བཅམས་པའི་ཆོས་འཆད་པའི་སྣང་བ་ནམས་.....
 གྱིས་ནི་འབྲས་པུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་བསྟན། ཉེན་དེས་འབྲས་པུ་དེ་ཐོབ་པ་
 ནི་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་སྟམ་རྒྱ་བྲས་.....
 པས་དགོངས་ནས་ཉེན་ནི་ཐུབ་ནམས་ཞེས་པ་དང་། ཐབས་ནི་གང་དང་ཡང་
 དག་ལྟན་པས་ཞེས་དང་། འབྲས་པུ་ནི་ནམས་པ་ཀྱན་ལྟན་སྟེ་ཆོགས་འདི་
 གསུངས་པ་ཞེས་བསྟུས་ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་ནམས་མཁྱེན་ལུས་ཀྱི་སྟོན་མར་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་
 མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བཤད་པ་འདི་དང་། ཉན་ཐོས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྐབས་འདིར་.....
 བསྟན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་འདི་དང་། སྐབས་དེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཆོགས་དང་། ཉན་པ་སངས་རྒྱས་གསུམ་རིམ་
 བཞིན་རྒྱ་བསྟན་པ་སྟེ། གནད་འདི་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩ་བའི་དགོངས་
 པར་གདོན་མི་(༡༧) ཟེམ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། ཉིན་སྣང་རྒྱ། གང་གི་ཕྱིར་
 གཞུང་སྟོང་ཐག་ཉེར་ལྷ་པོ་འདི་ནམས་ཀྱི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་.....
 སྐབས་འབྱེད་པ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་.....
 ནམས་གཅིག་རྒྱ་བསྟུས་ན་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་རྒྱ་འབྱུར་རོ་.....
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷང་འདི་སྤོང་ལས་ཀྱི་མཇུག་རྒྱ་འབྱུང་
 བས་ཐེང་གཞི་སྤོང་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་
 ཁོ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཛད་པ་སྤོང་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་

མི་ཆད་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་ཐོག་གཉིས་པོ་སྦྱར་བའི་ལུགས་འདི་ལ་...
འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་གཞི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོ་མཚན་
བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་
སྟུང་ན་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་
པའི་ཆེད་དུ་མཐུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྦྱར་བཞིས་.....
ཉམས་སུ་གྱུར་ས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་
འབྲུང་ལ་ཕྱིན་ལས་དེ་ཉིད་ལ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་ནམས་ནམ་...
པ་ཀྱུན་ལྡན་སྟེ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་དུ། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ་...
སོགས་པ་སྦྱར་བར་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་།
(༡༠ན) སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཞེས་ཙ་.....
བར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཐོག་མར་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་.....
ཐོག་མར་སྟོན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་གསུམ་པོ་དེས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
རྟོགས་རིགས་གསུམ་པོས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བས་སྦྱར་.....
ཡང་འཕགས་པ་གཞན་ནམས་བསྐྱེད་པ་སྤང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་...
ཞེས་དགོངས་སོ། །

བཞི་པ་གཞུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱད་ཟླར། འདི་དག་རང་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །ཤོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གཞུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །
སྤང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་མདོ་ནི་དུ་མའི་དགོངས་
འགྲེལ་དུ་བཅུམས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་རྟོ་རྟེའི་གནས་དང་པོ་གསུམ་གཞུངས་ཀྱི་...
དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་སྤང་གཞི་དང་སྦྱར་བར་མཛད་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

མདོ་གཅིག་ཤིང་དགོངས་འབྲེལ་དུ་བཅུམས་པའི་ཆོ་དོན་དེ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་རྒྱད་ལྟར། རྫོང་མེད་གནས་དང་པོ་གསུམ་སྟེང་གཞི་དང་སྒྱར་ཞིང་འདིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་ལོགས་སུ་མཆོད་བཞེད་སྟེང་གཞི་དང་སྒྱར་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་སྟེང་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་རྫོང་མེད་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མཐུན་པས་ལོགས་སུ་མ་སྒྱར་ལ། འདི་ནི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པས་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་(༡༠༧) ལས་ལོགས་སུ་མཆོད་བཞེད་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེང་གཞི་དང་སྒྱར་བར་མཛད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རོ་བོ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ནི་གང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དེས་ན་རྒྱད་ལྟར་ཡང་མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྒྲུངས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་རྟོབས་ཤོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེང་གཞི་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།

འཕགས་མཆོག་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་སྟངས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་གཙོ། རྒྱགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ། དེ་ཡི་སྟངས་དུ་དགེ་མ་ཁྱོད། ཁེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ཕྱི་མོ་ལགས། ཁྱེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལུས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེད་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། སྟེང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྲུལ་དོན་མཆོག་རྣམས། ལོགས་པར་སྒྱར་བ་ཐུག་འཆོལ་ཆོགས་བཅད་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་
དབང་འབྱུང་པ་གཡག་རྩོད་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཐེ་
ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་མེ་བྱའོ། །

མཆོད་བརྗོད་ཆོག་གི་མཁུན་གསུམ་རྩིང་བཅས་ནས། །དགོས་འབྲེལ་དག་
གིས་ཡུར་བ་ནས་དྲངས་(༡༡) ཏེ། །མངོན་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁིང་ལ་བརྩས་པ་
ཡིས། །རང་དོན་མཁུན་གསུམ་ལོ་རྟག་རབ་རྒྱས་ནས། །གཞན་དོན་སྤེང་གཞིའི་
ཚུལ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ། །རང་རང་བཞེད་དོན་ཟས་ལ་སྦྱོད་པ་ཡི། །སོ་
ནམ་ཚུལ་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པར་ཁོ་
ངོས་རྟགས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཤུགས་འབྱུང་དུ་བྱིས་སོ། །མཆོད་བརྗོད་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

༡༢ རྫོང་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ།

གཉིས་པ་རྫོང་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་
ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ།
འདི་ལ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་
ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཆར་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་ག་
མི་སྤང་ངོ་། །

སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་ནི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ། བར་པ་བཞེས་
ཉིང་དགོས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ། འབྲེལ་པ་ཤུགས་ལས་བསྟན་པར་
བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཞེས་ཆོག་སྦྱར་དང་བསྟན་ན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
བརྗོད་བྱ། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་
ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་ཡུམ་
ལ་སྦྱག་འཆལ་ནས་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩིས་པར་དམ་བཅས་པ་ན་དེའི་

བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁའ་གསུམ་ལ་རྣམ་མཁའ་(༡༧) ཀྱི་ཐ་སྟངས་
མཚོན་པ་དེ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོ་མེད་གསུམ་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་ཀྱི་སྒྲི་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་
འབྱུར་བ་དེ་ཉིད་འདིར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁའ་ཉིད་ལམ་ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་དེ་ཉིད་བཀའ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་
ཞེས་ཏེ། སྟོན་པས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །

འོ་ན་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་ལམ་.....
འདིར་འཆད་དམ་ཞེ་ན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཏེ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་
མདོར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་ལམ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་
འཆད་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། ། རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཆར་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་
བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐེག་
དམན་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ནི་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཏེ། གཞན་གྱིས་
མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། འོག་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རེ་རེ་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་.....
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་(༡༩) འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཕགས་པ་
བཞི་ཆར་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩ་བར་ཡང་། སྟོབ་

མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ། འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྟོགས་
རིགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། ། དངོས་བསྟན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མེད་པ་ནི་
མི་འགལ་ཞིང་གནད་གཅིག་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། ལྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས་ལྟོན་པས་བཤད་ཟིན་པས་བསྟན་བཅས་བཅམས་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ། དེའི་ལན་ནི་ཆོག་ཀྱང་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། ། བསྟན་
བཅས་མ་བཅམས་ན་སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་.....
པར་མི་རུས་པས་དེས་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྟན་བཅས་ཚུལ་ཞེས་.....
པའི་དོན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ནི། འོ་ན་སོ་སོ་སྟེ་པོས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ། དེའི་ལན་ཏུ་ཆོས་རྒྱུད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་གྱི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གསུམ་སྟེ། ། སོ་སོ་སྟེ་པོས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྒྱུད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་...
བཞག་ནས་ཆོགས་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་.....
བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་པོར་ཆོས་རྒྱུད་བཅུ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་...
བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །

འདི་ལ་ཆོས་རྒྱུད་བཅུའི་ངོ་བོ་དང་། ། དེས་མདོ་དོན་(༡༩༧) བསྟུས་པའི་
ཚུལ་དང་། ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ལས། ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ། འདིར་བསྟན་གྱི་
ཆོས་རྒྱུད་བཅུ་ཡི་གེ་འདི་མཆོད་སྦྱིན་པ་སོགས་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པ་
ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། ། རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
པར་སྦྱོར་བཅུ་ལ་བྱེད་པའི་ལྷགས་གསུམ་སྤང་ཡང་བསྟན་བཅས་ཆ་འབྲེལ་གྱི་

དགོངས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔོན་སྒྲོབ་ནམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་
བཞིན་དོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་སྦྱང་བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། མདོ་དོན་ཞེས་པས་མདོ་དོན་མ་
ལུས་པ་ཆོས་སྦྱང་བརྩས་བསྟུས་པར་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་
གསུངས་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་དེ་དང་།
སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་སྦྱང་བརྩ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་
དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པའི་རང་བཞིན་
སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་དུ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པའི་སྦྱང་པ་ལེགས་པར་བཞག་
ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་བརྩའི་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེས་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་སྦྱང་བརྩའི་དང་པོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་ནི་ཆོས་སྦྱང་བརྩས་བསམ་པ་མ་བསྟུས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་བསམ་
པ་ཡང་བསྟུ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱང་
ཆོས་སྦྱང་བརྩས་མདོ་དོན་(༡༩ན) བསྟུས་པའི་ཆོ་ན་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱང་ཆོས་སྦྱང་བརྩར་བསྟུ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་བསམ་པ་མ་བསྟུས་སོ་སྟམ་
པ་ནི་མི་དགོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕར་ཕྱིན་བརྩ་ལ་ཆོས་སྦྱང་བརྩར་འཛོག་ཅི་ན།
སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །ཟླ་ངན་འདས་
དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །གསུང་རབ་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དང་། །འབྱུང་འཁྱུར་
ངེས་དང་ཆོས་ལྷགས་ལའོ། །ཞེས་དོན་བརྩ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལས་
སྐབས་འདིར་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་སྦྱང་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་སྟེ།
གང་གི་ལམ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩས་མདོ་དོན་.....

བསྐྱུང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མཁའ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་པར་ཕྱིན་བརྩུ་པོ་འདི་
 ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པལ་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན། སྦྱར་བཞིའི་
 སྐབས་སུ་ཡང་བརྩུ་པོ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན། ཆོས་སྤྱིའི་
 སྐབས་སུ་བརྩུ་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་ལ་སྦྱབ་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་...
 དེ་ཉིད་མཁའ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྤྱིའི་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱར་བཞིའི་
 སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱབ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་དང་ཡང་འགྱུར་པ་...
 ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཉིང་དགོས་མ་མཐའ་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། ས་ས་སྤྱེ་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟན་
 (༡༡༧) བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོ་དོན་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པས་.....
 བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་མདོ་དོན་དེ་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་གནས་.....
 སྐབས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་ཟུར་པའི་
 ཆེ་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་.....
 མཐོང་བའི་སློ་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དཔེར་ན་འཕགས་པ་སྤྱེ་སྦྱབ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། གང་ཞིག་རྒྱལ་
 པའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །དབང་བྱས་རྣམ་གཡིང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་
 བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་
 བཞིན་སྤྱི་པོས་སྒྲང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དགོས་འབྲེལ་དག་གི་
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདིས་རྗོད་བྱེད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས།
 བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་
 ཉེ། ས་ས་སྤྱེ་པོའི་དུས་སུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ཤེར་ཕྱིན་

གྱི་མདོའི་དོན་རོ་པོ་ཆོས་རྒྱུད་བརྩམ་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་ཚུལ་སྐབས་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་
ཆོགས་རྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་ས་དང་པོར་པ་རྩལ་རྩལ་
ཕྱིན་པ་བརྩལ་པོ་མདོན་རྩལ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་ཉམས་ལེན་
བསྟན་བཅོས་ལ་མི་སྟོས་པར་མདོའི་དོན་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པར་བསྟན་
ཏེ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །འདི་སྒོ་ལུལ་རྩལ་མོང་བ་དག་
གིས་གཞན་གྱི་སྒོ་ཆོད་(༡༥༩) འཇལ་བ་ནི་ཁོན་པའི་ནང་གི་སྤུལ་ཆུང་དང་.....
མཚུངས་སོ། །

གཏུ བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྒྱུད་བྱ་མདོན་རྟོགས་བཤད་པ།

༡༧ རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ།

གཏུ བསྟན་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྒྱུད་བྱ་མདོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་
ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་རྩལ་བྱ། བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་རྩལ་རྩལ་བསྟན་པ། བསྟན་
པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་རྩལ་བསྟན་བྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བསྟན་དོན་ལུས་
རྣམ་གཞག་དང་། ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། བསྟན་དོན་
ལུས་རྣམ་གཞག་འཆད་ཅེས་པའམ་བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལུའི་སྒོ་ནས་.....
བཤད་པ་ལྟར་ན་དགོས་དོན་སྤར་བསྟན་ཕྱིན་པས་བསྟན་དོན་འཆད་པ་ནི།
ཤེས་རབ་པ་རྩལ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྷེ། མཚོད་
བརྒྱུད་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པའི་འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་.....
ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་མདོན་རྟོགས་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད། བཤད་ཚུལ་དང་
པོས་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་མདོན་རྟོགས་བརྒྱུད་.....
གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད། ཞར་ལ་སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཞེས་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བརྒྱུད་བྱ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲོ་.....

ནས་བཤད་ཅེས་པ་ཡང་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདྲགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་གཞུང་ནི་དེ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་དང་ལམ་ནི་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་གཞུང་ལ་
ཐོས་སྐྱེས་ཀྱིས་འབྲུག་ཅིང་ལམ་བསྐྱོན་བྱུང་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །དངོས་ལ་
གནོད་(༡༥༧) བྱེད་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་
འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྒྱ་མ་ཉུ་བྱ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་...
དང་དག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་...
ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་བཤོ། །
དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱར་བ་
ཡི། །གཞུང་དང་ལམ་ལ་དེ་སྟོན་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དངོས་པོ་བརྒྱད་དོས་འཛིན་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །
ཅེས་སྐྱེས་ཆོག་རྒྱུ་ཏུ་ག་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་
ངེས་པ། དགོས་པ་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རྣམ་
བརྒྱད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ངེས་པ། དགོས་པ་ནི། དུལ་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་
པ་འཆད་པའི་ཆོ་བརྒྱད་པོ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཆད་པའི་རྒྱ་...
མཚན་སྟོན་དགོས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཅེས་པ་ནི་དུག་གི་གོ་རིམ་དང་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྦྱར་བཞི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཅེས་པ་ནི་...

གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པའོ། །ཁོ་(༡༥ན) བོ་ནི་བརྒྱད་གྱི་གོ་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་.....
 མཚན་ཡོད་དེ་ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སྐྱགས་སྡོད་མཛོད་ཅིག །

བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་.....
 ངག་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡང་མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་གྱི་ཀླད་གངས་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟས་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་ཤིང་མཁྱེན་
 གསུམ་ལ་ནི་འདི་ནས་བསྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་དང་མཚོན་བཞིན་གྱིས་.....
 བསྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་དང་སྦྱར་བ་ཡང་གསུངས་སོ། །ལྟས་དང་སྦྱར་བ་ལ་མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་
 གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། བར་དུ་སྦྱར་བ་དང་། ཐོག་མར་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དང་ཅེ་སྦྱར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་
 བ་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྦྱོར། །གསུམ་པ་ནི་མཐར་ཁྱིམ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་
 སྦྱར་བའོ། །

ག ༢ ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད།

ང ༡ སྐབས་དང་པོ། རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ།

ཅ ༡ རྣམ་མཁྱེན་དང་ཐོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན།

བསྐྱུས་དོན་བཤད་ཟིན་ནས་ཆོག་དོན་འཆད་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མཚན་བྱེད་གྱི་
 ཆོས་སོ་སོའི་འབྲེལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་སྟོན་པའི་
 སྐབས་གཞན་དུ་གཞི་ཤེས་ཐོག་མར་བསྟན་ནས་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོག་མར་
 བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་
 བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འཕགས་པ་(༡༥བ) སོ་སོའི་མཁྱེན་གསུམ་

འཆད་པའི་ཆོ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གོ་
 རིམ་ལྟར་དམན་མཆོག་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱང་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་
 མཐུན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟོགས་་
 རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་་
 དེ་དང་པོར་བསྐྱམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་
 ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བའི་
 སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་པོར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོང་དང་གཞི་ཤེས་དང་
 པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱའི་ངོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་་་་
 རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་སྤྱང་གཞིའི་གོ་
 རིམ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་འཆད་པའི་ཆོ་གཞི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་
 སྐབས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་དང་། སྤྱང་གཞིའི་གོ་རིམ་གསུམ་ཆར་ཆར་
 རྟེ་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་པལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འདིར་
 རྣམ་མཁྱེན་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འདིའི་གདུལ་
 བྱའི་(༡༩ན) གཙ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ད་འབྲས་བུ་ལ་་་་
 སྦྱོ་བ་སྦྱེས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་
 ཐོག་མར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་ནི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཆོས་བརྒྱ་པོ་མངོན་་་

སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་རྣམ་མཁུན་ལ་འཇུག་ཏེ། མཚོད་
བཟོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དང་རོ་པོ་གཅིག་
པ་ཡིན་ནོ། །འཆད་ཚུལ་ནི་མི་གཅིག་ཏེ། རྩ་མ་གཉིས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་ཆར་ལམ་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཅིང་། འདིར་ནི་
མངོན་རྟོགས་ཕྱི་མ་བརྟན་ལམ་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཡུལ་དུ་གཞག་པའི་ཆོ་ནི་ཆོས་
བཅུ་པོ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་པ་ལ་འཇུག་གོ།

ཅན་ མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སའི་འབྲེལ་བཤད་པ།

ཆ། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སའི་འབྲེལ་འཆད་པ་ལ། མདོ་ནས་
གསུངས་པའི་ཚུལ། རྣམ་མཁུན་མཚོན་པའི་ཚུལ། གཞུང་སོ་སའི་སྐབས་ལ་
འཇུག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྤྱིར་གཞི་རྒྱགས་པའི་མཇུག་ཐོག་དུ་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
ཤར་བྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བཏུན།
བསྐབ་ཚུལ་ཞུས་པའི་ལན་གྱིས་གདམས་(༡༦༥) དག་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་བཏུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
མང་དུ་གསུངས་པའི་མིང་གི་དོན་དེས་པའི་ལན་གྱིས་རྒྱབ་པའི་ཉེན་བཏུན།
དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །
ཞེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་པའི་ལན་གྱིས་རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཏུན།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེས་པའི་ལན་གྱིས་རྒྱབ་པའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། གོ་རྒྱུ་དང་། འཇུག་རྒྱུ་བཏུན། གོ་རྒྱུ་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་
ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ། ཞེས་གསུངས་ན་ངི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གོ་

ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་ཚོགས་དང་པོ་བརྒྱ་.....
བསྟན། འཇུག་སྐབ་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལས་འཕྲོས་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་
པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ལགས། ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱ། བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། བྱང་སེམས་ཆེན་
པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་རྟེན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། བྱང་སེམས་ཆེན་
པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དྲི་བ་
ལྟ་ལས། དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་གྱིས་ཐབས་མཁས་ནས་གཟུངས་ཀྱི་བར་ལྟ་
བསྟན། གཉིས་པའི་ལན་གྱིས་སའི་ཚོགས་བསྟན། ཟ෍་མ་གསུམ་གྱི་ལན་གྱིས་
གཉེན་པོའི་ཚོགས་བསྟན་རྟེ། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་བཞི་དང་།
མྟོ་མ་སྤང་(༡ ཉན) གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་དང་པོ་དང་། ཟ෍་མ་གསུམ་རིམ་པ་
བཞིན་བསྟན་རྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་
པའི་འཇིག་རྟེན་ཐིམ་གྱིས་མནན་རྟེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ངེས་པར་.....
འབྱུང་བའི་སྐབ་པ་བསྟན་རྟེ། །

ཆ ༢ རྣམ་མཁྱེན་མཚན་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་རབས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚས་བརྒྱ་པོས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པ་ཡིན་རྟེ། ཚས་བརྒྱ་པོ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་
ཐུར་རྟེ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཙུག་པོ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་
མཁྱེན་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི།
རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་...

བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མཁྱེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་བཤད་མི་གཅིག་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་
 དང་བཅས་པ་ལ་བཞག་ནས་དེའི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཁྱེན་པ་དང་།
 དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞག་ནས་དེའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་
 དབྱེ་མཁྱེན་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་དེའི་དོན་དམ་པའི་
 རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སུ་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 འདིར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཞེས་(༡༥) སྟགས་
 གྱི་སྒྲ་ནས་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

འོ་ན་ཆོས་བརྩ་པོ་དེ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
 པའི་རབ་དབྱེ་རིམ་སུ་ཡིན་སྟུམ་ན། ཆོས་བརྩ་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐོག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་གསུམ་འབྲས་སུ་མཐའ་དག་གསུམ་ལམ་དང་འབྲས་སུ་
 གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀྱན་
 བརྩས་སུ། རྣམ་པོ་དེ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཅན་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་དུག་ཏུ་པོ་འདི་
 སྐབས་སུ་ཡང་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཐའ་དག་གཏན་ལ་དབབ་པས་ཡུང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཆོས་བརྩ་པོ་འདིའི་ལམ་དང་འབྲས་སུ་རིམ་ཀྱང་ཀྱང་ལ་དབབ་སྟུམ་ན།
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བཤད་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་པོ་ནས་སངས་
 རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་བར་བཤད་པ་དང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་
 ཐོག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆོང་བ་དེ་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སའི་བར་ལ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་
 པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་ནས་བརྩུང་སྟེ་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་

སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་བཤད་པ་དང་། དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བཤད་པ་དང་། ཆེད་རྩ་བའི་སྐབས་སུ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་
པ་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་། འབྲས་(༡༥༣) བུའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་
ཤིང་དེ་ཉིད་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་གྱི་ཉམས་ལེན་རྩ་བཤད་པའི་ལམ་མཐའ་...
དག་ཀྱང་བསྟུས་པ་དང་། གོ་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་
བར་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱ་བར་ཕྱིན་དུག་གིས་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡང་བསྟུས་པ་དང་། འབྲས་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲོད་ནས་རྒྱུ་
མཐའི་བར་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་། འབྲས་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བསྟུས་པ་དང་། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་
མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་།
སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡང་བསྟུས་པ་དང་། དེས་
འབྱུང་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དག་སའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་།
དེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་པོས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡང་བསྟུས་པས་ན་ཆོས་.....
བརྒྱ་པོ་འདི་ལ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་
མཆོན་པའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལ་གནས་ཏེ། ཆོས་བརྒྱ་པོ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་བརྟན་ནས། སྐྱབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་
རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆ༣ གཞུང་སོ་སོའི་རྟན་ལ་འབྱུག་པ།

ཆ༧ ཆོས་བརྒྱའི་གྲངས་ངེས་པ།

གསུམ་པ་གཞུང་སོ་སོའི་རྟན་ལ་འབྱུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱའི་
གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། སོ་སོའི་རྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་དང་། དམིགས་(༡༥༥) པ་དང་ཆེད་རྩ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་རང་

གི་རྩོ་པོ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱབ་པ་འི་ཆོས་བཞིར་ངེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་
བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བསམ་པ་འི་བྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་
ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱར་བའི་བྱད་པར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
ཐོབ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷན་པ་འོ། །
རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྷན་ངེས་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཏེ། ཆེད་རུ་བྱ་བ་
གསུམ་གྱི་ཆེད་རུ་སྐྱབ་པ་རང་གི་རྩོ་པོ་བཞི་བྱས་པས་རྣམ་མཁུན་དེ་ཐོབ་པ་……
ཡིན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་སོ། །འབྲེས་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་ནི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བསྟན་པས་ཆེད་རུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་གང་རུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྒྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཞིས་
བཞེད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི་རྣམ་མཁུན་མཚོན་པར་བྱེད་པ་འི་ཆོས་ལ་ཆོས་བཅུར་……
གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་རུ་
འཇུར་སྲིད་པ་འི་སྐྱབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་རུ་འཇུར་མི་སྲིད་པ་འི་སྐྱབ་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་གསུམ་རུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོ་ནི་
གདམས་ངག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་འི་སྐྱབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་
རུ་འཇུར་མི་སྲིད་པ་འི་སྐྱབ་པ་འི་ས་མཚམས་དང་དེའི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་……
དང་ཆེད་རུ་བྱ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ །གཉིས་པ་ནི་
རྟེན་རིགས་(༣༧) ཏེ། སྐྱབ་པ་འི་རྟེན་རུ་ཇུར་པ་འི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྟེན་
ཆོས་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་འི་སྟོན་ས་དབྱེ་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་……
ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དམིགས་པ། བཞི་པ་ནི་ཆེད་རུ་བྱ་བ་སྟེ་ཐུར་གྱི་སྐྱབ་པ་འི་
དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ཙམ་དང་། ཆེད་རུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་ཙམ་རུ་བཤད་པ་
ལས་བྱད་པར་རུ་བྱས་པ་འོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ལ་གོ་སྐྱབ་ལ་

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ནི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ཉྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་ཉྟན་ཏེ།
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ས་ལུ་དམིགས་ལུ་བྱས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་གདམས་
ངག་ཉྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཉྟན་ཏེ།
གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་ལུ་གྲངས་པ་ལས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་.....
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱབ་པའི་རྟེན་ཉྟན་ཏེ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཐོབ་
ནས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ངེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་བྱེད་གྱི་.....
ཐེག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཉྟན་ཏེ། ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་རྒྱབ་པ་
ངེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཉྟན་ཏེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཆེད་
ཏུ་བྱ་བ་དེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཏུ་(༡༧) མ་ངེས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་.....
རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གོ་རྒྱུ་ཉྟན་པ་མོགས་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཉྱ་མེས་པ་ལྷོ་ལྟ་ལྟ་ལ།

གསུམ་པ་སོ་སའི་དོན་ལ་བརྟེན་ལས། དང་པོ་སེམས་བརྒྱུད་ལ་ཡང་གཉིས་
 ཉེ། གཞུང་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བརྒྱུད་པ་ནི། ཞེས་པའི་སེམས་བརྒྱུད་དེ་གང་ཞེ་ན།
 དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་ལྱིར། །ཡང་དག་རྒྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདྲོང་།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་གོང་དུ་སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། ཁེས་གསུངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་གི་མཚན་ཉིད་དེ་སྟོན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གི་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅས་འདིར་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསྟན་སྟམ་ན། སེམས་བསྐྱེད་གི་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡུམ་གི་མདོ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གི་དག་གིས་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་གི་སྟོན་ས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁེས་ཤེར་ཕྱིན་གི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞེན་དུ། ཁེས་སྟགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སོ། །

བསྟན་བཅས་གིས་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། ཁེས་སྟགས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྟོན་ན། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་གི་དམིགས་པ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྟུས་ནས་སྟོན་ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཁེས་པས་བྱང་ཆུབ་མདོར་སྟོན་ཅིང་། (༡༠ན) བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྟོགས་བརྩུ་རེ་རེ་ཞིང་གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གི་འཇིག་རྟེན་གི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཇིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱའོ་བསྟུ་བ་པར་བྱའོ། །ཁེས་པས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟུས་ནས་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་གི་གཞིའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གསུངས་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇོག་དགོས་སོ། །ཉིར་སྤང་དུ། གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་གི་མདོ་འདི་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་

བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་སྒྲིག་
པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་གྱི་རག་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ལྟ་བུ་ལས་
གཞན་ཏུ་སྦྱར་ཏུ་མེད་དོ། །གསེར་བཟང་པོ་དང་། རླ་བ་ཆོས་པ་དང་། མེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་བོ་པར་ཕྱིན་ཏུ་གྱུ་བྱེད་ས་བསྟན། གཉིས་པས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་རོ་བོ་བྱང་སྤྲུགས་སོ་བདུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་.....
བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏུ་བྱེད་ས་བསྟན། གསུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་བོ་མཁུན་པ་
གསུམ་ཏུ་བྱེད་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏེར་ལྟ་བུ་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ཏུ་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་དཔེ་ཏུ་མའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དང་དེ་
ནི་ཞེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་(༤༠བ) པ་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་། གཞན་
དོན་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་ཏུ་ཅེས་པ་ནི། མདོ་ལས་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱུས་
པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ། བསྐྱུས་དང་
རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་གྱི་རག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་དང་།
རྒྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་རོ། །རྒྱལ་གྱི་རག་དེ་
ཡང་ས་གསེར་རླ་བ་མེ་ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ལོ། །རྒྱལ་གྱི་རག་གཉིས་པོའི་
རོས་འཛིན་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། རྒྱས་
པར་སྟོན་པ་ནི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་མཚན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་
ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་མདོ་དང་སྦྱར་བར་བྱར་.....
མེད་ན། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཡོད་
ན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དུམ་གྱི་མདོ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
བརྗོད་ཅེས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་སྦྱར་འབྱུང་...

བའི་མེར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་རྒྱུར་གྱི་ཐོག་མ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་འཛིན་པར་ཉིར་རྒྱང་ལས་བཤད་འདུག་པའི་མེར་རྟོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་རྒྱས་བཤད་ཏུ་ངོས་འཛིན་……
 བློ། བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་དང་། ས་ལྟ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱར་ནས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་མཛའ་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་མདོ་རྒྱར་
 མེད་དམ་ཞེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་གྱི་མདོ་གྱི་མདོ་མཐའ་ཅད་མཛའ་……
 ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་མདོ་རྒྱར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དམིགས་པ་མི་

(༤༣) ཏྲག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་མཛ་ཆད་གྱི་མདོ་ལས་ཡོགས་སུ་དེས་པ་བྱེད་
 ཆ་མཐུན་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་ལ་མདོ་མེད་མི་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དོན་བསྟུན་ཏེ་སྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་རག་ཀྱང་ས་ཞེས་
 པའི་རྒྱན་ཚིག་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསེར་ལྷ་སུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེས་ནི་
 བྱང་རྒྱུད་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། གཏེར་ལྷ་སུ་མཛ་ཆད་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟུན་པའི་རག་གཞན་མེད་པའི་སྦྱར་རོ། །

དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བརྟན་.....
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 གཉིས་པོ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞུང་སྐྱེས་སེམས་བསྐྱེད་
 དེས་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལ་དམིགས་པར་བརྟན་ནས། དམིགས་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མདོར་བརྟན། གཤེར་ཞེས་པ་མན་
 ཆད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུས་བསྟུས་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མ་མཐའ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མེད་དེ།
 གཞན་དུ་ན་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྦྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་.....
 སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་ཅ་བར་སེམས་བསྐྱེད་མདོ་དང་སྒྲུབ་བ་ནི་གདམས་ངག་……

ནས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཀྱང་མདོ་དང་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བ་ནི་ཆོག་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར་.....
རོ། །མདོ་དང་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་(༤༥) རྣམས་
ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་མ་སྦྱོས་པར་ཞེན་ལྟའི་དབང་གིས་བསྟན་བཅོས་རང་
དགར་བཅམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྐར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང་། རྒྱུད་
སྐར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། མཚན་གཞི་སེམས་སེམས་
བྱུང་གང་ཡིན་དབྱེད། སྦྱོན་འཇུག་གཉིས་འགལ་མི་འགལ་ལ་དབྱེད། དེ་དང་
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སེམས་སུ་བཞེད་དེ། ཉིར་སྤང་དུ།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་
པའོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དཀར་.....
པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་འདོད་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་.....
པར་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་ལན་.....
མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་
འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཏགས་མིང་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མགོན་པོ་བྱམས་པས་སེམས་བྱུང་ལ་བཤད་དེ། འདིར་ཡང་ཡང་དག་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་
སེམས་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་འདི་ཉིད་
བཞེད་དེ། བྱང་སར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་(༤༩) ཀྱི་
མཚན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་
 དམིགས་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གནད་ཀྱི་དོན་ནི་གཙོ་བོར་སེམས་བྱུང་འདུན་པ་དང་། སེམས་པ་གཉིས་ལ་
 འཛིག་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་རྒྱུགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་
 དེ་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ཞེས་
 པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སེམས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྣོན་ལམ་
 གྱི་མཆོག་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད་ཅིང་སྣོན་ལམ་དེ་ཡང་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ཏུ།
 བརྟན་པ་ནམས་ཀྱི་སྣོན་ལམ་ནི། སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཞེས་
 སེམས་པ་དང་འདུན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བྱུང་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སེམས་
 བྱུང་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་ནམ་ཞིག་སོང་བའི་ཆོ་དེ་དང་མཚུངས་མཁོ་
 ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་ནམས་ཀྱང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་
 བསྐྱེད་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྟུ་
 ར་གཅིག་ལྟ་བུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ལྡན་པ་ནས་མ་སྣོན་པའི་སྐབས་འགྲོ་མོ་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱར་བ་དང་། སྐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གཙོ་
 བོར་སེམས་བྱུང་གི་སྤྱིང་ནས་འཛིག་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་(༤༧) ཀྱིས་སེམས་མཁོ་
 སེམས་བྱུང་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མདོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་མཁོ་
 དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཏུ། ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བ། དག་བ་ཆོས་ལྟུང་། སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་གསུངས་
 ཤིང་གསུམ་པོ་དེས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ་

རྟོ།

གཉིས་པ་ནི། ས་སྐྱ་པའི་རྩེ་བཅུན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྤྱིར་སྤྱོན་པ་ལ། སྤྱོན་པའི་སེམས། སྤྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤྱོན་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་དང་གསུམ། འཇུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་དང་གསུམ་དུ་མཛོད་ནས་སྤྱོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་སྐབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་པས་མ་ཟིན་པའི་ཆོ་ན་སྤྱོན་པ་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྤྱོད་པས་ཟིན་པའི་ཆོ་ན་སྤྱོན་པ་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་མཐོང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོན་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་དང་། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ།

དེས་ན་སྤྱོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་ནི། སྤྱོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་གོས་ཤིང་། (༤༩ན) དེ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོན་པ་དམུལ་པའི་ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་གྲུང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལམ་མ་ཞུགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་སྤྱོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དགོངས་པའམ། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤྱོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནས་རི་ཁྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རོ་བོ་གཅིག་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་སྤྱོན་འཇུག་གི་

སེམས་ཙམ་ནི་སེམས་བྱུང་འདུན་པ་དང་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་
 འོ་ནི། མི་མཐུན་སྒྲོགས་སྤྱོད་པའི་སེམས་པའི་སྤྱོད་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པས།
 སེམས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་ནམ་ཞིག་
 མོང་བའི་ཆེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སེམས་.....
 བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་ཐོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་.....
 རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་ཐོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་
 སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་རོ་ཐོ་གཅིག་པར་ཡང་མ་དེས་སོ་སྒྲུལ་ན་མི་འཐད་
 དེ། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་ཏུ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ། རྣམས་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམས་སུ་ཅ་.....
 རྒྱུད་བྱུང་ནས་དེ་(༤༩བ) གཉིས་གཏོར་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཏུས་མཉམ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་.....
 ཐོབ་ནས་ལམ་མ་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོགས་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་.....
 བྱས་ངན་སོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་
 འདོད་མ་བཏང་ན་སྒྲོམ་པའི་ཅ་བ་མ་བཏང་བས་ལམ་ཞུགས་མ་ཡིན་པར་.....
 ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དོ།

སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་པས་ཟིན་པ་.....
 དགོས་ན། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། འཁོར་ཆེ་
 འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །རི་ལྗར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་ཏུ། བསོད་
 བྱས་རྒྱུ་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྒྲོན་
 མེད་དེ། སྒྲོན་པའི་སེམས་ནི་སྒྲོམ་པས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་

དགོངས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་
པས་ཟིན་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་དུ་
གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས་མཐའ་ཡས་རབ་དུ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་། །
མི་ཕྱོགས་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲངས་ལྟར་པ། །དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་ལྟར་ཀྱང་བསྐྱོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་
ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་
རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་(༤༤) གཞག་པ་བྱང་པར་མེད་ན། སྒྲིན་འཇུག་དུ། འགྲོ་
བར་འདྲིང་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་
པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་མ་
སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་དུ་འགྲོ་བར་འདྲིང་པའི་སྒྲོ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བས་
ཟིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། སྒྲིན་འཇུག་གཉིས་སུ་གཞག་པར་བསྐྱོན་པས་
ལུགས་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་
པའི་ཆེ་འགྲོ་བར་འདྲིང་པའི་སྒྲོ་མེད་པ་ནི་ཤིན་དུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བར་འདྲིང་པ་དང་། འགྲོ་བ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་པས་
འཇིག་རྟེན་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་ཀྱང་འགྲོ་བར་འདྲིང་པའི་སྒྲོ་མེད་ན་དེ་
ཉིད་དུ་གནས་པ་འཕམ། ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་ལྷོང་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་
བྱ་བས་མ་ཟིན་པའི་གོང་དུ་འགྲོ་བར་འདྲིང་པའི་སྒྲོ་ཅམ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིན་པའི་
སེམས་ཅམ་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་། །
ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟུས་པ་དེ་འདུན་ལྟར་.....

སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཞག་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
 རྟོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སློན་འཇུག་གཉིས་སུ་བཤད་.....
 བས། དེ་ཉིད་དཔའི་སློན་ནས་ཉེར་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་
 ཐེག་ཆེན་(༤༤) གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སློན་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་བྱབ་.....
 པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་འདྲོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཞག་པ་དང་འགལ་
 ལ་ཞེན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྟོན་བདུན་ཅུའི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བར་
 ཏུ་ཆོགས་རྒྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐ་མ་
 སྤུང་ལས་དང་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་བར་ཏུ་གཞག་པས་རྟོན་གཞན་ནམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་.....
 ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་.....
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་
 རྟེན་རྒྱུ་དུ། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 གཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་བཙུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
 ལ་འཛོག་པ་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཏུ་འཇུག་ཁ་མའི་
 ཏུས་སུ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་ཅམ་ཡོད་ལ་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སློན་.....
 འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་སྟེས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་འཇུགས་.....
 པ་ཏུས་མཉམ་པ་ཡང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདྲོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་.....
 བཏགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཏུས་མཉམ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེང་སང་ཕལ་ཆེར་སློན་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་ཀྱན་ཚྭ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱས་(༤༥) བས་དེ་གཉིས་ལ་ཀྱན་ཚྭ་སེམས་.....

བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། དེ་གཉིས་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
 མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་.....
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་...
 སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱུན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་
 བའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་ཐམས་...
 ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་ཤིང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་...
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། སར་ཕྱིན་བྱུག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་གཞན་ཏུ་
 འགྱུར་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཉེས་སྦྱོད་སྤོང་བ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བ་ཆོས་
 སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞན་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་...
 ཏུ་ཀྱན་འགོ་ལ། ལུལ་ངེས་ལ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཉེར་གཅིག་
 འབྱུང་ལ། ཀྱུན་འགོ་ལའི་ནང་ཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་དང་། (༥༡) ལུལ་
 ངེས་ལའི་ནང་ཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུན་པ་དེ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་...
 སོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་...
 སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཏུ་འགྱུར་བ་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལུལ་
 ངེས་ལའི་ནང་ཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་སུ་སོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཆོངས་ལྡན་...

མདོར་བསྡུས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱང་...
ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་བཤོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་བ་གང་ཞིག །མི་མཐུན་སྤྱགས་སྤྱོད་པའི་
སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དབང་ལྡན་རྒྱན་ཆགས་པའོ། །

དབྱེ་བ་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མོས་པས་སྦྱོང་པའི་སེམས་
བསྐྱེད། ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད། སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞིའོ། །དཔེའི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་ན་ས་ལྟ་བུ་ནས་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་བར་ཉེར་གཉིས་སོ། །

དམིགས་ཡུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་
(༤༥བ) སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟོ། །རྟོ་
པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། མ་བསྡུས་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟོ། །སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱུང་
པར་བ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་
ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་...
པ་བྱུང་པར་བ་དང་། དེས་མ་བསྡུས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
བྱུང་པར་བཤོ། །

༡༢ གདམས་ངག་བཤད་པ།

སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ཟིན་ནས། ད་ནི་གདམས་ངག་བརྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གདམས་ངག་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་གྱི་གདམས་ངག་དངོས་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བགྱི་
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་
 བའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་.....
 (༧ན) ལ་སྤྱབ་དགོས་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་དྲིས་པའོ། །ལན་ནི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་དེ་བརྫོད་བྱར་.....
 སྟོན་པའི་གདམས་པ་དང་། ཇིས་སུ་གདམས་པ་གཉིས་འཆད་ཅེས་པ་སྟེ།
 གདམས་ངག་གི་མདོ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གདམས་པ་སྟེ། འདི་
 ནི་ཇིས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
 གདམས་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་གང་ལ། སྟོན་པ་གང་གིས། སྤྱབ་པ་
 གང་ལ། དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་གདམས། གདམས་པ་དང་ཇིས་བརྟན་གྱི་
 བྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ཆེད་དུ་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་
 སྤྱལ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱབ་པ་ལའོ། །བཞི་པ་ནི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་.....
 ཐུག་པ་འདི་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །ལྷ་པ་ནི་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་
 ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དང་ཇིས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཐོབ་ཐིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྒྱུང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་...
ནི་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འག་རྩ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ན་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གདམས་ངག་དངོས་ནི། སྐབ་དང་བདེན་པ་(༧༦) རྣམས་དང་
ནི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་སྐར་བས་པ་རྣམས་སྐབ་པའི་ངོ་བོ་དང་།
དམིགས་ཡུལ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་འདོམས་པ་གསུམ་རྩ་མཛད་ཀྱང་.....
འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་གཞུང་ལྟར་ན་སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་
པ་དང་། བྱུང་པར་ལ་འདོམས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྟེན་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་སྐབ་
པའི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྐབ་པ་ངོས་
གཟུང་། དེ་ཉན་ཐོས་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག་དངོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་
བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རི་
ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀར་སྦྱུལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པའི་ཆེ་
བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་རྩ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་.....
མཐོང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མིང་ཡང་།
ཡུམ་ཡང་། ཡུམ་ཀྱི་མིང་ཡང་། སྤྱད་ཅེས་བྱ་བར། མི་སྤྱད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་།
སྤྱད་ཀྱང་སྤྱད་ལ་མི་སྤྱད་ཀྱང་མི་སྤྱད་ཅེས་བྱ་བར། སྤྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་
སྤྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར། གཟུགས། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བྱང་སེམས་དང་དེའི་མིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
རྒྱས་པར་(༧༧) གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་མདོ་སྟོན་རྒྱན་དང་། ཀུན་

བདུས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལུགས་
 རྣམས་ལས། རྣམ་གཤེད་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱའི་གཉེན་པོར་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་བརྒྱ་བསྟོམ་པ་ལ་སྒྱུར་ནས་འཆད་དོ། །ཡུམ་དོན་དབྱེ་མར་འགྲེལ་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྒྱབ་པ་བསྟན་པར་བཞེད་
 དེ། ཉིར་སྤང་དུ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྒྱུར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་གསལ་ཀ་མི་སྤང་ཡང་།
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་……
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་དང་ཡར་གྱིས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྦྱད་
 པའི་ཆོ་ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟན་པར་བཞེད་……
 ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་གཡག་པས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅེས་པས་
 བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་ལོགས་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་མིང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་
 རྣམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་……
 བྱེད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་……
 ཡང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྤང་བ་ཙམ་མི་འགོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་བ་རེ་རེ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 སྦྱད་པ་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྦྱད་པའི་འབྲས་
 རུ་བྱང་རྒྱབ་དུ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱད་པར་བྱ་བ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱད་
 པ་(༤༤བ)རང་གི་ངོ་བོ་བསྟོག་ཟླ་དང་བཅས་པར་ཞེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཕྱང་
 པོ་ལྟར་ཞེན་པ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་སེམས་དང་། བྱང་རྒྱབ་
 དང་། ཡུམ་དང་། སྦྱད་སོགས་མཐའ་བཞེད་དང་། ཕྱང་པོ་ལྟར་ཡང་དག་པར་
 རྟེན་གྱི་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོར། སྤྱི་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་སྒྲུགས་བརྒྱ་རེ་རེའི་ཁྲིང་གསྐྱའི་
 བྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར། དགེ་སྦྱོང་སྤྱི་རིའི་བྱ་དང་།

མོ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདམ་བྱ། འོད་མ། བྱ་
རམ་ཤིང་། སྤྱིག་མ། འབྲས། ཉིལ་གྱི་ཚལ་ལམ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་ཐུར་
ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཡུམ་ལ་སྦྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱེམ་པ་ཙམ་གྱིས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྟོང་
དང་། བརྒྱ་སྟོང་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། གྲངས་དང་། ཆར་ཡང་། བགྲང་
བར་ཡང་། རྒྱར་ཡང་། དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་.....
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་གང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་པ་རོས་.....
གཞུང་། གང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཤེས་རབ་རོས་གཞུང་། ཇི་
ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་
པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་
གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཞེས་(༤་ན) པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དགེ་སྦྱང་ལྷ་རིའི་
བྱ་དང་། མོ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་ཅས་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་
རྟོགས་རིགས་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་གིས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདམ་བྱ་ནས་ཉིལ་གྱི་
བར་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་དྲུག་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
དོད་དེ་འདམ་བྱ་ལྟ་བུར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞོད་པ་རྒྱུད་དུ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཆེ་
མོ་ནི་འོད་མ་ལ་མེ་མཆོན་དག་གི་བཞིན་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞོད་བྱེད་དྲུག་པོ་...
དང་ཐུང་ཀྱང་དགེ་རྩ་མི་འཆད་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་དང་འདྲ་
བར་ངན་སོང་ཆད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོར་ཆོས་བསྐྱེམ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་...
འདའ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་མཆོག་ནི་སྤྱིག་མ་དང་འདྲ་བར་ཐུར་དུ་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ནི་འབྲས་དང་འདྲ་བར་

འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་ལམ་ནི་
 ཉི་ལ་ལ་མེ་རྟོག་དང་དྲི་ལ་མོགས་པ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་རུས་པ་ཐ་དང་རུ་ཡོད་
 པ་ལྟར། མཆོད་ལམ་ལས་རྟོགས་རིགས་ཐ་དང་རུ་མེད་ཀྱང་རུས་གཞན་རུ་
 སྐྱེ་སྤང་སྤང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་དཔེ་བྱག་པོ་.....
 རྣམས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོལ་སྒྲོས་པ་ནི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་པའི་གང་
 ཟག་རྣམས་དབང་པོའི་བྱད་པར་ཐ་དང་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟོད་ལ་མོགས་པར་.....
 རིགས་གཅིག་ཅས་པའི་དོན་རྟོ། །ལམ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་ནི་དཔེ་བྱ་མ་དངས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ། ཐ་མར་ལམ་སྒྲོས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོད་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིན་གཅིག་(༥༧) ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ། ཉིན་གཅིག་ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་པ་ལ་རུས་པ་དེ་
 ཅུ་ཡོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ཅི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའམ། སྦྱོང་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། ཕྱིར་མི་
 བསྐྱོག་པའམ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། རེ་
 ཞིག་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་རུ་
 བརྟན་པས་ཉན་རང་ལས་བྱད་པར་རུ་འཕགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཕྱིར་མི་བསྐྱོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་ཕྱང་འདས་བཀག་པས་ཉན་རང་ལས་བྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་གྲུབ་.....
 ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སྐྱེ་ས་བརྒྱུ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྐྱོ་ལ་བརྒྱུག་པར་མ་.....
 བྱུར་ན་ནི་འདི་དེའི་ཆེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཕྱང་འདས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུས་

ཉེ་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། བསྐྱམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་འདས་ལ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ན་དགེ་ཅུ་ཆད་པ་ཐུ་བཅུ་
 ལས་འདས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་བཅུ་ལྔ་ལྟོ་ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་
 དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་(༥༠ན) ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་
 དང་། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་
 འོང་བ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་པ་ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་
 འོང་བ་འདོད་པའི་ཁམས་ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་དང་། དག་བཙམ་པ་ནམས་
 ལ་ལྟག་བཅས་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཐུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་དང་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་སྟེ་རེ་ཞིག་གཞན་
 རོན་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱང་འདས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་པ་
 ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་.....
 འཕགས་པར་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོངས་སུ་མི་
 ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའོ། །

གསུམ་པ་ནི་འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པའི་.....
 ཤེས་རབ་དེ་སྤར་བཤད་པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་དུག་ལས་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་.....
 འཕགས་ན། འདི་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཐུའི་ཁྱད་པར། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།
 རྒྱུའི་ཁྱད་པར། དཔེའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ནི་བརྒྱུའི་ཆར་ཡང་ཞེས་
 པ་ནས་གྲངས་སུ་ཡང་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆར་ཡང་། གསུམ་པ་

ནི་བག་བར་ཡང་། བཞི་པ་ནི་རྒྱུ་ཡང་། ལུ་པ་ནི་(༥༠བ) དཔེར་ཡང་། ཞེས་
 པས་སྟོན། བཞི་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་
 རབ་ཏུ་སྒྲེབས་ཀྱིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱད་
 པར་ཏུ་འཕགས་ཤིན་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་མུ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཆེད་དང་། སྒྱུར་བ་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དུག་ལ་སྒྲིད་པ་དང་། ཀྱིགས་པ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་སྟོན་སྒྲིབ་གནས་སུ་ཡུར་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གནས་སུ་འཡུར་ཞེན་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་གྱི་
 ལམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷའི་རིགས་
 ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་
 རྣམས་བྱང་སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འོན་ཆེད་ཏུ་
 བྱ་བ་དང་། སྒྱུར་བ་དང་། ཀྱིགས་པ་རྣམས་བྱང་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤེས་རབ་
 བསྐྱམས་པའི་འབྲས་བྱུང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཏུ་ཤེས་
 རབ་བསྐྱམས་པའི་འབྲས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ་ཞེན། མར་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་མི་འགལ་བའི་ལན་གདབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དངོས་ནི། ཡུལ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་གདམས་ངག་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་བྱང་སེམས་ལ་གནས་.....
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱུང་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་
 འདའ་བར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་ཕྱིན་སྒྲུབས་ཤིག་ཅས་.....
 འདོམས་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཆོག་གོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟན། གདམས་
 (༥༡ན) ངག་བརྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལ་
 འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་བརྒྱུ་འཛོག་པ་ནི་བརྟེན་བྱེད་མ་བྱེད་.....
 པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འདོམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཏུ་

འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་
 ཅམ་ལ་སྐར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་བདེན་གཉིས་
 ལས་མི་འདའ་བ་ཅམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐབ་རུས་སམ་སྟམ་ན་དེ་ལ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་
 པ་ལ་སློ་འདྲིགས་གཙོད་པ་དང་། སྐབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་མཐུན་
 རྟོགས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་དགོས་སྤུངས་པ་ནི།
 བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་སློ་འདྲིགས་
 གཙོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གཞག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞག་པ་དང་།
 འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ལ་གཞག་པ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ནི་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་བའི་
 དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་དང་། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའོ། །གཞན་དག་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་རྒྱང་ངོ་། །རྟོགས་
 རིགས་ཐུན་མོང་གི་(༡༡) དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པས་ཀྱང་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་གསུམ་པོ་ནི་སྐབ་པའི་
 རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་སྐབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན། འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་སྐབ་པ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་པོ་ནི་སྐབ་པའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱ་བ་ངན་

ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་སྦྱབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད། ཡོངས་སུ་མི་
 ངལ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་སྦྱབ་པ་སྤར་མི་
 ལྷག་པར་བྱེད། ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཁྱུ་པའི་
 ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་སྦྱོར་དམན་དུ་མི་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་དང་
 མཛོན་ཤེས་ནི་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ལས་རང་དོན་སྤང་དོར་ལ་
 གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིག་པར་བྱེད། མཛོན་ཤེས་དུག་གིས་མཁུ་བྱི་རྒྱ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོན་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གཉིས་
 བོ་ནི་སྦྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྦྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་
 མཛོན་སྤང་དང་སྦྱོར་སྤང་གཉིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱབ་པའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་ཆོས་ལ་དགུར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་སྦྱབ་པའི་རོ་བོ་ངེས་བསྦྱབ་བྱ་མཐར་
 ཐུག་སྦྱབ་པ་ལ། དགུ་པོ་(༥༢ན) གང་ཅུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་སྦྱབ་མི་ལུས་ཤིང་
 དགུ་ཆར་ཆང་བས་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་
 ཅོམ་ཡིན་པར་མཛོན་ནོ། །དེ་དག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་རོས་
 འཛིན་ནི་སྦྱ་མ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྦྱོར་
 དང་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཛོན་སྦྱོར་རྒྱུ་གས་རིགས་ཐ་དད་མེད་
 པའི་དོན་ལ་དབྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དྲེ་བྲག་དུ་སྦྱ་བས། སངས་
 རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགྲོག་
 པ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱོབ་
 མི་སྦྱོབ་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་བཤེན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ།
 མཛོན་དུ། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་དེ། །སངས་རྒྱུ་དགེ་འདུན་བྱེད་
 པའི་ཆོས། །མི་སྦྱོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ཐུང་ན་འདས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། །

ཞེས་སོ། །མདོ་མྱེ་པས་སངས་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་སངས་རྒྱུས་སུ་འདོད་
ལ་ཆོས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདྲའོ། །དགེ་འདུན་ནི་སངས་རྒྱུས་ལས་གཞན་པའི་
སྒྲིབ་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བཤེན་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་བསྟན་བཅས་ལས་ནི་མི་
སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་(༥༩བ) སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཁོ་
ན་རི་སྐད་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱུས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར་ཉེན་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་མ་བཀག་པས་དེའི་ཕྱིར་སྟན་ཀར་མི་བྱང་བ་……
ཉིད་ཅེས་སོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ལ་སྒྲིབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། དུམ་ཞི་
བར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དགེ་སྒྲོང་དུ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་དགེ་སྒྲོང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅམ་པས་ཐུབ་པའི་
སྐྱ་གསུམ་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། བསྟན་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་བརླུ་གཉིས་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་འཁོར་
བཅས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་
ཐོས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱང་དགེ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་དུ་འདོད་དེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དམིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །
ཡོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ། ཅིར་ཡང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུར། །ཀྱས་པས་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྒྲིབ་པའི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད། །སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་ལ། །ཀྱས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་། །
དབྱ་བཅོམ་དག་ལ་སོགས། །རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ། །ཀྱས་པས་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག །སངས་

(༥༩༥) རྒྱལ་ནི་སྤྱི་གསུམ། ཚེས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། དག་འདུན་ནི་གང་
 ཟག་བརྒྱན་ཏུ་འདོད་དེ། ཟླ་གསལ་གྱིས། སྤྱབ་དབང་དག་གི་སྤྱི་གསུམ་དང་། །
 མྱ་ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱན། །ཅིས་སྟོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་རིམ་ལྷང་ལས་
 དག་བཅོམ་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་བྱས་ཕྱིར། །འདི་དག་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་གཞན་མེད། །སངས་རྒྱལ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། ཅིས་
 གསུངས་སྟོ། །རྒྱུད་ཁྲར། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྟགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བརྒྱན་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་།
 བསམ་མེད་གཉིས་མེད་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བརྒྱན་དང་ལྷན་.....
 པའི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་ནི་ཚོས་དགོན་མཆོག་ །རི་ལྷ་རི་སྟེང་རིག་པ་ལ་
 སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བརྒྱན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་.....
 སེམས་འཕགས་པ་ནི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
 ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བཙེ་
 དང་རུས་པར་ལྷན། །དོན་ཉིད་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། ཅིས་དང་། བསམ་
 མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྟགས་ཉིད་ཀྱི། །གང་
 ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་པ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཞེས་
 དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་
 (༥༩༦) ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །ཁྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། ཅིས་
 སྟོ། །འདི་དག་ནི་གནས་སྐབས་སྐབས་གསུམ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་
 གི་སྐབས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ཉིད་ལ་གསུམ་ཆར་ཆར་བར་ཡོད་དོ། །
 འོ་ན་འདིར་གང་གཟུང་ཞེན། །རྒྱུད་ཁྲ་ནས་གསུངས་པའི་གནས་སྐབས་
 སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུང་བར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟེའི་ཁྱད་པར་དང་། སོ་སའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ལ་གང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་བྱང་པར། གང་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་
བྱང་པར། གང་ལས་བྱང་བ་རྒྱུའི་བྱང་པར། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱན་ལྷ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཁོན་ལས་
གསུངས་ལ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱི་སྡོད་གཉིས་ཀ་ལས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་ལྷ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཁོན་ནི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ།
མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་དང་། དང་པོ་ལྷ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱན་ལྷ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་
གནས་སྐབས་སུ་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་འབྱུང་ལ།
མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་པར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་བསྐྱེམ་ཞིང་ནམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། ། འོན་ཀྱང་
བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་
ཏུ་དག་(༥༩) པ་བ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་།
ནམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་མདོ་ཕྱི་རྒྱུ་དུ་བཤད་དོ། །
བདག་སྐྱེན་ལ་ཡང་སྤྱན་ལྷ་ནི་བདག་སྐྱེན་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱང་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ།
བཅུན་པ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པས། ཤེས་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱང་པ་
བཞི་བསྐྱེམས་པས་ཤེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་བདག་སྐྱེན་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱན་ལྷས་ནི་སྤྱབ་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱེད་དེ།
ཤེས་སྤྱན་གྱིས་ཡར་སྟོན་པ་དང་། མར་སྟོབ་མ་གང་ན་ཡོད་པ་ཤེས། ལྷས་
གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་ཤེས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་
བའི་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས། ཆོས་ཀྱིས་གོགས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟོགས་པ་ཤེས།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུ་། མངོན་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དྲག་དང་། ལམ་མ་
ཞུགས་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལུས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་པ་སྦྱབ་པ་
ཅམ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དྲག་གིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་
གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་དེ། རྩ་འཁྱུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་
ཡོད་པའི་ལུལ་དུ་གཤེགས་ནས་གཞན་སེམས་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་.....
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སོགས་ཤེས་ཏེ་ལྟོ་ན་བས་དེ་དག་གི་སྐད་དང་...
མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་སྟོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དྲན་པས་གང་ནས་འོངས་པ་.....
དང་། ལྟོ་མིག་(༥༩) གིས་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་
མངོན་ཤེས་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་བྱང་པར་ནི་ཤའི་སྤྱན་ནི་བདག་རྒྱུན་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱར་
པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་སོ། །
འདི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སུ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་
སྦྱོར་བ་དེའི་ས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟོ་སྤྱན་ནི་སྦྱོར་བ་ལྷ་མ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཆོ་འདིར་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་...
བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་
པའོ། །འདི་དང་ལྟོ་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་བྱང་པར་ནི་ཆོ་འདིར་
བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་བའོ། །ཤེས་
རབ་གྱི་སྤྱན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ས་བརྩ་
གཅིག་གི་མཉམ་གཞན་རྣམས་སོ། །འདི་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དོན་
གཅིག་ལོ། །ཆོས་གྱི་སྤྱན་ནི་རང་དང་རྒྱུད་ཆོད་མཉམ་པ་མན་ཆད་གྱི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་པོ་རྫོ་རྩལ་སོགས་མངོན་སུ་རྩལ་རྟོགས་...

པའོ། །འདི་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་སྤར་བ་ཤད་ཅིན་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ལ་འདིའི་ཡུལ་ནི་འཕགས་རྒྱུ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཞན་རྒྱུ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །(༥༥ན) སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་... རྒྱལ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྟན་པ་ནས་ཡོད་དེ། ས་བརྟན་པའི་ཡོངས་རྒྱུང་གི་སྐབས་སུ། བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཨར། གཟད་པ། གཡག་གསུམ་གྱིས་རྗེས་མཐུན་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཅིང་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །ཅེས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས། སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ཉིད་ཅས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་སོགས་ལ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉིར་རྣང་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཉི་ལ་དང་དཔེ་སྦྱར་བའི་ཆོ། མཐོང་ལམ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེན་མཉམ་གཞག་གི་དབང་... ཏུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་..... རིགས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལྡན་ཏུ་སྒྲོམ་པར་... བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་(༥༥) རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་གཞག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་.....

རིགས་ལ་ཡང་ཐ་དད་མེད་དེ། དེས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིམ་བཤམ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཏུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟག་སྟགས་
 བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིམ་པ་དང་ཡང་བཤམ། མི་རྟག་སྟགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིམ་པ་དང་
 ཡང་བཤམ་པ་ལ་དེས་ཤེས་དྲངས་པའི་ཆེ་དེས་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟགས་...
 རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་རོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་སྒྲིམ་མཉམ་གཞག་གིས་
 དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ལ་རྟགས་རིགས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་དེས་
 མི་རྟག་ལ་སྟགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དེས་ཤེས་དྲངས་པས་འགའ་ཞིག་ནི་མི་རྟག་...
 པའི་རྣམ་པ་ཅན། འགའ་ཞིག་ནི་སྟག་བསྐལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་སྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཉམ་གཞག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྟམ་
 བ་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་སྒྲིམ་མཉམ་གཞག་གིས་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་མ་...
 རྟགས་པའི་ལྷགས་ལ་མཚུངས་ཀྱང་འདྲིར་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་སྒྲིམ་མཉམ་
 གཞག་གིས་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟགས་པས་མི་རྟག་སྟག་བསྐལ་སྟགས་གྱི་...
 རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་རྟག་
 སྟག་བསྐལ་སྟགས་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་བཤད་
 པ་དང་འགའ་ལོ་སྟམ་ན་དེ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། རྗེས་སྐབས་ཏུ་དེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་
 མེད་པ་དང་། (༥༦ན) མི་སྐྱེ་བ་དང་། དཔེན་པ་སྟགས་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟགས་
 རིགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ཏེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་མི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་
 དང་འགའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་
 སྟགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་རྗེས་སྐབས་གྱི་རྟགས་རིགས་ཐ་དད་...
 པར་མཚུངས་སོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མི་རྟག་སྟགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 ནི་ཐེག་པ་རང་ལྷགས་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་རང་ལྷགས་གྱི་རྟགས་རིགས་

མ་ཡིན་པའི་མྱེར་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཇེས་ཐོབ་དུ་མི་རྟག་སྟགས་སུ་
མདོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་རིགས་ཡིན་པའི་མྱེར་རོ།
གཞན་དག་ནི་དབྱེད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྤང་རོ།།

དེ་དག་གིས་གདམས་ངག་བརྟུ་སྒྱུར་བཤད་ཟིན་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་...
མཚོག་གི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། གཞན་དོན་
ཕྱིན་ལས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདྲིར་.....
སྟགས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣམ་པོ་དག་། ཅེས་སྟགས་ཚིགས་
བཅད་གཉིས་ཏེ་འདྲི་དག་ལ། མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད། མཚོན་ཚུལ་རྣམས་
མཐའ་ཚད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེད་དགོས་པ་ནི་ཁོ་པོས་བྱས་པའི་སྐྱེས་...
བྱ་མཚོག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།

༡༩ དེས་འབྲེལ་ཆ་མཐུན་བཤད་བ།

༡༧ མདོ་ལས་རི་རྩར་གསུངས་པའི་ཚུལ།

གདམས་ངག་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་དུ་དེས་འབྲེལ་ཆ་མཐུན་བསྟན་...
ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་(༥༦) པའི་ལས་དང་པོ་པས་གདམས་ངག་
ཉན་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འབད་པས་རི་སྐྱོད་སངས་རྒྱས་སྟགས་
ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་ལམས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་ཚོགས་ལམ་སལ་པ་ཡིན་པར་...
ཚོས་ཤེས་གྱིས་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་ལམས་པའི་ཆེ་རྣམ་
རྟོགས་སྒྱུར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
དོན་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་...
མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དྲོད་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཅེ་མོ་དང་། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་
འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཆེ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱས་
བྱ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཆེ་...

འདི་དག་གི་དོན་ལ། མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅས་
 ལུ་རི་ལྟར་བསྟུས་པའི་ཚུལ། བྱད་པར་གྱི་ཚས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་མདོ་རྣམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱོད་རྒྱུར་བྱའི་
 དམིགས་ལྷན་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱའི་བྱད་པར་བསྟན། དེ་ནས་བྱོད་འབྱིང་
 གི་དམིགས་ལྷན་ནས་ཚས་མཚོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་ལྷན་གྱི་བར་དང་། དེ་
 ནས་ལྷན་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་། དེ་ནས་ཡངས་འཛིན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོའི་དོན་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་རྟུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་
ལམ་རྟུ་བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མདོའི་རིམ་པ་(༥༦)ན་ལྟར་བྱང་
ཆོས་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་གང་གིས་བྱང་པར་རྟུ་
བྱེད་པའི་ཆོས། གང་བྱང་པར་རྟུ་བྱ་བའི་གཞི། གང་ལས་བྱང་པར་རྟུ་འཕགས་
པའི་ཡུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་
དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ནི་བདེན་པ་
བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་
སོགས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་
མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མདོན་ཞེན་བཀག་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ནི་སྟེག་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་ཀྱི་
རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྟེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ནི་སྟེ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་
དང་བྲལ་བས་སྟེག་དམན་རྟུ་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྟེ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་

གཉིས་ཀྱི་ཐེག་དམན་རྩ་མི་ལྟང་བར་ཐེག་ཆེན་རྩ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། བྱང་
 ཆོས་བཞིས་བྱང་པར་རྩ་འཕགས་སོ། །འདིར་རྣམ་རྟག་བཞི་དང་ལྷན་པ་བྱང་
 ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་ནས་ལྷར་བྱེད་པ་ནི་ཅ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མདོར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གོང་རྩ་རྟག་པ་ཡོད་བཞིན་རྩ་འདིར་རྟག་པ་འོག་རྩ་
 གྲངས་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཡན་ཆད་ལ་ཡིས་ཞེས་པའི་བྱེད་ཆོག་སྤྱར་བ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་(༥༦)ན་མདོར་བསྟན་རྩ་ཡོངས་འཛིན་རྟག་པའི་
 ལྷར་གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་སྤྱར་བའི་ཆེད་དང་། རྒྱས་བཤད་རྩ་དེ་
 ལས་བསྒྲགས་སྟེ་གསུངས་པ་ནི་རྟག་པ་སྤྱར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རྒྱས་བཤད་ནི་མདོའི་གོ་
 རིམ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟག་པ་བྱང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་
 བགྲངས་པ་ནི་རྟག་པ་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་རྩ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོར་རྟག་པ་ཡོངས་
 འཛིན་གྱི་ལྷར་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་སྟུམ་ན་བྱང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཉིར་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་རྩ་འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པ་ལས་བྱང་པར་རྣམ་པ་བཞིས་འཕགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དམིགས་པའི་བྱང་པར་དང་། རྣམ་པའི་བྱང་པར་དང་། རྒྱའི་བྱང་པར་
 དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 ལྷང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆུག་རྩ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟག་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་
 རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་སྟུམ་ན། སྤྱར་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡང་བྱང་ཆོས་བཞི་པ་དེར་དེས་སམ་སྟུམ་ན་དེར་

མ་ཟད་རྟོག་པ་ཡང་བརྟུན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གཞན་(༥༥ན) ཏུ་ན་
 བྱུང་པར་ལུས་འཕགས་པ་བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཅིའི་ཐུར་མི་བརྟུན།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟོག་པ་བྱུང་ཆོས་སུ་བགྱང་བའི་འབྲུལ་གཞི་ཡང་འདིས་བྱས་
 པར་མདོན་ནོ། །འོ་ན་ལུལ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ་ཞེས་པའི་འོག་ཏུ། ཉིར་སྤང་
 ཏུ། རེ་ཞིག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་.....
 རྣམས་ལས་བྱུང་པར་ནམ་པ་དུག་གིས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་དེའི་དོན་ནི་སྐབས་གོང་འོག་གི་སྦྱར་ལམ་ནམས་ཀྱི་
 མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་བལྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དང་པོར་བལྟན་.....
 པའི་སྦྱར་ལམ་དེ་སྐབས་འོག་མ་ནམས་སུ་བལྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་ལས་བྱུང་.....
 ཆོས་དུག་གི་སྒོ་ནས་བལྟན་པས་སྐབས་འོག་མ་ནམས་དང་རྒྱས་པའི་སྦྱོན་.....
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། །གཞན་ཏུ་ན་བྱུང་ཆོས་ལྡར་འདོད་པ་
 ལ་ཡང་ལྷང་འདིས་གནོད་ཅིང་ཉིར་སྤང་ཉིད་ལ་ཡང་ནང་འགལ་བར་འབྱུར་
 བའི་ཐུར་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིག །

གཉེས་པ་བྱུང་གཞི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྟོན་གྱི་བྱུང་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུབ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། རོ་བོ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡིན་པ། ལུན་རྒྱལ་གྲངས་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཏུ་རྗེས་སོང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུབ་པའི་ནམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལུན་ཅིང་།
 མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་དགག་པའི་ནམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལུན་པ་དང་།
 དབྱེ་(༥༦) པའི་བྱུང་པར་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱང་ཏུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་ཡོད་
 པ་སྟེ། བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་ལུན་པའི་སྦྱར་ལམ་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་
 པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱུང་ཆོས་ཅམ་དང་། ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་

འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཚས་གཉིས་མ་དོར་བ་གལ་ཆེད།

གསུམ་པ་གང་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཚིག་རྒྱ་ཐ་མ་.....
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་རྟོ། །འོ་ན་གང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞི་ལ་བྱད་ཚས་
 བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞིན། རྟོན་གྱི་བྱད་པར་སྟོས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཅམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རོ་པོའི་བྱད་པར་ནི་འོག་
 གི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་གཞི་དང་། རྒྱ་དུ་འཕྱིར་ཆེན་
 པོ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་གཞི་རོས་གཞུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ལྡན་ཚུལ་གྱི་བྱད་
 པར་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞི་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི་དྲོད་སྟགས་བཞི་ལ་
 གསུམ་གསུམ་དུ་སྟེ་ནས་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་.....
 པའི་བྱད་ཚས་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཚིག་
 རྒྱ་དང་པར་པ་བཞིས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་ཚས་ཅན། ཚིག་རྒྱ་ཐ་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྟན་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱད་ཚས་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་གཞུང་འདི་མ་དགུགས་
 པར་རང་སོར་ཞོག་ཅིག །

གཉིས་པ་མདོའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱད་པར་གྱི་ཚས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།
 དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་རྣམས་པར་བཤད། ལྡན་པ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་(༥༡ན) པར་
 བཤད། ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་རྣམས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སྟགས་པ། ཞེས་སྟགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 བརྟན་ཏེ། སྦྱར་ལམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
 པ་དང་རྒྱའི་བྱད་པར་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་མདོར།
 དྲོད་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་འོག་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་.....
 ལས་གང་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་.....

ཀྱི་སའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གང་ལ་བསྐབ་
པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བརྟན་ཏོ། ། ཁྱེས་རྒྱའི་བྱང་པར་
གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཛོལ་པའི་རྒྱ་ཁྱེས་གསུངས་
པ་ནི་དྲོད་འབྱིང་ལ་སྟགས་པ་ཕྱི་མ་བརྟུ་གཅིག་པོ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་.....
ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། ཁྱེས་སྟགས་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་
པ་གཉིས་ཏེ། བཛོལ་ཡང་གནས་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་བཤད་དུ་
ཡང་གནས་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་གང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞི་
དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་ཡིན་གྱི། དམན་
ལམ་སྟོན་སང་གི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་...
ལྟ་བུ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པའི་
དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སྟགས། ། (༡༩) ཁྱེས་སྟགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འཕགས་པས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པས་
ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ཕྱི་
ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་དང་། བཞི་པས་དོན་བསྟུ་བརྟན་པར་བཞེད་ཅིང་།
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་ཕྱི་ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་ཀྱི་
བྱང་ཆོས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་དོ། ། འོ་ན་རྟོག་པ་བྱང་གཞིའི་ཁོངས་སྤྱ་
བཟངས་ན་བྱང་ཆོས་བཞིའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་ཐོག་མར་དམིགས་...
པའི་བྱང་ཆོས་བརྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆོས་འོག་མ་རྣམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་དགོས་པའི་བྱར་ནོ། ། དེ་ནས་རྣམ་པའི་བྱང་ཆོས་སྟོན་ཏེ། མི་རྟག་
སྟགས་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱེད་ན་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་འདིར་ཆོས་སྤྱ་...
ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཁྱེས་...

པའི་དོན་རྟོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་དེའི་
འོག་ཏུ་རྒྱུའི་བྱང་པར་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆར་
བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ད་ལྟ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་.....
རིགས་ཆར་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་
རྩ་ལྟར་བར་འབྱུར་རོ་ཞེན་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་སྟོན་ཏེ། བྱིན་གི་
ཡོངས་འཛིན་གཉིས་གྱིས་ཐེག་དམན་རྩ་མི་ལྟར་བར་ཐེག་ཆེན་རྩ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ཞོ་རིམ་འདིས་ཀྱང་རྟོག་པ་བྱང་ཆོས་གྱི་ཁོངས་སུ་
མི་བགྱང་བར་བྱུང་པོ། །

༡༩ གསུམ་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ཐ༡ དམིགས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་འཕྲོས་ནས་

རྒྱ་རིག་ལོམ་གཟུང་པ།

གསུམ་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་(༡༠༩) དམིགས་རྣམས་
གྱི་བྱང་པར་ལས་འཕྲོས་ནས་སྒོ་རིགས་ངོས་གཟུང་པ། རྒྱུའི་བྱང་པར་ལས་
འཕྲོས་ནས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་པ། བྱང་གཞི་
རྟོག་པའི་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ཀྱལ་
འབྱུར་མངོན་སུམ་རྩ་འདྲོད་པ་ནི་སྤུ་མ་སེལ་ཆེར་གྱིས་བཀག་ཅིང་དོན་ལ་.....
ཡང་མི་གནས་སོ། །གཞན་དག་རང་རིག་མངོན་སུམ་རྩ་འདྲོད་པ་ནི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་པོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་སོ། །
འཐད་པའི་རྟོགས་ནི་རྒྱུ་ལྷགས་སྟགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་རྩ་སང་བའི་དབང་
རྩ་བྱས་པ་དང་། མ་སང་བའི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་
ན་རྣལ་འབྱུར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤར་གྱི་ཉོན་ཐྱིབ་གྱི་ལྷག་མ་
སྤྲོད་དགོས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཆེ་དེ་མངོན་སུམ་རྩ་རྟོགས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སང་ལ་ཡང་རེས་འགའ་

མཛོན་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་པ་འི་མྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱང་ཁེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་མ་
ཡིན་ནོ་སྦྱེས་ན་བྱང་ཁེམས་སྦྱར་ལམ་པ་འི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་.....
པ་འི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བར་འབད་མེད་ཏུ་གྲུབ་ལ། བྱང་ཁེམས་
སྦྱར་ལམ་པ་འི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་ལ་བྱང་ཁེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་མ་ཡིན་
པ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཁོབ་པའི་རྒྱར་ལྟར་པའི་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱུར་པའི་རྒྱར་ལམ་ནམས་ནི་སྤྱོད་ཅོད་འདྲེས་འཛིན་
གྱི་རྟོག་(༥༠)པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གསུམ་པོ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཡང་རྒྱར་
ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱར་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་གཞན་
སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱར་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐུ་བའི་བྱང་པ་ལས་འཁྲུག་ནས་རྒྱལ་ཡོན་ལྷན་དུ་གྱུར་པ་

གཅིག་དང་མ་དད་དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་ནི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་རིགས་……
གསུམ་པོ་དེ་རོ་བོ་ཐ་དང་ཏུ་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་མེམ་འཇུག་ཡིན་པས་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཅན་ཏུ་སྤྱེས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷན་པ་……
ཅན་ཏུ་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཏུ་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
ཡོད་དེ། དེ་ཤིས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཏུ་བཀག་ཀྱས་
ལ་དེའི་ཆོ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་རྟག་སོགས་ཤུག་གི་སྤྱོས་པ་བཀག་པའི་……
ཆ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཟུང་པའི་
དོན་ཏུ་སྤྱོས་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་……
རྟོགས་རིགས་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཤུག་གི་སྤྱོས་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་

འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་པའི་རྣམས་རིགས་ལུ་འརྣག་པའི་མྱེར་.....

ཐཱ་བླ་མ་གཞི་རྒྱ་མ་པ་ལེ་དཀར་གནས་ལ་དབྱེད་པ།

༥༡ ར་ར་དང་ལྷན་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟོ་བཤུགས་པ།

གསུམ་པ་མཚུངས་ལྟ་རྟོག་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ་ལ། རོ་
 བོ་དང་སྤང་བྱ་གང་ཏུ་ལྟ་དབྱད། དགག་རྟོག་དང་སྤྱབ་རྟོག་གང་ཡིན་
 དབྱད། མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་གང་ཡིན་དབྱད། སྤྱབ་པ་གཉིས་པོ་གང་
 ཡིན་དབྱད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་ཆེན་གྱིས་རྟོག་(༡༣) པ་བཞི་པོ་
 འདི་དག་རྗེས་སྤོབ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་ཅིང་། ལྟ་ཚུལ་རང་གི་མཐོང་སྦྱོམ་གྱི་སྤང་
 བྱར་ལྟ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་འབྲེས་མཉམ་གཞག་ན་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲིས་པའི་
 དགག་པ་མཛད་དོ། །ཞུ་མ་རས་དཔེར་ན་དང་པོར་དག་བཙོན་ཏུ་འཛིན་པ་
 དང་། ཉམས་དམོད་པ་དང་། མཚོན་དང་པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། མཚོན་གཉིས་པ་
 བརྒྱབ་ནས་གནད་ཏུ་ཕྱག་པ་དང་། ཞི་བའི་གནས་སྐབས་དང་ལྟ་ཡོད་པ་
 བཞིན་ཏུ་ཆོགས་ལམ་ཏུ་རྟོག་པ་བཙོན་ཏུ་འཛིན། དེས་འབྲེད་ཏུ་མཛོན་
 འཇུར་དང་ས་པོན་མགོ་གནོན། མཐོང་ལམ་ཏུ་རགས་པ་སྤྱོད་། སྦྱོམ་ལམ་ཏུ་
 རྩ་བ་སྤྱོད་། མི་སྤྱོབ་ལམ་ཏུ་རྟོག་པ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྟ་ཡོད་
 རོ་ཅེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་དྲགས་པོ་དང་། བྱད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་
 རྟོག་བཞི་པོ་སྤྱོད་ལྟ་པ་ཁྲིས་བརྟན་ནས་དེ་དག་སྤང་བའི་གཞེན་པོའི་སྦྱོ་
 བས་བྱད་པར་ཏུ་འབགས་པ་ཡིན་ནོ་ཁྲིས་ཟེར་རོ། རྟེན་ལ་འབྲེས། སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་
 བྱན་ཅི་ལོག་ཅེས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་པོ་བྱན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་.....
 བྱན་ཅི་ལོག་གི་གཞེན་པོར་འགལ་ལོ་ཁྲིས་བཀག་ནས། རང་ཁྱགས་ལ་འདི་
 དག་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་བཤད་པས་སྤྱབ་རྟོག་མ་ཡིན་ལ་མཐོང་ལམ་དང་.....

ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བས་མཉམ་གཞག་ན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་།
 ཟྱན་ཅི་ལྟག་ཡིན་པས་ཟྱན་ཅི་ལྟག་གི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྤང་.....
 བྱར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཨར་(༡༡༧) གྱིས་ཟྱན་ཅི་ལྟག་ཡིན་
 ཡང་ཐོགས་མེད་གྱིས་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མགོ་གཞོན་པའི་
 གཉེན་པོར་བཤད་པ་དང་། འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་
 ཉིད་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་གཉེན་པོར་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཀག་ནས་སྤང་.....
 བྱར་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ལྟགས་རབ་རྩ་མང་བར་སྤང་ཡང་
 གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། བསྟན་ཞེས་
 འབྱུང་བས་ལྡན་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་.....
 རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་ལྡན་པའི་སྤྱི་སྤྱིར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྤང་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་
 དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་རུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྤྱི་འབྱུར་བ་.....
 ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་རུ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་
 དང་། རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་རུ་ལྡན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་རུང་བྱང་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་འདོད་དེ། སྐབས་
 འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིང་བ་.....
 གཉེན་པོ་ལ་སྤྱིར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་
 མ་ནི་སྤྱིར་ལམ་བཞི་ཆར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སྤྱིག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱིང་ཅིག་
 མ་གཅིག་ལ་འཛོག་(༡༡༩) པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 འགྲེལ་ཆེན་དང་། གནད་ཀྱི་ཁྱེད་སོགས་ལས། སྤྱིར་བའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ཆ་

གས་སྤྱི་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་། བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྱོད་
བར་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་པར་འབྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་གཞུང་འཛིན་གྱི་
ནམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་འབྱུང་བ་བཞི་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་ལམ་མཉམ་གཞག་.....
བཞིས་སྤོ་སྤོར་སྤྱོད་བས་སྤྱིར་ལམ་བཞི་ལ་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་.....
གསལ་སྤྱང་ཐོབ་པ་སོགས་སྤྱི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་པོན་བཞི་པ་རྟོག་
བསལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྱོད་བས་སྤྱི་བསལ་ཆོས་བཟོད་གཅིག་
ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་བཞིར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ལྷན་
པའི་དོན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་བཞི་ལ་དངོས་བསྟན་སྦྱབ་.....
རྟོག་བཞི་པ་དོ་པོར་ལྷན་ཞིང་། མཉམ་གཞག་བཞི་ལ་ཤུགས་བསྟན་དགག་
རྟོག་བཞི་པ་དོ་པོར་ལྷན་པས་ན་ལྷན་ཞེས་པ་དང་། བསྟེན་ཞེས་པའི་ཆོག་
གཉིས་འབྱུང་སྟེ་མཉམ་རྗེས་གང་དང་གང་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་ཆེ་དེའི་དོ་.....
པོར་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་བསྟེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྦྱབ་རྟོག་རྗེས་ཐོབ་ལ་དོ་པོར་ལྷན་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྟམ་ན་དྲོད་ཀྱི་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཆོས་སམ། ཐེག་དཔལ་གྱི་ལམ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་ནི་དོར་བྱའི་གཞུང་བར་མངོན་པར་ཞེན། ཅེ་མའི་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ནམ་བྱང་གི་ཆོས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་...
བཅས་པ་ནི་སྤྱང་བྱའི་གཞུང་བར་མངོན་པར་ཞེན། བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
(༥༢) གནས་སྐབས་སྤྱི་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བས་མ་ཐིན་པའི་ཆོ། སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་རྗེས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
པོར་མངོན་པར་ཞེན། ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
སྤྱོད་རྗེས་སྤྱི་བྱ་བྱེད་པས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་.....
པར་ཞེན་པའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་ནི་དྲོ་བ་ནམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར་
ཞེས་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཤེས་པར་འབྱུང་རོ། །མཉམ་གཞག་ལ་དགག་རྟོག་དོ་པོར་

ལྷན་པའི་ཚུལ་ནི་དྲོད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞུང་བ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟག་པའི་ཆེ་དེར་ཞེན་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྒྲ་དོན་
 འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་ཕྱི་
 མ་ལ་སྟོས་ཏེ། སྤང་བའི་རྣམ་རྟག་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་ཡོད་པར་
 ཞེན་པ་དང་། མེད་པར་ཞེན་པ་དང་། བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདེན་མེད་
 ཏུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་མཐར་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཅིག་ཀྱི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་སང་ལྷ་བ་སྦྱོས་བུལ་བཀག་ནས། དབུ་མའི་དགག་
 བྱ་ནི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྦྱང་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་མི་དགོས་
 ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་གཞན་ཏུ་བཀག་ཟིན་ཅིང་། མདོར་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་པ་
 དང་། མི་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་པ། གཉིས་ཀ་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པར་གསུངས་
 པ་དང་། འདིར་ཡང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྩ་དུག་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་ཆེ་
 སྦྱང་པ་དང་བདག་མེད་ལ་ཡང་མངོན་ཞེན་བཀག་དགོས་པ་སོགས་པལ་ཆེར་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོ་ཤོར་ལྷན་པའི་ཆེ་སྦྱར་(༤༩ན) ལམ་འདིར་
 བསྟན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་རྟག་པ་དེ་སྦྱར་ལམ་
 ཡིན་ཞེས་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་རྟག་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་ཆ་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་སྦྱར་ལམ་ནི་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་ཆ་ནས་
 འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་རྩིས་གཅིག་པར་འགལ་ལོ་ཞེན་དྲོད་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་
 ལྷན་པས་ཀྱི་བདེན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་ཆེ་མི་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་མ་འདས་པས་མི་རྟག་པ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་གཉིས་སྒྲོ་རྩིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་ཞེན་
 བཀག་པའི་ཆ་དེ་སྦྱར་ལམ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟག་པ་མ་ཡིན། མི་རྟག་

པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆ་དེ་འདྲར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་་་་
 སྦྱར་ལམ་དུ་མི་འཛིག་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློ་སྤྲོ་མས་གང་དུ་
 ཞེན་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སློ་བྱི་མས་བཀག་ནས་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་སོགས་གྱི་
 ཞེན་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་བཀག་དགོས་པས་དམིགས་རྣམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
 བར་བྱ་སྟེ་བཤད་གྱིས་ག་ལ་ལང་། གནད་འདི་ཤེས་ན་དགག་རྟོག་དང་སྦྱར་
 ལམ་མཉམ་གཞག་ངོ་ཐོ་གཅིག་དུ་འཛིག་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོག་པས་སྦྱོས་པ་
 ཅིག་བཀག་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་སུ་འཛིན་པས་རེས་འཛིག་གིས་ཐམས་ཅད་བཀག་
 དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་ཅིག་
 ཅར་དུ་བཀག་པའི་ཚུལ་རྣམས་གནད་གཅིག་དུ་(༥༩བ) འདུས་པར་གོ་བར་་་་
 འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་བསྐལ་པར་བཅའ་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ དགག་རྟོག་དང་སྦྱབ་རྟོག་གང་ཡིན་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་དགག་རྟོག་དང་། སྦྱབ་རྟོག་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྦྱབ་
 རྟོག་ཁོ་ནར་འདྲོད་པ་དང་། གཞན་དག་དགག་རྟོག་ཁོ་ནར་འདྲོད་པ་དང་།
 འོ་རྒྱུབའི་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྦྱར་ལམ་ལ་ངོ་ཐོར་ལྷན་དགོས་་་་
 པས། གསུམ་པ་དགག་རྟོག་དང་གཞན་གསུམ་པོ་སྦྱབ་རྟོག་དུ་འདྲོད་པ་
 སོགས་དུ་མ་སྟངས་ཡང་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོར་རྟོག་པ་
 གཞན་གསུམ་ལ་དགག་རྟོག་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། སྦྱབ་རྟོག་ཤུགས་ལ་
 བསྟན་ལ། བསྟན་བཅོས་སུ་ནི་གཞན་གསུམ་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བསྟན་པས།
 བསྟན་བཅོས་གྱི་དངོས་བསྟན་སྦྱབ་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དགུ་བཞི་སྟེ་རྩ་ག་
 ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྦྱབ་རྟོག་
 ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་དངོས་བསྟན་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་
 ཤུགས་བསྟན་ནི་དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྟེ་རྩ་ག་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་

འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། འཛིན་སྐྱངས་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་རྟོག་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་ན་ཡང་། བུམ་པ་
 བདེན་མེད་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ནི་དགག་རྟོག་ཏུ་ཁས་
 མི་ལེན་ཏེ། འཛིན་སྐྱངས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 འཛིན་སྐྱངས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ན་
 དེའི་ལོག་སྒྲིགས་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་(༥༩) ཞེན་པ་དེ་
 ཡང་སྤང་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྐྱེས་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་
 པ་མཐའ་དག་བཀག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་
 བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་། ལྟན་
 སྒྲིས་གྱི་མགོ་ལ་ཀུན་བཏགས་གྱི་ལྷ་མོ་གྱེན་པ་དག་གིས་ནི་མ་མཐོང་བར་སྤང་
 རོ། །

དཔྱ མཐོང་ཐང་དང་སྒྲིས་ཐང་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲིས་སྤང་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། དངོས་
 བསྟན་གྱི་སྐྱབ་རྟོག་བཞི་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤང་བུ་དེ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་
 བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཅི་
 ལྟར་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྒྲིགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཅམ་སྒྲིས་པ་ནི་བྱད་པར་
 གསལ་བའི་དོན་བུ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྒྲིས་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ལེམས་གྱི་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་
 གཞག་བཞི་ཆར་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱང་བ་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྒྲོར་.....

བའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པ་མཉམ་གཞག་དང་།
 འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་དུ་བྱལ་སྟེ་
 སྤང་བཤད་ཟིན་ནོ། །འོ་ན་ཉིས་སྤང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་(༤༩) བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་...
 བར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་
 བ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པ་འཆད་པར་འགྱུར་.....
 བའི་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན་སྟུན་མེད་
 དེ། དངོས་བསྟན་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཡང་། རྟགས་བསྟན་དགག་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་མི་རུས་པས་བདེན་ཞིན་མེད་.....
 པར་ཚོས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པར་སོང་བའི་ཆོ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱིད་ལ། དེ་ཉིད་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་
 བཤད་པའི་སྟོམ་སྤང་རྟོག་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྩི་
 བཅུན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་རིག་གི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། སྐབས་ལྷ་པའི་སྟོམ་སྤང་འཛིན་རྟོག་
 གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཅ་བར་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དང་། རྩས་འཛིན་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པས། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་གཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་རྟགས་མ་སྟེ་བའི་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་གྱིས་མཐོང་སྤང་དང་།
 སྟོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་དུ་འདུས་ཤིང་།
 གཞན་དུ་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་ལ། སྟོམ་སྤང་དང་
 མཐོང་སྤང་གཉིས་སུ་སྟེན། སྟོམ་སྤང་རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས། དེ་ནི་ཅ་བར་མ་བཤད་དོ། །

༡༩ ལྷ་པ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་མིན་དཔྱད་པ།

བཞི་པ་སྐྱབ་གཉེས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་ལ་
 པར། (༥༥ན) མཛོང་སྤར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་
 སྤངས་པ་ན། དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱུད་པར་བྱེད་པའི་
 ཉེན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སྤང་ཞེས་དང་། སྐྱམ་སྤར་རྟོག་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་རྣམས་
 སྐབས་འདིར་བསྐྱར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཆར་བྱང་.....
 སེམས་ལམ་གྱི་སྤར་བྱའི་གཙ་པོར་གྱུར་པའི། ཤེས་སྐྱེའ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉན་
 རང་གི་སྤར་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉེན་སྐྱེའ་དང་། ཤེས་སྐྱེའ་གཟུང་རྟོག་
 མེད་དོ་ཅེས་མགྱིན་པ་བསྐྱེགས་ཏེ་སྤར་བར་བྱས་སོ། །ཆ་བའི་དཔོངས་པ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱར་པའི་མཛོང་སྤར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་ངོས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་
 གྱི་སྤར་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤར་བྱའི་རིགས་ནི་ཐམས་.....
 ཅད་ཆོང་སྟེ། གཟུང་རྟོག་གཉེས་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་
 རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཞི་དེ་ཀྱན་ནས་ཉེན་
 མོངས་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཙམ་དུ་བྱས་
 བས་ཐང་དོར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤར་བྱའི་རིགས་སུ་.....
 གནས་པའི་ཤེས་སྐྱེའ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞི་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་འབྲས་
 བྱ་དང་བཅས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཐང་དོར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བྱང་.....
 སེམས་གྱི་སྤར་བྱའི་(༥༥མ) རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྐྱེའ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་.....
 པའི་བྱིར་དང་། རྩིས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གང་ཟག་རྩིས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཉན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
 བའི་ཉན་སྤྱིབ་དང་། ཆོས་ལ་ཇས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་
 རྒྱལ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱང་ལེན་པ་ཀྱི་སྤང་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ་འི་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་དང་པོར་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་འདུས་པ་འི་མཆོང་སྤང་རྒྱལ་པ་བཞི་དངོས་སུ་
 བརྟན་ཅིང་། སྐབས་ལྔ་པར་གཟུང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བའི་
 རིགས་དང་། ཇས་འཛིན་རྒྱལ་པ་ལ་མདོར་བརྟན་སྐབས་དང་པོ་དང་མཐུན་
 ཅིང་། རྒྱས་བཤད་ཏུ་བྱང་ལེན་པ་ཀྱི་སྤང་བའི་རིགས་བརྟན་པ་ནི་གཞུང་ན་
 གསལ་བས་སྐྱབ་ཀའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །མདོར་ན་མཆོང་སྤང་རྒྱལ་པ་འི་ནང་
 ཏུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་འདུས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་
 ལེན་པ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མཉམ་གཞག་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱལ་པ་རིགས་
 འདུས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཆོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱལ་པ་རིགས་ཆོང་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་དག་ལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བུ་སྤངས་པ་འི་རྣམ་དག་ཆོང་བ་ནི་མདོན་པར་
 རྒྱལ་པ་འི་རྒྱན་འདིའི་དབུ་འབས་ཀྱི་དཔོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་སྟེ། སྤང་བུ་
 ཆོང་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་བཤད་ཟིན་ལ། གཉེན་པོ་ཆོང་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསྟུས་
 པ་འི་ལེན་པ་བསྐྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་འི་བྱད་ཤིང་
 སྟེག་པར་བྱེད་པ་(༥༩) དང་། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པ་རིགས་ཆོང་ཚུལ་ནི་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཆར་འཐོབ་པ་འི་རྒྱ་ཞེས་དང་། རྣམ་དག་ཆོང་ཚུལ་ནི། ལམ་གསུམ་
 ཉམས་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དག །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་བྱང་ལེན་པ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་
 མདོར་བྱུར་ཆ་ཤས་སུ་སྟེན་ནས་སྤོང་ཞིང་མཆོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 ས་པོན་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁས་

ལེན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་གཅིག་ཉིད་ལ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྤང་བྱིང་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བའི་ལུས་པ་གནས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཆར་གྱི་བྱེད་པ་འདུས་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཉིར་སྤང་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་
 བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པར་འཇུག་.....
 བའི་བྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་
 རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འདི་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཁྲའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་
 མཐུན་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲར། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་སྤྱོད་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་སྤྱོད་བར་བཤད་
 ཅིང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་
 ཟིན་པར་ཡང་བཤད་པས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་.....
 (༥༥བ) གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྤངས་ཟིན་པ་
 ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཉོན་སྦྱིབ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལ་
 དགོངས་སོ་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དགོངས་སོ་སྒྲུལ་ན་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱིང་
 རིགས་ནི་གཟུང་བ་བྱེད་པའི་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་.....
 ཡིན་གྱི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་
 རོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་བཞི་པར་བཤད་པའི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་
 སོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་གྱི་ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་དུག་སོ་དེ་.....
 རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་ལེགས་པར་དཔྱོད་ལ་

སྒྲིལ་ཤིག །ཁོ་པོ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གྱི་མགོ་མཁུག་བསྐྱེད་པ་སྒྲིལ་
ཡིན་གྱི། དེང་སང་གི་རི་བོང་ཅལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིལ་དཔོན་
གྱིས་སྐབས་ལྷ་པའི་གཞུང་འདི་ཉིར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
བཟོད་པ་སྦྱེས་པ་ན། འདྲི་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་
ནམ་པར་རྟག་པ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་ནམས་སྤྲོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་
དུ་མཛད་པར་སྤང་ཡང་། ལུང་དེའི་དོན་ནི་མཐོང་སྤང་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཀགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་སྟེ། ཉིར་སྤང་དུ། ས་དགུ་
ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་དགུ་པོ་(༤༦ན) ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་
པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པ་ནི་ནམ་པར་རྟག་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

༡༤ ཆུབ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་རིགས།

༡༧ རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཆུབ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་
པའི་རིགས་སྟོན་ཏེ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་ཆུབ་པ་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་
རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་རིགས་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྤང་དུ་ནི། རྒྱ་
འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་རིགས་བསྐྱར་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་སྟོན་པ་རྟགས་པའི་གོ་རིམ་དུ་
བཤད་དོ།

འདི་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཚྡད་པ་སྤྲོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཏན་
ལ་དབབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གསལ་བྱེད་ཏུ་སྒྱུར་ནས་དྲིད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་མེད་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འབྱུག་པའི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་མེད་
 པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བར་བཅུ་གསུམ་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་
 རོ། །དེ་ཡང་གོང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མངའ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་
 རྟོན་ཞུས་པའི་ལན་ཏུ། རབ་འབྱུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་རྟོན་ནི་
 ཆོག་གི་རྟོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སྟེ་བའམ་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཡོད་པའམ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་ནི་བརྟེན་པ་
 བྱང་ཆུབ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་འཐད་པས་སྟེ་མཆེད་དུ་ག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་(༥༡)བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་འབྱུག་པའི་རྩ་ཡིན་གྱི་མེད་
 དངོས་པོར་ཡུར་པའི་ཆོག་གི་རྟོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཉིར་སྒྲུང་ཏུ་བཤད་རོ། །
 ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དེས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོ་རིགས་སུ་
 འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། བར་ཆད་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཆོ་རིགས་སུ་མི་འཛོག་པར་
 བཞེད་དེ། ཉིར་སྒྲུང་ཏུ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བར་གཞུང་གི་བྱེ་མ་དང་
 མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་དྲུང་ཏུ་ཡང་རང་
 བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཐུང་ན་ལས་མ་
 འདས་ཤིང་། དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། སྟོགས་ངན་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་རྣམས་
 ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འདིས་ནི་བར་ཆད་
 མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མཛོན་པར་འདོད་རོ། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ལྷང་འདིའི་དགོངས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པའི་
 རིགས་ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ན། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅན་ཀྱང་། །
 ཉན་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་འབྱུར་རོ། །

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བརྟུ་གསུམ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་ལྷས་རྣམ་གཞག་ལས་བསྟན་ལ། སྐབས་འདིར་
ནི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་པས། འདིར་ཆོས་དབྱིངས་
དང་རིགས་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལ་བརྟུ་གསུམ་དུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར་ན།
རྟོགས་(༥༥ན) པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག། པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་གཉིས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་
ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་པ་བརྟུ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་རྟེན་ཆོས་
དབྱིངས་བརྟུ་གསུམ་ལ་རིགས་བརྟུ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐྱབ་པ་བརྟུ་གསུམ་པོའི་ས་མཆོམས་རི་ལྟར་སྟམ་ན། དབྱེ་བྱི་ལྟར་ན། དང་
པོ་དུག་སྒྱུར་ལམ་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོམ་
ལམ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གསུམ། ས་བརྒྱད་པ་
དང་། དགུ་པ་དང་། བརྟུ་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད། བརྟུ་པ། བརྟུ་གཅིག་པ།
བརྟུ་གཉིས་པ་གསུམ་ཡང་དག་པ་ས་གསུམ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད། བརྟུ་
གསུམ་པ་ས་བརྟུ་པའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ཆོས་བཤེས་
ལྟར་ན། དང་པོ་ལྷ་སྤར་དང་འདྲ། དུག་པ་སྟོམ་ལམ་སྦྱིན། བདུན་དགུ་གཉིས་
རིམ་པ་བཞིན་སྟོམ་ལམ་གྱི་པར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ན།
བརྒྱད་པ་ས་འོད་བྱེད་པ་ནས་དུག་པའི་བར་ན། བརྟུ་པ་ས་བདུན་པ་ན། བརྟུ་
གཅིག་པ་ས་མི་གཡོ་བ་ནས་ས་བརྟུ་པའི་བར་ན། བརྟུ་གཉིས་པ་སྟེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ན། བརྟུ་གསུམ་པ་ས་བརྟུ་པའི་བྱང་པར་
གྱི་ལམ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ།

སྐོན་ས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་འཛོག་པས་སྒྱུན་མེད་ཅེས་པས་་་་
སྟ། །

གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པས་འགོད་པའི་ཚྭ་པ་སྐྲ་མ་དེ་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཐུང་། རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་
རྒྱ་མཛད་ནས་དེའི་ལན་རྒྱ་དོན་གྱིས་སྟོབ་པའི་ལན་དང་། གཞུང་ནས་དངོས་
སྲུ་བསྟན་པའི་ལན་གཉིས་མཛད་པར་སྤངས་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
སྟགས་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ལན་དང་། ཉན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་གིས། ཞེས་
སྟགས་ཀྱི་ལན་གཉིས་ཚྭ་པ་གཅིག་ལ་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ཚྭ་པའི་སྐབས་སྲུ་ཚྭ་པ་བྱི་མ་ཁ་བསྐངས་ནས་མཛད་པར་སྤངས་ཡང་།
དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཀོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཞིག་གྲང་
གཟིགས་མོད་ཀྱི་སྟོ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྩས་པས། ལན་གཉིས་ཀ་
ཚྭ་པ་གཅིག་གི་ལན་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
སྟགས་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཐུང་།
ཅེས་པའི་ལན་རྒྱ་སྐྱར་བ་ནི་འཕགས་པའི་དཀོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤངས་རྒྱ།
འདིའི་ཚྭ་པ་ལན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སྲུ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་་་་
ལ་དབྱེར་མེད་ཐུང་། ཞེས་གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ཚྭ་པ་གསར་རྒྱ་གསུངས་
ནས། ལན་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་དེ་རྗེས་འབྲང་ལ། ཆོས་
བཤེས་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དཔེ་ཇི་
ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་རིགས་ཐ་དད་པ་དང་
རིགས་ཆད་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས། སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་
(༥༦) གཅིག་ཉིད་ལ་རྒྱུན་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལ་སྟགས་པ་་་
རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་རིམ་གྱིས་ཉན་་་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྟགས་པར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། འདིར་ཆོས་ཀྱི་

དབྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་ཁོ་
པོར་རྣམ་པར་འཁོག་པའི་སྐོ་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལས་རིགས་བྱང་.....
པར་ཅན་བཅུ་གསུམ་ཉིད་རྩ་ཐ་སྟང་འདྲོགས་སེཁེས་བཞེད་དོ། །གསེར་སྒྲིང་
པས་དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རང་གངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པའི་སྐོ་ནས་གང་རྩ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་...
རྩ་དེ་དང་འདྲ་བར་འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་.....
རྟོགས་རིགས་ཆར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཁོ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཉིད་རྩ་ཐ་
སྟང་འདྲོགས་སེཁེས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛོམ་ནི་སྒར་གྱི་ཚོས་པ་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ཉིད་བཞིན།
 རྒྱགས་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རོ་བོ་
 གཅིག་ཉིད་ལ་རིགས་གསུམ་དུ་འདོད་པ་བཞིན། རེད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རིགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བཞིན་དོ། །གཉལ་པ་ནི་གང་ཟག་
 གཅིག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་ལྟ་བུན། རང་
 རྒྱལ་ལྟ་བུན། ཞེས་པ་ན་མས་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་ནང་གི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པས་
 འཛོག་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པས་རྟེན་
 རིགས་(༧༠ན) ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ཅིས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ནི་རི་རྩེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་རྟོན་པར་འདོད་……
 པའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱི་ཀར། དཔེ་རྟོན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །གཞུང་
 འདི་ཉིར་སྒྲུབ་གི་རི་རྩེར་དམིགས་པ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་
 ཡང་དཔེ་རྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཐ་དད་
 པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིགས་

ཐ་དད་པ་གསུམ་ཏུ་དབྱེར་བྱས་པའི་དཔེ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱན་དེ་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་འཁྱུར་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །རང་ལུགས་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྩྭ་ལན་འདེབས་པའི་ཚོ། དེ་དང་འདྲ་ཡང་རྩ་བའི་རྩྭ་པ་ལ་ལན་ཏུ་མ་སོང་བ་འདྲའོ། །

འོ་ན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ལོ་ཆེན་གྱིས་ལུས་ན་མ་གཞག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཆས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟུགས་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ལ་དྲོད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་བརྟུགས་ཏུ་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ལ་ནམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱན་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་ཆས་སྐྱབ་པ་བརྟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་དྲོད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པའི་.....རིགས་(༥༠བ) ལ་སོགས་པ་བརྟུགས་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྩ་བའི་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །

༡༩ རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

ཐ༡ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལུགས།

གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལུགས། བཞི་སྟེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཅོམ་པའི་ལུགས། དབྱུང་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་བྱང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་.....ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་

ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་དབྱེན་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་རྒྱ་
 ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བཞི་
 ཡོད་དོ། །དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ནི་འདྲོད་པ་རྒྱུར་ཞིང་
 ཆོག་ཤེས་པ་ལ་ལྷན་འདྲུ་འཛིན་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། སེམས་ནམ་རྒྱུ་ལས་
 བསྐྱེད་བ་སྟེ། བསྐྱེད་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་། བསྐྱེད་བ་ཉིས་
 ལྷན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་པ་རྒྱུར་
 ཞིང་ཆོག་ཤེས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ནི་མི་.....
 འཛོག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྷགས་འདི་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཡང་འཛོག་པར་མ་དེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 འཕགས་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པར་དེས་པ་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་སངས་
 རྒྱས་སུ་འབྱུར་བ་མི་སྤྲོད་(༡༦) པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་དེས་པ་དང་། རིགས་
 ཆད་པའི་ནམ་གཞག་མེད་པ་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་། རིགས་ཆད་པ་
 ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་འདྲོད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ལོག་སྟེད་ཅན་སེམས་བྱུང་མ་
 ཆགས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་མི་རུང་བ་ཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རིགས་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་དེས་པ་ནི་མེད་དེ། སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་
 རང་བཞིན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱུང་
 སེམས་ཀྱི་དྲོད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་བསྐྱུར་ཏུ་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་ནས་བསྐྱུར་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཡོན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡོན་རོ། །མདོར་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 སྒོ་ནས་དབྱེན། རིགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་

གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པའི་སྐབས་གྱིས་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཅམས་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

ཐཎ་མདྲ་ཐེ་པའི་ལུགས།

གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྐས་གྱིས་མདྲ་ཐེ་པ་དག་གིས་རིགས་ཞེས་བ་ནི་སེམས་གྱི་ས་བོན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གྱི་ས་བོན་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་ལུས་པར་འདོད་ལ། །འོ་ན་ཅམ་རིག་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྐྱས་ཏེ་(༡༡བ) ཅམ་རིག་པའི་ལུགས་གྱི་རིགས་དེ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། །འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་སྐར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་བཞག་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིར་འོང་དང་། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ན་ཡང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པ་རིགས་སུ་འདོད་པས་བྱད་པར་མིན་ཏུ་ཆེད། །འདི་ལ་ཡང་རྟོག་གྱི་སྐྱོན་ནས་དབྱེ་བ་སྐར་བཞིན་དུ་རུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གནས་པར་རིགས་དང་། །སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་མི་འདོད་པ་ཡང་སྐར་དང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རིགས་གྱི་སྐབས་གྱིས་རིགས་ངེས་པ་ཡང་བཞག་དུ་རུང་སྟེ། །ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་སོགས་པར་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་སོགས་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་སོགས་གྱིས་བཞག་པ་ཅམས་ནི་དེ་དང་དེའི་པར་འདོད་ལ།

རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འབགས་ལམ་གང་ཡང་
རུང་བ་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ཐོས་སྟགས་ཀྱིས་བཞག་པ་ནི་རིགས་མ་ངེས་པ་.....
ཡིན་པའི་ཐྱིར་རོ།

ཐད་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟགས།

གསུམ་པ་ནི་བྱང་ས་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་....
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་....
པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སྟགས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ངོ་བོ་དང་། མིང་གི་རྣམ་
གངས་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་.....
རུས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་(༡༩ན) སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་དུ་སྟེ་
མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་ས་.....
བོན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དང་།
སྤྲིབ་པ་སྟོང་རུང་དང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། །སྟེ་མཆེད་དུག་གི་
ཁྱད་པར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ནང་ནས་ཁྱད་
པར་ཡོད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས་ཁྱད་པར་ས་བོན་གྱི་ཆ། དེ་ལ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་
བོན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དགེ་བའི་ས་བོན། དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་
མེད་ཀྱི་ས་བོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་པ་ནི་....
སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་
སྟོང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྟགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

ཞེས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས། ས་རྣམས་སྣ་
 ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་རྒྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་གསུང་བར་མངོད། ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསམ་པའོ། སྦྱིར་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་བྱང་པར་
 གསུམ་པོ་དེ་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་པས། (༧༥) དབྱེ་མ་པ་རྣམས་སྟེ་མཆེད་
 རྒྱག་གི་བྱང་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེའི་ཚེ་སྟེ་མཆེད་རྒྱག་གི་བྱང་པར་ནི་སྟེ་
 མཆེད་རྒྱག་གི་ཚོས་ཉིད་ཏུ་ཉིར་སྣང་ལས་བཤད་དེ། མ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །
 ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། སྦྱིབ་པ་སྤྱོད་ཅུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་དང་ཕྱད་ན་སྦྱིབ་པ་དང་བུལ་ཅུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསུང་རབ་ཐོས་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་རིགས་ངེས་པ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སོ་སོའི་རྒྱར་ངེས་
 པས་རྒྱན་དབང་གིས་བྱང་རྒྱལ་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་
 རྒྱགས་འགའ་ཞིག་ནས་གསེར་འབའ་ཞིག་དང་། དཔུལ་འབའ་ཞིག་དང་།
 ཟངས་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་རྒྱར་སྦྱར་ཏུ་ཅུང་བ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རིའི་རྒྱགས་འགའ་ཞིག་ནས་རེས་འགའ་ཟངས་དང་། རེས་འགའ་
 དཔུལ་དང་། རེས་འགའ་གསེར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་སྦྱིབ་པ་
 ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱས་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་

རིགས་ངེས་པ་ལ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་འདོད་...
 ལ། རིགས་མ་ངེས་པ་ནི་ལམ་རྟུ་མ་ཞུགས་པའི་ཆོ་བཀའ་མེད་ཀྱི་རིགས་ཅམ་རྟུ་
 འདོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་(༡༣༩) ལ་སོགས་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ལམ་རྟུ་
 ཞུགས་པའི་ཆོ་གང་ནས་ཞུགས་པ་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འདོད་དོ། །མདོར་ན་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རྟུ་འདོད་པ་དག་གིས་རིགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་.....
 རིགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་ཀྱབ་མཐའི་གནད་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་.....
 ཟུངས་ཤིག །

ཐལ་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས།

བཞི་པ་ལ་རྩ་བུ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། ཉེན་རྟེན་འཁྱར་ཚུལ། རིགས་
 སུ་འཁྱར་ཚུལ་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་ནི་དཔལ་སྤངས་གི་མདོར། བཅོམ་ལུན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་.....
 ལས་མ་གྲོལ་བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བགྱིད། །ཞེས་ཆོས་སྤྱུ་
 ལ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཞེས་དང་།
 སྤྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། གང་ཞིག་ཀྱན་རྟུ་མ་ཤེས་པས། །ཤིད་པ་གསུམ་ན་རྣམ་འཁོར་
 ཞིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཤད་པ་དང་། ས་ར་ཉམས་སེམས་ཉིད་
 གཅིག་སྤྱུ་ཀྱན་ཀྱི་ས་ཐོན་ཏེ། །ཞེས་དང་། སྤྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་སྤྱུ་བས་
 གཡོགས་པ་ན། །སེམས་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་
 རྒྱར་ན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་སེམས་ལ་བཤད་པ་སོགས་
 རྟུ་མར་སྤངས་ཡང་རང་གི་རྩ་བུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནི། རྒྱུད་སྟར། རྒྱུགས་
 སངས་སྤྱི་ནི་འཕྲུ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་
 ཡོད་ཕྱིར་ན་ལྷས་ཅན་ཀྱན། །རྟག་རྟུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་

(༢༣༧) སྤྱི་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ངོས་འཛིན་ལ། འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྷ་ཆམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དོན་ཆམ་པ་དགུར་སྟེ་ནས། དཔེ་དགུས་མཆོན་པར་གསུངས་སོ། །དོན་དགུ་ནི་ཆོས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཤུར་དེ་བལ་གྱི་དབྱིངས་དང་། ཟབ་མོ་སྤྱང་ཉིད་སྤྱན་པའི་གསུང་རབ་དང་། བརྗོད་བྱ་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱན་པའི་གསུང་རབ་གསུམ་དུ་སྟེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཆམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སྤྱི་གསུམ་དང་ལྷར་སྟེ་བ་སྟེ། ཆོས་སྤྱི་ཆམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དེ་མེད་དང་། དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྤྱི་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྤྱན་པའོ། །ཞེས་དང་། གཏེར་དང་འབྲས་ལུ་ཤིང་བཞིན་དུ། རིགས་དེ་ཆམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྤང་བ་མཆོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །དང་པོས་སྤྱི་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྟེ་མ་གཉིས། །ཅིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟོགས་སངས་སྤྱི་ནི་འཕྲོ་སྤྱིར་དང་། །ཞེས་པས། རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་འཇུག་ཏུ་ཅུང་བ་བསྟན་ཏེ། འཕྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་དང་། རྒྱུང་སྤང་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྤྱི་བས་སྤྱི་ཡང་། དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མཉམ་མེད་གནས་ཆམས་ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་གསུམ་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་(༢༣༨) ཏེ། །སྤྱི་བ་མེད་སྟེ་མཐའི་ལྷར་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །བདག་རྒྱུན་སྤྱི་བ་ལས་ནི་གྲོལ་པར་མཛད། །ཅིས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱི་བ་པ་རྒྱུང་བའི་ཆེད་དུ་..... ཆོས་སྤྱི་པར་གསུངས་པ་རྒྱམས། རྟོགས་སངས་སྤྱི་ནི་འཕྲོ་སྤྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་སྤྱི་ལ་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་ཡང་རྟོགས་པ་ཆོས་

སྤྱི་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཚོས་སྤྱི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་སྤྱང་བའི་.....
 བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་བྱིར་དང་། །ཞེས་པས་འགལ་ཆུན་སྤྱི་བ་
 སྤྱང་དུ་རྩུང་བར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པར་དབྱེར་མེད་པས་དྲི་.....
 མའི་ངོ་པོར་མ་སྤྱོད་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་ཡོད་བྱིར་
 ན་ཞེས་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་དུ་རྩུང་བར་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་
 དོན་ནི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་.....
 པའི་བྱིར་དང་། འདིའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱུ་འབྱུར་
 གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་སྤྱེན་པ་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱི་གསུམ་འབྱུང་བར་.....
 གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལ་ཡང་
 དོན་དེ་གསུམ་ཆར་ཆར་ཁིང་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ལ་ཡང་དོན་དེ་གསུམ་.....
 ཆར་ཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོར་འཛོག་པ་ལ་ནི་
 འཛོག་བྱེད་གསུམ་ཆར་དགོས་ཤིང་། རིགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་གསུམ་ཆར་མི་
 དགོས་ཏེ། གསུམ་པ་དེའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

མདོར་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱན་སངས་རྒྱུ་
 (༡༤༧) ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་དུ་རྩུང་། འགལ་ཆུན་སྤྱི་བ་སྤྱང་དུ་རྩུང་། འབྲས་
 བུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་དུ་རྩུང་བའི་ཚོས་དབྱིངས་སོ། །
 སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ངོ་པོ་སྤྱི་གསུམ་གང་རྩུང་དུ་
 འབྱུར་དུ་རྩུང་ཁིང་། །དྲི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་སམ། རིགས་སང་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་ཅུང་གང་རྩུང་གིས་བསྟུན་པའི་རྒྱའི་ཆའོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཁོངས་སྤྱར་འབྱུར་དུ་རྩུང་བ་ཡིན་པས་.....
 མཚན་ཉིད་དེ་ལྷགས་སོ་སྟུང་ན། རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་གང་ཟག་གི་ཆ་
 ཁོངས་སྤྱར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་

བཞིན་གྱི་ཅིང་མེས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྐྱོ་བྱུང་བྱི་བལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་...
 ལུ་གྱུར་པའི་ཆོ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་རྩ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལོངས་སྐྱེ་
 དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འགྱུར་བར་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་དང་མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རྣམ་དག་
 དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གཞན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱད་ལྔར་རོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེའི་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
 རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་སྐལ་བ་དང་...
 མི་ལྟན་པ་དག་གིས་གོ་བར་དཀའོ། །དེར་སང་ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་འདོད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་
 གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཉིད་ཆོས་(༥༥ན) སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐྱོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱིངས་དང་། རིགས་དང་། རྒྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི་སྦྱིར་རིགས་ཅམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་རིགས་དང་།
 ཁམས་དང་། ས་བོན་དང་། ཉེར་གནས་དང་། སྦྱོར་འགྲོ་ཞེས་ལྟ་དང་ལྟན་ནོ། །
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་བོ་...
 དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་
 རྣམས་ཏེ། རྩབ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེན་བདེ་
 གཤེགས་སྦྱིང་བོ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ནི་འབྲས་བུའི་རྩས་ན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་...
 ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ནི་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་བོའི་
 བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེས་ཅམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་

པའི་བྱུང་གི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་དོན་གཅིག་པར་འདྲ་བ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
 རིགས་ཀྱིས་མ་དེས་པ་བརྒྱད་ནས། རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་དང་ཚོས་
 དབྱིངས་དོན་གཅིག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། གཞན་དག་ནི་
 རིགས་ནི་སྤྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་
 རྒྱས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྒྱད་.....
 པའི་དོན་བརྒྱད་དགོས་སོ། རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྒྱས་ཡང་
 དག་པར་སྤངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཚོས་
 ཉིད་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་མེད་(༥༥) རོ། ཡང་ན་དེ་དག་
 གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
 འདི་དང་དེ་འགྲིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱི་ཀ་ལས།
 འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་དེང་སང་པལ་ཆེར་གྱིས་ཚན་གསལ་.....
 པའི་སྤྱིང་གི་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གནས་.....
 རིགས་སུ་འདྲོད་པ་བཀག་ནས་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། ཚོས་
 ཅན་གསལ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདྲོད་དགོས་ཏེ། ཁྱད་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཕུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་པོ་
 ཉིད་སྤྱེ་དབྱིངས་རིགས་དབྱེར་མེད་ལ་བཞེད་པས་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རང་.....
 བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཡང་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་
 དག་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་
 རྣམས་གཞན་དབང་གི་སྤྱིང་དུ་གྱུར་བཏགས་གྱི་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཉིད་རིགས་.....
 པས་དབྱུང་བརྒྱད་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདྲོད་པས། ཡིན་

ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ནི། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་དང་། ཆོས་
དབྱིངས་དང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་གསལ་བ་དང་།
དེ་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་……
འཇུག་ལ་འདྲི་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ནི་
བདེན་པ་འམ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་བཀག་པའི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ནས་……
འཛིག་(༡༩ན) པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བྱང་འཇུག་གི་སྟོང་པའི་ཆ་ལ་
སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་སྒྲུ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅམ་པའི་
ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
སྒྲིམ་ནི་འདུས་བྱས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། ཆོས་དབྱིངས་
ཡིན་དགོས་ཏེ། སྐབ་བྱེད་སྐར་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་ཡང་
སྐབ་པའི་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
འགྲེལ་བ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་
མཆོག་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ། རོ་པོའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་
བ། རྟེན་ཆོས་སྐབ་པའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་
སྐབས་ལ་སྟོན་ནས་རིགས་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་
གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རིགས་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་
ཀྱང་མཐར་ཐུག་ལ་སྟོན་ནས་རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་……
ཅིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཏུ་རིགས་ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ། རིགས་ཡིན་ན་
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སྒྲུ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་ཉན་
ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཡིན་པའི་པོ་ཚོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཏུ་རིགས་ངེས་……

པས་དེ་དང་དེར་རིགས་ངེས་པར་ནི་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
(༡༥༦) རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱབ་པའི་……
རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་དེར་རིགས་ངེས་པ་
ཡིན་ན། རྟེན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་ཏུ་མི་ཅུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྟེན། མདྲོར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ལ་
སྟོན་ནས་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་རིགས་ངེས་པ་ལ་ཡང་མཐར་
ཐུག་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རིགས་ངེས་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་ཅིང་།
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ནི་མཐར་ཐུག་ལ་སྟོན་ནས་དེ་འདྲའི་……
དབྱེ་བ་མི་འདོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་གནད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་གཉིས་
ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཇི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་རྟོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་
འཕྱར་ཅུང་གི་དྲི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ། །གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དྲི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་དགེ་ཆ་……
གང་ཞིག ཇི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཐར་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་
སུ་འཕྱར་ཏུ་ཅུང་བ་སྟེ་གནད་གཅིག་གོ །ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་ལམ་ནི་རྒྱས་
འཕྱར་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལྷང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི་རྒྱུད་ཁྲར། ཡང་དག་ཁྲངས་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་རུས་པ་བརྟན་པ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་……
ལ་སྟེས་ཀྱང་རིགས་སད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ཏུ། སྐྱར་བའི་སྟོན་ཏུ་སྟོང་
རྟེན་(༡༥༧) དང་། ཁོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་སྟོད་པ་
ནི། རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད། །ཅིས་དང་། དབྱུ་མ་འཁྱག་པར་
ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་ལ། རིགས་

པ་དྲུག་ཅུ་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོགས་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་...
 ལས། ཉན་ཐོས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་གཉིས་མེད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །མདོ་
 འགའ་ཞིག་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ལམ་
 ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བར་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་འཁྱར་གྱི་རིགས་ཡིན་
 ན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ཏེ་ལམ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་...
 རྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱས་འཁྱར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་
 གཞན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རུས་པ་མཐར་ཐུག་སྟབས་...
 རུས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་ནི་སྟབས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟོན་དུ་...
 རྒྱར་པའི་རིགས་བཅུ་གསུམ་མོ། །འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུ་པའི་རྟོན་དུ་རྒྱར་པའི་རིགས་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་སྟབས་པའི་རྟོན་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ། ཉིར་སྤངས་དུ། དེས་ན་འདིས་
 བཞི་པ་གྱི་དབྱེད་པ་ཉིད། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྟབས་པའི་རྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལ། འདིའི་དོན་ནི་སེམས་ཀྱི་དབྱེད་པ་དེ་དག་ཆས་སད་པའི་
 ཆོ། འཁོར་བ་སྤོང་འདྲོད་དང་། རང་བཞིན་(ལྟེན་ལྡན) གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པ་སྤྱོད་བྲལ་རྟོགས་པར་འདྲོད་པའི་སྒོ་སྟེ་བ་ནི་སེམས་རང་གི་གནས་ཚུལ་...
 རྟོགས་པར་འདྲོད་པའི་སྒོ་སྟེ་ཞིང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྟབས་པ་ལ་འཇུག་པར་
 འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སེམས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་...
 པའི་ཆོ། འཁོར་བ་སྤོང་འདྲོད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 སྤྱོད་བྲལ་རྟོགས་པར་འདྲོད་པའི་སྒོ་སྟེ་ཞིང་དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཤོད་ཁ་ཅིག་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡོན་ཏན་དང་

ལྷན་ན་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྐབ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐབ་པའི་རྟེན་ཡིན་
 རོ་ཞེས་པ་དང་། འབྲེས་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་སྐབ་པའི་རྟེན་ཏུ་བཤད་
 ཅིས་དང་། ཁ་ཅིག་སྐབ་པའི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུང་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་ལ་གདགས། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་དེའི་ཙུ་བ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྐབ་པའི་རྟེན་ཏུ་
 འརྟེན་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱགས་རེ་ལ་བསམ་ན་འགལ་བ་མེད་མོད།
 ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན་གཞིའི་རུས་སུ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་རུས་སུ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རུས་སུ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 དབྱིངས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གཞན་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

ལྷ་པ་རིགས་སུ་འརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་རིགས་སུ་འརྟེན་པ་
 དང་། དམིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་རིགས་སུ་འརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་
 སངས་རྒྱལ་(༥༥) ཀྱི། སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། དང་པོས་སྐྱ་ནི་དང་
 པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རིགས་སུ་
 འརྟེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་གནད་དོས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅིག་སོ། །

ཉལ་སྐབ་པའི་དམིགས་པ།

སྐབ་པའི་རྟེན་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་
 དེ། རིགས་སང་པའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོ་འརྟེན་བཅད་ནས་
 སྐབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་

ཅད་དེ། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། །འཕགས་པ་ལྟར་ན་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ནས། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། །སློབ་
དཔོན་ལྟར་ན། །དང་པོས་མདོར་བསྟན། །གཉིས་པས་ཅུང་ཟད་བཤད། །ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་བཞི་སྟེ། །རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ངེས་པ། །གངས་ངེས་པ། །ག་
རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ལམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། །སྤང་གཉེན་གྱི་
དབང་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། །བདེན་གཉིས་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། །འབྲས་བུའི་
དབང་རྒྱ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། །གཅིག་དང་། །ཡང་
གཅིག་དང་། །ཡང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞི་རྒྱ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་ཟངས་ལ་
ན་རེ། །དགེ་སོགས་གསུམ་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་དམིགས་པ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་།
དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ནི་རྒྱུར་ལམ་གྱི། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་མཐོང་ལམ་
(༡༥) གྱི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ནི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
ལྷང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། །མི་སློབ་ལམ་ན་སྤྱབ་པ་མེད་པས། །དེའི་
དམིགས་པ་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགེ་མི་དགེ་
ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་རྒྱ་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་འཇིག་རྟེན་.....
ལས་འདས་མ་འདས་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། །གཙུག་པོར་
ནི་ཆོགས་ལམ་རྒྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། །རྒྱུར་ལམ་རྒྱ་འཇིག་
རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་བསྒྲིམ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནི་རྒྱའི་སྒྲི་
ནས་ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སྤང་བ།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་འདུས་བྱས་བཏང་
སྒྲུམས་སུ་བཞག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་རྟགས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་སྒྲུམ་པའི་
མྱོ་སྟེ་བས་དེ་ལ་སྒྲུམ་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲོབ་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་བཞག་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་རུ་(ལ་བ) བྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གིན་རུ་
མཐུན་ནོ། །སྒྲུམ་སྒྲུམ་བཏང་སྒྲུམས་སུ་བཞག་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་
ནས་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་རྒྱགས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་དགག་པ་ནི། ཉིར་སྒྲུང་ལས། གང་དག་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་རུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་.....
དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་རུ་བྱུང་པར་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
བརྗོད་དགོས་སོ། །ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱམས། །དག་པ་བཞིན་རུ་
དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་ནི་འོན་མེ་མཐུན་པ་
དང་གཉེན་པོའི་སྤྱགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བ་མེད་པས་དག་པ་སྤྱགས་...
གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཅེས་པ་འབྱུང་བས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱགས་ལ་ཡང་.....
དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཕྱིར་ཞེན་.....
ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་
དངོས་པོའོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་
ལ་གཉིས་ཀྱང་འབྲུལ་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན། མངོན་
པར་ཞེན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་འབྲུལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་
གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་རུ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་
ལ་ཁྱེད་འབྲུལ་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་
རིགས་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

ཀ་ཡང་གཉིས་ཀར་མ་བཀག་པ་དེས་ན་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དག་གི་
 (༡༠ན) མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་
 འགྲོ་བ་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ་རབ་འབྱུར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གང་ཡིན་ཞེན་རང་
 བཞིན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་
 དོན་རྐྱེན་རྟེན་དམ་པའི་ལྷོ་ཀ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
 འདིར་ནི་མ་སྒྲིས་སོ། །

༡༤ རྒྱབ་པའི་ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ།

རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱབ་པའི་ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་
 བ་སྟོན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་རྒྱབ་པ་དེ་ཡང་ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཆེད་རྒྱ་འབད་དགོས་པའི་ཐིམ་རོ། །འདི་ལ་ཆེད་རྒྱ་བྱེད་
 པ་པོ་དང་། ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཞེས་པ་སྟེ། རང་
 བྱུང་དངོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་
 ཆེན་པོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་ཅིའི་སྲུང་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི། རབ་
 འབྱུར་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆེན་
 པོའི་མཚོག་རྒྱ་འགྱུར་བ་དེའི་ཐིམ་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་རང་བྱུང་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཐིམ་རྣ་རང་བྱུང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་
 མཚོག་ཉིད་སེམས་དང་། ཞེས་ཏེ། (༡༠བ) སྤར་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་

གྱི་ཕུང་པོ་ནི་འགོ་བ་རིགས་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ཚྲིགས་
 ཆེན་པོ་ཉེ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱེ་ཆེན་པོ་ནི། འཕགས་པ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཕྱིར་མི་བསྒྲག་པའི་……
 བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་རྟ། །དེ་དག་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་ཀུན་ཅེས་པར་བསྐྱུས་ལ་
 མཚོག་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པར་ཐུར་པ་ཕྱེ་རྟོགས་པའི་སངས་……
 རྒྱས་སྤྱོད་གསུམ་མོ། །འདི་དག་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྤྱར་བར་བྱ་ཉེ། དེ་ལྟར་རུ་
 བྱེད་པའི་སེམས་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། རྟོགས་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་རུ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟ། །འོ་ན་སེམས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན་དོ་རྟོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། ལྷབས་པོ་ཆེད་སེམས་དང་། མི་བསྐྱལ་བའི་སེམས་དང་། བན་བདེའི་
 སེམས་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པའི་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་……
 པར་གྲོལ་ཞིང་གས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མི་……
 དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་མཚོག་ཉིད་རུ་བྱེད་པ་ཉེ།
 རྒྱུའི་རུས་སུ་སེམས་དེ་དག་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུའི་རུས་སུ་མངོན་རུ་ཐུར་……
 པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ལ་བཙོན་ལྡན་འདས་བདག་རུ་ལྟ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་དང་། སྤྱོད་དང་། རྐྱེ་བ་དང་། གསོ་བ་དང་། རྐྱེས་བུ་དང་། གང་
 ཟག་དང་། ཤེད་ལས་རྐྱེས་དང་། ཤེད་བདག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོར་བ་
 པོ་དང་། ཤེས་པ་པོ་དང་། མཐོང་བ་པོར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་
 (༡༢) པར་ལྟ་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕུང་པོར་ལྟ་བ་
 ནས་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་བར་དང་། ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་
 ལྟ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་ལྟ་བའི་བར་རྣམས་ཉེ་ལྟ་བ་འདི་དག་
 རབ་རུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱད་རུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་རྟོན་པར་བགྱིད་ཀྱང་དེ་……

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བབྱིད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་
བབྱིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་འཇིགས་ཆོགས་
ལ་ལྟ་བ། ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ལྟ་བ་ནི་མཐར་འཛིན་ལྟ་བ། ཡོད་པ་དང་མེད་
པར་ལྟ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་ལྟེ་སོ་སྟེ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྤང་པོར་ལྟ་བ་ནས་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་ལྟ་བའི་བར་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ། ལྟག་མ་རྣམས་ནི་
བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་……
སྐབས་སུ་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་……
གྱིས་བརྟུས་པའོ། །ལྟ་བ་འདི་དག་སྤྱོད་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྦྱངས་
པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་སྤོང་བ་ཆེན་པོའོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཅོམ་ལུན་འདས་བྱང་……
ཚུབ་ཀྱི་སེམས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས།
མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་……
ཡང་རང་དོན་དུ་མ་ཆགས་ཤིང་མ་ཞེན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་
བབྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྤྱིར་བཏིན་
ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུག་གོ། །བར་པ་བཞི་ནི་(༡༧) ཡེ་ཤེས་
བཞི་དང་སྦྱར་ནས་ཐ་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད། བར་པ་
བཞི་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པ་དང་། ལྟག་བསམ་དག་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་སྤོང་བ་
དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ཐ་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
པའོ། །ཞེས་སྤྱི་རབས་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་པ་ནི་རྒྱའི་དབང་སུ་དེ་ལྟར་ཉམས་
སུ་སྦྱངས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འབྱུང་ཞེས་……

ཐུར་ན་མ་མ་གཉིས་དང་འགྲིག་གོ།

༡༧ རྒྱལ་པ་རང་གི་རྩ་མཉམས། གྲི་རྒྱལ་བཤད་པ།

རྒྱལ་པའི་ཆེད་རྒྱ་བ་བརྟན་ཟིན་ནས་རྒྱལ་པ་རང་གི་རྩ་མཉམས་ཏེ།
ཆེད་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་རང་གི་རྩ་མཉམས་བརྒྱལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་དང་མངོན་རྟགས་གྱི་རྒྱལ་པའི་ཁྱད་པར། རྒྱལ་
པ་བཞིའི་ས་མཆོམས། རྒྱལ་པ་བཞིའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ། ས་མཉམས་དོན་
ལ་འཇུག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཡུལ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེར་འབྱུང་ལྷོ་ལྷོས་གྱིས་སྤྱིའི་རྒྱལ་པ་དང་། ཁྱད་པར་
གྱི་རྒྱལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་རྩ་མཉམས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་
སྤྱི་རྒྱལ་པའི་རང་བཞིན་དང་། ས་རྩལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱལ་པའི་རང་
བཞིན་རྒྱ་འདོད་དོ། །གསེར་སྤྱིང་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཡུལ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ལ་སྤྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱད་པར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྟེན་ཅན་ནི་དེ་ལ་གནས་པའི་
རྒྱལ་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་(༡༩༣) སོགས་པ་
བཞི་པོ་རེའི་བརྒྱུ་པར་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ས་རྩལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་
གི་རྟེན་ཅན་ཏེ། བརྟེན་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་
རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྤྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་
བཤད། ཆོས་བཤེས་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་གོམས་
པའི་མཐུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྤྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་པ་སྤྱིར་པའི་
སེམས་པའི་བྱ་བ་དེ་མཁྱེན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ལ། མཁྱེན་
གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཡུན་རིང་རྒྱ་འདྲིས་པའི་མཐུས་དགེ་
བ་རྒྱལ་པ་རི་སྟེང་པ་ས་རྩལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་ལྟན་རྒྱ་བརྒྱལ་རུས་པའི་སེམས་

པའི་བྱ་བ་དེ་རྒྱུར་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤ་མ་ལ་གོ་རྒྱལ་
 སོགས་བཞི་དང་། བྱི་མ་ལ་པར་བྱིན་དུག་གི་རྒྱལ་པ་དུག་ཡོད་པར་བཞིན་དོ། །
 གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་ལམ་ལམ་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་རྟོན་སྤྱུར་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་པར་བྱིན་དུག་ལུན་གྱི་མངོན་.....
 རྟོགས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་ཞེན་
 བཀག་པས་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐབས་གང་དུ་
 བསྟན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་གཏན་ལ་....
 དབབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཀླུ་རྟོགས་རྒྱུར་བའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱད་ལ་(༡༩༥) རྒྱུས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྒྱལ་པ་དེ་....
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་....
 མཁས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་མངོན་ཞེན་བཀག་པས་འཛིན་པ་མེད་པའི་
 རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐབས་གང་དུ་བསྟན་ན་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞིའི་གནས་.....
 སྐབས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉིར་རྒྱང་དུ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་ནི་རྒྱུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་བཞི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དག་....
 གིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པ་ཡིན་....
 རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་མཁྱེན་པ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ནི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱུར་བ་བཞིའི་སྐབས་ནས་

བསྟན་པའི་སྐབ་པ་ལ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་མོ་
 བོའི་བྱང་པར་འབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་སྐབ་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་
 ལ། སྦྱར་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐབ་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་རབ་གྱི་
 མཐར་ཐུན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བྱང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ཏུ་ཉམས་སུ་བྱང་
 བར་བྱ་བའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་(༡༩ན) དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བྱང་པར་ཅན་དང་། དེ་མན་
 ཆད་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཕལ་པར་འཛོག་པའི་བྱང་པར་གང་ལས་ཤེས་སྟམ་ན།
 ཉིར་སྒང་ཏུ། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྷན་
 པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་གོམས་པས་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད།
 ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལུལ་ཏུ་ཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལས། རྩ་
 བར་གྱུར་པ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་
 གྱི་མཐར་ཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་
 བའི་ཙ་བའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུ་ཞེས་དང་། ཆོས་བཤེས་གྱིས་སྐབས་དང་པོ་
 བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་
 དང་པོར་བྱས་ཏེ་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་གྱི་ལམ་ཕལ་པ་སྤངས་
 བསྟན་སྐབས་བཞི་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དེ།
 སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཏུལ་བྱ་ལ་ཕན་
 ཐོགས་པ་སྤྲིད་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། སྦྱར་བ་དང་ཞེས་པས་གོ་སྐྱབ་དང་། འཇུག་སྐྱབ་དང་། ཆོགས་སྐྱབ་

དང་པོ་བཙུག་དང་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྒྱུར་བ་……
 ཚྲིགས་ལམ་དང་། དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་ལམ་དང་། མདོན་སུམ་ཏུ་སྒྱུར་བ་
 ཚྲིག་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་པར་བརྟན། མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་ཞེས་
 པས་ས་དང་པོའི་ཚྲིགས་སྒྱུབ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་གཞེན་(༡༩༧) པོའི་ཚྲིགས་
 སྒྱུབ་གཞིས་མཐོང་ལམ་དང་། ས་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་སྒྱུབ་དང་། སྒྲིམ་
 སྒྲུང་གཞེན་པོའི་ཚྲིགས་སྒྱུབ་གཞིས་སྒྲིམ་ལམ་ནས་ཡོད་པར་བརྟན། བྱད་པར་
 གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པས་ངེས་འབྱུང་སྒྱུབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱད་པར་ལམ་
 ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱར་རོ། རེ་ལྟར་མོགས་མེད་ཀྱི་གོ་ཆ་
 དང་འབྲུག་པའི་སྒྱུབ་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱད་པ་དང་། དངོས་སུ་
 སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཚྲིགས་དང་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཚྲིགས་ཀྱི་སྒྱུབ་པ་ནི་བཙུང་བ་ནས་བཙུངས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི་མདོན་སུམ་……
 ཏུ་སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཚྲིག་མཚོག་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚྲིགས་ཀྱི་སྒྱུབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་……
 ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཞིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲིམ་པའི་
 ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཞེན་པོའི་ཚྲིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚྲིགས་
 ཀྱི་སྒྱུབ་པ་ནི་ལམ་གཞིས་ཀའི་སྒྱུད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྒྱུབ་པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ཤེས་ཐེད་ཏུ་བྱངས་ཤིང་། ཨ་རྒྱ་ཡ་ཡང་བཞེད་དོ། །བྱུང་པོས་གོ་རིམ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། གོ་ཆ་སྒྱུར་ལམ། འབྲུག་པ་མཐོང་
 ལམ། ཚྲིགས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ། ངེས་འབྱུང་སྒྲིམ་ལམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། བྱི་མ་དག་གཞུང་
 འདིས་སྒྱུབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་བརྟན་ན་སྒྱུབ་པ་བཞི་དང་། ལམ་བཞི་རིམ་
 པ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ས་(༡༩༩) མཚམས་མ་བརྟན་ཞེས་སྒྲུབ་……

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐོག་མཐའ་ཀྱི་ཡུང་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་དངས་པའི་དོན་མ་རྟགས་...
པའོ།

གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཉིར་སྤང་ཏུ། ག་ཆའི་སྐྱབ་པ་ལ་
སྐོག་པ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ག་
བཞོས་པ་ནི་འཇུག་གོ། ཞུགས་པ་ནི་དཔུང་གི་ཆོགས་སོ། །དཔུང་ཆོགས་གསོག་
པ་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་ལ་འདིའི་དོན་ནི། བསྐྱར་བཅས་འདིར་འབྱུང་བའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྤོམ་སྤང་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་
པ་ལ་དམག་དཔོན་དཔལ་པོ་གཡུལ་ཏུ་འཇུག་པའི་དཔེ་དང་སྤྱར་ཏེ། དེ་ལ་
དང་པོར་གོ་ཆ་བཞོས་པ། དེ་ནས་དཔུང་ཆོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་གཡུལ་ཏུ་འཇུག་
པ། དེ་ནས་དཔུང་མ་ལུས་པ་གསོག་པ། དེ་ནས་མི་མཐུན་སྤྱུགས་དང་གཡུལ་
བསྐྱད་དེ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྤང་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་
སྤྱོད་བའི་ཆེད་ཏུ་བསམ་པས་གོ་བཞོས་པ་ནི་གོ་ཆ། སྤྱོད་བསམ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་
ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པ། གཉེན་པོའི་དཔུང་ཆོགས་གསོག་སྟེ་མི་མཐུན་སྤྱུགས་
དང་གཡུལ་བསྐྱད་པ་ནི་ཆོགས། མི་མཐུན་སྤྱུགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
ཐོབ་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གངས་དང་གོ་རིམ་གཉིས་ཆར་.....
ངེས་པའོ། །འདིར་ཆོགས་སྐྱབ་བྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་
ནས་བཞག་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་པའི་གནད་
ཀྱང་འདི་ཉིད་(༡༩) ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་སུ་སྤང་བ་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་
བྱས་པའི་སྤྱོད་བའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་གང་གི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་ཏུ་བྱེད་.....
པར་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པས་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསྐུལ་

ལ་ཚས་བཟོད་གཉིས་མཛོད་སྤང་དངོས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདྲ་.....
 ཡང་ཚས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་མྱེར་ལོགས་ནམས་གོལ་ལམ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་.....
 འབྱུང་བའི་མྱེར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ་སྤར་མི་སྤྱེ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་ནི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་རྟོས་པའི་བྱུང་
 པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པར་དག་པ་
 ས་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཚུང་ཏུ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་...
 པར་སྐྱབ་པའི་རོ་པོས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མྱེར་ན། སྒྲིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་སའི་སྐྱ་
 གསུམ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པས་གོ་.....
 བཀོས་པས་གོ་ཆ། སྤྱོད་བས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་ཞུགས་པས་འབྱུང་བ། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་
 རུས་པ་མཐུ་ཅན་ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་སྐྱབ། བསྐྱབ་བྱ་དེར་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་ཉྱེ། འདི་
 ལ་ཡང་ས་མཚམས་ནི་སྤུ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་འོ་ན་ཚས་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱ་
 ཚོགས་ཀྱི་རུས་པ་རི་ལྗང་ཆང་སྤུ་ན། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཚོས་སྐྱ་མངོན་
 སུམ་ཏུ་མཛོད་བ་ལ་ས་བརྒྱ་གཅིག་གི་མཉམ་གཞག་ལ་བྱུང་(༥༥ན) པར་མེད་
 པས་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཆང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་
 ནས་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱབ་བྱ་དེར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་.....
 ཚུལ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ངེས་པར་.....
 འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ལུགས་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་བསྟན་བཅས་ཅ་བའི་
 དགོངས་པར་སང་ཞིང་དོན་གྱི་གནད་ཀྱང་གཅིག་པར་སྤྱད་ཉྱེ། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་
 ཆེན་པོ་གསུམ་སྐྱབ་པ་ལ་མཛོད་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་སྤྱོད་དགོས་པའི་
 མྱེར་རྟོ། །

བཞི་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གོ་སྟབས་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱོར་
ལ་སོགས། ཁྲིམ་ཏེ། འདི་ལ་སྟུང་བྱེད་དུག་ངོས་གཟུང་། བསྟུ་བྱ་དུག་ཚན་
དུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་གོ་ཆར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བའི་གོ་སྟབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྟབས་ཀྱི་བར་ནམ་པ་དུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། མཚན་བཞི་ཚས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། ཚས་ཀྱི་སྦྱོར་
པ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་སྤྱང་པ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
སྟན་པར་སྟབ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་
ནི་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་
ཐེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་བསམ་གཏན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་རབ་ལྟེ་སྦྱོར་
པའི་གོ་ཆ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གནོད་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་
ལ་དུག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་སྦྱར་རོ། །

(༡༥༧) ཉིར་སྟངས་ལས། དང་པོ་གཉིས་འདྲ་བ་ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཚས་ནམས་ལ་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་
བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་
ཚེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་ཅ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། སྦྱ་
མའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་སྦྱོར་པར་བྱ་བ་དང་། གཏོར་བ་པོ་དང་།
ལན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་པ་
དང་། བསྟུ་བྱའི་སྦྱོར་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། སྦྱོར་པ་ཅམ་ཏུ་འཛིག་
པའི་ཆ་དེ་སྟུང་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། མཚན་གཞི་ཚས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་དེ་བསྟུ་བྱ་
ཡིན་ནོ། །གོ་སྟབས་དུག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྟམ་ན་འདི་ལ་པར་སྦྱོར་

དུག་གི་ཕྱིན་པ་དུག་ཕྱིན་པར་ཆོས་མཐུན་ཞེས་འདོག་པའི་ཚུལ་དང་ཕྱིན་.....
 པའི་བསྐྱ་བྱ་དུག་ཕྱིན་པར་ཆོས་མཐུན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྤང་བ་ལས་ཕྱི་
 མ་འདི་ཉིད་འཐད་དེ། འདིར་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་པོ་དེ་ཉིད་གོ་སྐབ་ཏུ་
 འདོག་ཅིང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཆེ་སྒུམ་ཅུ་སྟོ་དུག་ཏུ་འཕྱར་...
 བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་
 རིམ་ངེས་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྐབས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་ན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་...
 པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་བསམ་པས་བྱབ་པར་བྱས་པ་ནི་གོ་བཤོས་པའི་དོན་ཏེ།
 འདིག་རྟེན་ན་གཤུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡ་ལད་ལ་སོགས་པ་བཤོས་པ་ལ་
 གོ་བཤོས་པར་བརྒྱུད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོབ་(༥༦) དཔོན་ལྟར་ན་བསྐྱེམ་བྱ་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱེམ་བྱེད་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་.....
 པའི་བསམ་པས་གོ་བཤོས་པ་སྟེ་འགྲེལ་པར་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་གོ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩༥ འཇུག་སྐབ་བཟད་པ།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཕྱིན་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་
 ཏེ། འདི་ལ་རང་གི་ངོ་སོ་དང་། དུལ་དང་། གོ་རིམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་
 འཇུག་ཤུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལས་འདས་ནས་སྤྱོད་པའི་བཙོན་.....
 འབྱས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་འདིག་པའི་སྐབ་པ་སྟེ་མདོར་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་
 པོ་རི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་འདོག་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཇུག་པ་དང་
 འདིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། དེ་ཡང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འཇུག་པ་ནི་འདིག་པ་ཡིན་ལ་འདིག་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཐྱིང་།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་
ཐེག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནས་འཁོར་གསུམ་
རྣམ་པར་དག་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སྐོས་པ་སྦྱོར་
གསུམ་མོ། །ཡང་ཆེན་པ་གསུམ་དུ་ཡང་བསྟུ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་དང་། གཞན་
དོན་གྱི་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་སྐོས་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱམས་སྐོས་གསུམ་མོ། །གསུམ་
པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྐོས་གསུམ་མོ། །(༥༦)

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ནི། དང་པོར་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མི་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོང་མས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་བསྟོར་མས་པས་སེམས་བརྟན་
ཞིང་ལས་སྤྱད་པ་ཐོབ་པ་ན། ཆོགས་གཉིས་གསོག་དགོས་པས་སྦྱིན་སྐོས་
དུག་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་
སྟེ་བས་ལམ་ལ་འཇུག་གོ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མི་སྟོབ་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་
ལམ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་དག་པ་ས་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་གསུམ་
ཀྱིས་རང་དོན་གྲུབ་པར་བྱས་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་དུ་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆད་.....
མེད་བཞི་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་དམིགས་
པ་དང་བཅས་པས་གཞན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་གོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་
དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོ་མ་སྤངས་ན་.....
གཞན་དོན་མི་རྣམས་པས་དེ་ནས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །
འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་རང་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་.....
གསུམ་བསྟུབ་དགོས་པས་དེ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་གནས་

སྐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་
མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་འཇུག་གོ། །ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཚྭ་གས་པས་ནམ་
མཁུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་.....
འཇུག་གོ།

༡༩ ཚྭ་གས་སྐབ་བབད་པ།

༡༧ ཚྭ་གས་བཅུ་བདུན་སྒྱིར་བཟན་པ།

གསུམ་པ་ཚྭ་གས་སྐབ་ནི། བཅེ་དང་སྒྱིན་ལ་སོགས་(༡༥ན) པ་དུག །ཅིས་
སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཚྭ་གས་བཅུ་བདུན་སྒྱིར་བཟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་
བྱག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དང་པོར་སྐབ་པའི་གོ་རིམ་དང་། ཚྭ་གས་
སྤྱ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐབ་པ་ཡི། རིམ་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ན། རིམ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ཐོག་མར་སྐབ་
བཟུལ་དང་བཟུལ་འདོད་ཀྱི་བཅེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་.....
དོན་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ལ་རིམ་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་ལ་
ཆེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་ཞུགས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་.....
བསྐྱེད་དོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་དེ་ནས་ཤེས་
རབ་དང་སྒྲིང་རྗེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པོ། །གཉིས་པོ་ལ་བསྐྱབས་
པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་འཐོབ་པོ། །དེ་ལས་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ལས་བསྟན་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་...
ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །ཚྭ་གས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་མི་བརྗེད་པའི་...
གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ས་བཅུ་ཐོབ་ནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་
གཉེན་པོ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་ན་ཚྭ་གས་དང་པོ་བཙུ་ལྷ་ཚས་མཚྭ་ཆེན་.....

པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པས་མཐོང་སྤང་དང་གཡུལ་འགྱུར་
 པར་བྱེད་པའོ། །སའི་ཚོགས་ལ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ས་དང་པོའི་རྗེས་
 ཐོབ་དུ་ཚོགས་པས་མཐོང་སྤང་གི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་། ས་
 ལྷག་མ་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་(༡༥) ཚོགས་པས་སྤར་
 གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །
 གཉེན་པོའི་ཚོགས་ལ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་སྤོམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དུ་ཚོགས་པས་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་སྤར་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་
 པའོ། །སྤྱོད་དཔོན་ལྟར་ན་ཚོགས་དང་པོ་བཙུགས་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་དུ་ཅིག་
 ཅར་ཚོགས་པས་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་སའི་ཚོགས་དང་གཉེན་
 པོའི་ཚོགས་སྤར་ནམས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་
 དབྱངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། བ་མ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་
 གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཚོགས་
 པའོ། །འོ་ན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་གཞུངས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཞུངས་ལ་བཞག་པས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོར་
 ཚོགས་སོག་པ་འགལ་ཏེ། དེར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བཟོད་པའམ་གཞུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤོམ་གྱི་མཁས་པ་དག་
 ལམ་དང་གཞུངས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཚོགས་པ་དང་གཉིས་
 ལས། སྤར་མའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །

༡༢ རྟགས་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

མ༡ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་མ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་མ་བྱེ་
བྲག་རྩ་བཤད་པ། སའི་ཚྭ་མ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། (༡༡༩) གཉེན་པོའི་ཚྭ་མ་
བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འཕགས་པས་རི་ལྟར་བཤད་
པའི་ཚུལ། དེའི་དགོངས་པ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། དེའི་
དགོངས་པ་སྒྲ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། འཐད་པའི་
ཚྭ་མ་རོས་གཟུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་
རྩ་མདོར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་ལས། ཉིར་སྟངས་རྩ། ཉྱང་གཞིའི་ཚྭ་མ་ཅན་
ཉི་ཤུ་རོས་བཟུང་ནས་དེ་དག་རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བརྟུན་.....
ཟིན་པའི་མཐུག་རྩ་ཚྭ་མ་འདིས་སྐབས་གོ་རིམ་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་....
ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་བརྟུན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་དགག་པའི་སྒྲིབ་ནས་སྟོང་
ཉིད་འབའ་ཞིག་ཁོན་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་འདི་དག་ལ་མདོན་པར་.....
རྟགས་པའི་གོ་རིམ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་
ལྟར་ན་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཁོན་བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཙ་པོར་བརྟུན་.....
བཅས་ཀྱི་དོན་ནི་མ་ཆང་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་..
སང་བ་དང་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་གོ་རིམ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་རྩ་བུ་བ་ཉམས་
པའི་རོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་རྩ། ཉྱང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་འདི་གསུམ་ནི་མས་པས་སྟོང་པའི་ས་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བཞི་པའི་
སྐབས་ཀྱི་འདི་ནི་སྟོང་པའི་ལམ་ལའོ་ཞེས་དང་། ལྷ་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདི་ནི་
ཀུན་རྩ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་དང་པོའོ་ཞེས་དང་། ཉྱང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་རྩ་(༡༢༠) ཉེན་མངས་.....

པའི་སྐྱབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ་
དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དྲགས་པོ་དབང་ཕྱག་ལེང་གོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་
ཆོགས་ལམ། བཞི་པ་སྦྱར་ལམ། དེ་ནས་བརྟན་ས་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་
ལ་རེ་རེ་དང་། དེ་ནས་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་དང་། རྟོང་ཉིད་ཐ་
མ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་འཛོག་པར་བཞེད་དོ། །

ལར་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དང་པོ་
གསུམ་ཆོགས་ལམ་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་
གསུམ་མོས་སྦྱང་གྱི་ས་ལ་བཞག་ཅིང་། མོས་སྦྱང་གྱི་ས་ནི་སྦྱར་ལམ་ལ་བཞེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོགས་དང་མོས་པས་སྦྱང་པ་དང་ཞེས་
དང་། རྟག་ཏུ་བྱའི་ལེའུའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ས་དང་། མོས་པས་སྦྱང་
པའི་ས་དང་། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་འཛོག་པའི་མོས་
སྦྱང་གྱི་ས་ནི་སྦྱར་ལམ་བཞི་ཀ་དང་། བཞི་པ་འཛོག་པའི་སྦྱར་ལམ་ནི་ཆོས་
མཆོག་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཁྱུང་གིས། དང་པོ་གསུམ་འཛོག་པའི་མོས་སྦྱང་གྱི་
ས་ནི་སྦྱར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་འཛོག་པའི་སྦྱར་ལམ་ནི་ཆོས་
མཆོག་ཡིན་པས་སྦྱར་ལམ་(༡༩) བཞི་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་པར་བཞེད་
དོ། །

བཞི་པ་ནི་སྦྱབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་རྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་མོ་
ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལམ་ནས་འཛོག་སྟེ། རྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཆོགས་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྟོན་པའི་ཚུལ་ནི་

མེས་པ་བསྟན་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་འདྲ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མ་མཐའ་སྦྱར་ལམ་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ། སྦྱིར་ཚོགས་བསྟུ་
 བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱབ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་སྦྱང་གྱི་ས་ཞེས་
 པས་སྦྱར་ལམ་དུ་མི་འགྲུབ་ཤི། སྦྱིར་མོས་སྦྱང་གྱི་ས་ནི་ཚོགས་སྦྱར་གཉིས་ཀ་
 ལ་འཇུག་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་ལྷན་དྲངས་པའི་ཆོ་སྦྱར་ལམ་དང་། སྦྱར་ལམ་གྱི་
 ལྷན་དྲངས་པའི་ཆོ་ཚོགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མེན་པར་མོས་
 སྦྱང་གྱི་ས་ཞེས་པ་སྦྱར་ལམ་བཞི་ཀ་དང་། སྦྱར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ཚོས་མཚོག་
 ཡིན་ན་ཐ་སྟངས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རིགས་ཤིང་། སྦྱར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་འཛོག་ན། དང་པོ་གསུམ་དང་བཞི་པ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་དོ། །སྦྱབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུའི་ས་མཆོམས་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱར་གྱི་ཉིར་
 སྦྱང་གི་ཡུང་དེ་ཉིད་འབྲེལ་ཆེན་ནས་དྲངས་པའི་དེའི་དོན་ཡང་གནས་སྐབས་
 གཞན་དུ་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ས་མཆོམས་དེས་པ་ཅན་.....
 དང་བུལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་དོན་ཡང་འདྲིར་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུའི་ས་མཆོམས་ལ་.....
 (༡༧) བཞེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གང་དག་སྦྱང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྦྱོན་པའི་
 མདོར་སྦྱང་ཉིད་མེད་དགག་ཁོ་ན་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མ་བསྟན་.....
 པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། མདོ་དེས་ཡུལ་སྦྱང་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་ནས་
 ཡུལ་ཅན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་
 སྐབས་དོན་སྦྱང་ཉིད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་མདོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་སྦྱང་
 ཉིད་ཉི་ཤུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་བཞེད་ཟིན་པ་དང་། ཕྱིས་
 བཞེད་པར་བྱ་བའི་གོ་རིམ་དང་བུལ་བས་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་.....

ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །

ཐད་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་
དོན། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
རྟགས་པ་བྱེ་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །སྐབས་དོན་བྱང་སེམས་གྱི་
སའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱང་ཉིད་མངོན་གྲུམ་ཏུ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲི་ནས་རྟགས་པ་བྱེ་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མོ་
བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱད་པར་ཅན་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་གྱི་བྲག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པས་བྲིན་པ་ཉིད་
ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ས་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་(༡༠ན) མཐོང་
བའི་ས། རིགས་གྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྐབས་པའི་ས། འདྲ་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་བརྒྱད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་མི་སྤྱང་ཞིང་། གསུམ་པ་ལ་མོས་
སྤྱད་གྱི་ས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་གསུམ་ལས།
བྱང་སེམས་གྱི་ས་ལ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ནས་ས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་གྱི་
སྤྱིན་གྱི་བར་བརྒྱུར་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བར། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ།
ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་སྒྲ་དོན་དང་། ས་སའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་

ཀྱན་དུ། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་
ལ། བྱི་ཕྱིར་གང་དུ་འགྲོ་ཐུན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་དུ། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་རྒྱུ་བ་
མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་འབྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །འཆལ་རྩལ་རྩལ་བའི་དྲི་བལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་
སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
ཕྱགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྲིག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ཐུན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །
གཉིས་པོ་བསྲིགས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་
ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱངས་པའི་(༡༠༦) ཕྱིར། །སྒྲོ་ཐུན་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱང་དགའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱང་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་
ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་དན་འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་དང་། །བསྟོན་གཅིག་ལམ་དང་འབེལ་བའི་
ཕྱིར། །རིང་དུ་སྔར་བའི་སར་འདོད་དོ། །འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཤའི་ཕྱིར། །
མི་གཤའ་བ་ཞེས་དེས་པར་བརྗོད། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་
ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །སྤྱོད་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །བྱབ་པའི་
ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་བྱང་
པར། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེས་ཤེས་དྲངས་རྩལ་གྱི་བྱང་པར། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར། །གང་ཟག་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར། །བསྐྱབ་པ་
གསུམ་སྦྱང་བའི་བྱང་པར། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྦྱང་བའི་བྱང་པར། །སར་
ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར། །རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེ་བ་འཛིན་པའི་བྱང་པར། །སྤང་བྱ་
སྤྱང་བའི་བྱང་པར། །ཡོངས་སྦྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར། །ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱི་
བྱང་པར། །འཕྲོ་རྩལ་གྱི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་ས་བརྟུ་པོ་རྣམས་ལ། །རང་

བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་དེ། ཆོས་
 དབྱིངས་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློ་
 བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ནི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་ཕྱི་མ་
 རྣམས་སུ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་སྤྲལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་སྒོལ་བའི་བྲལ་བ་གསར་.....
 མཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་(༡༡)ན་བཞིན་
 འདིར་བྱོད་སྤྱོད་གཅིག་སློ་གྲོས་ཅན། །སློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཆོག་
 གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙམ་ལུན་འདས་བྱོད་ཆོས་སྐྱུ་གང་
 དག་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་བྱབ་པ་དེ་
 དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་རུས་པས་རྗེས་སྐྱོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ས་
 དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་རྟུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟུ་རྟོགས། གཉིས་པ་ལ་མཆོག་
 གི་དོན་རྟུ་རྟོགས། གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་རྟུ་རྟོགས། བཞི་
 པ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་རྟུ་རྟོགས། ལུ་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་
 མེད་པའི་དོན་རྟུ་རྟོགས། རྟུག་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་རྟུ་རྟོགས། བརྟན་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་རྟུ་རྟོགས།
 བརྒྱད་པ་ལ་འབྲི་བ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟུ་རྟོགས་ཤིང་། དབང་བཞི་
 ལས་ཆོས་དབྱིངས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་.....
 དང་། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། དབྱུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་
 ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། བརྟུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་
 དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དབུས་མཐར་། ཀུན་རྟུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་
 དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་
 དང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་མིན་དོན་
 དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །འབྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །

དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་དོན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་(༡༡)པ་དང་པོས་ས་དང་པོ་དང་།
གཉིས་པས་ས་བརྒྱད་པ་དང་། གསུམ་པས་ས་བརྒྱུ་པར་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་སར་
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པ་.....
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་རྟག་
རྩ་འབད་པས་ཐོབ་ཀྱི་མི་འབད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་
མེད་པ་གཉིས་པས་ནི་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ནས་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་བར་ལས་འདས་ཏེ། མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཏེ། འདི་
ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ངེས་པར་འབད་པའི་.....
ཕྱིར་རོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་གནས་པ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་མཆོག་ཐོབ་པར་.....
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དང་། གཉིས་
པ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། གསུམ་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་དང་། ལྷ་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་
པར་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་དང་། རྩག་པ་ལ་ཀྱན་བྱང་ཐ་དད་པར་ང་རྒྱལ་མེད་
པའི་དང་། བརྟན་པ་ལ་སྤང་ཅིག་གཅིག་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ཐོབ་པའི་དང་།
བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་སྤྱོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོར་བའི་.....
དང་། དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དང་། བརྒྱུ་པ་ལ་
མཛོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། (༡༢) ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་
ཀྱི་ལྷས་ཡོངས་སྤྲོ་རྟགས་པ་དང་། ལྷུ་པའི་ལྷས་ངེས་པར་སྦྱོན་པ་ལ་མཁས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་གཞག །།ཆོས་ལ་ང་སྤངས་རྒྱུ་དང་ཀྱན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་ང་རྒྱལ་མེད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་སྒོ་ཐོབ་པ་བཏང་སྟོམས་པ། །ཞིང་རྣམས་སྦྱང་བ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་བྱེད་པར། །མཁས་པ་མཐུ་ཆེན་ལུས་ཡོངས་རྒྱགས་པ་དང་། །ངེས་པར་རྟོན་ལ་མཁས་པ་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ལཱ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པར་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོམ་པས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལཱ་པར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དུག་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་། ས་ལྟག་མ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱ་དུ། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟག་སེམས་དང་། །ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱུས་སྒྲིབ། །ཤེས་རབ་སྦྱང་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འབྱུག་པ་ཉིད། །ཤེས་རབ་སྦྱང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུས། །དེ་ས་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་། (༡༩) སྒྲིམ་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་འདུ་བྱེད་མེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དག །།འབྲས་བུ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་གྲུབ་ཉིད་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཞུངས་རྣམས་ནི། །འབྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

རྒྱལ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷའི་རྟེན་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་
པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱོད་། ས་གསུམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་
སྤྱོད་། བཞི་པ་ནས་རྒྱལ་པའི་བར་རུ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱོད་། བརྟན་པ་ཡན་
ཆད་རུ་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
བའི་ཕུང་པོ་སྤྱོད་ཏེ། ཟུན་རུ། ཆོས་ཉིད་རབ་རུ་རྟོགས་ནས་འདིར། རྒྱལ་
ཁྲིམས་གྱི་ནི་ཕུང་པོ་སྤྱོད་། །དེ་ཡི་འོག་རུ་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་
ནམ་པར་སྤྱོད་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལས་ནི། སྤྱི་བ་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་
ཡི། སྤྱི་བ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དང་། གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་། །
ཞེས་སོ། །

བརྟན་པ་ནི། ས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལྟག་པར་སྤྱོད་པ་ནས་ས་
བརྟུ་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་སྤྱིན་ལ་ལྟག་པར་སྤྱོད་པ་ཏེ། དབྱུང་མཐར། སྤྱིན་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུལ། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་
ཐབས། །སྤྱིན་ལས་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་པ་རྣམས་སྤྱིན་བརྟུ་ལོ། །
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །ས་བརྟུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །(༡༩ན) ཞེས་
སོ། །

བརྟུད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བརྟུ་པར། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ནི་པལ་ཆེར་
རྒྱུའི་སྤྱིང་གི་དབང་ཐུག་མེར་སྤྱིང་གི་མ་དང་བལ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
མེར་སྤྱིང་གི་མ་སེལ་བའི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱིང་བཞི་ལ་
དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྤྱིང་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཤས་ཆེར་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཆལ་ཚུལ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུག་ནས་དགེ་བ་ལ་འཕྱུད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་བརྟུ་བྱིན་རུ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
བརྒྱུག་པ་ལ་མཁས་སོ། །བཞི་པ་ལ་འཐབ་བལ་གྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་
བལ་རུ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་བརྒྱུག་པ་ལ་

མཁས་སོ། །ལཱ་པར་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཁྲི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྷན་ཏུ་ཡུར་
 ཏེ་ལུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དུག་པ་ལ་འཕུལ་དགའི་ལྷ་
 རྒྱལ་པོ་རབ་འཕུལ་ཏུ་ཡུར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་.....
 བསྒྲག་པ་ལ་མཁས་སོ། །བརྟན་པ་ལ་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་
 ལྷ་ཁྲི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱར་ཏུ་ཡུར་ཏེ་ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱབ་...
 པ་རྣམས་ལ་མཁས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་
 ཡུར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡོངས་སུ་དྲིས་པ་བཏུན་པས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་ཡུར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱང་ཁིང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་...
 དྲིས་པ་བཏུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཏུ་པ་ལ་འོག་

(༡༣༧) མིན་གྱི་ལྷ་ཁྲི་རྒྱལ་པོ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོར་ཡུར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་...
 སར་བྱིན་སྟོན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡོངས་སུ་...
 དྲིས་པ་བཏུན་པས་མི་འཕྲོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་
 སར་བྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར་དང་། ས་སའི་སྤྱོད་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་
 དྲིལ་ནས་རིན་ཆེན་ཤིང་བར། དེ་དག་དང་པོར་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཟླུ་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཉི་ལྷག་གསུངས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། དབུས་མཐར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་སྐྱིབ་པ་བརྟུ། །ས་བརྟུའི་མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཞེན་པོ་དག་
 བྱི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིབ་པ་བརྟུ་རིམ་པ་
 བཞིན་སྟོང་བར་བཤད་ཅིང་། ཀྱན་བརྟུས་སུ། ས་བརྟུའི་ཤེས་སྐྱིབ་བརྟུ་དངོས་
 སུ་སྟོང་བའི་ཁར་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་བརྟུ་ཡང་སྟོང་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱིབ་
 གཞིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །འདི་དང་རྒྱུད་བྲག་གཞིས་ཀྱི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ནི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐེག་པ་འོག་
 མའི་སྤང་བྱའི་རིགས་མ་ལུས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་
 སྤང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ནི་ཤེས་སྤེལ་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དགུར་བྱེན་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ནས་བརྩ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་.....
 བར་བཞེད་དེ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། གཉེན་
 པོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་ལ། སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་
 སྒྲིམ་(༡༥ན) སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱབ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྤྱར་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཉིད་.....
 འདྲ་པ་ནས་སྤྱི་ཅེའི་བར་གྱི་ས་དགུ་པོ་རེ་རེས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་.....
 དགུ་ཡོད་པ་ལས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་ནས་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་དགུ་ས་བརྩ་པའི་བར་ཆད་.....
 མེད་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

བརྩ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྩ། གཉིས་པ་ལ་བརྩ། གསུམ་པ་
 ལ་ལ། བཞི་པ་ལ་བརྩ། ལྔ་པ་ལ་བརྩ། དུག་པ་ལ་བརྩ་གཉིས། བརྩན་པ་ལ་ཉི་
 བྱ། བརྩད་པ་ལ་བརྩད། དགུ་པ་ལ་བརྩ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་བཞུགས་པས་དགུ་
 བརྩ་གོ་ལྟའོ། ས་བརྩ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོགས་སུ་མི་བགང་བ་ནི་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་
 པའི་ཆེད་དུ་འབྲས་བུའི་སྒྲིམ་ནས་བསྐྱན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མེད་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། སའི་ཚོགས་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེད་སྤངས་དཔའི་ས་བརྩ་པོ་
 རྣམས་ས་སོར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་བརྩར་.....
 འཕྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ས་བརྩ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་
 སྒྲིམ་ན་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ས་དགུ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་.....
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་བ་ནི་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ་རྟོགས་

ནས་ས་བརྩ་པའི་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་ས་བརྩ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །
ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་པོ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་པས་ས་བརྩ་དང་
པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་(༡༩) པ་རྗེས་
སྤྱོད་མཐུན་པ་སྐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གཙ་ཆེ་ལ་.....
མངལ་ཏུ་འཇུག་པ་མཆོག་མན་ཆད་ནི་གཞན་རྩེ་ཕྱིན་ལས་བྱེད་ཚུལ་སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ས་བརྩ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གཙ་ཆེ་ཡོད། །
ཡོངས་སྤྱོད་འདི་ནམས་ས་མ་སྐོབ་པ་སྤྱོད་ངམ་སྐོབ་ཟིན་སྤྱོད་ཞེ་ན། འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་མ་སྐོབ་པ་སྐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤྱོད་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་
དེ། མདོར་། རབ་འབྱུར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡོངས་
སྤྱོད་བ་བརྩ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ས་བརྩ་པའི་མདོར་། ཀྱི་རྒྱལ་
བའི་སྤྱས་དག་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ས་ནི་དང་པོ་འསྐོབ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་དང་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་འསྐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
པའི་དོན་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་བརྩ་པོ་སྤྱོད་པས་བརྩ་པོ་རྟོགས་པར་
མ་སྐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་ནས་ས་གཉིས་པར་
འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྟོགས་
པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་ནི། མདོ་སྤྱོད་ས་བརྩ་པར། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་འདི་ལྟར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐོབ་མ་ཐག་...
ཏུ་འཇིགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཆོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པའམ།
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཇིགས་པའམ། འཆི་བས་འཇིགས་པའམ། བན་
འགོས་འཇིགས་པའམ། འཁོར་གྱི་ནང་ཏུ་བག་(༡༥) ཆོ་བས་འཇིགས་པ་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྩ་ལ་གོ་རིམ་
 བཞིན་ཏུ་པར་ཐྱིན་བརྩ་རྒྱལས་པ་དང་། ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྩ་
 ཐམས་ཅད་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་པར། འདོད་ན་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་རྣམ་པ་
 འདི་ལྟ་བུས་བྱིས་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། ཡངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་རབ་
 ཏུ་བྱང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ཀྱང་སྤང་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུང་ཅམ་ཅིག་ལ་
 ཏིང་འེ་འཛིན་བརྩ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྩ་
 མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྩ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྩར་འགྲོ་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྩ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་སྟོན་
 པ་དང་། སྤྱལ་པ་བརྩས་སེམས་ཅན་བརྩ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 བསྐལ་པ་བརྩར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་
 བརྩར་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྩ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྩ་སྤྱལ་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའ་བརྩ་བརྩ་དང་ཐུན་པར་ཀྱུན་ཏུ་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་
 གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཐམས་ཅད་། གསུམ་པ་ལ་འབྱམས་དང་། བཞི་
 པ་ལ་བྱེ་བ་དང་། ལྷ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་། དུག་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་།
 དང་། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་། འབྱམས་དང་། བརྩ་དང་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་
 འབྱམས་ཐམས་ཅད་འུམ་སྤྱུང་སྤྱུང་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་དང་། དལ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གངས་མེད་པ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་འུམ་སྤྱུང་སྤྱུང་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་དང་། བརྩ་
 (༡༥༥) པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩ་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩ་སྟོང་
 ཐམས་ཅད་འུམ་སྤྱུང་སྤྱུང་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་
 དབྱུ་མ་འཇུག་པར། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྩ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་
 མོགས་ཆོག་བཅད་དཔྱར་གསུངས་སོ། །

བརྩ་གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་ལུས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
ནས་རི་སྲིད་ཏུ་ལྷུང་བའི་འབྲུལ་པ་ཆ་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་
པར་བྱེད་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་ས་དང་པོ་དང་རུས་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནས་རི་སྲིད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་སྟོན་པར་
འབྲུག་པ་དང་། མོས་པའི་དོན་ཀྱན་འཛིན་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གཉིས་པ་
དང་། རུས་པ་ན་གསུམ་པ་འོ། །དེ་ནས་རི་སྲིད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་སྟོན་པར་འབྲུག་པ་
ལ་སྲིད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྲིད་པ་ལས་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་
མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གསུམ་པ་དང་། རུས་པ་ན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རི་
སྲིད་ཏུ་བདེན་པ་བཞི་བསྟོན་པ་ན་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་
ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྦྱགས་པའི་སེམས་བརྒྱུག་ལྟེ་ཐབས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱགས་བསྟོན་པར་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་བཞི་པ་
དང་། རུས་པ་ན་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རི་སྲིད་ཏུ་འཁོར་བས་སྦྱོབ་དང་།
མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་ལྔ་པ་དང་། དེ་
རུས་པ་ན་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རི་སྲིད་ཏུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་
མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་རུས་པ་དེ་(༡༦༩) སྲིད་ཏུ་དྲུག་པ་
དང་། རུས་པ་ན་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རི་སྲིད་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་བདུན་པ་དང་།
རུས་པ་ན་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ས་སྤངས་དག་པར་རིགས་པ་བཞིས་
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་ཏུ་མ་ཐུར་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་བརྒྱད་པ་དང་། ཐུར་པ་ན་དགུ་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་
རིག་པར་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་དགུ་པ་དང་། རུས་པ་ན་བརྩ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་སྤྲུལ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་

དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་བརྩེ་བ་
དང་རྣམས་པ་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
ལུང་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།

སྒྲོ་མོས་མི་ཟད་པས་ཁྱས་པའི་མདོར། ས་དང་པོ་ལ་མི་ལམ་ཏུ་སྤྱོད་གསུམ་
གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཏེར་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྱིམ་བརྒྱ་སྤྱོད་གིས་
ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་གསུམ་ལག་མཐིལ་ལྟར་
མཉམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྱིམ་བརྒྱ་སྤྱོད་ཏུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་
མཛོང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་བདག་ཉིད་དཔལ་ཞིང་གོ་ཆ་ཐོགས་ནས་པས་གྱི་
ཁོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་མཛོང་ངོ་། །བཞི་པ་ལ་སྤྱོད་གསུམ་བཞི་ནས་རྒྱུད་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་
མེ་རྟག་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་མདོར་སུམ་ཏུ་འཛོར་བ་མཛོང་ངོ་། །ལྔ་པ་ལ་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱད་མེད་གྱི་མགོ་ལ་མེ་རྟག་ཅམ་པ་ཀའི་ཕྱོད་བ་
འདོགས་པར་མཛོང་ངོ་། །དྲུག་པ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་གསེར་
གྱི་བྱེ་མ་(༡༦) གདལ་བ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དྲངས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྷན་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གང་ལ་མེ་རྟག་ལྷ་ལ་དང་། ཀྱ་ལུང་དང་། པ་ལྷ་
དཀར་པོས་བརྒྱན་པ་མཛོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དགའ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
པར་མཛོང་ངོ་། །བདུན་པ་ལ་ངོས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དཔལ་
བའི་གཡང་ས་མཛོང་སྟེ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་མ་ཆས་མ་ཉམས་པར་སྤྱར་ཞྭ་
པ་མཛོང་ངོ་། །བརྒྱད་པ་ལ་ཕྲག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེད་གེ་རལ་
པ་ཅན་ཅིང་པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཟན་ཕྱ་མོ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་པར་བྱེད་
ཅིང་འདུག་པ་མཛོང་ངོ་། །དབུ་པ་ལ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཛོང་སྟེ།
སྐྱེ་བོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྱིམ་ཏུ་མས་ཡོངས་སུ་བརྒྱར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་
མགོའི་ལྟངས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གདུགས་འདོན་པ་མཛོང་ངོ་།

ངོ་། །བརྒྱ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་མཐོང་སྟེ་སྐྱ་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་
འོད་འདྲིམ་གང་བ་ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཤག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་.....
བསྐྱར་ཁིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཚས་སྟོན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུང་ཁིང་།
དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་ཀྱང་ས་
བརྒྱ་པོ་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་.....
གཞིན་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། བྱང་འཕགས་ལ་གཉིད་མེད་
པས་མི་ལམ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ལས་
བཀལ། སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བར་གསུངས་ན། བྱང་སེམས་ཚས་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་མི་ལམ་ལ་སྟོན་པ་
མི་སྲིད་པས། ས་མ་ཐོབ་པའི་ཁྱེད་པོ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་(༡༥) དཔོག་པའི་
རྟགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཁན་ཆེན་པ་ནི། ས་ཐོབ་ནས་མི་དགེ་བའི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དགེ་བའི་
གཉིད་ཡོད་པས་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། དཔལ་
ལུན་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ནི། མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་དག་མོས་སྦྱང་གྱི་ས་ལ་སྐྱར་ན་དུང་
མོད་གྱི། འཕགས་པའི་ས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱར་ན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་འགལ་ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལས་འཁྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །
བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་སྐྱེ་ཅམ་
ལ་ཡང་གཉིད་མེད་པར་བཤད་ན། ཆོས་དབྱངས་ཀྱན་འགྲའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་...
རྣམས་ལ་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པར།
ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་གྱི་ལས་གྱི་སྐྱབ་པ་
སྐྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདྲིན་པར་གསུང་ཁིང་། བྱང་
སེམས་འཕགས་པས་ལས་ཉྟན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པས་ལས་སྐྱབ་སྐྱང་བའི་

ཆེད་ཏུ་ཕྱར་ཐོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཅི་ལྟར་
སྟུམ་ན། ཚེ་ལྷུར་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ས་བཅུ་འཛབ་
པར་ངེས་པས་ན་དྲོད་གྱི་ཚེ་ལྷུར་གྱི་སྐབས་ལུ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་བཅུ་ཆར་.....
འཕྱར་ཞིང་དེ་དག་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ས་དེ་དང་དེ་དག་.....
འཛབ་པར་འཕྱར་བའི་རྟགས་དེ་རྟགས་གྱིས་མཆོན་པའི་ཚེ་ལྷུར་གྱི་སྐབས་ལུ་
མི་ལམ་གྱི་རྟགས་རྟག་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་མདོན་ནོ། །

ད་ནི་གཞུང་། (༡༥) གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ས་དགུ་ཡོངས་
 ལྷོང་གི་སྒོ་ནས་བརྟན་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་འབྲས་ལུང་སྒོ་ནས་བརྟན་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་ལྷོང་ནི། ཡོངས་ལྷོང་བ་
 རྣམ་བཅུ་ཡི། ཁེས་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ནི་གྲངས་འདོན་པ་
 བརྒྱུད་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གསལ་བྱེད་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། འདི་ལ་སྦྱར་
 བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱར་ཚུལ་རི་ལྗེ་ལྟས་འཛུལ་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འབྲེལ་པར་བསམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་དང་བསྐྱོ་བ་
 ལུན་སྲུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་ནི་བསམ་
 དང་ཁེས་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་བསམ་པ་ནི་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་ཁེས་
 དང་། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད་
 ཅེས་པའོ། སྦྱར་བ་ལུན་སྲུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་སྦྱད་པའི་སྦྱར་བ་
 དང་། ཆོས་ཀྱིས་སྦྱད་པའི་སྦྱར་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བསྦྱར་བའི་སྦྱར་
 བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གཏོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རང་སྦྱད་པ་ནི་བཤེས་
 གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཆོལ་བ་གཉིས་དང་། གཞན་སྦྱད་
 པ་ནི་འོག་གི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་
 དང་། བདེན་པའི་ཆོག་སྲུམ་པའོ། བསྐྱོ་བ་ལུན་སྲུམ་ཆོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 བཀའ་འདོད་དགའ་པའོ། སྦྱར་ཚུལ་རི་ལྗེ་ལྟས་འཛུལ་བ་ནི་འདི་དག་རང་

བཞིན་མི་དམིགས་པས། ཡངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཤེས་པར་བྱ་ཅེས་པ་སྟེ་འོག་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཏུ་སྤྱོད་རྟོག་པོ། དེ་ཡང་འདིར་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་
 གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་(༡༩) ཚུལ་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱོད་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་
 ཐོབ་པའི་ས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཡངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་
 བ་ལ་སའི་ཚོགས་སུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་འབྱུང་གིད་པས་དེ་དགག་པའི་
 ཆེད་ཏུ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་སྟེ་མོས་བསྟོར་རྩིས་
 སུ་ཡི་རང་ལྷན་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ལྷན་པ་ཅན་དགོས་པར་གསུངས་
 པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །འདིར་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་གཙུག་
 བོར་གསུངས་པ་ནི་ས་དང་པོར་སྤྱོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་
 བཅུ་པོ་འདི་དག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེ་ས་དང་པོ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཟིན་
 པས། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ལ་འོག་མ་ལྷན་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་ཏུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོ་ཆེན་གྱིས་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཡངས་སུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་ནི་སྤྱོད་ཏུངས་པའི་མདོ་
 གཉིས་དང་འགལ་ལོ།

ས་གཉིས་པའི་ཡངས་སུ་འདི། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཙོ་དང་བཙོད། ཅེས་
 པ་སྟེ། འདི་ལ་གཞི་རྒྱལ་ཁྲིམས། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན། སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 ཉེས་སྤྱོད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་ཅིང་། སྤྱོད་པོན་གྱིས་ནི་
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཆར་ལ་བཞེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི་བྱས་པ་གཙོ་བ་དང་། གཞོད་པ་བཙོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 དང་། ཉིང་བཙེ་ཆེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་བཀུར་(༡༩) སྟེ་དང་། སྤྱོད་པ་
 ལ་གུས་ཉན་དང་། སྤྱོད་པོགས་ལ་བཙོན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདིར་རྒྱལ་ཁྲིམས་

གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ནི་ས་གནིས་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
ལྷག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་སྦྱང་བའི་དོན་རྟོ། །

ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱང་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི་ཞེས་
སྟགས་རྟེ། ས་གསུམ་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ལས་བསྐལ་བར་བྱ་སྟམས་པའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་སྤྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་
ཐབས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོས། སྤྱོད་པ་སྦྱང་བའི་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་
དགོས། དེའི་རྒྱར་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་
དབྱེ་ལ་མཁས་པ་ཅིག་དགོས། དེའི་ཆེད་ཏུ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཅིག་དགོས་
པས་ཐོས་པ་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཆོག་བཞི་པ་ཅིག་ཅམ་གྱི་དོན་ཏུ་
ཡང་སྦྱང་གསུམ་མེ་མེ་གཅིག་ཏུ་ཡུར་པ་ལས་ཀྱང་བཅལ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་
ན་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ཟང་ཟང་མེད་པར་གཞན་ལ་ཆོས་སྤྱིན་པ་
གནིས་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་.....
མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀྱན་སྦྱང་བ་དང་།
གཞན་ལ་ཆོས་སྤྱིན་པའི་ཆེ་ལྷག་སྤྱོད་པ་བཟོད་པས་འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་
བ་གནིས་འབྱུང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་མཐོང་
ནས་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གྲེལ་ཡོད་པ་གནིས་འབྱུང་ངོ་། །རྫོམ་མེད་བདག་ཉིད་
ཅས་པ་ནི་མངོན་ཞེན་མེད་པའི་དོན་རྟོ། །འདིར་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ནི་ས་
གསུམ་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་སྦྱང་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་ནི་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་(༡༨ན) པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །

ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྦྱང་ནི། བྱགས་གནས་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །
ཞེས་སྟགས་རྟེ། འདི་ལ་ཡང་བརྩ་ཡོད་པ་དོན་བྱག་ཏུ་འདུས་རྟེ། སེམས་ནམ་
དག་སྦྱང་པ་ནམ་དག་ཡིད་བྱེད་ནམ་དག་སྤྱིན་ལས་ནམ་དག་སྦྱང་པ་ནམ་

དག རྒྱལ་འབྲོར་རྣམ་དག་གོ །དང་པོ་ནི་ནགས་གནས་དང་། འདྲིང་ཆུང་
 དང་། ཆོག་ཤེས་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ནི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་
 ལེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གཉིས་སོ། སྤངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་། སྐས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་གསུམ་དང་། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྔ་དང་། སྦྱོང་ལམ་ཀྱི་དབང་
 སྤྱི་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཟས་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་
 ཕྱིར་བསྟོད་སྟོམས་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
 གཅིག་པ་དང་། ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། །བསྟོད་སྟོམས་ལ་སྐྱོ་ཐེར་ཆགས་རྒྱ་བ་དང་།
 ཅི་ཐོབ་པ་ལེན་པ་གཉིས་སོ། སྟོན་གཅིག་པ་ལ་ཐོས་པའི་དང་། རྒྱུ་དང་།
 སྟོན་གྱི་མཐའ་པ་གསུམ་མོ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་སྤངས་པའི་དང་། ཟ་བའི་
 མཐའ་པ་གཉིས་སོ། ཤོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱག་དར་ཁྱོད་པ་དང་། འཇམ་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་
 པ་བ་དང་། བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་གསུམ་པའོ། གནས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་འདྲུ་འཛི་ཅན་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དགོན་པ་བ་
 དང་། སྤྱིར་གཡོགས་ཅན་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་པ་མེད་པ་དང་།
 བསྐྱོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དུང་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་
 (༡༡༥) ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུར་ཁྱོད་པ་དང་། བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་
 པའི་ཕྱིར་གཞི་རིམ་བཞེད་པའོ། །སྦྱོང་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཉལ་བ་
 སྐྱེས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཅོག་པུ་པའོ། གསུམ་པ་ནི་འདྲིང་པ་རྣམས་
 ལ་སྦྱོང་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་
 བདོག་ཀུན་གཏོང་བའོ། །དུག་པ་ནི་མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བུ་མེད་པ་གཉིས་སོ། །
 འདིར་འདྲིང་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལེན་པ་……
 གཙ་པོར་གསུངས་པ་ནི་ས་བཞི་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་……

ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་འདས་ལ་གཞོལ་བ་ནི་བྱང་སྟགས་སོ་བདུན་ལ་
མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྟུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ས་ལྔ་པའི་ཡངས་སྤྱོད་ནི། འདྲིས་དང་བྱིམ་ལ་འབྲེན་པ་དང་། ཁྱིམ་
སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་སྤང་བ་བཅུ་སྤྱོད་ས་དགོས་པ་ཡང་བཞིར་འདུས་ཏེ།
བསམ་སྤྱོད་མ་དག་པ་དང་། གནས་མ་དག་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་།
ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདྲིས་དང་བྱིམ་ལ་འབྲེན་པ་
སྤྱོད་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་སྤྱོད་བའོ། །
གསུམ་པ་ནི་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་
བཅུ་སྤྱོད་བ་གསུམ་སོ། །བཞི་པ་ལ་ར་རྒྱལ་ནི་སྒྲོམ་པས་ཁེངས་པ་དང་། མ་
རིག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། བེ་ཆོམ་དང་ལྟ་བ་ནི་ཁྲོ་བཅུ་ཏེ། བེ་ཆོམ་ལྟ་བ་
མཐོང་སྤང་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་
སྤྱོད་བའམ། ཐག་བསྐར་(༡༠༠ན) པའི་གཉེན་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་ཞིང་།
ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྟེ་བཞི་སྤྱོད་བའོ། །འདིར་འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་
གནས་སྤྱོད་བ་གསུངས་པ་ནི་ས་ལྔ་པའི་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་……
ཕྱིན་ལྟག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་བདེན་
བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ས་རྒྱལ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི། རྒྱུན་དང་ཚུལ་གྱིས་ས་བཟོད་བཙོན་འགྲུག།
 ཞེས་སྐབས་ཏེ། འདི་ལ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་སྟེ་འདྲུས་ཏེ། སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་
 གཞེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་སོ། །དང་པོ་ནི་མར་རྒྱུན་རྒྱལ་
 རྒྱལ་པའོ། །མར་རྒྱུན་རྒྱལ་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྐམ་ན་ཐོབ་
 མོད་ཀྱི་འདྲིར་ནི་རྒྱལ་པའ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་
 ཐོགས་དང་། སྤྱོད་པ་རྗེས་སྟེ་རྒྱལ་པའི་ཐོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤོབ་མ་
 དང་། བསེ་རྩ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་འབྲུག་པའི་གོགས་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་མི་
དམིགས་པ་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་སོ། །བར་དུ་སྐྱབ་པའི་གོགས་ནི་སྒངས་ན་
སེམས་ཁུམ་པ་དང་། བཏང་ན་མི་དགའ་བའི་སེམས་སོ། །ཐ་མར་མཐར་ཕྱིན་
པའི་གོགས་ནི་དབུལ་ཡང་སྤྲོད་བ་མི་སྤྲོད་པའི་སེམས་སོ། །འདིར་སྤྱིར་ཕར་
ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པས་སྤང་བྱ་དུག་སྤྲོད་བ་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་སྤྱར་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པས་གཉེན་པོ་རྫོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ནམས་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་ཆོས་
གྱི་རྒྱུད་གངས་སོ་སོར་བགྲངས་ཤིང་སྤང་བྱ་ནམས་ཀྱང་སྤྲོད་བྱེད་གཉེན་པོའི་
ཕྱོག་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པར་གསུངས་
པ་ནི་(༡༠༠བ) ས་དུག་པའི་རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་
ཡིན་ཞིང་། ངོ་པོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱག་པ་སྤྲོད་བ་ནི་རྟོག་འབྲེལ་ལ་
མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྲོད་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྲོད་ལ། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་དང་། སྤྲོད་
བྱེད་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་སྤང་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་པ་སྤངས་པས་
སྐྱབ་པར་བསྐྱན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ།
ས་སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ནས་ཉག་
ཕར་འཛིན་པའི་བར་དུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་
གྱི་བར་བརྟུག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཚོད་པ་དང་། སྤྲོད་ཉིད་དེ་
དང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །ཉེས་པ་
སྤངས་པས་སྐྱབ་པར་བསྐྱན་པ་ནི། ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། དེ་ཡིས་ས་ནི་
བདུན་པ་སྐྱབ་། ཉེས་པ་འོ། །འོ་ན་དང་པོ་དུག་པོ་འཛིན་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་།

སྤྱི་བཏུན་ནས་ཆོས་ལ་དེ་དང་དེར་འཛིན་པ་(༡༠༡བ) རྒྱགས་ལ་བཏུན། རྒྱས་
བཤད་རུ་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བཏུན་པར་གསུངས་པ་ནི་འཆད་ཚུལ་འདིའི་མེ་...
ཡོང་གི་ནང་རུ་སོང་རུས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་
ནི། བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་རྟག་
པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པའི་མཆན་མར་འཛིན་པ་སོགས་བརྩ་གཉིས་
དང་དོན་གཅིག་པས་ས་བརྩན་པའི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་བར་རུ་འབྱུང་གིད་པའོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པས་སྒྲིམ་སྤང་རུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟག་གཉིས་ལ་སེམས་
ཅན་རུ་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གདགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་བརྟེན་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟགས་པར་
བཞེད་པ་ནི་བཏུན་བཅོས་རྩ་བའི་དགོངས་པར་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིར་བྱེད་གཞེན་པོ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཏེ། འདིར་གཞེན་པོ་རེ་རེས་སྤང་བྱ་རེ་རེ་སོ་སོར་སྤངས་པས་ཡོངས་
སྤྱོད་གི་གངས་ལོགས་སུ་མ་སྒྲིམ་ལ། ས་རྩྭ་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་གཞེན་སོ་སོར་
སྤྱོད་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་གངས་ལོགས་སུ་སྒྲིམ་སོ། །ས་
བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
འདི་ལ་མདོ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཆོས་...
ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རུ་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ།
བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཁོང་རུ་རྒྱུད་
པར་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བཞི་ཕྱག་གཉིས་སོ་སོར་(༡༠༢ན) བྱས་པ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་...
ཡང་ས་དེའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་རུ་ཡིན་...
རོ། །ཞེས་ཉིར་སྤང་ལས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་བ་གཉིས་སུ་བྱས་
པའི་སྤྱི་མ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། རྩི་མ་ནི་བརྩུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བ་

ཡིན་ཞིང་འདི་དང་། ཞིང་དག་སྤྱིར་པའི་སྐབས་སུ་སྤོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 སོ་སོར་དག་པ་སྦྱབ་པར་བཤད་པ་ནི་གནད་གཅིག་པམ་རྫོགས་སྟེན་སྤྱིར་.....
 གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་ཐུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱིར་བ་མ་མཐའ་ས་.....
 བརྒྱད་པ་ནས་འཛིག་པའི་དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དངོས་སུ་སྦྱབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱིར་.....
 བར་བཤད་པ་ནི་ཞིང་དག་པ་སྦྱབ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་སྟེད་པ་ཅམ་མོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་བཞི་ཚན་གཉིས་ལ་སྤོང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྤྱིར་བ་སོ་སོར་སྤྱང་བས་
 གང་རུང་ཅིག་གིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་དུ་འཐུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཉིས་
 ཀ་དགོས་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ས་བདུན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། བྱི་
 མ་ས་དགུ་པ་དང་ཐུན་མོང་བར་མཛོན་ཏེ། དབྱེད་པས་ཤེས་སོ། །

ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་ནི། སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། འདི་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དོན་ལྡར་འདུས་ཏེ། ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོས་སྟོན་པའི་རྒྱ། བདག་པོ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཉེར་སྤྱིར་
 ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ། འབས་དུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོན་ལམ་
 མཐའ་ཡས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚོག་སོ་སོར་རིག་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་
 ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོར་རིག་(༡༠༩༧) པ་རྩ་བའི་རྒྱན་ལྟར་མི་ཟད་པ་
 གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷས་དག་པ་དང་། དག་པའི་སྟོགས་འཛིན་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི་མངལ་དུ་འདུག་པ་མཚོག་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། གཉིས་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་དེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ཉེར་སྤྱིར་ཐུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་རྣམས་སོ། །འབས་དུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ནི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་སྟེ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་.....
 ཐུར་རོ། །འདིར་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་པར་བྱིན་ལྟག་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་
 ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཐད་ཅིང་། མངལ་དུ་འདུག་པ་མཚོག་ལ་སོགས་པ། ས་བཅུ་

པའི་བྱང་མེས་ལ་འབད་པས་ས་དགུ་པ་ལ་རི་ལྟར་འབད་སྐྱམ་ན་སྦྱོན་མེད་
 དེ། སྤུང་མ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་རུ་བྱས་ལ། བྱི་མ་ནི་ས་
 བརྒྱ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་རུ་བྱས་ཤིང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་
 ས་དགུ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མངོང་པའི་
 གནད་ཀྱང་ས་སྤུང་མའི་ཡོངས་སྦྱང་དེ་མ་རྒྱལ་ས་དེ་གི་དབང་རུ་ས་སྤུང་མ་དེ་ཡིན་
 ལ། རྒྱལ་ས་པར་ཐོབ་ནས་ས་ཕྱི་མར་འཕོས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྦྱང་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་རུ་ཡོད་པར་ཞིབ་རུ་དབྱད་ན་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་བརྒྱ་པ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། ས་དགུ་འདས་ནས་
 ཡེ་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་།
 མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐབས་པའི་ས་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་
 དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་(༡༠༩ན) ཏེ།
 རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་མེས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་མེས་ཆེན་པོའི་ས་བརྒྱ་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་འདས་ས་ས་དགུ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་ལ་
 དབྱད་པ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 རིགས་ཀྱི་ས་ནི་གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་རུ་རིགས་ངེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་.....
 བཞིའོ། །བརྒྱད་པའི་ས་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པའོ། །མཐོང་བ་
 དང་། བསྐབས་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་གསུམ་ནི་འབྲས་
 གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཅན་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 ནི་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །

དེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཁེས་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་པོར་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ས་ཁེས་བཞག་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ།
ཉིར་སྒྲུང་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ལ་དགོངས་པ་སྟེ་ཁེས་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་ཆུང་དུ། རྒྱལ་གསུམ་རྣམ་པར་
གཞག་པར་དགོངས་པས་ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་ནི་ས་བརྩུ་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་.....
ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་འདུ་བར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་(༡༠༩༧) ན་སྤྱོད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་.....
པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ས་དགའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་
པར་རིགས་ཀྱང་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལས་འདས་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ།
དམན་པའི་ས་བརྒྱད་སྟོན་དུ་མ་སང་ན་ནི་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་མེད་ཅིང་།
སྟོན་དུ་སང་ན་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀ་བཤོད་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་.....
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྐྱེལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་.....
མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་ནས་དེ་ཕྱིར་ཆད་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་
ལྡན་དུ་མི་སྐྱེལ་པས་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ཆར་ལས་འདས་པ་ཁེས་བྱ་བར་.....
འཛོག་སྟེ། ཉིར་སྒྲུང་དུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བཟུང་ནས་འདའོ། །ཁེས་
གསུངས་པས་ན་འདི་ནི་གཞན་གཙོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁེས་བྱ་བར་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁེས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བཀང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་.....

ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་དེ་
ཡང་གང་ཞེན་སྦྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་མན་...
པའི་ས་བརྒྱད་ལས་འདས་ཟིན་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་ལས་...
འདས་པས་ན་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལས་འདས་པ་ནི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་
ནས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་བྱང་སེམས་(༡༠༩ན) ཀྱི་ས་དགུ་ལས་འདས་པ་
ནི་ལམ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱ་མ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནོ། །སྤོང་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་
བཤད་པ་འབྱུང་བའི་ཞལ་གྱི་བསྐྱོད་གོན་ཙམ་འདུག་པས་ཟབ་དོན་དོན་དུ་...
གཉེར་བ་དག་གིས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་ནམས་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་...
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསལ་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ས་བརྒྱུད་པ་ཡོངས་སྤྱིར་གི་སྤོང་ནས་མི་སྟོན་པར་འབྲས་
བུའི་སྤོང་ནས་སྟོན་པ་ཅི་ཞེན། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱིར་ནི་ས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་
བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་སྤོང་ནས་བསྟན་པས་ས་སྐྱ་མ་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡོངས་
སྤྱིར་དེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གཞུང་ལས་བཤད་པས་ས་སྐྱ་...
མ་ལས་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་དུ་ཆུག་ན་
ཡང་ཡོངས་སྤྱིར་གི་སྤོང་ནས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་སོང་གི་འབྲས་བུའི་སྤོང་...
ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ད་དུང་ཆོལ་དགོས་པས་དབྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའོ། །
འཐད་པའི་སྦྱགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་དགུ་པོ་ཡོངས་སྤྱིར་གི་སྤོང་ནས་བསྟན་པ་
ན་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་རྣམས་སོ་སྟོན་དུ་
སེམས་ཁྱུ་པར་འཇུར་བས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་...
ས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤོང་བ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་...

ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁོངས་
སྤྱོད་ལས་པ་ལས་ཀྱང་གཉམ་པོར་འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན། སྐབས་ལྟ་པར་ཡང་
འབྱུང་ངོ་། །

ཐད་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟར་པ།

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟར་པ་ནི། མཐོང་དང་སྟོན་
(༡༠༩) པའི་ལམ་དག་ལ། ཁྱེད་མོགས་ཏེ། འདིར་སྤང་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་
ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྟངས་
བཞི་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་སྤང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་
པར་བཞེད་ཅིང་། འཕགས་པས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས།
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
སྟོན་བྱ་བ་རྟོགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི། སྟོན་སྤང་རྟོག་པ་ལ་
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཀྱང་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱང་བཞེད་ངོ་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་པོ་དེས་
པར་འབྱུང་བར་བྱས་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་འབྱུང་
ཚུལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཀྱན་རྒྱལ་ཁས་བླངས་པའི་ལན་.....
གྱིས་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱོད་དང་། དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་དོན་
དམ་གྱི་ལན་གྱིས་སྟོན་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱོད་གསུངས་སོ། །

༡༡༠ རེས་པར་འབྲུང་བའི་རྒྱབ་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་རེས་པར་འབྲུང་བའི་རྒྱབ་པ་ནི། ཆེད་ཏུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་རེས་པར་འབྲུང་ས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་བརྟན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྒྱན་མཐའ་ན་ཡོད་པར་བོད་
 རྣམས་བཞེད་ལ། ཉི་ཁྲི་ལྔ་དེ་བར། ཆེ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྒྱན་པའི་ས་རྩ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་
 (༡༠༥ན) ཡོད་ཅེས་བྱ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་.....
 པའི་ལམ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྒྱན་མཐའ་ན་ཡོད་
 པ་ཉིད་ལེགས་ཤིང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་ངེས་པ་ཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་དང་། དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །རེས་པར་འབྲུང་ས་བརྒྱད་པོ་དེར་
 བར་ཆད་མེད་པར་རེས་པར་འབྲུང་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། དེས་
 ལུ་རེས་པར་འབྲུང་བ་ལ་འཇོག་ན་རྒྱན་མཐའ་འཇོག་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །
 སྤྱོད་དཔོན་ཟུང་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་གཞུང་ས་
 མོའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ན་སྐབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

ཅ༡ རྣམ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་.....
 མཆན་དང་། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་གྱི་
 འབྲེལ་དང་། ཆོག་གི་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་
 པ་ལ་རྒྱ་ལམ་ཤེས་དགོས་པས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་རྒྱ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་.....
 དྲངས་པ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གསར་དུ་ལྷགས་པའི་འཁོར་གྱི་

དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྒར་གནས་པའི་འཁོར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་མདྲོ་རྒྱལ་པའི་རྩེ་སུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་
ནས་འོག་མེན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ལྷགས་པ་ན་དེ་དག་ལ་སྒར་གྱི་རྣམ་
མཁུན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་པས་སྒར་མ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ན།
(༡༠༥) སྒར་ནས་གནས་པའི་འཁོར་རྣམས་བརྟན་པ་སྟེ་བར་འཁྱུར་བས།
ལམ་ཤེས་འདིས་སྒར་གྱི་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱའི་ཚུལ་གྱིས་
གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒར་ནས་གནས་པའི་འཁོར་ཁ་ཅིག །སྒར་བསྐྱན་
པའི་ཆོས་བརྩ་པོ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་པར་བྱ་བ་མེད་དམ་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་
རྒྱའི་ཆོས་ཅམ་ཞིག་དངས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་བསྐྱན་པའོ། །

ཅན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

ཆ༡ ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཆོས་བརྩ་གཅིག་ཡོད་པ་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
རྒྱའི་ཡན་ལག །རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ་སྒར་བས་པ་ཁ་ཅིག་འགལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་
པའི་རྟེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་གསུམ་ཏུ་མཛད་ནས་ཁྲབ་པའི་དོན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཉིར་
སྤང་ཏུ། ཁྲབ་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
འདིར་ཡན་ལག་ལྷ་ཆར་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་སྐྱར་དགོས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་བསྐྱན་ཡན་ལག་ལྷ་ཆར་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
པས། འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་སྟེ་བར་བྱང་

བ་བསྟན། དུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དུལ་ངེས་པ་བསྟན། བྱབ་པ་དང་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པ་བསྟན། རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་(༡༠༩ན) བསྟན། དེའི་ལས་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལྷ་ལས་དང་པོས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་བ་ལ་གོགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ནས་ཡོངས་གཙུག་ལ་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་བ་བསྟན། རྣམ་བཅད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་དེས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་ཀྱང་སྤྱི་ཅེའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་མ་བཅོམ་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་མི་རུང་བར་བསྟན།

འོ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་ངམ་སྟམ་ན་དུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་པས་དེའི་སྟེང་རུ་མཐུན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་བའི་དུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་བསྟན། འདིས་ཡོངས་གཙུག་ལ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གོགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་པའི་སྟེང་རུ་མཐུན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་བ་བསྟན་ནས། རྣམ་བཅད་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་མཐུན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེ་མི་རུང་བར་བསྟན།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་གཏན་(༡༠༩བ) མི་

སྐྱེའམ་སྐྱེམ་ན་བྱལ་པ་དང་ཞེས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་བརྟན་
 ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐབས་དང་པོར་
 བརྟན་པའི་ལྷ་མ་མཐུན་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ལམ་ཤེས་བསྐྱེམ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན། དེས་ན་བྱལ་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་
 བྱལ་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱ་ལ་
 གསུམ་ཏུ་བྱས་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་འཆད་པ་ཡང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པས་
 མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། འདིའི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་རྟེན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་ཚོགས་བཤད་ནས་འདིས་ནི་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་
 དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་
 ཤེས་ལྡན་དག་དཔྱད་མཛོད་ཅིག །

འོ་ན་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་དགོས་ན་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འདྲིང་སྤྱང་གྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་སྤྱང་ངམ་ཞེན་དེའི་ལན་ཏུ་གཉིས་པ་
 རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རང་བཞིན་དང་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཞན་དོན་ཏུ་
 སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་མི་
 སྤྱང་བ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བརྟན་ཏོ། །

འོ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ཉོན་མོངས་མཆོན་
 ཉིད་པ་ལ་འདྲིང་པ་དང་། གཞན་དག་ཉོན་མོངས་པའི་བག་(༡༠༥ན) ཆགས་
 ལ་འདྲིང་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དགེ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
 འདྲིང་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་ཐོན་པས་བསལ་ལ། གཉིས་པ་ཡང་རྒྱད་ལྷན་མཉམ་རྒྱུས་གཉིས་ཀྱིས་

སྤྱི་པ་གཉིས་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་སྤང་བའི་ཤེས་སྤྱི་དོས་འཛིན་ཉོན་.....
མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་མཛད་པས་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་མི་སྤང་བ་འགལ་....
ལ། དེས་ན་ཐོན་གྱི་མཁས་པ་ཏུ་མ་དང་། མཁས་གྲུབ་གཡག་པས་གསུམ་པ་
ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། སྤང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པས་བསམ་
བཞིན་ཏུ་སྤྱིད་པར་གཞན་དོན་ཏུ་སྤྱི་བ་ལེན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པའམ་....
སྤྱིད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སྤང་རྒྱུའི་དགོ་ཆ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་གྲས་རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། དགོ་ཆ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་གསུངས་པའི་གཅིག་ཡིན་རོ། །

འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན། བཏགས་པའི་
དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད། སྤང་བྱར་དོགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚོན། གང་
ཟག་གཞན་ལ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ། དོགས་པའི་གནས་གཞན་དབྱེད་པ། ཤེས་
བྱེད་གྱི་ལུང་དང་སྤྱར་བ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ཁམས་
གསུམ་ཏུ་སྤྱར་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་
སྤྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་མཁས་དེ་ཉོན་ཐོས་ལས་ཁྱད་
པར་ཏུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་(༡༠༧) སེམས་
དཔའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་བཞིན་ཏུ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་ལམ་ཏུ་སྤྱར་བར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་.....
ལམ་ཏུ་བསྤྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་སྤྱང་གི་
ཆོས་གྱི་ཡ་གུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་འོན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་...
 སའི་དོགས་པ་མེད་པས་ལམ་ཤེས་གྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤང་ཞེས་སྟམ་...
 ས་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་
 སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཆེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་སྤང་.....
 བྱར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་ནི་དེ་སྤྲོ་ཞིག་གིས་སྤང་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་སྤང་བྱར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་སྤངས་
 སའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དུག་པ་ནི་འོན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པ་དེ་སྤངས་.....
 ཟིན་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་མེད་...
 སར་འགྱུར་རྒྱེ་ན། འདི་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་དུ་ཆེ་བས་ལུགས་འདི་ལ་
 མཐའ་ཆོད་པའི་བཤད་པ་དགོས་པར་སྤང་ཞིང་ཅིས་ཀྱང་བཤད་པར་ལྷ་ཞེས་
 གསལ་ཞིང་བཤད་ན་འདི་ལ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་སྤྲོད་པ་ལ་ཉོན་.....
 མོངས་པས་ཁྱབ་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་...
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བསྐྱབས་ཏེ། ལུས་དེ་ཉིད་གྱིས་
 བསྐྱལ་པ་(༡༠༥ན) གྱངས་མེད་གསུམ་དུ་གནས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་.....
 བསྐྱབ་པར་བཞེད་དེ། རྒྱན་ལས། དོན་བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། མེད་པར་
 སྐྱེས་ནས་སྤྲུལ་དོན་གཉེར། །བསམ་གཏན་དོན་བཅོམ་དེར་བསྟེན་ནས། །བྱང་
 ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

དབུ་མ་པས་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤངས་
 ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་དགེ་ཅ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱུར་ནས་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཞེད་དེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ལྷག་

མེད་མུང་འདས་ལས་ལངས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཚོར་
བའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཉན་རང་སློབ་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་.....
འདྲོད་པའི་སྲིད་པ་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྱོད་ཁིང་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་
རང་རྒྱད་ཀྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདྲོད་པའི་སློབ་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
མི་སྤྱོད་བ་ནི་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་
པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ནི་དཀོན་བཅེགས་སུ། ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེ་བའི་མི་གཙང་ལུང། །
དེ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ཁིང་ལ་ཕན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉན་
མོངས་ལུང། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚས་རྣམས་བསྐྱེད་ལ་ཕན། །ཞེས་དང་། ཡང་
མདོ་ལས། ཐབས་ཆེན་དང་ནི་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
འགྱུར། །(༡༠༥) འཁོར་བའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་པས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་
བསམ་མི་བྱུང། །ཅེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་
སྤྲུག་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། །ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་
དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཐད་ཀྱི་མདོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་....
དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བསམ་ཁིང་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡི་དོན་
བསྟན་བཅོས་ལས། བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་པར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏང་
བའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ཀུན་

འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཉིར་སྒྲུང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་
 ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པས་བསྐྱུས་
 པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་བཞིན་ཏུ་སྲིད་
 པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཡོངས་སུ་བཅའ་བས་མི་རྣམས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་ཏུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་སྦྲོན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་(༡༠༩ན) སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་སྟུང་
 པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་འདྲོད་པའི་བག་ལ་ཉལ་མི་འདོར་བ་དང་། བ་རྩལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་སྟེ། གློ་གོས་རྒྱ་མཚོ། གང་དག་གིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་.....
 མོངས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་.....
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདི་དག་གོ། བཙམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆོད་གེ་བའི་རྩ་
 བ་ལགས་ན། དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྲུང་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བཟྱ། བཀའ་སྤྲུལ་པ། གློ་
 གོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གིས་
 བྱང་སེམས་ཁམས་གསུམ་པོར་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་
 ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྦྱོབས་
 བསྐྱེད་པས་བསམ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། དེས་ན་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྲིད་ཁམས་

གསུམ་པོར་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བས་ཡིན་གྱིས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་.....
 ཡིན་ནོ། །སློ་གོས་རྒྱ་མཚོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ་བ་
 ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་མྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཉི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 ཟིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་ལ་ཉོན་མོངས་.....
 པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་(༡༠༧) རྒྱུ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་པ་
 བྱེད་ལས་ནི་དེའི་ལས་ཞེས་ཉེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་.....
 བསྟན། གཞན་དོན་བྱེད་ན་ཡུལ་གང་ལ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ལམ་གང་ཞིག་བསྟན་
 པའི་སློ་ནས་བྱེད་ཅེ་ན། ཡུལ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ལའོ། །རྒྱལ་ནི་སེམས་ཅན་
 འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས། བསྐྱས་པ་སྡིན། སྡིན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་མཐར་
 བྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་འགྲོད་པ་ནི་དང་སོ། །ཆོགས་ལམ་པ་རྣམས་སྦྱར་ལམ་
 ལ་འགྲོད་པ་ནི་གཉིས་པ། སྦྱར་ལམ་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ལ་འགྲོད་པ་ནི་
 གསུམ་པ། རིགས་ཅན་འོག་མ་གཉིས་དང་། གོང་མའི་མཐོང་ལམ་པ་རྣམས་
 སློམ་ལམ་ལ་འགྲོད། སློམ་ལམ་པ་རྣམས་མི་སློབ་ལམ་ལ་འགྲོད་པ་ནི་བཞི་པ་
 ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པ་ཅམ་....
 ལ་འགྲོད་རུས་གྱི། རང་ལས་ལྷག་པ་ལ་འགྲོད་མི་རུས་པས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་
 གོང་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

ལམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པས་……
 དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པས་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཁྱེད་མཁས་ཏེ།
 ལམ་ཤེས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་(༡༡་ན) འདོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་ལྷགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཁྱེད་མཁས་གཞུང་
 བལ་ཆེར་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་ནི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་པལ་ཆེར་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ཀྱང་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟུན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
 མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་རྒྱུད་ཆད་མཉམ་པ་མཁ་ཆད་ཀྱི་སེམས་འདོད་……
 ཆགས་ཡོད་མེད་སྟགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་……
 ཀྱང་། ལམ་ཤེས་སུ་བྱུང་པས་རྩང་ཟད་མི་འཐད་དོ། དེས་ན་ལྷགས་གསུམ་པ་
 ཉིད་འཐད་པས་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒྲོན་པ་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བྱེད་ཁྱེད་ཤེས་པའི་སྐབས་……
 ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐད་
 ཀྱི་མཛོད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་

སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བཏྲས་ནས་འདའོ། །ཞེས་པའི་འདའ་བར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་སའི་ཚྭས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དགུ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་ས་དང་པོ་བརྟན་དང་། ལུས་རྒྱལ་གཞག་ཏུ། སློབ་མ་བསེ་(༡༡༠༥) ནུའི་ལམ་གང་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དང་། འདིར་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། །རྣམ་པ་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་བཏྲན་གྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟུན་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་རུས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་ལས་ལོགས་སུ་སྤར་པའི་ཤེས་བྱའི་ལམ་གཅིག་ཡོད་པ་བཏྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙུག་པོ་ནི་སྤར་མ་སྟེ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རུ་སྤར་བར་བྱའོ། །

འོ་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་..... ཡིན་ན། རྣམ་པ་རུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉེར་དུག་གསུངས་ཤིང་འདི་ཉིད་འཕགས་སེང་གཉིས་..... ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སྟུར་བར་..... མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི་མི་དམིགས་སྟོན་ན་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་རིགས་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་..... པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པའི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཏྲན་ཏོ། །དེའི་རྣམ་གཅད་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་

དམིགས་པ་ལོ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་ལོ་(༡༡༡ན) ལྷམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་
 གློ་སྤྲོད་པས་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ།
 མཚན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆད་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱ། །འདི་ནི་ལམ་
 ཤེས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་གཙུག་
 བོད། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་མ་ཟིན་པར་མངོན་ཞེན་ཅན་
 གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་……
 ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་
 ཡིན་གྱི། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཟིན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །
 འོན་ཀྱང་ཐོག་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། གློ་གཅིག་གི་སྤྱིང་གི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་། མི་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་བྱུང་རྒྱ། །འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། ཞེས་
 པས་ཤེས་བྱའི་ལམ་གཉིས་དང་། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། ཞེས་པ་
 བསྟན། བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་གྱི་
 ལམ་ངོས་བཟུང་ནས། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་
 བཤད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་
 བྱི། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་
 ཤེས་(༡༡༡བ) པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་འཆད་མི་རུས་པས་……
 མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྦྱར་ལམ་དུ་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྒྲིམ་དགོས་
 པས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་
 དམིགས་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱར་ལམ་བསྟན་ནོ། །

ཆ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ། ལམ་ཤེས་དངོས་དང་།
 དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་
 ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 ལམ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་...
 ཤེས་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་...
 པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་བྱུང་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞི་
 བ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་
 ལམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། ལམ་བཞོད་རྒྱུ་དང་ཆོས་རྟོན་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོ་
 བས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདྲིང་ཁམས་སུ་
 སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མི་སྒྲོས་...
 པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་རྒྱུ་མདོན་རུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུ་...
 མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་བས་ཆོས་རྟོན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱིད་པའི་...
 མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 །ཞེས་(༡༡༩ན) སོགས་ཀྱིས་བསྟན། འདིར་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཞེས་མི་
 སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་དག་གིས་...
 རང་རྒྱལ་སྒྲོམ་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན་
 རུ་བཟུང་ནས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གཉིས་པོ་བཅི་བ་ནི་སེང་གེའི་གཞུང་མིག་...
 གིས་མ་བཟུས་པར་རི་ཁོང་གི་ཅལ་རྣ་བས་ཉན་པའི་སྒྱུན་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་རྟོན་རྒྱལ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་ནི། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཞེས་

སྐགས་ཀྱིས་སྟོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས་སྒྲོབ་ལམ་ལ་
 ཡང་བྱད་པར་ཡོད་པར་བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ནི་རྒྱུའི་བྱད་པར་ལས་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་
 སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་སྐགས་ཏེ། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། སྟོན་གྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ། གནད་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ། དོགས་
 པའི་གནས་གཞན་དཔྱད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་དག་
 གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་གྱི་
 རང་བཞིན་ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་སྐགས་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་བར་ལ་སྒྱུར་རྟེ་གསུངས་པས་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་བརྟན།
 གནས་བརྟན་རབ་འཕྱོར་ལ་ཚོས་ཉན་པ་ནི་ངི་ལྟར་བྱུར་བཅོལ་བར་བྱ། ཁྱིམ་
 པའི་ལན་དུ་ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། ལྟ་རན་
 ལས་འདས་(༡༡༩བ) པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱིམ་པའི་བར་གྱིས་
 འཛིན་རྟོག་མི་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་བརྟན། དུམ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྤྱད་ག་
 འབྲུང་བར་འཕྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་.....
 རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་
 པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའམ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའམ།
 སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་གམ། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དག་གིས་ལེན་པར་འཕྱུར་ཞེས་བྱག་གསུངས་.....
 ཤིང་། བརྟན་སྟོང་པ་ལས། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། ལྟ་བ་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གསུམ་གསུངས་ལ།
 མདོ་སྤྱད་པ་ལས། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་དེ་ལ་མི་སྟོག་སྟེ། རྒྱལ་སྐས་
 བདེན་ལ་མཁས་དང་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་དང་། །དག་བཅོམ་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་

སེམས་ཉི་སྤངས་པ་དང་། །བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །
ཞེས་བཞི་གསུངས་པ་དང་། སྤུལ་པའི་མི་རྟོག་མ་སྤྲེས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་དང་པོས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ལྷའི་སུ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་པ་ཟབ་པ་དང་། མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་།
སྤྱ་བར་རྟོགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་.....
དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་དང་སྤྱ་བ་འགོག་པ་བསྟན་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་.....
བཞེད་དོ། །མདོ་གཉིས་པས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པར་ནི་
རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་སུ་མི་(༡༡༩ན) སྤྱིད་དོ་སྟུམ་ནས་ལྷའི་སུ་རྣམས་གནས་བརྟན་...
རབ་འབྱོར་ལས་ཆོས་ཉན་པ་ཇི་ལྟ་སུར་བཅའ་བར་བྱ་སྟུམ་པ་དང་། བདག་
ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་སུ་དང་། སྤུལ་པ་ལྟ་སུར་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
བསྟན་པར་གཞིན་རུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞེད་དོ། །མདོ་གསུམ་པའི་དོན་ལ། ཉིར་
སྤང་ལས། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སྒྱུར་བའི་གསལ་ཀ་མི་སྤང་ཞིང་། འགེལ་ཆེན་
ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་
བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་
འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་
སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་རུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་
པ་དང་ལྡན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ལྟ་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་བ་བར་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །དག་བཅོམ་
པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་.....
པས་ན་མཆོད་པར་འོས་པའོ། །ཆོག་འདི་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་བྱང་ཚུབ་ལ་གོ་
རིམ་བཞིན་རུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུབ་པའི་རིགས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
རིགས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅེས་བཤད་དོ། །སམ་

ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་པན་ཚུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་...
 ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟུང་པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་རབ་
 འབྲིང་གི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤངས་སོ། དང་པོར་ངེས་པར་(༡༡༩བ) འབྲེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་འཕོབ་པར་...
 ཇེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ཞྭ་ག་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོད་པར་འོས་
 པས་ན་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། མཚོད་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དྲི་མ་བསལ་བ་...
 དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྲུལ་ཏུ་བྱས་པས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ། ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་བ་ནི་བཞི་པའོ། ཀལ་ཟག་བཞི་པོ་དེ་དག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྤྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡེ་ཤེས་
 ཞབས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཚོང་བ་མཚོང་ལམ་པ་ལ་བཤད། ཡར་གྱིས་བདེན་པ་
 མཚོང་བ་ཆོགས་ལམ་པ། ཕྱིར་མི་ཞྭ་ག་པ་རྒྱུར་ལམ་པ། དག་བཅོམ་པ་མཚོང་
 ལམ་པ་ལ་བཤད་དོ། ཀལ་ཚུ་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤུལ་པའི་མེ་
 རྟོག་གི་རྣམ་པ་ཉི་ཤེར་བཀོད་པས། དེ་དག་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་ལུལ་ལ་སོགས་
 པ་ན་མ་མཚོང་ཞིང་། ངས་མ་མཚོང་བའི་ས་ནས་ཁྲེར་འོང་བའི་རུས་པ་ཡང་
 བརྒྱ་བྱིན་ལ་མེད་པར་བསམས་ནས་ལྟ་འདི་དབང་པོས་གཏོར་བའི་མེ་རྟོག་འདི་
 དག་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་སྤུལ་པའོ་སྟམ་པ་...
 དང་། ཞེས་པས་ཕྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། རབ་འབྱོར་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱ་བྱིན་
 ཀྱིས་ཤེས་ནས་གནས་བཟན་རབ་འབྱོར་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་མེ་རྟོག་ནི་གང་...
 ཡང་མེད་དོ། མེ་རྟོག་འདི་དག་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་པས་ནང་སེམས་སུ་གྲུབ་
 པ་བཀག་གོ། འཁོར་ཁ་ཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ་མེ་རྟོག་མཚོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་

(༡༧༤) མཐོང་བས་འདི་དག་མེད་པར་ནི་མི་འཐད་ཅིང་། བྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་ཡང་སྤར་བཀག་པས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྤར་ནས་གནས་པ་བདེན་མ་སྐྱེས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མི་རྟོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མི་རྟོག་ཀྱང་བདེན་པ་བཀག་གོ། །དོན་ནི་མི་རྟོག་དེ་དག་བྱི་དང་ནང་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བྱི་དང་། ནང་དང་མ་སྐྱེས་པར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོག་བྱེད་དོ། །ཅེས་རྟོག་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱད་པར་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱེད་དམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱེད་ཅི་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ནི་བྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞོང་གི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་སྦྱར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་བ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིན་ནས་བཤད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་..... འཛིག་དགོས་ཤིང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་རྟོག་གྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱང་སེམས་དང་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་ལྟོག་པ་..... བསྟན་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། སྐབས་དེར་སྒྲིན་ལམ་མ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱང་རྟོགས་རིགས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་དུ་གོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་དོན་..... ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་ལམ་ལ་ཡང་ཁྱད་ (༡༧༥) ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པས་སྒྲིན་ལམ་པ་ཡང་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དོ། །

བཞི་པ་ནི་སྤྲོད་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། རང་བྱང་རྒྱལ་

ལས་ཐུར་མི་ལྷག་པ་ཅེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བར་མ་དང་ལྷན་པ་
 ཞེས་བཤད་པས་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་ཚེས་སུ་འཛིན་དགོས་...
 སྐྱེས་ན་དེ་ནི་རྟགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གཤག་རོང་གཉིས་.....
 བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་རྟགས་རིགས་
 ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་དེ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཐྱིར། བོད་ནམས་ཐུར་མི་ལྷག་པའི་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནམས་སམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་.....
 དང་མེ་རྟག་འདི་དག་ནི་སྤྱལ་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་...
 བཟུན་པར་བཞེད་ཀྱང་སྤྲ་མས་གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་རང་...
 རྒྱལ་གྱི་རྟགས་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཐུ་མས་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 ཀྱང་རྟེན་དུ་བྱང་བའི་སྤྱབ་བྱེད་རྟེན་པ་ཉིར་སྤྲང་གི་དགོངས་པར་སྤྲང་ཞྭ། དེ་
 ཉིད་དུ། རྟགས་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཐུར་
 མི་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། དཔོན་པོར་
 རྒྱར་པའི་རྟེན་མེད་པར་རྟགས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པར་རྟེན་པར་བྱེད་པ་སྤྱལ་.....
 པའི་མེ་རྟག་གི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར་རོ། །
 རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྤྱིའི་གཟུང་རྟག་ནི་བོད་.....
 དག་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་...
 ལ་འདོད་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྱི་མ་བཅུ་
 གཅིག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟགས་རིགས་ཡིན་པའི་དོན་མ་རྟགས་ཤིང་།
 སྐབས་(༡༡༥) དང་པོར་བཟུན་པའི་གཟུང་རྟག་གཉིས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་...
 བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྤྱིའི་གཟུང་རྟག་མེད་པའི་ལུགས་སུ་སྤྲང་བས་
 སྤར་བཀག་ཐིན་ཞིང་ཤེར་སྤོན་དུ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་
 དང་། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱོམ་པས་
 གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟག་པ་སྤངས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་། སྤང་པོ་དང་།

བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རབ་དུ་སྤངས་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་ནི། བདགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟགས་རིགས་དེ་ཡང་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་གཞན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པར་མི་རུས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྐྱེམ་དགོས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟགས་རིགས་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྐྱེམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་སྐབས་དང་པོར་ཁ་འཕངས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་ཁ་འཕངས་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ལམ་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་གསུངས་པ་ནི་རྟགས་རིགས་འོག་མ་གཉིས་བསྐྱེམ་པའི་བྱང་སེམས་ནི་སྦྱར་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་ཤེས་བྱི་མའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ངེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལས་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་(༡༡༥) བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་ལ། ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ནི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱས་པར་རང་གི་ངོ་ཐོའི་སྐྱོན་ས་བསྟན་ཞིང་། རྟགས་རིགས་ཐུ་མ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་

ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡན་ཆད་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་.....
 ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་རྟོགས་རིགས་
 གཅིག་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་མ་གསུངས་པར། རང་གི་
 རོ་བོ་མཐོང་ལམ་དང་། སྐྱེས་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་རྟོགས་རིགས་སྡེ་
 མ་གཉིས་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པའི་
 རྣམ་པས་ཟིན་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་རོ་
 བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ལྷས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་.....
 ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་མ་གསུངས་པ་སྟེ་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེས་ན་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མཐུ། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འདིར་
 མཐོང་ལམ་དང་སྐྱེས་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་རོ་བོ་
 གཅིག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་མ་ཟིན་པའི་འཛིན་
 པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་(༡༡༥ན) པའི་རྟོགས་རིགས་ནི་ཤེས་བྱ་བྱང་.....
 སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་
 དང་པོ་མཐོང་ལམ་ནི་བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་སངས་རྒྱས་དག །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྟ་སྟེ། སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡོན་
 ༡ན་གྱི་ལྟོག་པ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ས་བཤད་ཀྱང་འདིར་འདི་སྤྱིར་ཕན་ཡོན་གྱི་.....
 ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་འདིར་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོ་
 བས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐྱོན་ས་སྟེ་བ་བསྐྱེད་
 དགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། མཛོད་གྱི་ལྷགས།
 ཀྱན་ལས་བརྒྱས་གྱི་ལྷགས། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་ལྷགས། དབུ་མ་པའི་
 ལྷགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་གྱི་སྟག་བསྟུས་
 བདེན་པའི་སྟངས་གྱི་བྱང་ཆོས་བཞི་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ས་དེས་བསྟུས་.....
 པའི་སྟག་བསྟུས་མཐོང་སྤང་སྤྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྟག་བསྟུས་ཆོས་
 བཟོད། དེའི་རྩིས་སྟེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟེས་པ་ནི་སྟག་བསྟུས་ཆོས་
 ཤེས། དེའི་རྩིས་སྟེ་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྟུས་གྱི་སྟག་བསྟུས་བདེན་པའི་སྟངས་
 གྱི་བྱང་ཆོས་བཞི་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ས་དེས་བསྟུས་པའི་སྟག་.....
 བསྟུས་མཐོང་སྤང་སྤྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྟག་བསྟུས་རྩིས་བཟོད།
 དེའི་རྩིས་སྟེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟེས་པ་ནི་སྟག་བསྟུས་རྩིས་ཤེས་.....
 (༡༡)པ) ཉ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་བས་སྤང་ཅིག་
 མ་བཅུ་དུག་འབྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ནི་སྟེས་ལམ་དུ་འདོད་པས་མཐོང་ལམ་ལ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྟན་ཏེ་སྤང་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་སྟེལ་ནས་སྟེའོ། །འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་ལྷགས་གྱི་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ་རྩིས་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟག་བསྟུས་བདེན་པའི་གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བས་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྟག་བསྟུས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱང་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྟག་བསྟུས་ཆོས་བཟོད། དེའི་རྩིས་སྟེ་སྤངས་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟེས་པ་ནི་སྟག་བསྟུས་ཆོས་ཤེས། དེའི་འོག་དུ་ཡོ་ཤེས་དེ་
 གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རྒྱར་ངེས་པ་འདྲན་པའི་ཡོ་ཤེས་ནི་སྟག་
 བསྟུས་རྩིས་བཟོད། དེའི་འོག་དུ་རྩིས་བཟོད་དེ་ཉིད་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡོ་ཤེས་
 ནི་སྟག་བསྟུས་རྩིས་ཤེས་ཏེ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་
 བས་སྤང་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་རྩིས་གྱི་སྟེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་

པོའི་སྤྲུལ་ལས་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྟུག་བར་མ་ཆད་ཏུ་འབྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་.....
 པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དེ་ལ་ཚོས་བཟོད་བཞི་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཚོས་ཤེས་
 བཞི་ནི་ནམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་ཤེས་བརྟུང་ནི་བྱད་པར་
 གྱི་ལམ་ཡིན་པས་འདིར་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིར་ངེས་པ་ནི་སྤྲུལ་ལས་གྲུབ་
 མཐའ་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཅིག་ལ་ཁམས་གོང་
 འོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གནས་ལུགས་ཐམས་ཅད་སྟོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་.....
 མཐོང་བར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་ལུགས་གྱི་ཐེག་
 (༡༡་ལྟེན) པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
 བོད་སྤྲུལ་རབས་པ་དག་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་.....
 མཐོང་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་ལ་ལུགས་འདི་སྦྱར་ཏེ། སར་བསྐྱེས་ཚུར་བསྐྱེས་
 བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ནམ་པར་གཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་ཏུ་ཡང་སྦྱར་འབྲིན་པ་བརྟོན་པར་...
 མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་མ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཤེས་སྟུགས་མཐུན་བཞི་དང་། རྗེས་ཤེས་སྟུགས་མཐུན་
 བཞི་དང་། མཐུག་ཏུ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་ནམ་
 པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་དག་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་...
 གཞུག་པའི་ཐབས་སུ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོས་ཏེ་ནམ་པར་བཞག་པ་...
 ཡིན་གྱི། རྟོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བཟམས་ཏེ་.....
 མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་རྒྱུ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ལུགས་འདི་ལ་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྲོད་བར་བཞེད་དེ།
 བསྐྱུ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤྲོད་བར་རིག་པར་བྱ་ཡི།

རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་...
མོངས་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་
འདྲན་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་(༡༡༩བ) པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སེམས་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོག་པར་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་.....
སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་
སྤང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་.....
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་འོ། །

བཞི་པ་ལ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་བཤད་ཚུལ། བྱམས་པས་བཤད་ཚུལ། རྗེས་འབྲང་
གིས་བཤད་ཚུལ། འགལ་མེད་ཀྱི་གནད་རོས་གཟུང་བ། ལྡན་ཀ་མ་ལུས་པ་སྤང་
བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་
ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་ན། །ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་དངོས་རྣམས་ལ། །གང་
གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཟླགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་པ་ཡིས་ནི། །ཀྱིན་ལས་བྱང་
བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་ཆོས་ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ལྷས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཤེས་མ་ཡིན་
ཀྱི། བདེན་པ་གསུམ་པོ་རྟོན་འབྲེལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
དང་། སོ་སོར་བཟླགས་འགོག་སྟོབས་ཀྱི་བྱི་བྱེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་དག་
པ་གཉིས་ལྡན་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་འབྲེལ་པར་དཔལ་(༡༡༩ན) ལྡན་ཟླ་བས།

དེ་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རོ་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་དང་། ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་
རང་བཞིན་ཏུ་ལྷར་པའི་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་
ཤེས་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
དང་། དེ་ལྷར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པ་བདེན་པ་གསུམ་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་.....
བར་འབྱུང་བའི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྟེས་པ་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཡང་དེའི་རོ་
པོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཛོང་བས་མངོན་པར་རྟགས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཁམས་གོང་ལོག་གི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་སོ་སོར་....
མཛོང་བས་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷར་འདོད་པ་ནི། མངོན་པར་རྟགས་པ་གཅིག་
པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་པའི་སྒྲིན་སྟེ་སྟེ་བྱང་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས་གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷར་ན་ཡང་དེ་ལྷ་....
བྱས་འདུལ་བའི་སྟེ་པོ་ལ་དེ་ལྷ་བྱ་བསྟན་པས་ཐན་གདགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་
རོ་པོ་ཉིད་ལ་ཆར་སྟེ་སྟེ་ཆ་བཅོ་ལྷར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷར་ན་
ལས་བསྒྲིམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་བར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལས་....
རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅུ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་གོམས་པར་བྱ་བའི་....
ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ནི་རོ་
པོ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞིས་པ་ནི། མངོན་རྟགས་(༡༡༥) རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོར་མཛོང་སྤང་
རྟགས་པ་བཞིའི་གཞེན་པོར་མཛོང་སྤང་གཞེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་བཞི་གསུངས།

སྐབས་གཉིས་པར་འདི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་སློན་མཉམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་.....
 བཅུ་དྲུག་གསུངས། སྐབས་གསུམ་པར་སློན་པ་སོ་གཉིས་དང་བལ་བའི་ཆོས་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སློན་མཉམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གསུངས། སྐབས་
 བཞི་པར་ཐུར་མི་ལྷན་པའི་རྟོགས་གྱི་སློན་མཉམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་.....
 དྲུག་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་མཚན་
 གྱི་སློན་མཉམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གསུངས། སྐབས་ལྔ་པའི་ལྷན་
 རྩམ་གཞག་དུ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་འུ་གཉིས་པོར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་བཞི་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་བཟོད་པས་བསུས་པའི་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་སོ་ལྷན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོད་དུ་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་
 ཞིག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྩམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལས་རྒྱས་པ་མེད་
 ཅིང་། ལྷགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་རྩམ་གཞག་
 མཛོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པ་དང་བསྟེ་བ་ནི་ཡོད་པའི་སློ་པོར་ནས་མེད་
 པའི་སྤང་དུ་འཆག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱི་
 དགོངས་པ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཤེས་པའི་ཆེ་སྤྱད་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཀྱན་འབྱུང་སྤྱང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་འགྱུབ་པས་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་ལྟོས་(༡༡༩ན) རྩམ་གཅིག་དུ་གཞག་གོ། །སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ལས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་སོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་
 པར་རྟོག་པ་དུ་མ་འབྱུང་བས། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྟོན་དུ་འབྱུང་
 བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷགས་པ་དང་གནས་པའི་རྩམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ལེགས་
 པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་དག་ན་རེ། རྟོན་གྱི་རང་གི་ངོ་པོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་
ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །ཅིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བདེན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། །སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོགས་ཕྱི་མ་ཞུགས་པ་དང་། །གནས་པའི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་མི་རུང་བས་སུན་སྦྱང་ནས་རང་སྟོགས་སུ་བཞག་པ་ནི། །ཉ་ཕྱིས་
ལ་དབུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོར་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་
སྦྱར་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་པ་ལྟར། །བདེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་སྦྱོར་འདྲིགས་པ་དུ་
མ་མེད་ན། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་
ཡང་བདེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་སྦྱོར་འདྲིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བྱེད་
གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མྱེད་དུ་འབྱུག་པས་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་ཆ་ཤས་
མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་
ཆར་མཐོང་བས། །མཐོང་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྦྱོར་འདྲིགས་སེལ་
བྱེད་གྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་(༡༡༩) བརྟུ་བྱག་མཉམ་གཞག་དུ་རིམ་
ཅན་དུ་ཐོབ་པ་ལས་བརྟུ་བྱག་གོ། །ཞེས་སྟེ་ཀ་ལས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་འགྲེལ་
ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་སྤྱང་ངོ་། །

བཞི་པ་ལ། །རང་ངོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པ། །སྟོ་གཞན་
གྱི་ངོར་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱག་དུ་བསྟན་པ། །ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་པར་
མེད་པ། །ངེས་ཤེས་འབྲེན་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ། །ལམ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་
རྣམ་པར་གཞག་པ། །སྐབས་གོང་འོག་གི་བྱུང་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ། །ཡོན་
ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་བརྟན་ལས། །དང་པོ་ནི། །མཐོང་ལམ་
མཉམ་གཞག་སྟེས་པ་ནས། །མཉམ་གཞག་གི་རྒྱ་དེ་ལས་མ་ལངས་གྱི་བར་དུ་

སློ་དེའི་རྩོམ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། སློ་དེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་མངོན་
ལུས་ཏུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་ན་སྔ་མ་འགགས་
ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་
ལྷ་སྐུ་བ་ཀྱིས་སློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།
རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་.....
གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ལྷང་དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་གསུམ་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་
ཉིད་དང་། ལྷང་ན་ལས་འདས་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་དང་པོར་ཤེས་ནས།
མཉམ་གཞག་དེ་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་ཏུ་སློ་དེའི་རྩོམ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་
དབྱེར་ཡོད་ན། སློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་འགག་མེད་
པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་མཁས་པར་ཐལ། སྐྱེ་འགག་དང་(༡༩་ན) བཅས་
པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་རྣམ་
པར་བརྟག་ས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟེན་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་མ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
པའི་དོན་རྟོ། །

འོ་ན་མངོན་པར་རྟགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྟེ།
སློ་དེའི་རྩོམ་སྐད་པར་རྟགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན་
སྐྱོན་མེད་དེ། སློ་དེས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟགས་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་མི་སྤང་བའི་ཆ་ནས་མངོན་
པར་རྟགས་པ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདི་ཐོག་པ་
གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་.....
གྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་རྩི་ལྟར་རྟགས་ཤེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་

ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་གི་པད་པ་མེད་མཁོན་ལྷན་ཏུ་རྟོགས་པས་པད་པས་པའི་.....
 ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་མཁོན་ལྷན་ཏུ་རྟོགས་པས་པའི་ཉེན་.....
 ཅིང་འགྲེལ་བར་འཕྱུར་བ་ལྟེ་འགས་མེད་པའི་རྟོན་མཁོང་བ་ཡོད་པར་བཞེད་
 ཏོ།།

འོ་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རུ་རྟག་མ་རྟོགས་པར་འཕྱུར་རྒྱུ་ལྟར། མི་རྟག་
ལ་སོགས་པ་རུ་རྟག་ལ་འཇུག་ཤིང་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྟོགས་པར་གཞག་པ་.....
ཡིན་གྱི་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་རོན་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལས་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉིད་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཡང་བཞིད་དེ། སེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལས་མཉམས་གཞག་སྟེས་ནས་རྒྱན་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་.....
རྟོག་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མཛད་ན་(༡༩༠༥) ལུས་དུ་མཐོང་བས་སྤང་ཅིག་
སུ་ཤིང་རྟོག་པ་སྤང་བ་འགལ་བའི་ཁྱེད་རྒྱུ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ཡང་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་
མ་ཡིན་གྱི་བྱ་རྒྱུགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་སྟེང་པའི་ཡུན་ཆད་དེ་ལ་.....
རང་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་གྱི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུའམ། ཡང་ཟག་གོང་མས་གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མཐོན་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟེའི་བྱི་བྲག་མང་རྒྱ་
ཡོད་ལ། དེ་དག་གྲང་རྗེས་གྱི་དེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་གངས་ལ་སྟེང་ནས། སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱས་རྒྱ་ཆམ་པར་གཞག་གོ།

འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་དང་བརྟན་བཙོས་པ་ལ་ཆེད་ལས། མྱད་ཅིག་
མ་བཅུ་རྒྱལ་རྒྱ་གཞུང་ས་ཤིང་། ལྷགས་འདི་འི་མདོ་དང་བརྟན་བཙོས་གཉིས་
ཀ་ལས། ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲིབ་ཀྱི་འདུ་བས་ལྷ་མྱད་ཅིག་མ་བཅུ་
རྒྱལ་རྒྱ་གཞུང་ས་ཤིང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཉིར་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་
སངས་རྒྱལ་རྒྱུང་ས་རྒྱུས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་མྱད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱལ་ལས་གྲངས་……

སྐྱལ་པ་མེད་པའི་དཔང་པོར་གསུངས་ཤིང་སྐབས་གཉིས་པར་འབྲེལ་ཆེན་.....
 ལས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མངོན་པར་རྟགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་...
 མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་
 ལྟག་པའི་སྟོན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བྱིད་ཀྱི་བྲག་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་
 ལྟར་ན་སྦྱིར་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སྟོས་རིགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཞེས་སྟོས་མི་
 རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། མཐོང་སྒར་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐབ་བཞི་དང་། མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྦྱར་བཞི་ལ་སྐད་ཅིག་མ་(༡༩༡བ) བཞི་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་.....
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟུག་
 བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་...
 འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་སྐབས་གོང་འོག་གི་མཐོང་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཆོས་
 དབྱིངས་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་སྟེས་ནས་རི་སྤྱིད་རྒྱན་མ་རྩོགས་གྱི་བར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་.....
 སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ་དང་། རྟགས་བྱེད་གྱི་སྟོ་གཉིས་པོ་གཉིས་སུ་
 སྐད་བ་རུབ་ནས་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཉིད་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་...
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་དབྱིངས་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་མེད་ངོ། །སྐད་ཅིག་སྐྱེ་མ་རྣམས་
 མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཏེ། སྒར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཁྱེ་ཀ་ལས། བདེན་བཞི་ལ་སྟོ་འདྲོགས་མང་དུ་
 ཡོད་པས་དེ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མཉམ་.....

གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅིང་། ལུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོགས་
 པའི་ཐ་སྟངས་འཛིན་པས་ན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་.....
 ལམ་དུ་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་པོར་
 མཐོང་(༡༩༡བ) བའི་མཉམ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པས་
 མཐོང་ལམ་དུ་འཛིན་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་གཉིས་
 པོ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རིགས་སུ་.....
 གཏོགས་པས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་ལུས་ལ་སྟེ་
 སོ། །

བཞི་པ་ནི། འོ་ན་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནམས་ཀྱི་བྱང་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོགས་
 ཀྱི་རེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སོ་སོར་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་གྲངས་མ་ཡིན་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་
 བཟོད་དང་། ཆོས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འཛིན་པ་སྟེ། ལུས་པར་
 འོག་དུ་འབྱུང་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྟེ་མེད་
 རྟོགས་པར་མཆོངས་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་རེས་པ་འདྲེན་པའི་.....
 ལུས་པ་མཉམ་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་སྟུག་བསྟུལ་.....
 ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་འཛིན་པར་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་
 ལ་ཡང་བཞེད་དགས་པ་འདྲ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་རྟག་མི་རྟག་
 སོགས་ཀྱི་རྫོས་བྲལ་བཅུ་དྲུག་ལ་རེས་ཤེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དྲངས་པའི་ཆ་.....
 ལུས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་གཞན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
 རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྟུར་བ་.....
 གཞུང་གཞན་ལ་ནི་མི་སྤང་རོ། །

ལྟ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟུག་
 བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་ཁོ་ན་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བར་བྱེད་.....

པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ལྷ་མ་རྣམས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་བཤད་ཀྱང་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་(༡༩༩༥) སུ་མཐོང་སྤང་སྤྱང་བའི་བར་ཆད་...
 མེད་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱས་
 པ་དེ་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འབྲེལ་པར་འཕགས་
 སང་གཉིས་ཆར་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་སྦྱེས་ཟིན་པའི་ཆེ། མཐོང་
 སྤང་ཉོན་སྦྱིབ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཟིན་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་སྦྱེས་པ་ན།
 འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་...
 པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འབྲེལ་
 རྒྱུད་ལས་དེ་སྦྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཆེན་གྱི་
 དཀོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་
 བས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་བྱེད་...
 པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཅར་...
 ཏུ་མཐོང་བས་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྱང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་
 དེས་ན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་ཞིང་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་བྱུང་...
 པར་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་གསུངས་པའི་(༡༩༩༦) མཐོང་སྤང་གཉིན་
 པའི་ཆོགས་རྒྱབ་བཞི་དང་། སྐབས་ལྷ་པར་གསུངས་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་
 བཞི་ནི་དོན་གཅིག་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་སྟེ། མཐོང་སྤང་

བཞི་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཁྲོག་པ་ནས་བཞིར་སྟེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངོ་པོ་གཅིག་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རིགས་པ་འདིས་སྟོན་སྟངས་གཉེན་པོའི་ཚྭ་སྟབས་སྟབས་བཞི་དང་། སྟོན་ལམ་ ཚེ་སྦྱར་བཞི་ཡང་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་..... རེའི་སྟོང་དུ་ཡང་ཁྲོག་པའི་སྟོན་ནས་བཞི་བཞིར་སྟེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྐབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་ མ་བཅུ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནམས་ནི་..... རྗེས་སོ་བ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་བྱད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ དག་འདྲེན་པའི་རུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་རིམ་ཅན་དུ་སོ་བ་པས་ཤེས་..... བཟོད་གྱི་བྱད་པར་ནམས་ནི་མཉམ་གཞག་ལ་འཛོག་གོ། །གཅིག་ལ་དཔེར་ མཚོན་ན། བྱང་ལེམས་གྱི་མཚོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཚས་ ཅན། སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཚས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་པན་རྩོན་ནས་གྲངས་གྲིས་གནས་པ་ཁས་མི་ ལེན་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྲིས་འདྲེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་..... རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་གསུམ་པ་ནས་བཟླ་ན་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཚས་བཟོད་ ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་སྟོན་བྲལ་ལ་ངེས་ཤེས་རང་ སྟོབས་གྲིས་འདྲེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ཁྲོག་གི་སྐབས་ བཟླ་ན་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཚས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་(༡༢༩ན) སོགས་ལ་ འདྲེན་ཤེས་ཁྲོག་པའི་རྗེས་སོ་བ་ལུས་རག་གི་སྟོད་པ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ངེས་ཤེས་ རང་སྟོབས་གྲིས་འདྲེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་མཚན་གྱི་ སྐབས་ནས་བཟླ་ན་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཚས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། ཚས་དབྱིངས་བསམ་ གྲིས་མི་བྱབ་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྲིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་མཉམ་..... བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོའི་བར་རེ་རེ་

བཞིན་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བབྱུང་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷག་པ་འདྲེན་ཚུལ་ནམས་མ་...
འཛོལ་པར་བཀོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐབས་གཉིས་པར་སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱམས་ལོགས་ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱེལ་དགོས་པར་...
གསུངས་པ་ཡང་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཞག་ནས་དེ་འདྲེན་པའི་རུས་
པ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷག་ཏུ་སྐྱབ་
པའི་རྗེས་སྐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་བྱུང་པར་ཅན་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་.....
ཤེས་པར་འགྱུར་བས་གོང་འོག་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཏུ་.....
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་མདོ་ལྷོ་ས་བཅུ་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་.....
དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མེད་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། ཐོད་
ཀལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་རྣམས་དང་། མདོ་ལྷོ་རྒྱན་ཏུ། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་
ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་
འདི་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་སྐོབ་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་
(༡༩༩༧) ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྐོབ་ཅིང་མཉམ་གཞག་
གི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་.....
མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་མདོན་ཏུ་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་...
དེ་དག་ས་དང་པོའི་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མདོན་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་གནད་...
གྱི་དོན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་རོ་པོ་ལ་ཆོང་...
ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་རུས་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐོབ་ཀྱང་.....
མདོན་ཏུ་བྱེད་པ་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སྐྱོམ་ལམ་ནས་གཞག་པར་སྤྲང་སྟེ་...

ཐོད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་བཞིན་ནོ།

ལྷ་པ་ལྷན་ཀ་མ་ལུས་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རང་གཞུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རྗེས་འབྲང་གི་གཞུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཛོན་པ་གོང་མ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་བྱད་པར་ཡིན་པར་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ལ། མཛོན་ཏུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་དང་། ཀྱན་བརྒྱས་སུ་བཞི་དང་། འདིར་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྟོ་བྱིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྲིས་གནོད། ཁྱེས་པའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་གིས་མཛོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤོང་ན། རྒྱུད་ལྷན། རི་ལྷར་སྒྲུག་སྐགས་རིམ་སྒྲེས་པས། ལ་པོན་ཤུན་པ་གཙང་པ་ལྷན། །དེ་བཞིན་མཛོང་ལམ་རིམ་སྒྲེས་པས། མཛོང་སྤང་རྣམས་ནི་ཞུག་པར་བྱེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་(༡༩༩) ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྷར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་ལམ་དྲོད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་མ་སྒྲེས་པར་ཏུ་མཛོང་ལམ་རིམ་གྲིས་སྒྲེ་བར་འཛིག་སྟེ། མཛོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མི་སྒྲེ་བའི་སྒྲ་ལྷས་སུ་ཡུར་པ་ལ་དྲོད་ཏུ་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུར་ལམ་བཞི་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲེ་བས་མཛོང་སྤང་རྟོག་པ་མཛོན་ཡུར་བཞི་རིམ་ཅན་སྤང་བ་ནི་མཛོང་སྤང་རིམ་ཅན་ཏུ་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྒྲུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་སྒྲེས་པའི་ཆོ་མཛོང་ལམ་སྒྲེས་པར་འཛིག་ཅིང་། དེའི་སྤྲང་ཅིག་བྱེ་ལོག་ནས་མཛོང་སྤང་མ་ལུས་པ་དང་བལ་བའོ། །དཔེར་ན། ལ་པོན་ས་འག་ན་ཡོད་པའི་རུས་སུ་སྒྲུ་གྲུ་རིམ་བཞིན་ཏུ་སྒྲེ་བས། ལ་པོན་གྱི་ཤུན་པ་རིམ་བཞིན་ཏུ་གཙོང་ཅིང་། ཤུན་པའི་བྱེ་རྩལ་ཏུ་སྒྲུ་གྲུ་ཐོན་པའི་ཆོ་ཤུན་པ་བཅད་

ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། མདོ་ཐ་དད་ནས་གསུངས་པའི་དཔེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་བཅས་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཤིང་གི་ཕུ་གུ་སྒོ་དེ་སྤྲུལ་ལས་སོན་མ་ཐག་པ་དང་། ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་དང་། སྤྲོན་ཤིང་གི་ཕུ་གུ་སོན་མ་ཐག་པ་རྣམས་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་དང་དཔེ་དོན་བསྐྱགས་པའི་དོན་རྣམས་འདི་ལ་འགྲིག་པར་..... འགྱུར་ཞིང་། ཤེས་བརྗོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྲོང་བ་ལ་སྐྱར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྤྲོད་པལ་ཆེར་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། སྤྲོང་བའི་ལམ་ལ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་གསུངས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་སྐྱར་དགོས་..... པས་བར་ཆད་མེད་(༡༩༩༦) ལམ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། སྐྱར་བའི་ཆེན་ཡང་སྤྲུག་བསལ་ཆོས་བརྗོད་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་..... ལྷག་པའི་སྒྲ་ནས་བྱེ་བ་ལྟེ། སྤང་བྱ་བཞི་སྤྲོང་བའི་ལྷག་པ་ནས་མཐོང་ལམ་ཙེ་སྐྱར་བཞིར་བཞག་པ་དང་འདྲའོ། །

འདི་ལ་སྤྲོད་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ནས་བདེན་པ་བཞིས་..... བསྐྱར་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་ཞེས་པ་ཅམ་དང་། ཉིར་སྤང་དུ་ཡང་སྤྲོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་..... ཅམ་ལས་གང་ལ་སྐྱར་གྱི་གསལ་ཀ་མི་སྤང་ཞིང་། བུ་རྩྭ་ལྷོས་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པས་རབ་དུ་བསྐྱར་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། ཞེས་མཐོང་ལམ་བརྗོད་པ་བཞི་ལ་སྐྱར་ཞིང་། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་སྤྲོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་བར་ཆད་མེད་

པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་
དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་རེ་ཡང་ཡུལ་བདེན་པ་.....
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་ནས་བཞི་བཞིར་སྟེ་བ་ནི་སྤྲོད་བའི་...
ལམ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཆོག་སྒྲིབ་དང་ཆོས་མཛུངས་སོ། །འཛིན་ཚུལ་ནི་མི་
འདྲ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲིག་ནས་དང་། སྤང་བའི་སྒྲིག་སྟེ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ས་བརྒྱའི་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་པ་རྒྱལ་ཏུ་བྱུང་པ་
བརྒྱ་སྟེ། འདི་ནི་སའི་ཆོག་སྒྲིབ་དང་ཆོས་མཛུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆོས་
དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་(༡༩༥༣) བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་མཛོད་...
སྤང་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྲོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲིག་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྲོད་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་
ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཛུངས་ཏེ། མཛོད་སྤང་ནི་
ཆོས་ཉིད་མཛོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་མཛོད་ཟིན་...
རྒྱན་ལྟར་ཏུ་བསྒྲིམས་པ་ལ་མི་རྟོགས་ལ། སྒྲིག་སྤང་ནི་ཆོས་ཉིད་མཛོད་ཟིན་
གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་མཛོད་ཟིན་གོམས་པ་སྤྲུལ་ཏེ་...
སྤང་བྱ་སྤྲོད་བའི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་གྲུབ་...
མཐའ་གོང་འོག་གི་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་སྟེ་ཞིང་ཐོག་ཆེན་དབྱ་...
མའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་
གོང་འོག་བསྐྱེས་པའི་ལུགས་ངོས་གཟུང་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདིར་དགག་སྒྲིབ་...
བྱེད་པ་མ་ཡོང་ཞིང་། གཞན་ཏུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ལ། ཞིབ་པར་ནི་རང་
ལུགས་འདི་རྟོགས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

མཁས་པ་སྤྲུལ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལུན་ལུང་ནས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཤིང་རྟོག་

སྤྱི་ལ་འབྱེད་དུ། རྟོན་འདོད་མེད་ཀྱང་རྣམ་དཔྱད་མེ་ལོང་ལ། རྟོན་ལྷགས་
གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་སྤྱིས་འགོག། སྐབས་སྤྱི་བབ་པའི་གཞུང་ལྷགས་
ཆོད་ལྷན་དང་། འགལ་བར་རྟོན་ན་ཁོ་པོས་འཇུག་ལྷག་བྱེད། འདྲ་མཉམ་པར་
ཅལ་ཅལ་མགྱིན་བསྒྲིགས་ནས། ཅི་ལ་ཅི་ལ་སྒྲིགས་ལ་བ་སྤྱི་གཡོ་རེ་སྟན། ཞེས་
སྤྱི་སྤྱི།

ཆལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ།

བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། ཀྱན་ནས་ཞི་དང་
ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོགས་(༡༣༥བ) ཏེ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་པོར་བསྟན་
པ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཡང་གཞན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རང་གིས་སྒྲིམ་
པ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཆོ་ཡང་། བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ནས་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་ཤིས་
པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། འདྲ་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྤྱི་བ་
བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་ནས་རྟོན་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་
ནི་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དམན་པའི་ལམ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་གྱིས་རྒྱུ་སྤྱི་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་རུས་པ་
རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲ་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ལ་སྐབས་དང་
པོར་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སྤྱི་མཐོང་ལམ་དང་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་
དང་། ཆོགས་སྤྱི་བ་གྱི་སྐབས་སྤྱི་མཐོང་དང་། གཞན་པོའི་ཆོགས་དང་།
སྐབས་བཞི་པར་ཕྱིར་མི་ལྷག་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་སྒྲིམ་
སྤང་གི་གཞན་པོའི་ལྷག་པ་ནས་བསྟན་པ་ལས་འདིར་རྒྱུ་ཐོབ་དང་མཉམ་
གཞན་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་

གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་བརྟན་དགོས་ལ་.....
 རང་གིས་བསྟོན་པའི་ཆེ་ཡང་རིགས་མ་ལུས་པ་བསྟོན་དགོས་ཤིང་རིགས་མ་.....
 ལུས་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སྐྱོད་དང་མཉམ་གཞིའི་གཞིའི་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །

བྱང་སེམས་གྱི་སྟོན་ལམ་རྗེས་སྐྱོད་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚྭ་སྟོན་རྒྱུ་སྟོན་པ་
 བར་བྱེད་པའི་ལྷན་པ་ནས་བརྟན་དགོས་པས། དང་པོར་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཚྭ་སྟོན་གསལ་བ་དང་། (༡༩༦) བར་བྱེད་སྟེ་ལ་བ་དང་། བ་མར་མི་ཟད་པར་
 བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མོས་བསྟོན་རྒྱུ་ཡི་རང་གསུམ་དུ་ངེས་
 ཤིང་། གོ་རིམ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མོས་པ་སྟོན་ལམ་ནི།
 ས་མཆོམས་གྱི་རབ་དབྱེད་སྟོན་ནས་བརྟན། བསྟོན་བསྟོན་ལམ་ནི། བྱེད་པ་དང་
 མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟན། རྗེས་སྟེ་ཡི་རང་སྟོན་ལམ་ནི།
 ཐབས་ཤེས་གཞིའི་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟན་ནས། མོས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་གྱི་
 རབ་དབྱེད་འོག་མ་གཞིའི་ལ་སྟུར། བསྟོན་བསྟོན་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་མི་དམིགས་
 པ་ཡང་གོང་འོག་གཞིའི་ལ་སྟུར། རྗེས་སྟེ་ཡི་རང་སྟོན་ལམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་
 གཞིའི་ཀྱང་གོང་མ་གཞིའི་ལ་སྟུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

མོས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་གྱི་རབ་དབྱེད་རི་ལྟ་བུ་དེ་འོག་མ་གཞིའི་ལ་
 རི་ལྟར་སྟུར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། གང་ལ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་
 དང་། མོས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་གཞིའི་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་མོས་པ་
 དགུ་པོ་དེ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ནི་སྟོན་དགུ་པོ་དེས་ཤེར་ཕྱིན་རང་དོན་སྟན་ཚྭ་སྟོན་གྱི་
 འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་རང་དོན་མོས་པ་དགུ། གཞིའི་དོན་སྟན་ཚྭ་སྟོན་གྱི་
 འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་གཞིའི་དོན་མོས་པ་དགུ། གཞན་དོན་སྟན་ཚྭ་སྟོན་
 གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་གཞན་དོན་མོས་པ་དགུར་འཛོག་པ་ནི། མོས་པ་
 རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་སྟོན་གྱིས་བརྟན་ནོ། །དེས་ན་དགུ་ཚན་གསུམ་པོ་
 དེ་ཉིད་རེ་རེ་བཞིན་ས་གཞིའི་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་.....

བྱའོ།

འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལྷགས་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ཡིན་ཞིང་.....
 བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་.....
 དགྲ་དགྲར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་(༡༢༥) ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩ་པའི་.....
 བར་དུ་འཛིག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ས་དགྲ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཁྱིམ་སོགས་དང་། དེ་ནི་
 རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་པའི་སྐབས་དང་ཚུལ་འདྲའོ། ཉིར་སྒྲུབ་ལས།
 མོས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དཔེ་གོང་..
 བར་གོང་དུ་གྱུར་པས། གང་དང་གང་བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་
 བས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་..
 བྱའོ། ཁྱིམ་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་ནོ། ཉིར་སྒྲུབ་ལས། རང་
 གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གིས་རང་གི་དོན་དངོས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་.....
 གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའོ། །རང་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་
 དོན་ནི་གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེར་ཡང་རང་གི་དོན་
 ནི་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེར་རང་གི་དོན་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་གསུངས་
 པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རང་དོན་མོས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩན་པའི་.....
 བར་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགྲ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་
 དོན་མོས་པ་ས་བརྩ་པར་འཛིག་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགྲ་དགྲར་བྱེད་པའི་འཛིག་
 ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཅིང་། ཉིར་སྒྲུབ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་
 གཞན་གྱི་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི། སྦྱར་བ་བར་ཆད་
 དང་བཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ནི། སྦྱར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་དང་
 ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། ས་བརྩན་པ་མན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པར་

ཆེད་དུ་བུ་བའི་སྒྲིལ་ནས་བྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་།
(༡༢)ན་དགུ་པ་ལ་གཞན་དོན་ལ་སྦྱར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུང་དེའི་དོན་ཡང་ས་དགུའི་རྗེས་སྐབ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལ་མོས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འཛོག་པར་མངོན་ཏེ། ས་མའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་བསྒྲམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་དོན་མོས་པ་དགུ་ལ་བསྐྱེད་པ་དགུ།
གཉིས་དོན་མོས་པ་དགུ་ལ་བཀུར་བ་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པ་དགུ་ལ་
བསྐྱེད་པ་དགུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་མ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལ།
ཞེས་སྐགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །མོས་པའི་དབྱེ་བ་འོག་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རྒྱལ་ནི།
བསྒྲོ་བ་སྒྲམས་ལས་བརྒྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་བུའི་རྒྱུད་དུ་.....
སྐགས་དགུ་དགུར་སྐྱེ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲམས་ལས་ལ་རྒྱུད་བུའི་རྒྱུད་དུ་
སྐགས་དགུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུ་བའི་བར་དུ་ཡོད་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྐྱོམ་བསྐྱོམ་ལམ་བྱེད་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་བརྟན་པ་
 བ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་བ་བྱེད་པར་ཅན། ཁྲིས་སྐགས་ཏེ། དེ་སྐོང་འོག་གཞིས་
 ལ་སྐྱུར་པའི་ཚུལ་ནི་མོས་པ་སྐོམ་ལམ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་མ་འོངས་པ་ན་ཤེར་.....
 མུན་འཛོལ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།
 རྐྱེས་སུ་ཡི་རང་སྐོམ་ལམ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཆ་མཉམ་པར་.....
 མོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཁྲིས་
 པའི་སྐོ་ནས་སོ། རྐྱེས་སུ་ཡི་རང་སྐོམ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཞིས་གྱི་སྐོ་ནས་
 བརྟན་པ་ནི། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གི་ ཁྲིས་(༡༩༧༦) སྐགས་ཏེ། དེ་
 སྐོང་མ་གཞིས་ལ་རི་ལྟར་སྐྱུར་པའི་ཚུལ་ནི་སྐོང་མ་གཞིས་ཀྱང་མི་དམིགས་.....
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐབས་དང་ཟུང་འབྲུག་ཡིན་ནོ། ཁྲིས་

པའི་སློན་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སྐྱོད་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་
བསྐྱུན་ཟིན་ནས། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ནས་བསྐྱུན་
དགོས་པས་མཉམ་གཞག་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་
སྐྱབ་པ་སློམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སློམ་ལམ་གཉིས་སུ་བསྐྱུན་ལ་དེ་ལ་དང་པོར་
སྐྱབ་པ་སློམ་ལམ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་པོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སློམ་ལམ་མཉམ་གཞག་སྒྱུར་བའི་ལམ་
དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ་སློམ་ལམ་དེ་ཡང་མཐུན་སྦྲུལ་སྐྱོན་སྐྱབས་ཆང་ཞིང་.....
འགལ་སྦྱུང་བར་ཆད་སྤྱང་བའི་སློན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པས་སྐྱོན་ཚོགས་དང་།
འགལ་སྦྱུང་བར་ཆད་གཉིས་པོ་དེ། ཁངས་རྒྱས་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་སོགས་དང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུན། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་འདི་རྣམ་དག་སློམ་ལམ་ལ་སྒྱུར་
བར་མཛད་ཀྱང་ལྷ་མ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་ཚོགས་གཉིས་སྐྱབ་པ་
དང་། བར་ཆད་སྤྱང་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སློམ་ལམ་གཉིས་ཆར་གྱི་སློན་ཏུ་
འགོ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཀྱང་། འདི་ལ་མོས་པའི་སྐྱོན་དག་ཡིན། ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གི་རྣམ་པས་སྐྱ་
མ་དང་སྒྱུར་བ་ལེགས་སོ། །རྣམ་དག་སློམ་ལམ་བསྐྱུན་པ་ལ་འབགས་བཞིའི་
རྣམ་དག་སྒྱུར་བསྐྱུན་པ་ནི། འབྲས་(༡༩༥༣) ཏུ་དག་པ་གཞུགས་ལ་སོགས། །
ཞེས་སོགས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་འབགས་བཞིའི་རྣམ་དག་དེ་དྲི་མས་རྣམ་པར་
དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ཡིན་ཞེས་
པའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མས་དག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དྲི་
མས་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རང་སྤང་ལ་འདོད་དེ། རང་སྤང་ལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མདོན་པར་རྒྱགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་

[illegible]

འདི་ནམ་དག་སྐྱེས་ལམ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འཕགས་བཞིའི་.....
 རྒྱལ་དག་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པོ་སྐྱེས་ན་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་རྒྱལ་དག་
 སྐྱེས་ལམ་གྱི་སྤངས་པའི་བྱད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་འཕགས་
 པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྒྱལ་དག་འཆད་དགོས་པས་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཇི་ལྟར་
 རྟོགས་ཤེ་ན། རྒྱལ་དག་སྐྱེས་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་དག་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལས་སྤངས་
 པའི་སྐྱོན་ས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་ཏེ། རྒྱལ་དག་དང་པོས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྤང་
 བྱ་ཅམ་ལས་མ་སྤངས། (༡༩༥) གཉིས་པས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅམ་ལས་
 མ་སྤངས་ཤིང་། ཁྱོད་གྱིས་དེ་གཉིས་གྱི་སྤང་ཏུ་ཐེག་ཆེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་
 ལྟར་པའི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིང་དང་། རང་རྒྱུ་སྐྱེས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པ་གསུམ་.....
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱལ་དག་ལས་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ས་དམན་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་པ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་
 མོ། །

དེས་ན་འདིར་རྒྱལ་དག་སྒྲོམ་ལམ་བརྒྱུད་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བྱང་
པར་རྟོགས་པ་ལ་གོང་འོག་གི་རྒྱལ་དག་གཞན་གསུམ་ཡང་བསྟན་དགོས་པས་

འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 དཔེར་ན། གོང་དུ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལས་རྟོགས་
 རིགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ལས་རྟོགས་རིགས་དམན་...
 པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་.....
 སྤངས་པའི་སྒྲིམ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་དུ་ཤེས་བྱའི་ལམ་
 དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ། ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་
 གྱི་ལམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ནི། ལམ་བྱེ་མ་དེར་བསྟན་པ་ན་
 སྤང་བྱ་ཡང་བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ཁོ་ན་སྤང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཡང་.....
 བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་(༡༩༩༩) ལྷན་པའི་དོགས་
 པ་སྐྱེ་བས་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་
 བྱའི་རིགས་སྤངས་པར་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་.....
 རྟོགས་རིགས་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྲོད་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་.....
 སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཐོགས་གྱི་རྣམ་དག་དེ་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བསྟན་ན་དེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་དངོས་...
 གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་ཐོགས་གྱིས་
 བསྟན། དེའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྐྱེ། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་
 པར་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྒྱུད་པ་

སྒྲིབ་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲུབ་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་བཤད་
ཅིང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པ་ཐོན་པར་བྱས་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
དག་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་ཅེས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་བྱང་པར་དེ་མི་འཐད་པར་.....
ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱར་པའི་སྤང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གིས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་
པ་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། རང་
རྒྱལ་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྤང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཛོད་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་(༡༩༦)གི་ཆ་
སྒྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཆ་བྱི་མ་མ་སྤངས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་
དེས་དེ་སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་
དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་.....
སྤངས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེས་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
སྒྲུབ་པ་དེ་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛོད་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་
ས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་དགུ་ཡོད་པ་ལས། སྒྲུབ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྤང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས།
བྱི་མས་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་རྣམ་དག་དེས་དེ་སྤངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་
པ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དགུའི་དངོས་གཞིན་བྱེད་རྒྱས་པ་
གང་ཞིག །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སོ། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་...
ཀྱིས་དག་པས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མ་མཐའ་

མཐོང་ལམ་རྣམ་གྱིས་ལམ་ནས་རོས་འཛིན་ལ་དེས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟགས་པ་བཞི་ཀ་སྤངས་ཟིན་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་འདུས་པའི་ཚུལ་ནི་སྤང་བ་ཤང་ཟིན་ཏོ། ། ༥ྟམ་དག་སྟམ་
 ལམ་གྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟམ་སྤང་གི་ཆ་རྩ་མ་རྩ་སྤངས་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་.....
 ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཁྲིངས་ཀྱི་འདུས་པས་ཐོགས་ཀྱི་སྟམ་མི་དགོས་.....
 (༡༩༠ན) མོ།

འདིར་སྤང་བྱེད་པའི་རིམ་འཛིན། སྤང་བྱེད་གཞིན་པའི་རིམ་འཛིན།
སྤང་གཞིན་སྤང་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་
ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། ཞེས་ཏེ། ས་དགུ་ནི་འདྲོད་པ་ནས་སྤང་ཆེད་
བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་སྟེ། ཉིར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་འདྲོད་པའི་ཁམས་
དང་། གཞུགས་གྱི་ཁམས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་
དགུ་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས། འདྲོད་པའི་ཁམས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ་ས་དགུ་པོ་དག་ལ་ཞེས་
གསུངས་པའི་མྱིར། ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་སྟེ་བས། བརྒྱད་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་
འདིར་སྤང་བྱེད་གསུངས་པའི་ཏེ། ཉིར་སྤང་ལས། ས་དགུ་པོ་རྣམས་ལ་ས་སྤང་
རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་རོ།
ལོ་ན་དགུར་བཤད་པ་དང་འགལ་པོ་ཞིན། ས་རེ་རེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པས་
མི་འགལ་པོ།

སྐབས་ལ་པར་སྐྱེས་སྤང་བཞིའམ་སྐྱེས་ཅུ་སྟེ་རྒྱལ་རྒྱ་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞིན། དེ་ཞིད་འདི་དང་དོན་གཅིག་ལྟ། འདོད་པའི་སམ་བསྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་
འཛིན་གྱི་ཆུང་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཅུ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་རེ་ལ་ཡང་། སྐབས་འདིར་
འདོད་པའི་སམ་བསྐྱེས་པའི་སྐྱེས་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་……

འཛོག་ཅིང་། སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞིས་པ་ནི། གཞིན་པོ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ལ། །སྐྱེས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་
ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ས་གཞིས་པ་ནས་བརྒྱ་(༡༩༠བ) པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དགུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་དགུ་པོ་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་དང་། ས་རེ་རེའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་དགུ་པོ་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་གཞིས་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་
ས་དགུའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་དགུ། །སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་
རྒྱུད་དུ་ལ་སྐྱེས་པ་དགུས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བར་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་
བཤད་པས་གཞིས་པོ་ལས་གཞན་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལུགས་གཞིས་ལས། ལྷ་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་
སྒྲུང་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སྲིད་ཅེའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་ལ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུར་
འཛོག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། ས་རེ་རེ་ལ་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་དགུ་དགུར་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་རིགས་པས་
ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་ཁྱེ་མ་ལས་འོས་མེད་པས་ས་
དགུའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ལ་
ཡང་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་དུ་འཕྱར་ཀྱང་ཐེག་གྱི་སྒྲིམ་ནས་
པ་དགུར་འདུས་ཏེ། ས་གཞིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་འདྲོད་པའི་སས་
བསྐྱས་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས། སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲུང་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེས་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ནས། སྲིད་
ཅེའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུའི་བར་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་ནས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་གཞུང་

གཞན་ལས་ཀྱང་(༡༩༧༣) གྲུབ་ཏུ། ཉན་ཐོས་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལས།
རྣམས་ཉན་སྒྲིབ་ཅན་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་ཅུས་ན། བྱང་སེམས་རིགས་
ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིན་པས་ཤེས་.....
སྒྲིབ་ཅན་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷན་ཀ་སྤང་ཚུལ་ལ། སྤྲོད་པོན་གྱིས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཁྱེས་
པའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྒྲེལ་ཞིང་། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་
པར་བཤད་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གོས་ལ་
ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་བཙོ་བླག་མཁན་གྱིས་འབད་པ་རྒྱུད་ཅུས་སེལ་ལ།
ཕྱ་མོ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སེལ་དགོས་པའི་དཔེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པ་
ནི། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡི། ཁྱེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་ལྷན་ཀ་སྤངས་ཟིན་
ནས་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པའི་.....
གཉེན་པོར་གྲུབ་པོ། ཁྱེས་པ་ནི། ལམ་ནི་འཇལ་དང་ཁྱེས་སྟགས་གྱིས་བསྟན་
ནོ། ཉིར་སྤང་ལས། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཅན་པ་ཅན། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་
མཉམ་པ་ཉིད། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
ཡིན། ཁྱེས་བསྟན་ནས། ཀང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །
ཁྱེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཅན་གཞག་གསུངས་པ་དང་། འཇལ་དང་
གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་པས། འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པ་ལོ། །

རི་ལྟར་(༡༩༧༥) རྩོད་པའི་ཚུལ་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་.....
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་ཅིང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྒྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲན་པར་ཡང་མི་བགྱི། གནོན་པར་ཡང་མི་བགྱིད་པ་ལགས་
སྔ་ཞེས་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་སྤང་གཞན་མ་གྲུབ་པས་སྤང་གཞན་གཉིས་སུ་རྟོག་
པར་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྟོན་རྟོ། །

འོ་ན་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་སྟམ་ན། དེའི་ལན་ཏུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པར་མི་བགྱིད་ལགས་སྔ་ཞེས་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་རྟོན་རྟོ། ། འོ་ན་ཐོབ་པའམ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེའི་ལན་ཏུ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མ་མཆིས། མངོན་པར་
རྟོགས་པ་མ་མཆིས་སྔ་ཞེས་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་རྟོན་རྟོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་བསྟན་རྟོན་དམ་གྱི་ལན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་པོ་སྒྲུབ་ལམ་
ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱགས་བསྟན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
སྤང་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ལན་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་གཞན་འཐད་པར་བསྟན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་
པའི་སྒྲུབ་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་(༡༣༩ན) སྤྱི་མཐའ་དག་གི་གཞན་པོ་
ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟོན་བསྟུ་བ་ནི། གཞན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ།
གཞན་ལ་ནི་བཤད་ཚུལ་ལྟ་བུ་མི་སྤང་རོ། །

སྤྱི་མཐའ་དག་པའི་གཞན་པོ་ཉིད་ཏུ་ཁ་འབྱེད་ལས། སྤྱི་མཐའ་གཉིས་པའི་གཞན་པོ་
སྤྱི་མཐའ་དང་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

༨༩ སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་བཤད་པ།

ཅ༧ རྒྱུ་དམན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ།

སྐབས་གསུམ་པའི་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ་.....
དང་། གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཞུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་མི་མཐུན་
སྒྱགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་.....
མེད་པས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཇུག་
ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྒྱུར་བ། གཞུག་འབྲས་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། རྒྱ་རྩལ་པ་རྩལ་མཐའ་ལ་མིན། ཁྲིས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
དངོས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། རྒྱགས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་
བསྟན། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་རྒྱགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཆོན་
མར་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འབྲས་ཡུམ་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་.....
པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་
མཆོན་མར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འབྲས་ཡུམ་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་ལ་.....
མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྲིས་པ་ནི། དེ་ནི་མཆོན་མར་
དམིགས་སྟོན་ས། ཁྲིས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། ཡང་རྒྱགས་
བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་(༡༩༩༧) གསུམ་ལ་མཆོན་
མར་དམིགས་པས་མི་མཐུན་སྒྱགས་སུ་སྟོན་པ་ལ་གཞི་ལ་མཆོན་འཛིན་ཡིན་.....
པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཐུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཏུས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་
ནམས་ལ། རྒྱུད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྒྱགས། ཁྲིས་པས་བསྟན། ལམ་ལ་
མཆོན་འཛིན་ཡིན་པ་ནི། རྒྱུན་སོགས་བྱང་ཆུབ་སྒྱགས་ནམས་ལ། རྒྱུད་པའི་
འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྒྱགས། ཁྲིས་པས་བསྟན།

འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལ། །

ཞེས་པས་བརྟན། དངོས་བརྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེས་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རྟོན་པ་ལ་གཞི་……
ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་ལོག་འཇུག་པ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་……
རྟོན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བརྟན་ནོ། །

ལམ་ལ་མཆོན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི། སྦྱོར་ལ་སོགས་ལ་རར་འཛིན་མེད། །
ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟན།

འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གཅིག་པར་ནི། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྐང་གཉིས་གྱིས་བརྟན།

འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ནི། ཆོས་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྐང་གཉིས་གྱིས་བརྟན།

ཟབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ནི། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། རྟོན་རྟོགས་
པར་དཀའ་བར་བཤད། ཅེས་པས་བརྟན།

རྟོགས་དཀའ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། རྟོན་
ནི་བསམ་མི་བྱའ་(༡༩༩ན) པར་འདོད། ཅེས་པས་བརྟན། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས།
དངོས་བརྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་བརྟན་
ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་
ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱར་བ་ལ། དངོས་བརྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་
འཇུག་པའི་སྦྱར་བ་ནི། གཞུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་
གྱིས་དངོས་སུ་བརྟན། རྟོགས་བརྟན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་
སྦྱར་བ་ནི་དེའི་རྟོགས་ལ་བརྟན། སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ། དངོས་བརྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་བརྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་མེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི། རྟོགས་

བསལ་ལ་སྐགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན། རྟགས་
བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་བསྟོནས་པའི་འབྲས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་མཉམ་
ལམ་ནི་དེའི་རྟགས་ལ་བསྟན། འོ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟགས་རིགས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ལྷག་པ་ནས་བསྟན་པས་སྟོན་
ལམ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ཟིན་རྒྱན་ལྷན་དུ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ལྷག་པ་ནས་བསྟན་དགོས་པ་མཉམ་
ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རྟགས་
རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་(༡༩༩བ) ཟིན་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྟོན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་
ལམ་མེད་པས་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ནི་ཞེས་སྐགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་སྟོན་པའི་མདོ་
ཆོག་གསུམ་ཡོད་པའི་དོན་ཙམ་བར་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྟུས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་
དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་དག་ལས་འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས།
འཇུག་པ་རྒྱུར་བ། །རྟགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་གསུམ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་།
རྟགས་བསྟན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་
རྟགས་དང་། རྟགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟགས་ལ་རྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་ཏེ་སྐབས་གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་འཆད་པའི་ལུས་
རྒྱལ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སྐགས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐགས་
ཁོངས་ནས་རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་བསྟུ་དགོས་ལ་དེའི་ཆེ་ཐེག་དམན་གྱི་
མངོན་རྟགས་རྟགས་བསྟན་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐབས་གསུམ་

པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་ལེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པ་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་པའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་གྱི་.....
རྟོགས་རིགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། བྱང་ལེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྟོན་གྱི་གང་
ཟག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ།
སྐར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོགས་དང་གཉེན་
(༡༣༥ན) ཐོའི་ཁྱད་པར་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་ལེམས་གྱི་གཞི་
ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་གོང་འག་གཉིས་
སོ་དེས་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལ་མཚན་མར་དམིགས་ན་འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་.....
ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། མཚན་མར་མི་དམིགས་
ན་འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་.....
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་གཞི་སོ་སོ་ཡིན་ན། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །
ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། ཅིག་ཤོས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ཞེས་
འབྲུང་རིགས་གྱི། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ཞེས་འབྲུང་མི་རིགས་སོ།

ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་འདྲིར་བསྟན་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པ་.....
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི་རྣལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ།
འདྲིར་བསྟན་མཚན་འཛིན་ནི་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་.....
ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་འཛིན་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཞེས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་དང་འགལ་ཏེ། གོང་གི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་དེ་མི་མཐུན་
སྦྱོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོང་
པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྦྱོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་མཐུན་
གཉེན་ཐོའི་སྦྱོགས་དག་དང་། ཞེས་པ་ཐེག་དམན་དང་བྱང་ལེམས་གྱི་གཞི་

ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་མི་མཐུན་སྟུགས་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སྤང་གཉེན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞི་ཤེས་(༡༩༥༧) གཉིས་པོ་སྤང་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། ཞེས་པ་དང་། སྦྱོང་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྟུགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཞན་གྱིས་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དངོས་བསྟན་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་འགལ་ལོ། །ལྷགས་པར་དབྱེད་ཅིག །

ཅད་གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཞུང་བ།

ཆ༧ སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་

གཞི་ཤེས་བཤད་པ།

ཇ༧ གཞུང་གི་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཞུང་བ་ལ་སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་……རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། སྐབས་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་བསྟར་བའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་བརྒྱུ་ཕྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུ་པ་རྩ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བརྟན་ཏེ། འདི་ལ་གཞུང་གི་འབྲེལ་དངོས་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩིས་ཐོབ་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྟབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྟབ་པའི་ཐབས་ལ་

མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་སློན་པ་ཉི་ཤིང་གི་བྱུང་པར་སྐབས་གསུམ་པར་...
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ།

ཅི་ལྟར་(༡༩༥༣) རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་
ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློན་ལམ་མཉམ་གཞག་དགུ་ཁམས་
གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་
པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་རྟོགས་པ་དེ་ཅུམ་ཏུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་
ཆེན་པོས་སྤྱིད་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྤྱིང་ཏུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་.....
རྣམས་ཏུ་བྱིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཚུ་རྣམས་པ་རྣམས་མཐའ་ལ་མིན། །
ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་པས་བསྟན། ཅིའི་བྱུང་འཁོར་
འདས་བར་གསུམ་ལ་མི་གནས་ཞེ་ན། ཏུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ།
ཉིར་སྤྱང་ཏུ། དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡང་གང་གི་བྱུང་ཞེས་པའི་མཆོམས་སྦྱར་
བཀོད་ནས་ཏུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ། །
ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུང་རྒྱུ།

མདོར་ན་རྟོགས་བཅད་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་...
བསྐྱུས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སློན་མཉམ་གཞག་དེ་
ཉིད་སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་སྟེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྡན་པ་ནས་ལམ་ཤེས་སུ་...
བསྟན་ཟིན་ལ། འཁོར་འདས་བར་གསུམ་ལ་མི་གནས་པའི་ལྡན་པ་ནས་
སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་གི་(༡༩༥༤) གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཤར་བྱིན་དེ་རྗེས་སོབ་ཏུ་མཆོན་མར་དམིགས་པའི་སློན་པ་སྦྱིན་སོགས་ལ་.....
སྦྱིད་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རིང་བ་...

ཡིན་ལ། མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་སྟགས་ལ་སྤྱད་ན་ནམ་
མཁའ་ལྷན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། ཞེས་སྟགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟན། དེས་ན་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ཉེ་རིང་བཤད་གཞིར་བྱས་ནས་ཡུལ་
གང་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་ །ཉམས་ལེན་གང་གིས་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་ །རྒྱ་གང་
གིས་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་ །དེས་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་
དགོས་ཏེ། འདིར་ནམ་མཁའ་ཐོབ་བྱ་དང་། ལམ་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་
དེའི་ཡན་ལག་དུ་ཉེ་རིང་བཅི་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉེ་རིང་ཏུ་
འཛིག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཁོན་སྐ་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མ་སྟང་ནི་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་མ་སྟང་བརྟེན་དགོས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་འཁོར་
འདས་པར་གསུམ་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷག་པ་ནས་འདིར་གཞི་ཤེས་སུ་འཆད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་པའི་ཆེ་མཆན་མར་མི་
 དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་འཛིག་དགོས་ཏེ། མཆན་མར་མི་
 དམིགས་ན་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱང་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མཆན་
 མར་(༡༩༥ན) དམིགས་ན་མཆན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆོད་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

པའི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མར་དམིགས་མི་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེ་རིང་
 ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནི། ཟུང་བླུང་། འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པར་འདོད། །ཅིས་པ་ལྟར་བྱང་
 སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱད་སྤྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་

མར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲི་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྐྱབས་དངོས་སུ་འགལ་བས་གཉེན་
 པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡི་
 ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ས་བདུན་པ་ལ་གཞག་པར་
 གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཏུ་མཆོན་
 འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉེ་རིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་
 དང་ཉིར་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། ཐབས་མ་
 ཡིན་པས་རིང་བ་ཤི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གཤེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་……
 པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་
 བཞུད་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར། རིང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དང་བྱི་མའི་ཆེ་ལ་སྟུས་ཏེ་ཆོག་གཉིས་སོ། །
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡང་གང་ཞེན། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒྲི་ནས། ཞེས་བྱ་
 བ་སྒྲིས་ཏེ། རབ་འབྱོར་མིང་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །རབ་འབྱོར་མཆོན་མ་ལས་
 ཀྱང་ཆགས་སོ། །དེ་(༡༩༥) ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 མཆོན་མ་མེད་པ་མིང་མེད་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤེས་ཏེ་འདིར་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་མི་
 འཐད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བ་ཤི། འདིར་མཆོན་མར་
 དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ས་བདུན་
 པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པ་ཤི། བསྟོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱད་པར། གཤེས་ཏེ་
 མཆོན་མར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བསྟོ་མ་ཡིན། །ཅི་ཤི་མཆོན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོ་
 བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་
 ཡང་མི་མཐུན་སྟེགས་དང་གཉེན་པོའི་སྒྲི་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་འདིར་མི་……

མཐུན་སྦྱགས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་དང་། གཉེན་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཆོན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ཡིན་པའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ་.....
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་མཆོན་འཛིན་དང་། དེའི་
 གཉེན་པོ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་མཆོན་འཛིན་དང་། དེའི་
 གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྟགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་
 སྟུང་པ་པོ་རའོ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནས། བྱང་རྒྱལ་སྦྱགས་ནམས་ལ་སྟུང་པ་པོ་
 རའོ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
 པའི་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་.....
 ནི། གཟུགས་སྟགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 གིས་(༡༩༧ན) བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རར་འཛིན་དགག་པའི་མཆོན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོམས་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཆགས་པའི་.....
 མཐའ་འགོག་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་ལ་བསྟན་ན་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ཆགས་པའི་
 མཐའ་འགོག་རྒྱས་པས་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་ལ་སྟགས་ལ་རར་
 འཛིན་མེད། ཅེས་སྟགས་ཆོགས་རྒྱང་གསུམ་གྱིས་བསྟན།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྟགས་ཀྱིས་གཞི་དང་ལམ་
 བསྟུས། གཞི་ལ་དམིགས་པར་ཞེན་པའི་སྒྲི། ལམ་ལ་ཉམས་སྲུབ་བྱང་བྱར་ཞེན་
 པའི་སྒྲི། འབྲས་བུ་ལ་ཐོབ་བྱར་ཞེན་པའི་སྒྲི་ནི་ཆགས་པ་ཤུ་མོ་ཡིན་པས་མི་
 མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་སྟགས་ལ་ཆགས་པ་ཤ། ཞེས་པས་
 བསྟན། དེ་དག་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས། འདབན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན།

བཞི་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་གཞི་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་སྒྲི་སྟོང་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་

ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་ལ་ཞེས་པའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ། དེ་
ལྟར་བྱས་ན། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱིགས་ཞེས་པས་
(༡༩༥ན) ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པ་ཉིར་སྤང་གི་མགོ་མཇུག་གང་ན་.....
ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ།
སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་ནི། མཐོང་སྤང་དང་། སྦྱོམ་སྤང་
གཞུང་འཛིན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྒྱུབ་
བརྒྱད་ལ་བཤད། སྐབས་གཉིས་པར་ནི་སྦྱོམ་སྤང་དགུ་དང་། སྦྱོམ་ལམ་དགུ་ལ་
བཤད། སྐབས་བཞི་པར་ནི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་ལ་བཤད། སྐབས་ལྔ་པར་ནི་
མཐོང་སྦྱོམ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་སྦྱོམ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་ལ་
བཤད་པ་ནམས་ལས་འདིར་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི་མཚན་འཛིན་དང་།
མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤང་གཉེན་དུ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་.....
པའི་ཕྱིར་རོ། །

༣༩ སྐབས་སྒྱུ་བབ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ།

༡༡ ཐེ་ཟག་ཏུ་སྒྱུ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐབས་སྒྱུ་བབ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་གྱུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆང་བ་རེ་ཡོད་
པས་ཐོག་མར་གྱུབ་མཐའི་སྦོ་ནས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་བྱེ་བྱག་ཏུ་
སྒྱུ་བས་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་རིགས་དེ་ཡོད་.....
པའི་ཆེ། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལུན་པས། །བསྦྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་
བ་འབྱུང་ལ་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་.....
སྦོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ཞི་གནས་བསྦྱོམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྦྱོམ་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གིས་མི་སྤྱུག་པ་
དང་། ནམ་རྟོག་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གིས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྦྱོམ་པ་ནས་

བཙུགས་ཏེ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་(༡༩༥༠) ལོ། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས། གཉིས་
པ་ལྷག་མཐོང་ནི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྐྱེལ་སྟེ། དམིགས་པ་ལྷན་སྟགས་
བཞི་ལ་རྣམ་པ་ལྷན་མི་གཙང་བ་ལ་སྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཐམས་
ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་སྟེ་བཙང་ནས་
བསྐྱེལ་སྟེ།

དེ་ལྟ་བུའི་དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ལ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་ལ་.....
སྟགས་བཅུ་དྲུག་བསྐྱེལ་པ་ཆང་བས་དེ་ཉིད་ཚྭ་སྟགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་གསུམ་ལ་.....
སྟགས་པར་བསྐྱེལ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཚྭ་སྟགས་འབྲིང་གིས་བསྐྱེལ་
པ་བརྒྱར་བསྐྱེལ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཚྭ་སྟགས་ཆེན་པོས་
བསྐྱེལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱེལ་ན་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་.....
པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། ལྷན་བ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། ཞེས་དང་། བསེ་
རྩ་བསྐྱེལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། ཞེས་དང་། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་དེ། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་བུའི་དུན་པར་གྲུབ་པས་དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་ལ་སྟགས་བཅུ་
དྲུག་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་སོ། །

ཉ་པ་མཛོལ་པའི་ལྷགས་བཟད་པ།

མཛོལ་པའི་ལྷགས་ལ་ཕལ་ཆེར་སྤྲུལ་དང་འདྲ་བ་ལས། མི་རྟག་ལ་སྟགས་
བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་གཅིག་སྟེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་...
ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱེལ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་
ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སྟེ་རང་བྱུང་གི་བྱང་(༡༩༦༣) ཆུབ་མཛོད་དུ་བྱེད་...

པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱམས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། རྙིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་
 གྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་ལས་སེམས་ཉིད་རྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། འཕྲོ་
 བ་ལ་ཕན་པ་བཞིན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་
 བསྐྱམས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བརྩ་
 ལྷན་སྦྱག་བསལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྦྱོར་མཛད། །
 ཅེས་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སྤྱོད་པ་ལས། །
 དེ་ལ་སྦྱོར་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །འདི་ལ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་དང་། ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མཛུངས་ཤིང་། གཞི་གཞན་
 གསུམ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་མཛུངས་པའི་……
 ཕྱིར་རྟེ། །ལྟ་བུ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་གོམས་པ་ཤས་རྒྱུད་ཞིང་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གྲོགས་དང་
 བཤམ་བས། ཉན་ཐོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤོང་མ་རུས་པས། བདེན་བཞིན་
 གནས་ཚུལ་ལ་ཐུགས་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཐོབ་ལ། རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་
 གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་
 འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཁེས་དང་། ཉན་
 (༡༩༧) མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་། །ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་
 ཡིན། །གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྤང་པོ་བདེན་……
 མེད་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་དོ། །

ཉ་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཤད་བ།

སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྒར་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་.....
 འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འདྲོད་པས་ལྷ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་.....
 པར་འདྲོད་དེ། རང་ས་ལས། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་དབང་རུ་མཛད་ནས་ཉན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙམ་པ་ཉིད་མཛོན་རུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 བྱང་སར་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་ཐོས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རུ་རིག་པར་བྱ་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 པར་འདྲོད་དེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་དང་། ཀུན་བུས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟན་
 རྣམས་སུ། རྣམ་གཤེད་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱའི་གཞེན་པོར་ཤེར་བྱིན་བསྒྲུབ་པ་
 བརྒྱ་གསུངས་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བའི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷགས་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་
 བྱས་ནས་སྤེལ་ནི་ཐེག་པ་འོག་མའི་རྟོགས་བྱ་དང་། བྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 བྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་མེད་
 པའི་ཚུལ་ལལ་ཆེར་གྱུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་དང་འདྲ་ཞིང་། མི་འདྲ་བའི་
 ཁྱད་པར་ནི་འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་གང་ཟག་གི་གདགས་...
 གཞིར་འདྲོད་པའོ། །

ཆོས་བདག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་གཞན་དབང་(༡༩༠ན) དོན་ལ་གཟུང་.....
 འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་...
 གཉིས་སུ་སྤང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་རུ་བྱས་.....
 བས། གཞན་དབང་གི་སྟེང་རུ་དེ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་

དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་དང་
ལྟ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །
དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་གཞན་དབང་གི་སྤོང་རུ་ངར་འཛིན་ལྟ་སྤྱེས་ཀྱི་
འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་བྱར་པའི་ང་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་གི་
སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛིན་པས། བདག་
མེད་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་ལ་གཞན་དབང་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་མི་དགོས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་ཀྱབ་བདེན་
མེད་རུ་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཤིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་གི་དེ་བཞིན་
ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ནི་ལྟ་བའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་རུ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་རུ་མཛོན་པར་ཞེན་པས། ཉོན་མོངས་པར་སྤྱེད་ཅིང་
དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་
ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རུ་བརྒྱུག་པར་
གསུངས་ནས་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་གསུམ་ཀས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་།
རླབ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་བྱ་རན་(༡༩༠བ) ལས་འདས་པ་ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་
རྣམ་པར་གཞག་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་གཅིག་ཕྱེ་གཉིས་
མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན། གཞན་དབང་གི་སྤོང་རུ་གང་ཟག་
གི་བདག་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་.....
པས་མི་འགལ་ཞིང་རླབ་བྱེད་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཉལ་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་བཟང་པ།

དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་མཛོད་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། དཔོན་པོ་
 འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་བཀལ་བའི་ཚུལ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་གསལ་བར་མཛོད་
 པའི་ཚུལ། རྟོན་གྱི་དཔོན་པོ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཛོད་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདེ་
 གསལ་གསལ་ཉན་ཐོས་འབྱུར་བར་བྱ་སྟེ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་
 ཆོས་རྒྱལ་འབྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བཞུགས་ཐོབ་པར་མི་ལུས་ཏེ། །
 དཔེར་ན་རྩ་རྩེ་ལ་པ་རྩེ་ལ་འགྲོ་དོགས་མི་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཆར་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་དོག་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་རབ་འབྱུར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་.....
 རང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱང་ཉན་ཐོས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་.....
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་(༡༩༩) རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གཞི་ཕྱིན་རང་གི་ཆོས་སྟེ་མཛོད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཅུ་ལ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོན་པོ་བྱམས་པས་མཐོང་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱིས་གཞི་ཤེས་པར་གསུངས། སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་ལམ་དང་། སྐབས་བཞི་
 པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ལམ་གྱི་སྐབས་མཐོང་སྟོན་.....
 གསུམ་ཉན་རང་གི་སྐབས་མཐོང་སྟོན་གསུམ་ལས་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྟེང་པར་
 ཏུ་འཕགས་པར་གསུངས། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་།

བྱང་མེམས་ཀྱི་རྟགས་རིགས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དང་། བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཆར་རྟགས་པའི་
 རྣམ་གཞག་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བྲམ། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ། །དད་པ་
 ཉིད་གྱིས་རྟགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་
 པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བདེ་
 གཤེགས་སྒྲིང་པོ་མཐོང་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་མཆོག་སྤྱོད་
 གྱིས་རིན་ཆེན་སྤང་བར། མེད་པ་པ་ནི་རན་འགྱར་འགྲོ། །ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་
 འགྱར་འགྲོ། །ཡོངས་དག་ངེ་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་
 པ་ལགས། །ཞེས་དངོས་པོ་དོན་དམ་རྒྱ་ཡོད་པར་འཛིན་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་
 པར་གསུངས་ཤིང་། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་
 འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །
 ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་(༡༩) དགྱིལ་འཁོར་
 མགལ་མེ་ཡི། །དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་པན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་
 འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྒྱས་གསུམ་ཉིད་རྩ་མ་མཐོང་བྱིར།
 ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྟེ་བ་ཡང་། །ཞེས་དང་།
 སྤང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པར། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་
 བྱི་རྟག་པ་གང་། །དེ་ནི་རྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་
 གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་ལྟ་སྟེས་འབྱུང་ཁིང་དེ་ལས་
 འཁོར་བ་འབྱུང་བས་འཁོར་བ་སྤངས་པ་ལ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་.....
 རྟགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བར། གཟུགས་ཀྱང་དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་
 ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱ། །སོ་སོར་

བདེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་དོན་ཏུ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་མཁུག་ཏུ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ངེ་བཞིན་ཏུ། །འགོ་བ་དོན་མེད་
ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་ཏུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་ཕྱང་རན་
འདས། །ཞེས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བདག་ཏུ་གདགས་
པའི་རྒྱ་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་ཕྱང་པོ་བདེན་
པའི་རྒྱ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བར། ཐེག་པ་
ཆེ་ལས་རྒྱ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་རྒྱུ་དོན་
ཏུ་ནི། །གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་(༡༩༩ན) བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
ལ་བསྟོད་པར། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་ངེས་བཞེན་མ། །ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཐར་པའི་ལམ། །དེ་ལྟར་གཞན་དག་
མེད་པར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་
པར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་
དབྱིངས་དེ་མཐོང་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་མཐོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
བསྟོད་ཆོགས་སུ། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་
པར་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །
ཞེས་ཉན་རང་གིས་མཚན་མེད་ཆང་བར་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་དེ་
ཆང་བར་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྒྱས་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་པར་གསལ་བར་
གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་
བའི་བྱང་པར་ངེས་པར་བཞེད་དགོས་པར་སྟངས་སྟེ། དེ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཇུག་འགྲེལ་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་

འཆད་པ་ན་ཡང་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཁེལ་བའི་.....
 བྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་ནམས་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལས་(༡༥༩བ) དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་པོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་
 ཤེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་མདྲོ་ལྗེ་ས་བརྩུ་པའི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཤིང་བའི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་བརྟེན་པའི་མདྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བརྟན་པ་
 རྟོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། མདྲོ་ལྗེ་ས་བརྩུ་པ་ལས།
 ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་སྟོའི་རྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་.....
 གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་
 གསུངས་པས་བྱུང་སྟེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་
 བ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོའི་རྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ། ཕྱི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་
 གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཕ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་དུ་གྱུར་.....
 པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་དུ་
 གདགས་པའི་རྒྱ་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བྱངས་པའི་རིན་ཆེན་མེད་པའི་ལུང་རྣམས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུག་(༡༩༩ན) ཐོག་ཁོན་ར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །
 མཛོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། །བྱང་
 ཆུབ་བར་དུ་སྤྱིང་མཛམས་སྦྱར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 གྱིས་ཉན་ཐོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྣམས་
 པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་
 བཀའ་སྦྱུལ་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་བ་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱད་པ་ཡིན་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། མདོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཙམ་ཤེས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་
 གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན་ཐོག་
 ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་
 བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་.....
 ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་། པ་རྣམས་ཏུ་
 བྱིན་པ་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 བསྟོར་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་རོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་(༡༩༩བ) བྱིར་
 ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་
 པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་……
ན་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པར་འཛིག་པ་སྟེ། འདིའི་སྤྱོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཉི་
ཤུས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཤུང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་
རྟོ་རྟེན་གཟེགས་མ་དང་། གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་……
བཞིའི་ནང་ནས། དང་པོ་ཁོ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་མ་གསུམ་མི་ཁེགས་ལ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་ཐོག་མར་དབུ་མའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་……
བཀག །དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་པ་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་
མེད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བཀག །དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བཀག །ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་བཞི་ཆར་དང་བྲལ་……
བར་རྟོགས་པས་ན་རྒྱས་པ་འོ། །མདོར་ན་(༡༩༩) དབུ་མ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་དགོས་པ་ལས་ཐེག་པ་……
འོག་མས་ནི་བདེན་པའི་མཐའ་བཀག་པས་ཡོད་མཐའ་དང་བྲལ། ཐ་སྙད་ཏུ་
ལས་འབྲས་མེད་པར་མི་བཟོ་བས་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་
ཀ་ལ་སྟོས་ནས་དབུ་མར་འཛིག་པའི་དབུ་མ་རྟོགས་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་
ནི་གནས་ལྷགས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་རྟོགས་དགོས་
པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤེར་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་

གསུངས་པའི་ཉན་རང་གི་བསྐབ་བྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་.....
 གསུངས་ལ། དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ངི་སྟེད་པ་
 འདི་ཅུམ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཕྱི་ཆོས་ནི་གཞུགས་སྒྲུབ་ཕྱི་སྟེ་མཆེད་
 རྒྱག་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ཆོས་ནི་མིག་སྒྲུབ་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྒྱག་ཡིན་ལ།
 རང་གི་སྟེ་མཆེད་རྒྱག་གིས་གཞུགས་སྐྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་བསྐྱེད་
 ཕྱི་སྟེ་མཆེད་རྒྱག་གི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པོ་བར་པ་གསུམ་
 ཡང་བསྐྱེད་པས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྟེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ལ། ཕྱི་སྟེ་
 མཆེད་གཞན་ལྟ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉན་
 མོངས་ཀྱི་གཞུང་བ་སྒྲུབ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའོ། །ཞེས་སྒྲུབ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བརྟན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་
 མེད་པ་དང་། མི་སྟེ་བ་སྒྲུབ་(༡༥༣) ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་རྒྱག་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་དང་། གཞུང་བ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་མི་ལམ་ལྟར་མ་སྟེས་པ་སྒྲུབ་
 ལྟ་དང་། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་ཀྱི་གཞུང་བ་མེད་པ་སྒྲུབ་རྒྱེ། རྣམ་པ་
 བརྟུ་གཅིག་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གང་.....
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་སྐྱེད་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་དང་། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་ཀྱི་
 གཞུང་བ་སྒྲུབ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྲུབ་པོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་འབྱེད་གཞན་ཡང་བྱང་ཐམས་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
 རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སྒྲུབ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱར་
 གསུངས་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྦྱོང་དོ། །མི་
 ཀྱི་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྦྱོང་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་མི་སྟོང་དང་།
 མཚན་མ་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཆར་བཀག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་...

ཞེས་འཛིན་པས། ཇི་སྲིད་ཐྱི་རྩལ་རྣམ་བརྟགས་སུ། བདག་མེད་རྣམ་པ་
གཉིས་མཐོང་ནས། སྲིད་པའི་ས་པོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བཞི་
བརྒྱ་པར། ལུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། སྲིད་པའི་ས་པོན་ཐོག་པར་
འགྱུར། ཞེས་སྲུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་
(༡༩༩༣) བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་
ཡང་སྲིད་པའི་ས་པོན་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་...
པས། སྲིད་པའི་ས་པོན་འགག་པ་ལ་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དགོས་
ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྲུང་པོ་བདེན་
མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་...
ཐུར་རྟོ། ཇི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་པ་ལས་རང་
རྒྱལ་ལ་དེ་ལས་བྱུང་པར་བྱུར་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ནི་སྤར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་...
བའི་ལྷང་གིས་བཤད་ཟིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་
རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱུན་མོང་བར་བྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་...
བདག་མེད་དེ་ལས་བྱུང་པར་བྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་...
བདག་མེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་བཅོད་པར། ཇི་
ལྟར་བྱུང་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། རང་གི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས། ཇི་བཞིན་
མྱོད་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། ལུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བསྐྱུན་པར་མཛད། ཅིས་
གསུངས་པའི་ཐུར་རྟོ། འདི་ཉིད་མདོ་སྤེལ་བརྩུ་པའི་ལྷང་གི་དགོངས་པར་
ཡང་སྤང་སྟེ། ལྷ་ཞིག་ས་བརྩུན་པ་རིང་ཏུ་སོང་བ་དེར་ནི་རང་གི་ལུལ་ཤེས་
པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཉལ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་...
ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རང་གི་ལུལ་དང་།
རང་གི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་པར་སྤང་བའི་ཐུར་རྟོ།

འོ་ན་རང་གི་ལུལ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་གང་། དེ་ཤེས་པ་ནི་གང་།

དེའི་ཆེ་བ་ནི་གང་། དེ་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་དོན་ནི་གང་
(༡༩༠)ཞེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་དཔྱད་དང་བསྟན་ནམས་གཉིས་ཀ་
དང་ལྷན་པ་དག་ན་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པར་བྱས་ཤིག གྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི།
དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས། གྲི་མེད་པར་བསྟན་པ་ལགས། ཞེས་པའི་
ཆོང་བ་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཚམ་མཐོང་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་
བསྐྱེམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉན་ཐོངས་པ་སྦྱོང་བའི་
ཐབས་ཚམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བ་
དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུགས་པ་རྣམས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་རྒྱས་ཚུལ་གཉིས་པོ་
དེ་ཉིད་དོ།

གྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
བདག་མེད་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཆོགས་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པས། མཆོན་
མེད་རབ་ཏུ་སྦྱོན་ལ་སྒྲགས། ཞེས་པའི་ཐར་ར་ཆ་མཐུན་དུ་བསྟན། སྒྲུ་བུང་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྦྱོར་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ཉན་ཐོས་བསམ་ཏུ་ལྟ་བུ་
དང་། བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དུ་བསྟན་
མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲིན་ཤེས་པ་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་པས། གང་གི་
ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། ཞེས་པའི་
མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན། མཐོང་ཟིན་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྐྱེམ་པ་(༡༩༡)སྒྲུ་བུང་
ནས་ཡོད་པས། སྒྲུ་བུང་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྒྲུ་བུང་ལམ་དུ་བསྟན་ཏོ།

དེ་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པ་ལྟར་གྱི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་མཐའ་
 དག་སྐར་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཆེ་བ་སྟེ། རང་གི་སྤང་བྱ་སྐར་
 མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་གཉེན་པོའི་ཆེ་བར་འཛིག་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ་
 ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ས་བདུན་པར་སྐོབ་སྟེ། ས་བདུན་པའི་མཉམ་
 གཞག་དེས་རྗེས་སྐོབ་དུ་ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སྐགས་པའི་རྟོགས་པ་...
 ཉི་ཤུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བ་བཞི་པའི་ལན་ནི། ཉན་རང་ལས་ཤིན་དུ་འདས་པ་དང་། དེ་ཐིལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་དོན་གཅིག་པས་ས་བདུན་པའི་སྤྱོད་པ་སྐོབ་སྟེ། ས་བདུན་
 པ་མན་ཆད་གྱི་རྗེས་སྐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་.....
 བར་གྱུར་པའི་མཚན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཤུགས་
 གྱིས་ཉན་རང་ལས་འདས་པ་དང་། ལྟ་བུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་
 ཡང་ཡོད་པར་གྱུབ་པོ། །ཉན་རང་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་ལེམས་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འབྱུང་བའི་མཚན་འཛིན་སྐར་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་...
 དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ཉན་རང་ཐིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་པས། འཇུག་པར། ས་བརྒྱད་
 པར་ཉོན་མོངས་ཙ་བ་དང་བཅས་པ་ཞི་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྐོབ་པར་...
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྷའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་
 འཇུག་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་ཤིང་
 པོ་དག་ཁྱེད་ཤས་སྟེ་ན་འགའ་མེད་པ། དེ་བཞིན་རྣམ་(༡༩༩༥) པར་དབྱེད་པ་
 ཡིས། །བཅའ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་
 བཅའ་བའི་རྩལ་ནི། ལུས་ནི་རྒྱུ་བ་བྱིན་པ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། །ཕྱི་དང་ནང་
 ན་འང་ལུས་མེད་ན། ཇི་ལྟར་ལག་སྐགས་ལ་ལུས་ཡོད། །ལག་སྐགས་རྣམས་
 ལས་གཞན་མེད་ན། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུས་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་

པའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚིགས་ཡིན་ཟྱེ། །ལག་པའང་གང་ཞིག་
 ཡིན་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ཚིགས་ཡིན་ཟྱེ། །ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་
 ཟྱེ་བས། །ཞེས་པ་ནས། བཀའ་བཞིན་དེས་ན་རྩལ་ཡང་མེད། །ཅེས་ལུས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་རྩལ་ཐུན་ཀྱི་བར་ཡང་མི་རྟེན་པར་གསུངས་པས་གང་ཟག་གི་.....
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་.....
 པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་མ་རྟོགས་པར་
 བཞེད་དེ། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །བྱ་རན་འདས་པའང་
 དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་ཉན་རང་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་སྲིད་པའི་ཐུང་འདས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཐུང་....
 རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་སྲིད་པའི་ཐུང་
 འདས་ཐོབ་པོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱག་བསྐལ་
 ཡང་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ལྷག་ཅེས་ཐུང་འདས་ལ་སྦྱག་བསྐལ་ཡོད་པས་
 བསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བའི་བྱད་པར་ལ་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། (༡༥༣) བྱམས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་དང་། ཞི་བ་ལྟ་དང་།
 ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། འཕགས་མེད་གཉིས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཅི་ཡང་
 མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོང་འཛོག་ལུགས་ནི་མི་འདྲ་བར་སྤང་སྟེ། ལྷ་
 ལྷུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། བྱམས་ཚས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ནི་
 ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
མེད། རང་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྤྱད་རྟོགས་པ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་ལ་
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ཐ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་གང་ཞིན། ལྷ་ལྷ་བ་
ཀྱིས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་.....
པས་ཤེར་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱན་མོང་བའི་ལྷ་བ་དང་། ཐེག་
ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་པས་...
དེའི་ཆོ་དངོས་སྤྱོད་བདག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་...
ཏུ་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་བཀག་.....
ནས་སྤང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་བདག་མེད་གཉིས་...
ཀ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་ཏུ།
ཉན་ཐོས་(༡༥༧) ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་.....
སྤྱད་པའི་ཉན་ཐོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་སོ། །མགོན་པོ་
བྱམས་པས་ནི། གཞན་གྱིས་སྤྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པས།
བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་.....
གསུམ་ཏུ་སྤྱོད་གོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་.....
ནས་གཞན་མཛད་དོ།

འོ་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཏུ་འཛིག་
པའི་དགོས་པ་གང་ཞིན། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཀྱི་དམིགས་

མཉམ་གཞག་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་འགའ་ཞིག་ནི་མི་རྟག་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱག་བསྐལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟགས་
ཡིན་པས་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཆེན་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། མཉམ་
གཞག་གིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བལ་གྱི་
རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལྷགས་འདི་མ་རྟོགས་པའི་མཁས་པ་(༡༥)ཁ་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཉན་.....
རང་གིས་རྟོགས། བྱམས་ཆོས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་ཁས་
བླངས་པས་གང་ཅུང་ཅིག་ལ་སྦྱར་བ་བཟུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་གཉིས་ཆར་གྱི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གིས་སྤང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་...
པར་ཁས་བླངས་པས་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེ་ཀྱོག་བཤད་འབའ་.....
ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅོང་ཁ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པར་མཚུངས་པས་ལྷ་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་
པར་འདོད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྦྱོང་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ལ་སྦྱར་བ་བཟུང་བར་
འགྱུར་ཞིང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
དང་། རྒྱས་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཡོ། །
དེའི་ལན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཅིག་ཉིད་ལ་སྤྱུབ་བྱེད་རིགས་པ་...
རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྤྱུ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གོ་བསྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་བ་པ་སྦྱང་བའི་རུས་པ་ཆེ་
ཆུང་ལ་འཆད་ན་ཡང་། སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་ཉན་ཐོས་བཙུན་
འགྲུས་སྦྱར་བས་ཆེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱང་རུས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་
གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་སྦྱང་མི་རུས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་...
མི་འགལ། སྤང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སྟགས་བཅུ་དྲུག་

གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་ལུས་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་.....
གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་པ་ཉན་ཐོས་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་(༡༥༠ན) མཐའ་ཡིན་པའི་...
དོན་མ་རྟོགས་པར་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་།
དེས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱད་པའི་ཉན་ཐོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཀྱང་། ཉན་
ཐོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས། བསྟན་ཆ་དག་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་སྤྱོད་
ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ལ་སྦྱར་ནས་
འཆད་པ་ནི་མཁས་པའི་མདུན་སར་ན་བའི་ཡུལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གཏམ་མ་ཡིན་...
ནོ། །དེ་སོགས་ནོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤང་མོད་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་
ཟླ་ཟེར་ཏུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཞིང་། རྒྱས་པར་དག་ལས་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །

ཆ༢ སྐབས་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་

རྒྱུ་བའི་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།

ཆ༣ རྒྱ་རྒྱུར་བ་བཤད་པ།

ཉ༡ རྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་དེ་ལས་འཇུག་ཏེ་

མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞི་.....
ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུར་བ། འབས་ཏུ་མཐོང་ལམ། སྒྲིམ་ལམ་མི་རྟོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་
ཏེ། རྒྱ་རྒྱུར་པ་རྣམས་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་པ་ནས། རི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་
ཤེས་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་ཏུ་
བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཉམ་ཇེས་

གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཞེན་གྱི་རིམ་པ་
 སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་
 གཞེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་
 (༡༥༠བ) གཞེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་སྤང་གཞེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྣམ་མཐེན་ལ་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞི་ཤེས་མཉམ་གཞག་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་རྗེས་ཐོབ་དུ་མཚོན་
 འདོན་བཀའ་པའི་སློན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ལེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མཚུངས་སམ་
 ཞེན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེན་སྦྱོང་བཀའ་
 པའི་སློན་ནས་རྒྱན་ལྟར་དུ་བསྐྱམས་པས་དེའི་འབྲས་སུ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕྱིན་ཆད་དུ་རྒྱན་ལྟར་དུ་
 བསྐྱམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ས་བདུན་པ་
 ལ་བཞག་གོ། །ཞེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་ལེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་ཞེན་བཀའ་པའི་སློན་ནས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བར་
 དུག་བསྐྱམ་དགོས་ལ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་དུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བར་
 དུག་ལ་མངོན་ཞེན་སྦྱེས་པའི་ཆེ་མངོན་ཞེན་བཀའ་དགོས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྦྱོར་བ་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་ཞེན་བཀའ་པའི་སློན་ནས་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 བར་དུག་བསྐྱམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་
 འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བརྩུག་བྱས་ནས། ཞེན་སྦྱོང་བཀའ་པའི་སྦྱོར་
 བ་བར་(༡༥༡ན) ཆར་ལ་སྦྱར་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་དོན་སྨྲ་རབས་པ་རྣམས་

ཏན་གྱི་ཚྭ་གས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་རྫོན་དུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱན་བཅགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རྫོད་པ་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྤྱི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་རྒྱུར་ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའ་སྤང་བར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བཅགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚྭ་གས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བ་དང་། ཚང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉལ་པས། མ་རྫོགས་པ་བྱིས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། རྫོགས་པ་ཀན་པོའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་འཆད་ཅིང་ཀྱན་བཅགས་སོགས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་དེ་འདྲིར་འཆད་པ་མི་འཐད་ཅེས་དང་། གཟུང་པས། མ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་སྒྲིན་པ། རྫོགས་པ་སྟེ་སྒྲིན་པ་ལ་འཆད། ཁ་ཅིག །ཚྭ་གས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་འཆད་དོ། །འབྲེལ་ཡང་དང་། གཡག་རྩང་གཉིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་མཛད་པས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན།

འདྲིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོབ་བཞི་སྟེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་ལྷགས་འབྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་འཆད་(༡༥༡ན) པའི་སྐོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོབ་སྟེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་དང་། མདོ་སྟེ་པས་ནི་རང་སྒྱི་གཉིས་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། དབུ་མ་པས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གནས་ལྷགས་འབྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་འཆད་པའི་སྐོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༡ མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་

ལྷགས་བཞིན་རྒྱ་འཆད་པ་ལས་རྩ་བོ་རྩལ་གཟུང་བ།

དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་.....
བཞིན་རྒྱ་འཆད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། རྩ་བོ་རྩལ་གཟུང་བ། དེས་གནས་ལྷགས་
རི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ། གསུང་རབ་རི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་སྟེ། །དང་པོ་ལ་
ཀུན་བཏགས་ནི། དགོངས་འབྲེལ་རྒྱ། རྣམ་པར་རྟག་པའི་སྤྱད་ལྷལ་ཀུན་
བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་རྩ་བོ་ཉིད་...
དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མིང་དང་བཟོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྟེ་བ་ཞེས་པ་ཞེས་པ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤངས་
པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་
མཚན་ཉིད་རྒྱ་མིང་དང་བཟོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་...
བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལགས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་སྟོན་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་པར་རྟག་པའི་སྤྱད་ལྷལ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བྱད་ཚས་ཡིན་...
ལ། དེའི་གནས་འདུ་བྱེད་(༡༥༥) ཀྱི་མཚན་མ་ནི་གཞན་དབང་རྩ་བོ་། གཟུགས་
ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་རི་ལྟར་.....
འདོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རྩ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་
རྟག་པས་སྤྱོད་བཏགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་རྒྱ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །

གཞན་དབང་ནི་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱ། རྣམ་པར་རྟག་པའི་སྤྱད་ལྷལ་ཀུན་
བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་...

ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདྲ་བྱེད་གྱི་
མཆན་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འཛིག་ལ། རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྤར་བཞིན་
ནོ། །

ཡོངས་གྲུབ་ནི་དགོངས་འགེལ་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ཀུན་
བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་
པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་མོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་མོ་ཉིད་
མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་དབང་གི་སྤྱིང་དུ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་
ནས་སྤྱང་པའི་ཆ་ནས་སྤྱང་ཉིད་དུ་བཞག་པ། རང་གི་རོ་མོ་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྟོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ལྟ་དང་ལྟན་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེམས་ན་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་
འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འབྱུག་གོ།

མདོར་བསྟུན། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་སྐྱེ་(༡༥༩ན) བའི་གཞིར་
གྱུར་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་བ་སྟོག་མ་མེད་པ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཞིག་ལ་གཞན་དབང་དུ་འཛིག་
ཅིང་། དེ་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ཟག་དང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་
སུ་སྤྱང་བ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་གང་ཟག་དང་
གཞུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛིག་གོ།

དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །གཞན་དབང་དེ་ཉིད་འབྲུལ་
པའི་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ན་མ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། འབྲུལ་པའི་

སྒྲིབ་པ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། གཏན་
ནས་འགགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དག་པ་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་ཅིང་། བྱི་
མ་འདི་ལ་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཁྱབ་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་……
དང་། རྟོན་དམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཁྱབ་པ་རྟོན་དམ་དུ་གཞག་པ་ཡོད་མོད་
ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྟོན་དམ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་དེར་
བཞག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། རྟོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དགོས་པ་ལས། འདི་ནི་འདུས་བྱས་
ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ།

ཇི་སྐད་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་
 དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་.....
 དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་ལ་
 (༡༥༩བ) བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ལས་
 བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་
 བྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དབྱས་མཐར། དམ་པའི་
 དོན་ནི་གཅིག་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱུག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཤུར་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །
 སྟེ་དང་འཇིག་མེད་འགྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་
 པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་གྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་བསྐྱབས། གཞན་དབང་གི་དབང་རྒྱུ་མཛད་ནས་རྒྱས་དང་། རྒྱ་
དམ་པར་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་།
ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པར། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི།

ནམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་རྒྱུ་ཡིད། སློ་མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་
སྦྱང་པའི་གཞུང་རྒྱ་གསལ། ཁྲིམ་གཞན་དབང་དོན་དམ་རྒྱུ་ཡིད་པར་བཤད་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་རྒྱུ་ཡིད་ན།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱང་པའི་ལྷགས་ལ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་
པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱས་པ་གཉིས་ལས། སྡེ་མ་ལ་དོན་དམ་
བདེན་པས་མ་བྱབ་པས་སྦྱོར་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ཡིན་(༡༥༩)ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་
བྱབ་ཏུ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་རྒྱ། དགོངས་འགྲེལ་དང་།
མདོ་ཐེ་རྒྱན་རྒྱ་བཤད་ཅིང་། གཞན་དབང་དེ་གཞན་དབང་དང་གཅིག་ཡིན་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བྲད་ཆས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྦྱོང་དང་། འཇིག་མེད་དང་། འཕེལ་འགྲེལ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་དཔུས་མཐར། རྣམ་དག་སྦྱང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་སྤྱ་ཁོ་ནར་
བརྗོད་པ་ཡིན། ཁྲིམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། རྣམ་པར་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། རྗེས་སྐབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱང་
ཡུལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱ་གཞག་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་
རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དཔེ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཅི་ལྟ་
བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། རྟོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྦྱ་མ་བྱས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་
བུར་ནི་སྦྱོང་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། རྟོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་བལྟ་བར་བྱའོ། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་

དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྟངས་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་དང་།
 ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྟངས་བ་གཅིག་(༡༥༥) བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུང་ལ། ཀུན་
 བཏགས་ལ་ནམ་མཁའ་མཁའ་མེ་རྟག་དཔེར་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྙད་རྒྱ་སྟངས་པའི་དཔེར་
 མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དཔེའོ།

གཞན་དབང་ལ་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་དཔེར་བྱས་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་སྐུལ་གཞི་རྟ་སྟངས་
 རྒྱ་སྟངས་རྟ་སྟངས་རྒྱ་སྟངས་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 རྒྱ་སྟངས་རྟ་སྟངས་རྒྱ་སྟངས་པའི་དཔེའོ། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ནམ་
 མཁའ་དཔེར་བྱས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྟངས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་
 ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟངས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ལྷགས་
 འདི་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གཞན་དབང་རྒྱ་སྟངས་བ་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྐྱུ་མ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐྱུ་མའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཞེས་པའི་
 དོན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། མདོ་ལྟེ་རྒྱུན་དུ། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ།
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་གཉིས་
 རྒྱ་འབྱུང་པར་བརྟུན། ཅེས་སྐྱུ་མའི་སྐུལ་གཞི་གཞན་དབང་གི་དཔེ་དང་། སྐྱུ་
 མའི་རྣམ་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དཔེར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སྐྱུ་འབྱུང་པའི་གཞི་དང་། ཀུན་བཏགས་འབྱུང་པའི་དབང་གིས་
 རྒྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་འཛིན་པའི་དཔེའོ།

༡༩ རིས་གནས་ལྷན་ཁྲིའི་ལྷན་འབྲེལ་པའི་ཚུལ།

མ༡ བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེས་གནས་ལྷན་ཁྲིའི་ལྷན་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ་(༡༥༥ན) གསུམ་...
ཉེ། བྱང་ས་ནས། བསྐྱ་བ་ནས། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། དང་
པོ་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་སྐྱར་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན། སྐྱར་འདེབས་སྐར་ཚུལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད།
དེས་ན་དབུ་མའི་ལམ་རྩ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སར།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
ལ་འདྲིགས་པའི་ཆོག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་...
པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བཏགས་པའི་
ཆོག་གིས་མཆོན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་རྟེན་རྩ་གྱུར་པ་...
བརྗོད་རྩ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་...
དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་
ཤིང་ཆུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་...
ལ་རབ་རྩ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་རྩ་རྣམ་པར་རྟོག་...
པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་...
པར་འདྲིད་པ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །བཏགས་པའི་ཆོག་གིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་འདྲིགས་པའི་གཞི་
གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདྲིད་པ་ནི་སྐྱར་པ་...
འདེབས་པའོ། །ཆུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་
དངོས་(༡༥༥བ) ལུ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཅིང་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲོ་སྐྱར་སྐྱར་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཅམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་་་་
 དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རྒྱུད་གི་མེད་ཏུ་ཟེན་ན་ནི་་་་་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡོད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རྒྱུད་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་་་་་་་་་་་
 གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་
 མེད་ཏུ་ཟེན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འཇུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་་་་་་་་་་་
 འཇུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
 པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་
 འཛོག་ཏུ་མི་རྒྱུད་བར་བསྟན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་
 མི་རྒྱུད་བའི་སྐབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཞེས་
 པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྫོག་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་
 ཅམ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་བཞི་གཞན་དབང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སར། དངོས་པོ་སྤྲ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
 པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་(༡༥༥ན) པ་ཡིན་་་་
 རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་
 པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་སྤྲ་མ་ནི་གཞན་
 དབང་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པ་
 དང་གཞན་དབང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་་་་་་་་་་་
 དངོས་པོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་

བརྗོད་པ་དང་། བ་སྟོན་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟོ། ཁྱེད་ལ་མཁོ་འདེབས་པར་གྱུར་ན་
 ཁྱེད་རོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོས་འཛིན་སྤྱོད་མཁོ་སྤྱོད་.....
 བྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རོས་འཛིན་འགྲོག་པ་ནི་བསྟོན་བར། དེ་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རོ་མོ་ཉིད་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། གལ་ཏེ་མཛོན་པར་
 བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་འདོད། གལ་ཏེ་མཛོན་པར་བརྗོད་
 པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་
 རུང་རོ། །གལ་ཏེ་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
 དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་མི་རུང་
 རོ། །ཁྱེད་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་རོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ཏུ་
 དམིགས་(༡༥༥) པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ནམ་ཉིད་གི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུབ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
 དོན་དམ་ཏུ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་ནང་གི་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ནམ་ཉིད་གིས་...
 བཏགས་པ་ཅམ་དང་རང་གི་རིག་འདྲ་སྒྲུབ་མའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་...
 ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་གང་གས་གཞི་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡང་...
 མི་རུང་རོ་ཁྱེད་པའོ། །དོན་དམ་ཀྱི་རོས་འཛིན་འགྲོག་པ་ནི་བསྟོན་བར་དེ་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཅིའི་བྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་...
 ཁྱེད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་དེས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་
 བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ། །ཁྱེད་ལ་མཁོ་འདེབས་པར་གྱུར་ན།
 དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་བྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་...
 འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཁྱེད་བྱ་བ་མི་རུང་རོ། །གལ་ཏེ་མེད་ན་

ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དམིགས་པ་དེ་རྩ་
 ཉིད་མེད་དོ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་གང་དམིགས་
 པ་དེའི་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དམིགས་
 བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱིན་ཅི་
 ལྟག་གི་སྒྲ་དེ་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དངོས་པོ་
 རྒྱ་མཚན་རྟུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ་
 ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་བར། (༡༥༧) དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩ་བོ་ཉིད་དང་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་རྟུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲ་འདོགས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་རྟུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་
 གི་རྩ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐའ་
 གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་རྩ་བོ་ཁོང་རྟུ་རྒྱུད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་སྒྲ་
 འདོགས་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སྤངས་ནས་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་རྟུ་ཡོད་པ་ནི་དབུ་མའོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །

ཐད་དབྱེད་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་རྩ་བོ།

གསུམ་པ་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་རྩ་བོ་ལ། སྒྲ་སྐྱར་སྤངས་པའི་རྩ་བོ་
 དང་། དེས་ན་དབུ་མའི་ལམ་རྟུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབུས་མཐའ་

པའོ།

གཉིས་པ་ནི་དབྱུང་མཐར། ལྷོང་པ་མ་ཡིན་མི་ལྷོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ནི། །དེ་ནི་དབྱུང་མའི་ལམ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མདོའི་
དོན་མི་འགལ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་ན། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤངས་པ་.....
དབྱུང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།

༡༩ དེས་གསུང་རབ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ།

ཐ༡ དོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེས་གསུང་རབ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོགས་
པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་(༡༩༥)བའི་ཚུལ། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ། དེས་ན་
འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གྲངས་དེས་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོགས་པ་
སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་.....
གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལའོ།

དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྟམ་རུ་བསམ་ནས་ཆོས་.....
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་.....
ཞེས་ཞུས་པ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་རུ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ནམ་གྲངས་རུ་
མར་སྤང་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། སྐྱེ་བའི་མཆོན་
ཉིད་དང་འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་
བཀའ་སྩལ། སྤང་པོ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རུ་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་དང་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་སྤྱུལ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྱར་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་དང་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་ཁམས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་
 སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དག་བྱང་སྤྱགས་སོ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་སྣ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་།
 སྦྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲར་ཁིང་གནས་པ་དང་། འཕེལ་
 ཁིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩི་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་(༡༥༡ན) མ་སྦྱེས་པ་མ་འགགས་
 པ་གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ལགས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྩི་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ་མ་འགགས་པ་
 གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 བཀའ་སྤྱུལ་སྒྲམ་བགྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩི་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ་མ་འགགས་པ་
 གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་བྱ་
 ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐཱ་དེ་མེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བདེ་སྤྱི་རྒྱན་
 ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བདུས་ནས་གསུངས་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩི་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་སོགས་གསུངས་པའི་

དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
མཆོན་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟེ་བ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་།
དོན་དམ་པ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩ་བོ་……
ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན། རྩ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རི་
ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཆོན་
ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་
པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅས་……
བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་ནས་མཆོན་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
འཛིག་སྟེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་(༡༥༧) མཆོན་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་བ་
ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྟེ་བ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་……
ཉིད་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དབང་ནི་སྟེ་བ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་རྩ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོབས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་
ལ་འཛིག་དགོས་པ་ལས་གཞན་དབང་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་དབང་ལ་……

བཞག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་
གང་ཞེན་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་སྟེ་བ་རྩོམ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་
ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་རྩོམ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞག་པ་ཡང་
དགོངས་འགྲེལ་དུ་གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་
ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་
རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་དག་གི་
དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཆེ་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འཛོག་སྟེ། གཞན་དབང་དེ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
(༡༦༡ན) ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དེའི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན། ཆོས་དེའི་རྩོམ་ཉིད་མེད་
པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཞག་པའི་ཆེ་
ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཛོག་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་གཞན་དབང་གི་དོན་དམ་པ་ཡང་
ཡིན། གཞན་དབང་གི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྟེ་

བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་ཞིན། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་དུ། དེ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་་་
 པ་མ་འགགས་པ་གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་་
 འདས་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞིན། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན།
 མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་འོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་
 ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞིན། འདི་ལྟར་འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་
 རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་་་་་་
 རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
 པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་འོན་བཤད་པ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་(༡༦༠བ) འོན་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་རྟེན་ལ་རག་ལས་པས་རང་
 དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་འགགས་པ་སྐར་
 ཡང་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།
 བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་འཛོན་པ་བཞིན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་དུ། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། །

མེད་མྱེར་རང་གི་རོ་བོ་ལ། །མི་གནས་མྱེར་དང་འཇིག་བཞིན་ཏེ། །མེད་མྱེར་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་འདྲོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་མྱེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ། ཅི་ལྟར་མ་སྐྱེས་
པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་སྡེ་མ་སྡེ་མ་སྐྱ་མཚན་རྩ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མ་སྐྱབས་སྟེ། ཟུན་རྩ། སྡེ་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །
སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ནས་ཞི། །རང་བཞིན་སྐྱ་རན་འདས་པ་གྲུབ། །ཅེས་
སོ། །གསུམ་པ་ཀུན་བརྟུས་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་རྩ། ཀུན་བཟགས་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
མྱེར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་སྐྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་
ཞེན། ཇི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་
(༡༢)ན་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དེ་
ལྟར་གཞོད་མ་ནས་ཞིའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་རན་ལས་
འདས་སོ། །ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་
སོགས་སུ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དགོངས་འབྱེལ་རྩ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ་སྟེ་མ་ན་
སྐྱོན་མེད་དེ། དགོངས་འབྱེལ་རྩ་ནི། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་འདུས་བྱས་སུ་
མེད་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་བཤད་ལ། ཟུན་དང་།
ཀུན་བརྟུས་སུ། ཇི་ལྟར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྩས་པས་གཞན་
དབང་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་
མ་སྐྱེས་པས་བདག་ཉིད་རྩ་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པའི་མྱེར་རོ། །

ཐཱ་དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་

རྣམ་པར་གཞག་པ།

གསུམ་པ་དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམ་པར་...
 གཞག་པ་ནི། དཀོངས་འགྲེལ་དུ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྤྱོད་
 རྒྱ་སྤྱོད། དང་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་རི་དྲུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་...
 པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པ་འཕམ་མིར་...
 གྱུར་པ་སུས་གྲང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་གཅིག་...
 རབ་དུ་བསྐྱར་རྟེ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱར་བ་
 དེ་ཡང་སྤྱོད་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན་ཚད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་(༡༩༡༧) བཅུམས་རྟེ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་
 མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས་ནས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་...
 ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ངོ་མཆར་མད་དུ་
 བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་རྟེ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་
 དོན་ཚད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས་རྟེ། སྟེ་བ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་ལན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་...
 ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་...
 ལུན་པ་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་རྟེ།

བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སྤྲོ་ན་མ་མཆིས་པ།
སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་ཐུང་
པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་གི་དོན་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་དྲང་དེས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་རིམ་ལྔ་འཛིག་པའི་ཚུལ་དང་། འཁོར་ལོ་སྤྱི་མའི་ངོས་འཛིན་གྱི་
ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་སྤྱོད་གོས་མོད་ཀྱི་མང་བས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །

༡༢ རྒྱུ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སྟགས་ལ་རྣམ་མེད་པ། །
རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་ཏེ། མདོར། རྣམ་པ་བཞི་ནི་གཟུགས་རྣམ་
(༡༥༩ན) སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
བདག་གི་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྣམ་སེམས་སུ་མི་
བྱེད་ཅེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པ་ལ་
སྟགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་དོ། །

ཟེ ༡ འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ནི། རྟུག་བསྐལ་ལ་སྟགས་བདེན་པ་
ལ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། རྒྱུར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་སྤྱིང་གི་རྟག་
སྟགས་བརྩུ་བྱུག་དང་། མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་བྱུག་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་བསྟོན་
པའི་མཐུས་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་རྒྱས་བུལ་...
མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་

དེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་དགོས་པ་ལས། འདིར་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་གི་སྒྲིས་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་ན། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་མེད་
མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཟིན་རྟོ།

ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་(༡༥༩བ) གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་.....
མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཐྲོག་པ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱང་...
ཆང་བས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་.....
ལམ་དངོས་སུ་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཆེན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
རིགས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། རྣམ་པར་བསྟུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེན་ཡང་། ཐེག་
པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྒྲོམ་དགོས་པས། སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་
གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་.....
དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟུས་པའི་ཆེ་འོག་ནས་འཆད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
པ་དེ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ།

འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོན་རིགས་སྟོགས་ན།
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་.....
རྟོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཤད་ཟིན་རྟོ།

༣༩ སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟད་པ།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉིར་སྤང་དུ། ཡང་ཅིའི་དོན་
གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་.....
ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སྒྲུབ་ཚོགས་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བས་བརྟམས་ནས་འདིའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་ན། འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་
བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་(༡༩༩ན) སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་.....
མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཡང་སྐབས་གཉིས་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་.....
བརྟན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་སྟུང་ན། འདིར་མཐོང་ལམ་ནི་
ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཡུར་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་.....
པས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྡན་དུ་
སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བརྟན་དགོས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཞན་དོན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱིན་རང་དོན་དུ་རྒྱན་ལྡན་དུ་བསྒྲིམ་.....
པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ལམ་མེད་པས་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་གནད་
ངོས་བྱིན་ན། འདི་ལ་དགའ་བའི་གནས་གཞན་མེད་པས་སྒྲུབ་པ་མང་བ་ལ་
དགོས་པ་མེད་དོ། །

ཆུ་མོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟུལ་པའི་

ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཆུག་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟུལ་པའི་
ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཆུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །
ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རྫོགས་པར་བསྟན་བྱ། རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད། ཞོ་རིམ་
བརྒྱག་པའི་དགོས་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། དོན་བསྟུ་འདི་ལ་སྟོས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞི་ཤེས་འདི་
དང་། གཞི་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་ཤེས་འདི་དང་།
ལས་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་(༡༩༣བ) མཁྱེན་འདིའོ། །
སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཞེས་སྟོས་ནས་བཤད་མ་ཐག་
པའི་རྒྱུ་དུ་ཞེས་སྒྱུར་བ་ནི་སྤྱར་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། འདིའི་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་སྟེ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་
ན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པས་འདི་ཞེས་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དོ། དེས་ན་དང་པོར་དེ་ལྟར་འདི་ཞེས་དང་།
འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འདི་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་གོ་རིམ་སྤྲུལ་ལས་མ་
འདས་ཤིང་། མདོ་དང་། ཉིར་སྒྲུང་དུ་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལེའུ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱས་ནས།
དེས་མཁྱེན་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
འདིར་རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད་ནི་ལེའུ་གསུམ་རྫོགས་པའི་མཆུག་ཐོག་དུ་འབྱུང་
བའི་དོན་བསྟུའི་མདོ་ཆོག་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱུར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་
ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན། རབ་འབྱུར་

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་འདི་ནི། ལམས་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན། ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་
སྐུ་གསུམ་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བསྟན། རབ་
འབྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
དང་། ས་ས་སྒྱུ་པོའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
(༡༩༩ན) རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ས་སར་གཏོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདྲོར་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྐུ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་ནས་
དོན་བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་སྟེ་
ན་རྒྱུས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་བསྟེན་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་
མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་གོ་རིམ་དང་
མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱུས་པར་བསྟན་པའི་མཁྱེན་གྱི་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་ལས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
གང་ཞེ་ན། སྒར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟུས་ནས་
བསྟོམ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བསྟུས་ཚུལ་རི་ལྷར་ཞེ་ན་རྣམ་པ་
བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དུ་བསྟུ་ཞེས་པ་ནི། འོག་རྣམ་རྒྱུགས་སྦྱར་བ་དང་
འབྲེལ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །

དེ་ལྷར་བྱས་ན་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱས་པ་སྐྱེད་པའི་དང་བྲལ་བའི་
མཐོང་ལམ་བསྟན་མ་ཐག་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཁྱེན་སྟེང་བསྟན་ཅིང་། དེའི་
འོག་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་རྣམ་པར་

བསྐྱ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐབས་དོན་བཅའ་མའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་གཞུང་སྐོམ་མའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལྷན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་མོད་།
(༡༩༥༧) ཏྲ། །

ངེས་སྐབས་བཞི་པ། རྩམ་རྒྱུ་སྐབས་སྦྱར་བ་བཤད་པ།

ཅ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

སྐབས་བཞི་པའི་འབྲེལ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཤད་པར་བྱ་བ་རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཆོད་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱ་བར་ཆེ་མཆོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་མོད་། པས་དེའི་འོག་ཏུ་རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཏུ་བསྐྱ་བར་ཆེ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཆོད་གསུམ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་ཏུ་བསྐྱ་ཚུལ་མོད་། གསུངས་པའི་བསྐྱ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཞི་བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་ཏུ་མཆོད་གསུམ་གྱི་རྩམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་མོད་། རྩམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །བསྐྱ་བའི་ཆེ་རྩམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱ་བའི་སྒྲིམ་ནས་རྩམ་མཆོད་དང་པོར་རྟོན་པ་ནི་འདིའི་གོ་རིམ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བའི་ཆེ་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྩམ་པ་

གཞུང་ཉིད་ལས་དངོས་ལྷ་གསུངས་པའི་མིར་དོ།

༨༤ བཟང་པར་བྱ་བ་ནམ་ཐོག་མཐོང་བ་དངོས།

༨༥ མཐོང་བྱེད་པའི་མཐོང་བའི་ཉམས་མ་ཐོས་པའི་

གནས་མཐོང་མཐོང་མི།

༨༦ མཐོང་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་

ནམ་པ་བརྒྱ་བཏུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཏུ་བསྟུ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཐོགས་སྦྱར་བའི་དོན་ཡང་ནམ་པ་བརྒྱ་བཏུན་ཅུ་ཙུ་
གསུམ་ཐོགས་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་
བྱུང་བའི་ཉམས་མ་ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་(༡༥༥ན) གྱི་སྟོམ་མིང་དང་། དེ་
སྟོས་པའི་སྟོམ་མིང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཐོན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ནམ་པ་བརྒྱ་བཏུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཏུ་བསྟུ་བའི་ཚུལ། དེ་
ལྟར་སྟོམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག །གང་ཟག་དེས་ནམ་པ་དེ་སྟོམ་
པའི་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ། སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས། དེ་ལ་བཞེན་
ནས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་སྦྱར་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནམ་པ་བརྒྱ་བཏུན་ཅུ་ཙུ་
གསུམ་ཏུ་བསྟུ་དགོས་པས་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེད་གཤམ་ནམས། །
ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནས་ནམ་པར་
བསྟུ་བའི་བར་གྱིས་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་ཡུམ་ཉན་པ་དང་། ཆོག་སྟོ་ལ་
ལེན་པ་དང་། དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གིས་ཚུལ་
བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་ནི། སངས་བླ་མ་ནམས་
ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་མཐར་ཐུག་པའི་
གང་ཟག་དེས་ནམ་པར་བསྟུས་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་དགོས་ན་ཡུལ་ཅན་གང་.....
གིས་བསྟོམ་ཞེན། ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི།

གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་
བ་དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོར་དང་། མཆོན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེའི་
འོག་ཏུ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྟོན། གང་ཟག་དེས་དེ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཆོ་
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་(༡༥༥) ཆེན་གྱི་ཐར་.....
པ་ཆ་མཐུན་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འདྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱེས་པ་ནས་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པའི་བར་གྱི་
ལམ་རྒྱུས་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་
སོགས་གསུམ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་མ་.....
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟ ༡ མདོར་བསྟན་པ།

འོན་ཀྱང་མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྒྱུ་.....
པར་བསྟན་རྒྱུ་པའི་ངོ་ཐོ་གང་། དབྱེན་ཏུ་ཡོད་ཅེན། འདི་ལ་མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་ཐོ་ནི། གཞི་བདེན་
བཞིའི་སྟེང་ཏུ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དབྱེན་གཞི་
བདེན་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་བདེན་བཞིའི་
སྟེང་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་ལམ་བདེན་གྱི་སྟེང་ཏུ་རྒྱུ་
མཁའ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྟོགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་
བྱེ་བྲག་རྒྱུ་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །

འདིར་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་དོན་རྒྱུ་དང་ཤེས་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེན། ཁ་ཅིག་
དོན་རྒྱུ་དང་ཤེས་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་.....

འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་ཡང་འདྲི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་ངེས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་གསུམ་ནི་.....
ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་ཁྱིམ་(༡༩༩ན) བར་ཡང་། དེ་ལ་
དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པའོ། བྱེ་བྲག་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་
དང་། གསེར་སྤིང་པས་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། ཚས་བཤེས་
ཀྱིས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུ་ཞིག་ཡོད། རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞིག་
ཡིན། རྣམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་བཞག ཁེས་རྟོག་པ་ལ་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བཀོལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། སོགས་པ་སྒྲིམ་པས་ནི་བདེ་བ་དང་།
གཙང་བ་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་བསྟོལ། ཁྱེད་ལྟར་འཛིན་པ་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཏེ་བྱས་པ་རྣམས་སྤིང་པར་འབྲམ་པའི་རྒྱུད་གཙུག་པོ་ཡང་འདྲི་.....
ཉིད་ཡིན་པས་ན་འདྲི་ནི་འཁོར་བའི་གཞིའམ་རྒྱུའོ། ཁྱེད་ཀྱི་གཞི་དེ་རི་ལྟར་
གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་ནས་གཉེན་པོའི་ཚས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་དང་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་.....
པའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྒྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་གཞུང་འགྲེལ་ཐམས་
ཅད་སྐབས་འདྲི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྣམ་ཏུ་བཞེད་པར་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་འདྲི་དངོས་བསྟན་གྱི་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་
པ་རྟག་པར་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་དེར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་ལ་འཛོག་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཚས་ཐམས་ཅད་.....
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པའི་འཛོན་
རྟེན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འཛོག་པར་(༡༩༩བ) བྱེད་དགོས་པས་ན་སྐབས་འདྲི་.....

དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཤེས་
 རྣམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ནོ། ། རྟགས་ལ་དོན་རྣམ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། མདོར། བཙམ་ལྡན་འདས་ལུས་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེན་པའོ། ། ཁྱེས་སོགས་དམ་བཅའ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རྣམ་བསྟན།
 བཀའ་སྒྲུལ་པ་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱེས་སོགས་སྦྱབ་
 བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྣམ་བསྟན་པས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་བཙམ་གྱི་
 བརྗོད་བྱར་བྱེད་དགོས་ལ་དེའི་ཆོ་རྟགས་ལ་བསྟན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་……
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་སྤོང་དོན་མདོར་རྟགས་ཀྱི་རིམ་
 པ་དང་། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རྒྱལ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

༣༩ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༡ གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། ཁྱེས་སོགས་ཏེ། དེའི་
 དོན་ཡང་ཐུག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་……
 ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཉེར་བདུན་དུ་འདུ་ཁྱེས་པའི་……
 དོན་ནོ། ། དེ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་གྱི་
 ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ནི་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་……
 པ་ལས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱར་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་……
 རྟགས་རིགས་ཏེ། མཉམ་གཞག་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་
 ལུས་དུ་རྟགས་པས་རྗེས་སྐོབ་དུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་ཤེས་……
 (༡༩༧ན) འདྲེན་རུས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་སྟེ་མེད་རྟགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་། བྱམས་ཆོས་

ཀྱི་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟུ་ཞིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དེ་
ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་་་་
མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་བཞིན་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་པར་བཤད་ཐིག་རྟོ། །

ལམ་བཤེན་གྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ། གསུམ་པའི་རྣམ་པ་འབྲུག་སྟེ་
བརྩ་གཅིག་ནི་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་རང་་་་་་
རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་བརྟན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ་ནི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་
དངོས་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་དང་པོ་བརྩ་
འབྲུག་ནི་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་ཟག་མེད་གཉིས། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་ཟག་མེད་
གཉིས་ཏེ་བཞིན་ཡོད། ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་
གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་་་་
ཐོབ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་འབྲུག་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་
པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་་་
དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དེ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོས་ནས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་
སྟོས་ནས་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་(༡༩༧༥) སྤང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡོད་་་
མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་ཐོབ་དང་མཉམ་གཞག་ལ་འཛོག་གོ། །དེ་དག་ནི་རང་
ལྷགས་ཡིན་ལ། འདིར་བཞིན་པའི་རྣམ་གངས་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན། འཕགས་
མེད་། དུང་སྒྲིབ་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་མ་ཟྱེ། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་

ལམ་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
 པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་སྦྱིར། དེ་དག་
 གི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྦྱོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་……
 དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་……
 ཅན་ཞེས་དང་། ཤེར་སྦྱོན་ལས། དེའི་འག་ཏུ་བརྟུག་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
 པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤངས་བཞིན་དུ་སྦྱོམ་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་དྲུག་ཡིན་……
 ཞེས་སོ། །

ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་སྟོན་ཀྱིས་དང་པོ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ། གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་རང་རྒལ་གྱི་སྦྱོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་གསལ་བར་བཤད་དེ།
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ལས། དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་(༡༥༥ན) ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་……
 མཚུངས་པའི་སྦྱིར། སྐྱག་བསུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གནས་པ་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དྲུག་……
 མཚུངས་པ་ཁོ་ན་འོ། །རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་
 ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་
 པ་མེད་པའི་སྦྱོམ་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་སོགས་དང་།
 ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྦྱོམ་གཉིས་ཀ་ལ། གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་རང་རྒལ་གྱི་སྦྱོམ་ལམ་དུ་བཤད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་དྲུག་སྦྱོས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་

མཛོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བཅོ་ལྔ་སྒྲིམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསེར་སྤྲིང་པས་དང་པོ་ཉན་ཐོས། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་ལ་
བཤད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་བསལ་མེད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
ཉེར་བརྟན་ལ་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་དོན་སྟེའི་.....
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་མཛོང་ལམ་རྩོན་སང་ལ་ནི་
དམིགས་བསལ་བྱ་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་མི་དམིགས་པར་མངོན་
སུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་(༡༩༥) ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་དང་
ལམ་དང་སྟག་བསྐལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དེའི་དོན་
ཡང་སྤར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་སོགས་སོ་སྟེའི་
དུ་འདུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སོ་སྟེའི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་འདོད་.....
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་སོགས་དོན་སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་.....
མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་ཀུན་
འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་དང་པོར་བསྟན། སྟག་བདེན་དང་།

འགོག་བདེན་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། གོ་རིམ་གཞན་རྣམས་
 བྱི་རྒྱུད་ལྔར། བད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་བྱི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་
 སྟུན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་བསམ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞིས་གསུངས་
 པ་ལྟར། །འབྲས་བྱ་རྟོགས་པས་རྒྱ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དྲང་བ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་
 ཡིན་ལ། །འདྲིར་ནི་རྒྱ་སྤར་བསྟན་ནས་འབྲས་བྱ་ཕྱིས་བསྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་དོན་
 གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་སོགས་བརྒྱུད། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 སོགས་བདུན། །སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་(༡༩)ན་ སོགས་
 ལ། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ནད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 ཉེ། །སྟོད་པོ་རྣམས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་
 ཀུན་འབྱུང་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱར་བར་མཛད་པ་ནི་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་
 ཡིན་ན། །ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་པ་དང་སྦྱར་བར་
 མཛད་དགོས་པར་དགོངས་སོ། །

འོ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཐེག་དཔན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་.....
 བཞག་པ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་.....
 གཞག་དགོས་པ་ལས། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་།
 །སྤྱག་བསམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་པོ་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཞི་རྟོགས་པའི་....
 རྟོག་པ་ནས་བསྟན་པས་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཇི་ལྟར་འཁྱར་ཞེ་
 བ། །སྦྱོར་མེད་དེ། །འདི་དག་སྤར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟུ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། །དེར་ཐེག་
 པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་འདྲིར་ཡང་ཐེག་པ་.....

གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟུང་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་ཉེ། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་
 རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། དེར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལྡན་པ་ནས་བསྟན། འདིར་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལྡན་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྐབས་
 གཉིས་པར་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྟན། སྐབས་གསུམ་པར་ཡང་
 ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྟན་པ་(༡༩༧) གཉིས་ལ་རྣམ་པའི་རྒྱུ་མེད་
 པ་བཞིན་ནོ། རྣམ་ཆད་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་འདྲ་ཉེ། འཕགས་
 པ་རྣམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྟེ་རྣམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་མ་ཞུགས་
 པར་སྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༩ རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༡ རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཐུག་བཟུང་བ།

གསུམ་པ་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་
 གཞག་ནས་བཟུང་ཉེ། ཞེས་སྐགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་
 སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཐེན་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་...
 ཉིད་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུར་བསྟུང་ནས་བསྒྲོམ་...
 དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལས། བྱང་སེམས་སོ་སྟེང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་དོན་སྟེང་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་...
 ཡིན་པས་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བདུན།
 ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བཞི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་...
 དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཐེན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དེ་ལ་གྲངས་དུ་ཞིག་ཡོད། བདེན་བཞི་གང་གི་རྣམ་པ་ཡིན། འཕགས་

པ་གང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཞེན། ཇི་བ་དང་པོའི་ལན་ཏུ་གངས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བརྒྱད་ཉི། །སངས་རྒྱས་
རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་བར། ཞེས་པས་སྟོན། ཇི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ཏུ་བདེན་
བཞིའི་ནང་ནས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་
ཞེས་པས་སྟོན། ཇི་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཀུན་
མཐུན་གསུམ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་(༡༥)ན་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་...
རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ལེན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། སྟོབས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་
རྟོགས་རིགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་པར་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་རྟོ། །

འོ་ན་ཐུར་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཀུན་མཐུན་གསུམ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་བཞིན་ཏུ་སྤྱར་.....
ཡང་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཀུན་མཐུན་གསུམ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་
ཅེན། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་མཐུན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་དམ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བས་དེ་.....
དགག་པའི་ཆེད་ཏུ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་མཐུན་པ་གསུམ་ཏུ་སྤྱེ་
བའོ། །ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞེས་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་
མཐུན་པ་གཞན་གཉིས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་...
པའི་དོན་ཏུ་བཤད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐུན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་པའི་
ཡུང་ཏུ་སྤྱར་བ་ནི་གཞུང་གི་གཙུག་མཆོམས་མ་ཤེས་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་ཞེས་
པའི་དོན་གང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ན། སྤྱོད་མ་བྱང་རྒྱལ་ལེན་དཔལ་དང་། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །སྤྱུ་རྩ་བརྒྱན་དང་སྤྱུ་རྩ་བཞི། །སྤྱུ་
རྩ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅིས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྱར་དགོས་པའི་བྱིར་
རྟོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐུན་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་གཞུང་འདིས་བྱུང་
སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ལེན་དཔལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་ཡང་

༡༩ དེ་དག་གི་དཀའ་གནས་སེམས་འཛིན་བཤད་པ།

མ༡ བྱང་སྤྱགས་སོ་བདུན་གྱི་ས་མཆམས་ལ་དབྱེད་པ།

དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དཀའ་གནས་སོ་སོའི་དོན་ལ་བྱང་སྤྱགས་སོ་བདུན་གྱི་ས་མཆམས་ལ་དབྱེད་པ། གཞེན་སོའི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱལ་པ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ། སྤོང་བའི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཚྭས་ལས། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་སྟུང་ལས་དྲིད། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་(༡༧༡ན) བཞི་ཅེ་མོ། དབང་པོ་ལྷ་བཟོད་པ། སྟོབས་ལྷ་ཆོས་མཆོག །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཐོང་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་སྟོམ་ལམ་ནས་འཛོག་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་དུ། རྩེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །མཐོང་དང་སྟོམ་ལ་རབ་དུ་ཕྱེ། །ཞེས་སོ། ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཚྭས་ལས་རྒྱུད་དུ། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་འབྲིང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ཆེན་པོ། དབང་པོ་ལྷ་དྲིད་ཅེ་གཉིས། སྟོབས་ལྷ་བཟོད་མཆོག་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ལས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོམ་ལམ་ནས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། རྩེ་ཆོན་བདུན་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལས། རྩལ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྤྱར་བའི་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལས། རྣམ་དག་དེས་འབྲིན་གྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་བཞེད་དོ། །

ཐཔ གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ།

གཉེས་པ་གཉེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཉིར་སྒྲུང་ལས་གཉེན་པོའི་ལམ་
 བྱི་ཆམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་ཆམ་པས་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཆམ་པར་རྟག་པའི་གཉེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་
 བྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆམ་པས་རྟག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་(༡༧)པ་སྟོན་པ་
 མེད་པ་བྱི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཆམ་པས་སྟོན་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་ཆམ་པ་
 གཉེས་ཀྱིས་བྱི་ཆམ་པར་ཐར་བའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྟག་
 བསུལ་བའི་ཆམ་པ་གཉེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་
 ཆམ་པར་ཐར་བའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །འཁོག་པ་དང་ལམ་གྱི་ཆམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱི་ཆམ་པར་ཐར་བའི་སྟོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱི་འཁོག་པ་དང་། མཚན་མའི་ཆམ་པར་རྟག་པ་གང་གིས་
 བསལ་བ་བྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མེད་ཞི་བའི་ཆམ་པ་ཡིས། ཞེས་
 གསུངས་པ་བྱི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 གྱི་དབང་རྒྱ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་
 ཅེས་སོ། །

འདི་དག་གི་དོན་ལ་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། རྟགས་བྱའི་ཡུལ། ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཆམ་པ། ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར། ཆམ་པ་བསྟུ་ཚུལ།
 གནད་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་རྒྱག་ལས། དང་པོ་བྱི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར།
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆམ་པས་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་.....

མྱེད་རྒྱུ་། ཞེས་པས་ཆམ་པར་ཐར་བའི་སྐྱོད་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྟན། མཚན་མ་མེད་
པའི་ཆམ་པས་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་མྱེད་རྒྱུ་། ཞེས་པས་མཚན་མ་མེད་
པ་བསྟན། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཆམ་པས་སྟོན་ལམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་མྱེད་རྒྱུ་།
ཞེས་པས་སྟོན་པ་མེད་པ་བསྟན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནི་
སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་(༡༥༩ན) མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟུག་
བསྟུན་བ་གཉིས་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་
བཞིའི་ཆམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་སྟུག་བདེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་ཆམ་
པ་གཉིས་ནི་ཆམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོད་དང་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆམ་པ་ཡིན་ལ།
འགོག་ལམ་གྱི་ཆམ་པ་བརྒྱད་ནི་ཆམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོད་གཉིས་པ་མཚན་མ་.....
མེད་པའི་ཆམ་པ་ཡིན་རྟེ། མཛོད་དུ། མཚན་མེད་ཞི་བའི་ཆམ་པ་ཡིས། ཞེས་
འགོག་བདེན་གྱི་ཞི་བའི་ཆམ་པ་ཁོ་ན་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་
འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛོད་པས་མི་འགལ་ཡོ། །སྟུག་བདེན་
གྱི་མི་རྟག་སྟུག་བསྟུན་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཆམ་པ་བཞི་སྟེ།
དྲུག་ནི་ཆམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོད་གསུམ་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཆམ་པ་ཡིན་ནོ། །གོ་
རིམ་འདི་ནི་སྟོན་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། ཉིར་སྤང་དུ་ནི། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་
གསུམ་པར་བཤད་ཅིང་། བདེན་བཞིའི་ཆམ་པ་སྦྱར་ཚུལ་ལ་ནི་བྱད་པར་མི་
སྤང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། བསྟུ་བར་ནི། གཞུང་གང་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་
པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཐོས་བསམ་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་ཤེས་
རབ་གསུམ་ཀ་སྦྱིར་གཞུང་བ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟུན་གསུངས་པ་ནི་

འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་ཐུན་མོང་ཏུ་འཇིག་པ་
ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་བཤད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་དོ།

ལྷ་པ་ནི། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གསུམ་ཏུ་འདུས་ཏེ། འགྲོག་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་(༡༧༥) རྣམས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལྷག་ཀྱང་གྱི་རྣམ་
པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ།
གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་དང་པོ་ནི།
བདག་དང་བདག་གིར་ལྷ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་གཉིས་པ་ནི་
དེའི་རྒྱ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ནི།
ཁམས་གསུམ་པ་ལ་བྱུང་བྱུང་སྒྲིམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏུག་པ་
ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཐར་སྒྲིམ་གསུམ་ཡོད་
ཀྱང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཐུན་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲིམ་གསུམ་ནི་……
བྱང་མེས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའུ་ཏུག་རྟོགས་པའི་……
མཐུན་པ་ཡིན་ལ། མཐུན་ཆོས་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁོངས་སུ་བགྱང་བར་
བྱ་བ་ནི། དེའི་རྟོགས་རིགས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའོ།

ཐ་ན་ རྒྱལ་པ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་པ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ་……
ལ། རྒྱལ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
གནས་གྱི་ལམ་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་མ་ལྷ་སྟེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་དོ། །འདི་ལ་མཛོད་ཏུ།
རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱུད་དང་པོ་གཉིས། མི་ལྷག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །
གསུམ་པ་མཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། གཞུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དག་རྣམས་སོ། །
ཞེས་དང་། འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ། །སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ།

ཞེས་ཀྱང་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི། རོ་པོ་མི་སྤྱད་པ། ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
གཉིས་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་རོ་པོ་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ། ས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད། གཞུགས་མེད་ཀྱི་(༡༧ན) ཀྱང་ཐར་བཞི་ནི་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་དག་པ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱང་ཐར་དང་། འགྲོག་
པའི་ཀྱང་པར་ཐར་པ་ནི། འགྲོག་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཀྱང་
བཏུས་སུ། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱང་
ཐར་དང་པོ་བཏུན་གྱི་རོ་པོ་དང་། འགྲོག་པའི་ཀྱང་པར་ཐར་པ་ནི་ལྟན་མིན་
འདུ་བྱེད་དུ་བཞེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱང་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཀྱང་ཐར་
དང་པོ་གཉིས་ནི། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཀྱང་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་།
གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་སྤྱད་པ་དང་། མི་སྤྱད་པ་སྤྱལ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་
སྤྱི་བ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཀྱང་ཐར་བཞི་ནི་གཞུགས་
མེད་ཞི་བའི་རོ་ལྟར་གི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཀྱང་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོག་
པའི་ཀྱང་པར་ཐར་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་འདུ་འགྲོག་པ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་བ་
པ་ལས་ཀྱང་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་བསྟུན། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀྱང་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད།
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གཞུགས་སུ་
འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྱལ་པ་ལ་གཤམས་བྱེད་པའི་.....
སྤྱི་བ་པ་ལས་ཀྱང་པར་སྤྱལ་བའི་ཀྱང་ཐར་རོ། །གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་
བའི་ཀྱང་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རྒྱུ་
ཀྱི་གཞུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྱལ་པ་ལ་གཤམས་བྱེད་པའི་སྤྱི་བ་(༡༧ན) པ་ལས་.....
སྤྱལ་བའི་ཀྱང་ཐར་རོ། །སྤྱད་པའི་ཀྱང་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྤྱད་པར་རྟོག་ཅིག་ཏུ་སྤྱུལ་པ་ལ་གོགས་་་་
 བྱེད་པའི་སྤྱིའལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་རྟོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིའི་
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་དགོ་བ་གང་ཞིག །རང་
 རང་གི་དངོས་གཞིའི་རྩ་བའི་སྤྱིའལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་རྟོ། །འགོག་
 པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། འགོག་པའི་སྤྱོད་པའི་འབྲུག་གང་ཞིག །མི་མཐུན་
 སྤྱོད་པའི་ཉམས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་རྟོ། །ཁྱི་མ་ལུ་པོ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་
 འབྲུག་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་བྱེད་པར་ནི་སྤྱོད་པའི་འབྲུག་གཞིར་གཞག་པ་ལ་མི་
 མཐུན་སྤྱོད་པའི་ཉམས་མི་སྤྱིའལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་པ་གནད་གྱི་དོན་་་
 ཏོ། །

བལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ལ་དབྱེད་པ།

བཞི་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ། མདོ་ལས་ཡུམ་འདི་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞི་ནི་སྤྱོད་
 པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བུ་རྩ་སྤྱོད་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བཟོད་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་
 ཆོས་བཟོད་བཞི་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཞ་ཆ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་བཞི་དང་། ཞེས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་ལ་བཞེད་པ་
 དང་། ཆོག་གསལ་ལས། སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞེད་
 པ་དང་། གཟད་པས་མཐོང་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞེད་དོ། །
 གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བཅུའི་མཉམ་
 གཞག་ལ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་དང་། རྩེ་ཐོབ་ལ་སའི་ཆོགས་སུ་བཞག་པ་ལྟར།

འདིར་ཡང་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་སྤྱོད་པ་གཉེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བའི་ལམ་
(༡༧༩) དང་། རྗེས་སྐོབ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་གཞག་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས་འདིར་སྤྱོད་བའི་ལམ་ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་.....
ནས་རྒྱ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་བརྩ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བཞི་བཞིར་
སྤྱོད་ནས་བཞག་གོ །སྤྱོད་ཆུ་གཉེན་པོའི་ཚྭས་སྐྱབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱད་བྱ་བཞི་སྤྱོད་བའི་ཆ་ནས་བཞིར་.....
འཛོག་ལ། འདིར་ནི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
བཞིར་སྤྱོད་བའི་སྤྱར་རོ། །དེས་ན་སྤྱད་བསྐུལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཚང་བ་ནས་རྒྱ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་
ཡང་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཚང་བའི་བར་རོ། །

རྣམ་པའི་དོན་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་གྱིས་གཞི་ཤེས་...
ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉིར་སྤྱང་
དུ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་བཅས་སུ་བཤད། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཟག་མེད་
ཁོ་ནར་བཤད་རོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་མཐུན་པ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་དོན་...
བསྐྱར་འཆད་པ་ནི་ནོར་ཉེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་
པ་ནི་ཞེས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་
ནས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཐུན་པ་གཞན་གཉིས་པོ་བདེན་པ་བཞི་ཆར་
ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་འདིར་བསྐྱར་ཀྱི་མཐུན་པ་གསུམ་
ཆར་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཁས་སྤྱང་དགོས་པས་རྣམ་མཐུན་ལ་ལམ་བདེན་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་དོན་མེད་པའི་སྤྱར་རོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་
ལ་ལོགས་ཁོངས་སྤྱར་ནས་ཉན་(༡༧༩) རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་...

གྱི་རྒྱལ་པ་ཉེར་བརྟུན་ཟག་མེད་ཏུ་འཆད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅིང་སྟེ། རང་རྒྱལ་
 གྱི་སློམ་ལམ་རྗེས་སློབ་ཀྱིས་བརྟུན་པའི་ལམ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཟག་.....
 བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟེར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་མདོར་
 བརྟུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྒྱལ་པ་.....
 བཅོམ་ལྟ་བུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱེ་བྱིན་པས། དེའི་སྐྱག་མ་ཉན་
 མོས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་པ་དང་ཕོ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་བརྟུ་གཉིས་དང་།
 བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྒྱལ་པ་ཉེར་བརྟུན་གྱི་ཟག་བཅས་ཟག་.....
 མེད་གྱི་བྱུང་པར་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་པས་ཉིར་སྒྲུང་དང་། འགྲེལ་ཆུང་
 གཉིས་ཆར་ལས་ཉན་མོས་ལ་སོགས་ཁོངས་མ་སྦྱར་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། སྐབས་གཉིས་པའི་སློམ་ལམ་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དོན་གནད་གཅིག་པས་མཆོན་གཞི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་
 སློབ་དང་། མཉམ་གཞག་ལ་འཛིག་པ་འཐད་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཏུ་
 འཛིག་པའི་དོན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་.....
 ཀྱན་རྟོག་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་འཛིག་པ་ནི་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེའི་བཞེད་.....
 པའོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཉིར་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ལ་ཟག་པ་འདི་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱིར་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་འདྲ་
 སྟེ། དག་ལས་ཤེས་སོ། །

[illegible]

རྣམ་པ་བརྟན་ཟིན་ནས་རྣམ་པ་སྒྲིམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་པ་པོའི་ཉེན་
 གྱི་གང་ཟག་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་
 འདྲར་བརྟན་གྱི་གང་ཟག་བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འཇུར་བའི་སྦྱར་བ་
 ཉི་ཤུའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འདྲོད་པ་ནི་རྒྱུར་ཟད་མི་འཐད་དེ། འདྲར་བརྟན་

གང་ཟག་(༡༥༥ན) པའི་པོ་ནི་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ལ།
 སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་སྦྱོམ་བྱུང་གི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་……
 ཟུར་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འདྲིར་བསྟན་གང་ཟག་པའི་པོ་དེ་སྦྱར་བ་
 སྦྱོམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་པོར་བཤད་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བ་པོ་མེད་པར་
 བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པས་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་པོ་བསྟན་ནས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཟུར་རོ།

ཆད་ གང་ཟག་དེས་རྣམས་པ་དེ་སྦྱོམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་ཅུལ།

དེས་ན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དང་པོར་ཡུམ་ཉན་པ་དང་། དེ་
 བས་ཆོག་སྒོ་ལ་ལེན་པ་དང་། དེ་བས་དོན་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། གསུམ་
 བྱི་མཁའ་གསུམ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེ་བས་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སེམས་པར་
 བྱེད་པའི་བསམ་བྱུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པས་དེས་སྦྱར་བ་སྦྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་
 ཡིན་རོ། །མདོར་ན་འདྲིར་བསྟན་གྱི་གང་ཟག་དང་པོ་གསུམ་བྱི་སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་……
 གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། པའི་པོ་ནི། དེ་དག་རྣམས་པར་བསྐྱུ་བའི་གནས་སྐབས་
 ཡིན་པས་ད་དུང་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོར་དང་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་སོ།

འོ་ན་གང་ཟག་པའི་པོ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་……
 རྣམས་པར་བསྐྱུས་ནས་སྦྱར་བ་སྦྱོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ན། ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བ་དེ་
 ལ་དབྱེན་དུ་ཡོད་ཅེན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་
 གནས་ཟུར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་བརྟུན་གྱི་ལྟར་ན། དང་པོ་ལྷ་
 རང་བཞིན་གྱི་དང་། ཟུམ་བཙུལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་(༡༥༥) སྦྱར་བར་བཞིན།

འབྲེལ་དང་པོ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱི། དེ་ནས་བཅུ་བཞི་གནས་སྐབས་གྱི། བ་མ་དེ་
དག་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཐབས་གྱི་སྒྲུབ་པར་བཞིན་དོ། །ཟབ་པའི་སྒྲུབ་པ་
སྐོས་གསུམ་ལ་ཉིར་སྒྲུབ་ཏུ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་
གྲོ་རིམ་བཞིན་ཏུ། སྒྲུབ་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཟབ་
མོར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་
ཟབ་པ་ལ་སྐོས་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། བོད་དག་གིས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་
མཛད་དོ། །

ས་མཚམས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་ལྟ་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་……
བར། ཆོགས་ཆེན་ལྷན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ། ལྷང་
བརྟན་ཐོབ་པ། རྒྱུར་མི་རྟོག་པ། དེས་པར་འབྱུང་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྲུབ་
པ་བཞི། སྒྲུབ་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་སྒྲུབ་ས་དང་པོ།
ལྷུང་བར་བྱང་ཆུབ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར། གཞན་དོན་གྱི་སྒྲུབ་
པ་སྐོས་ལྟ་ས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྱུན་པའི་སྒྲུབ་པ་ས་དགུ་པ།
རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ས་བཅུ་པ། ས་མཚམས་གྱི་སྒྲུབ་པ་ས་བདུན་པ་
མན་ཆད་ན་ཡོད་པར་བཞིན་དོ། །ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་དང་པོ་ལྟ་སྒྲུབ་
ལམ། ཆོགས་ཆེན་མཐོང་ལམ། ལྷང་བརྟན་སྐོས་དགུ་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགུ་ན།
འདྲུ་ཤེས་འགོག་པ་ནས་འབྲས་བུ་སྒྱུན་པའི་བར་དག་པ་ས་གསུམ་ན། རྣམ་
པར་དག་པ་དང་ས་མཚམས་གྱི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་……
(༡༧༩ན) ལམ་ན་ཡོད་པར་བཞིན་དོ། །

སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་སོ་སྟེན་ཀླུང་གི་སྦྱར་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་སྟམ་ན། མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་སྦྱོང་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐགས་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆ༤ སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས།

ཆ༧ སྦྱར་བའི་སྟོན་ཡོན་དང་མཚན་ཉིད་སྦྱར་བཅུན་པ།

དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བསྟོམ་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་བརྟུང་གི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་.....
སྐགས་པ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྟོན་པ་སྦྱོང་པ་བྱེད་པ་ནི།
བརྟུང་གི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སྐགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་ཏེ།
འདི་ནི་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས།
བརྟུང་གི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སྐགས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འབྱར་བའི་.....
ཡོན་ཏན་དཔོག་པ་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བྱང་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
བར་འབྱར་བ་འདིར་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་རྟུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་.....
སྟམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟུ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱར་བས་བསྟོམ་དགོས་
པར་བཟུན་པ་ན་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཁྲུམ་པར་འབྱར་
བས་དེ་བས་ལ་ནས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་པ་སྦྱོང་པ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་སའི་ཡོངས་སྦྱང་མང་པོ་བཟུན་ནས་ས་བཅུ་པ་འབྲས་སུ་འོ་སྟོན་པ་བཤད་.....
པ་དང་། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་སྟོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོག་པ་ནས་བཟུན་ནས།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བསྟོན་ནམས་མང་པོའི་ཕྱོག་པ་ནས་བཟུན་པ་.....
བཞིན་(༡༧༥) རོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བསྟོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་སྦྱོང་པ་བྱེས་ཀྱང་.....
གནས་སྐབས་སུ་བར་རྟུ་གཙང་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་རོ་མ་ཤེས་ན་སྦྱར་བ་.....

མཐར་ཐུན་པར་མི་འགྱུར་བས་སྒྲིན་འདི་དང་འདི་དག་ནི་སྒྲིན་པ་བསྒྲུབ་པ་...
ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་སྤོང་དགས་སོ་ཞེས་པ་ནི།
སྒྲིན་ནི་བརྩ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ཤེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཚན་ནས་སྒྲོ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ཤེས་ནས་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་
བསྒྲུལ་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མཚན་པར་བྱ་དང་
པ་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་། མཚན་པར་བྱ་བ་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་
དབང་རུ་བྱས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་
མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཙམ།

འོ་ན་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་གསུམ་རྩེ་ལྟར་.....
 དཀོས་ལྟམ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུར་པར་མཆོན་པ་ལ་རྒྱུར་པའི་རོ་མ་ཤེས་རབ་
 རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། ཐབས་ཤིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ལྟར་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐོན་ནས་རྒྱུར་
 པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་རྟོགས་པའི་ཆ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་མཆོན་དང་།
 ཐབས་ཤིན་ལས་ཀྱི་ཆ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་མཆོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་
 ཆེན་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པར་མཆོན་
 དཀོས་པས་དེ་ཉིད་ལ་བྱུང་མཆོན་དཀོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཚོན་པར་བྱ་བ་ལས་སྐྱབ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཚོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི-
 ཅ། རོ་པོ་ཉིད་མཚོན་བཅུ་ལྷག་སྟེ། དེ་ཉིད་མཚོན་གཞིར་བྱས་ནས་སྒྱིར་སྟེག་
 ཚེན་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་། བྱེ་བྱག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བར་མཚོན་དགོས་པའི་
 སྒྱིར་རྟ། ཞིབ་ཏུ་སྟེན་མཚོན་བྱ་གང་། མཚོན་བྱེད་གང་གིས། མཚོན་གཞི་
 གང་གི་སྟེང་ཏུ་(༡༥)ན། མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་ལས། མཚོན་བྱ་ནི་
 བོད་ཏུ་བཟད་པའི་སྒྱུར་བ་ཉི་ལྷ་པོ་ལེ་ལེ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རང་གི་རོ་པོ་སྟེག་……
 ཚེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྱག་སྟེན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་གསུམ་

གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་ཚུགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་
རེས་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བརྒྱུ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཚུགས་པར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མཁུན་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཆོན་བྱེད་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་
དམན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཆོན་པ་བྱེད་པ་གཉིས་.....
ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་
འཇུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ནི་སྤྱིར་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བྱེ་ན་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་
པའི་ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་
སྤྱོད་པ་མཆོན་པར་བྱེད། ལམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་མཆོན་པར་བྱེད། རྣམ་མཁུན་སྤྱོད་པའི་ཤེས་
མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཆོན་པར་
བྱེད་དེ། ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་མཁུན་པ་
གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་སོ་སོར་བཅད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༧)ཞེས་པ་སྟེ།
ཁྱད་མཆོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་སོ་སོར་མ་བཅད་
པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

མཆོན་གཞི་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅམ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བརྒྱ་
བྲག་གི་ཉིང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད། བྱེ་བྲག་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནི་
ཉོན་མངས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ཉིང་དུ་མཆོན་.....

པར་བྱེད། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ནི་བྱ་དགའ་བའི་རྩ་བའི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལཱི་
 ཉིད་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་བརྟན་གྱི་ཉིད་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ།

མཆོན་ཚུལ་མདོར་བསྟུན། རྩ་བའི་ཉིད་མཆོན་བརྟུ་བྱུག་མཆོན་གཞི། ཐེག་
 ཆོན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། ཐེག་ཤེས་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཐེག་ཆོན་གྱི་སྒྱུར་བ་མཆོན་གཞི། ཐེག་དཔལ་གྱི་
 སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་.....
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་མཆོན་ཚུལ་ཡིན་ལ། བྱེ་
 བྱུག་བྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་སོགས་བཞི་ནི་མཆོན་གཞི།
 ཐེག་པ་ཆོན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། ལུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་...
 པའི་རྟོགས་པ་དང་། བན་བདེ་སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཐེག་ཆོན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་མཆོན་གཞི། ཐེག་
 དཔལ་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་བར་མཆོན། མཆོན་
 ཉིད་སྤར་བཞིན་ནོ། །བྱ་དགའ་བའི་རྩ་བའི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལཱི་མཆོན་གཞི།
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། རྣམ་ཐར་སྒྲོགས་ཤེས་པ་སོགས་ལམ་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་
 བརྟན་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ལམ་(༡༥ན) ཤེས་ཀྱི་
 སྒྱུར་བ་མཆོན་གཞིར་བྱས་ནས་བྱུང་མཆོན་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །
 དམིགས་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྟན་མཆོན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་
 བ་ཡིན་པར་མཆོན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་པའི་
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། རྟོན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་དང་ལྔ་ན་

པའི་མེས་པོ་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱར་བ་མཆོན་གཞིར་
བྱས་ནས་བྱུང་མཆོན་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གནད་ཀྱི་དོན་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཚེ། མཁྱེན་པ་
གསུམ་གཏན་ལ་པབ། རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་
བསྐྱེད། དེ་དག་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་ན། ཉི་ཤུ་པོ་རེ་
རེའི་སྤྱིང་རྒྱུ་ཡང་སྦྱར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྱག་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་གསུམ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ངེས་ནས་དེ་དག་མཆོན་བྱེད་གང་གིས།
མཆོན་གཞི་གང་གི་སྤྱིང་རྒྱུ་མཆོན་མ་ངེས་པ་ལ་སྐབས་འདིར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
གཞུང་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་པོ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤར་བས་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཆོན་ཚུལ་དང་།
འབྲས་བྲས་རྒྱ་མཆོན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་མང་རྒྱུ་མཛད་པ་ནི་གཞུང་
གི་བྱར་རེ་རེ་ལ་བལྟས་ན་བྱང་བར་འདྲ་བར་སྤར་ཡང་། མཆོན་ཚུལ་གྱི་ངོ་པོ་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་རྟོགས་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལ་སྦྱིབ་ཉན་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་ཉིར་སྤར་བྱ། (༡༥༥) ད་ནི་རི་ལྟར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
དབང་རྒྱུ་མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་སྐྱེམ་ན། དེའི་དོན་ནི་སྦྱོན་
གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོན་མང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་གྱིས་སྦྱང་སྦྱོབ་མཛད་པས་སྦྱོན་གྱི་དབང་རྒྱུ་མི་འགོ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱ་མང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་བྱ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་མའི་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱེད་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞིན་དེ་
གཏན་ལ་དཔབ་པའི་དབང་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྦྱེད་

བྱེད་མཚན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལྟོན་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་
ནོ། །དི་སྐད་དུ་མདོ་མུད་པར། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བྱ་ནི་མང་ཡོད་པ། །དེ་
དག་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྤྱགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་པར་
མཛད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བ་མཚན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་
མཚན་ཉིད་འཇོག་དགོས་སོ་སྟུང་ན། །འདི་ལ་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ལས།
ཡང་ན་དེ་རྟོགས་ནས་ལྡོག་བྱེད། །བསྐྱབ་བྱའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན། །ཞིས་
པའི་དོན་རྟོགས་དགོས་སོ། །

༣༩ དེ་དག་གི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ།

༡༡ ལུང་མ་བཟུན་གྱི་ལྟ་བ་བརྩ་བཞི་ལ་དབྱད་པ།

དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ་ལ་ཤེས་པ་དེ། གཡོ་བ་
ལ་སྐྱེས་ཤེས་བྱ་དང་། །ཞིས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་
ལ་དབྱད་པ། །བྱེད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་(༡༧)ན་སྦྱར་བ་ལ་བྱེད་
མཚན་ཡོད་མེད་དབྱད་པ། །བྱེད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
སེམས་གང་གི་མཛད་པ་ཡིན་དབྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ལྟ་དན་དུག་རུ་ཅ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་བཅུ་བཞིར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། །སྤྱོད་ལ་ལུ་སྤྱེགས་བྱེད་གྱི་ལྟ་བ་གང་ཇི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གྱི་
མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་བཅོ་བརྒྱད། །སྤྱོད་པའི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་བཞི་བཅུ་ཅ་
བཞི་སྤྱོད་དུག་རུ་ཅ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་ནི། །རྟོག་དང་ཁ་
ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། །མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྟ་མི་སྤོང་། །ཞིས་པ་ལྟར་རྟོག་པར་
སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་བཞི། །ཁ་ཅིག་རྟོག་པར་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་བཞི། །རྒྱ་མེད་པར་སྤྱོད་
ནམས་ཀྱི་གཉིས། །མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་བཞི། །ལྟ་མི་སྤོང་།

བར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི། བྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་
 བྱས་གནས་སྤེལ་སྤྲོད་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་དྲུག་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་ཁ་དྲིག་བཟང་སོ་དང་། ངན་པ་ཤི་བ་རྣམས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པར་
 མཐོང་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གོ་ཞེས་སྐྱས་པའོ། །ཁ་
 ཅིག་རྟག་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་ཤི་
 རྣམ་མིར་སྐྱེས་བསམ་གཏན་སྐྱབ་སྟེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བལྟས་པས་……
 ཆངས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྟག་ལ། ལྷ་
 གཞན་རྣམས་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དང་། ཆངས་ཆེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་། སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་
 (༡༧) རྟག་ལ་སེམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། འདྲོད་ལྷ་ཅེ་བས་རབ་རྒྱ་བསྐྱས་པ་
 ཞིག་ཅེད་མོས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ཏེ་ཤི་བ་ན་མིར་སྐྱེས་ཏེ། མངོན་ཤེས་
 བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྤར་གྱི་ཟླ་པོ་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་སྟེ་ལྷ་ཅེ་……
 བས་བསྐྱས་པ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་
 འབྲུགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤི་སྟེ་མིར་སྐྱེས་ནས་སྤེལ་ལྟར་མངོན་
 ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས། གཞན་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིད་
 འབྲུགས་པ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་གོ་ཞེས་སྐྱའོ། །རྒྱ་མེད་པར་
 སྐྱ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་བ་ནི། གཟུགས་
 མེད་ནས་ཤི་འཕྱོངས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདྲོད་གཟུགས་སྤྱུ་སྐྱེས་པ་ན།
 མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་དྲང་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་སྤེལ་གང་ཡིན་……
 བལྟས་པས་མ་མཐོང་ནས་ལྷ་སྤྱང་དང་སེམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་།
 རྟག་གོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་བ་ནི་ཆར་པ་དང་རྒྱང་སོགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་……

ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། ཤིང་རྒྱལ་ལ་ཡང་རེས་འགའ་མེ་རྟག་དང་འབྲས་ཏུ་སྒྲོ་བྱར་
 ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
 རྒྱ་མེད་པར་སྒྲུའོ། །མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ཏུ་སྒྲུ་བ་རྒྱལ་གྱི་བཞི་ནི་སྤྱོ་རྩལ་
 པའི་དྲང་སྤྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་.....
 མཐའ་ཆད་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་ཆད་པར་མ་གྱུར་སྐྱམ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
 ཆོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆེ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་.....
 མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་
 པ་དེའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 མཐའ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་(༡༥ན) འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆེ་འོག་ཏུ་.....
 མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་སྤྱིང་ཏུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་.....
 མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ལ་ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་གྱི་པ་རྩལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་
 ཆེ་འོག་དང་སྤྱིང་ཏུ་ནི་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ལ། ཐད་ཀར་ནི་
 མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྤྱུ་མ་ནི་སྒྲོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་
 པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏུས་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་ནི་
 ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་
 མ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ་
 རྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མི་སྤྱང་བར་སྒྲུ་བ་རྒྱལ་གྱི་བཞི་
 ནི་སྒྲོ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། སྒྲོ་
 བྱང་བ་རྒྱལ་པར་མ་རེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞེན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་བཞི་ལ་
 མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་
 པའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱལ་གྱི་དྲིས་པ་ན་བདག་ནི་ལྷ་མི་སྤྱང་བ་.....
 ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་དམ་བཅས་ནས་གང་ཏུ་འཆི་བ་མེད་པ་རྒྱལ་པར་དག་པའི་ལྷ་

ནམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཇི་བ་དྲིས་པ་སྤང་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དེར་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། བྱི་རོལ་
པ་དང་མཐོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་
འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་བྱིར་སྤོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དག་ནི་བྱུང་བའི་བྱིར་སྤོན་གྱི་
མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྐབས་འཁུ་བྱུག་དང་། མེད་དང་
གཉིས་མིན་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དང་། ཁོད་པར་(༡༩༠༥) སྤྱོད་བ་ནམས་ཀྱི་བདུན། །
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ངེས་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་པོ་བཅུ་བྱུག་ནི་བདག་
གཟུགས་དང་ལྡན་འདུ་ཤེས་ཅན། མི་ལྡན་འདུ་ཤེས་ཅན། གཉིས་ཡིན་འདུ་
ཤེས་ཅན། གཉིས་མིན་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་
དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་པ་དང་།
གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་
སྤྱ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱུ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནམས་སོ། །

འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ནམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན།
འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པ་ནས། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན།
འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་བར་བརྒྱུད་ནམས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བ་
ནམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནི་སྤྱོད་མ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན།
མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་བ་བརྒྱུད་ནམས་སོ། །

ཁོད་པར་སྤྱོད་བ་ནམས་ཀྱི་བདུན་ནི་འདྲོད་པའི་མི་དང་། ལྟ་དང་། གཟུགས་
ཁམས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྟེ། བདུན་པོ་ནམས་མ་ཤི་པའི་

བར་རྩ་ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འི་ནས་ཡེ་
མེད་རྩ་སྣ་བཤོ།

ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲ་བ་ནམས་ཀྱི་ལྷ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་.....
འཛེམ་མེད་རྩ་སྦྱད་པས་གྲོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་
སྒྲ་བ་ནམས་སོ། །འདི་དག་ནི་པལ་ཆེར་མ་འོངས་པའི་ཆ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འདི་དག་ལྷ་བ་ལྷ་པོ་གང་(༡༡༣) རྩ་འདྲ་སྒྲམ་ན་རང་གི་ངོ་བོའི་....
དབང་རྩ་བྱས་ནས་མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་དང་ཡོག་ལྷ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ནམ་...
པར་བཞག་སྟེ། རྟག་པར་སྒྲ་བའི་བརྒྱད། མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ཆད་ལྷ་
བརྩན་ནི་དང་པོ། ལས་དང་རྩ་མེད་རྩ་སྒྲ་བ་གཉིས་ནི་གཉིས་པ། ལས་དང་།
ལྷག་མ་བཞི་བརྩ་ཅ་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། སྒྲ་འདོགས་ཀྱི་
ཡོག་ལྷ་དང་། མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་མ་ལུས་པའི་
དབང་རྩ་བྱས་ན་ལྷ་བ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་བཞག་སྟེ། འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོག་འཛིན་
གཉིས་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལུས་ཀྱི་མདོར།
འཛིག་ཆོགས་ལྷ་བར་ལྷ་བ་རྩྭ་ཅུ་གཉིས་འདུས་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་རྩ་ཕྱིན་
པར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྷ་བ་བརྩ་བཞིར་བསྐྱ་བ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། གང་ཟག་གང་གི།
གཡོ་སྔགས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན། དུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། གང་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་རྩ་གཞག་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྦྱོན་དང་ཕྱི་མཐའ་
སྔགས་ངོས་གཟུང་བ། གང་ལ་དགོངས་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པ་དང་དགུ་ལས།
དང་པོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་དབུ་མ་ཙུ་བར་འདས་པ་མ་ཆད་དང་མཐའ་སོགས་...
 དང་། རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དག །མྱ་ངན་འདས་དང་མྱ་མཐའ་དང་། །
 མྱ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་
 པར་དང་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་(༡༩༡བ) པར་
 ལྟ་བ་དང་བཞི་མྱ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་ལྟ་བ་དང་། མི་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀྱི་དང་། གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་བཞི་མྱ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བར་དང་། མི་འབྱུང་བར་དང་། གཉིས་ཀྱི་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་མྱ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྟས་
 རྟོག་གཅིག་ཏུ་དང་། ལྟས་རྟོག་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ནི་ལྟས་རྟོག་ལ་བརྟེན་པ་རྟེ་
 བརྟེན་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི། རྟག་མཐའ་དང་ལྟ་བ་གྲོངས་ནས་
 འབྱུང་བར་ལྟ་བ་གསུམ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མིང་གཡོ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་འོག་
 གསུམ་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བ་མིང་འདྲ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་འོག་གསུམ་གཅེར་བུ་
 པའི་ལྟ་བ་མིང་བཀྲས་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་འོག་གསུམ་གནས་མ་བུའི་ལྟ་བ་མིང་
 བརྟེན་པ་ཞེས་ཟེར། ལྟས་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྱག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིན། ལྟས་
 རྟོག་ཐ་དད་ཟེར་ཡང་། ལྟས་ཀྱང་རྟོག་མ་ཡིན། རྟོག་ཀྱང་ལྟས་མ་ཡིན་པར་ལྟ་
 བ་གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་གཡོ་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་.....
 ཉེ་བར་ཞ་བའི་མི་རྟག་པ་འདྲོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་བ་ན་ཉི་མ་རྟག་པ་འཕམ།
 ལྟར་པ་བཏབ་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྟུབ་པར་ལྟར་པའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་འདྲོད་...
 པས་སམ། ཡོད་པ་ལ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པར་འདྲོད་པས་ཁོའི་ལྟ་
 བ་ལ་གཡོ་བ་ཞེས་བཏགས། རྒྱུང་འཕེན་པ་སྟེ་བ་སྟེ་མེད་ཅིང་སྟེད་སྟག་

ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིར་རྫོགས་པར་འདྲོད་པས་ཁོའི་ལྷ་བ་ལ་འདྲུ་་་་
 བ་ཞེས་བཏགས། གཅེར་བྱ་པས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་(༡༥༩ན) གྱི་འབྱིལ་བ་བཞིན་
 རང་བཞིན་རྟག་གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་རང་བཞིན་དང་གནས་་་་་་
 སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སུ་འདྲོད་པས་ཁོའི་ལྷ་བ་ལ་བཀྲམ་པ་ཞེས་བྱ། གནས་
 མ་བྱ་པ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་རུ་ཡང་བརྫོད་རུ་མེད་པར་འདྲོད་པས་ཁོའི་
 ལྷ་བ་ལ་བཅུམ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ལྷ་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གཡོ་བ། བཀྲམ་པ། ལུས་སྟོག་གཅིག་རུ་ལྷ་བ་
 རྣམས་ཡུལ་ལ་བརྒྱབ་པའི་སློན་ནས་འཇུག །འདྲུ་བ། བཅུམ་པ། ལུས་སྟོག་ཐ་
 དད་རུ་ལྷ་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་སློན་ནས་འཇུག་གོ། །

རྒྱག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་འབྲུལ་གཞི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སོ། །

བདུན་པ་ལུང་མ་བསྟན་རུ་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གངས་ཅན་སོགས་་་་
 གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བཅུམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་
 མི་ལྡན་ཞེས་སོགས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ལ་ཞུས་པས་མི་འདུལ་བ་ལ་དགོངས་་་་
 བས་ལན་ལུང་རུ་མ་བསྟན་པས་དེར་བཞག་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། འཇིག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། ཞུས་ནས་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས། །སྟོང་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་
 མཁས་རྣམས་གྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །ལན་
 ལུང་རུ་མ་བསྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། མགོ་གཅིག་པ་དང་རྣམ་སྟེ་དང་། །དྲི་དང་
 བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ། །འཆི་དང་སྐྱེ་དང་བྱུང་པར་འཕགས། །བདག་
 གཞན་ལ་སོགས་ལྷ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དྲི་བའི་ལན་འདེབས་པའི་རྒྱལ་བཞི་
 གསུངས་པའི་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་སྟོན་དང་སྟེ་མཐའ་སོགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཆོ་སྤྲ་མའི་ཡུང་པོ་

ནམས་སྟོན་མཐའ་དང་། ཆོ་སྤྱོད་(༡༥༩)མའི་ཕུང་པོ་ནམས་སྤྱོད་མཐའོ། །ལྷ་
བན་ལས་འདས་པ་ནི་འདས་པའོ། །གང་ཟག་ནི་བདག་གོ། །ཕུང་པོ་ལ་ནི་
འཇིག་རྟེན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉག་མི་ཉག །
མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ཞེས་སྐད་སྐད་སོ། །སྟོན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་ལུས་ནི་འཇིག་
རྟེན་ཡིན་པས། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་ལྷ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་མཆོན་
གཞི་ཆ་སྤྲུལ་དང་འབྲུལ། །

དགུ་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། མོང་ཏུ་བཤད་པའི་
བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཏུལ་བྱའི་སྤྱོད་པོ་ཉེ་བ་ནམས་གྱི་བསམ་པའི་……
དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་གྲངས་མེད་དོ། །

འོ་ན་ལྷ་བ་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་དང་། བཅུ་བཞི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།
སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱར་……
བའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་ནམས་གྱི་ཉག་ཆད་ཏུ་ལྷ་བའི་ནམ་གངས་རི་སྟེང་……
ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཅམ་ཏུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་མདོ་ལས་
ལྷ་བ་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་སུ་ནམ་པར་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཆོ་སྤྱོད་པོ་ལ་དྲང་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྷན་……
འདས་ལ་ལྷ་བར་གྱུར་པ་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་གྱི་དོན་ནམས་མཐའ་བཅུ་བཞིར་……
བཅད་ནས་ཁྱས་པ་ནི་ཕུང་ཏུ་མ་བསྐྱར་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །

༡༢ ཁྱད་མཆན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་ལ་

ཁྱད་མཆན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་ལ་ཁྱད་མཆན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ནི། ཉིར་
སྤང་ཏུ། གསལ་ཀ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བའི་དབང་ཏུ་
བྱས་ནས་ཁྱད་མཆན་བཅུ་དུག་བཤད་ལ། སྦྱོང་དཔོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་དང་།
ནམ་མཁུན་གྱི་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེའི་དགོངས་

པ་ཡང་བྱད་མཚན་གྱིས་(༡༩༩ན) གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་
 པས་རང་གང་ལ་ལྟ་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་གཞན་ཐེག་དམན་ལ་ལྟ་པ་ནམ་པར་
 བཅད་དགོས་པས་སྒྱུར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཐེག་དམན་ལ་མི་ལྟ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཅམ་ཐེག་
 དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལ་བྱད་མཚན་སྒྱུར་ན། ཐེག་དམན་ལ་ལྟ་པ་
 བཅད་དགོས་པ་ལས་དེ་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མཚན་.....
 མེད་དེ། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་རོ་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྱུར་བ་གསུམ་ཆར་ལ་བྱད་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་
 བ་གཅིག་གི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཡང་
 མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་བྱིན་པའི་སྣོ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་.....
 རོ། །

ཉ་པ་བྱེད་མཚན་གྱི་སྐབས་སྲུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་

གང་གི་མཛད་པ་ཡིན་དཔྱད་པ།

གསུམ་པ་བྱེད་མཚན་གྱི་སྐབས་སྲུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་གང་གི་.....
 མཛད་པ་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་གཉིས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་
 དང་། ཕྱི་མ་དགུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད། འབྲུམ་དང་ཉི་ཁྲི་ལེ་མང་
 ལས། དང་པོ་ལྟ་བྱང་ལེམས་དང་། ཕྱི་མ་དྲུག་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྱུར། ཁྲི་བརྒྱད་
 སྟོང་པར་དང་པོ་དྲུག་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟ་བྱང་ལེམས་ལ་སྒྱུར། ཤེས་
 རབ་ཁྲི་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ལེམས་ལ་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་
 རྒྱ་ཀར། བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ནི་བྱང་ལེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་གཟུང་.....
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཉིར་སྣང་དུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་

སྦྱར་བའི་(༡༥༩བ) གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་། སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་གསུམ་དང་།
བརྟན་དང་། གཅིག་རྣམས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བར་
མཛད་དོ།

ཆལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འོག་
ཏུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྦྱར་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟུས་པ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞི་བདེར་འགྱུར་ཞིང་།
དེས་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོན་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་
མཁུས་པའི་ཆོ་འདིར་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་འདིར་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་དེ་དག་ལ་མཁུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་...
ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། འདིར་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ལྟ་བུ་མཆོན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྡེ་ལ་མཁུས་པའི་
སྦྱོད་པ་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་
སོགས། །ཡང་དག་བསྟུབ་ལ་མཁུས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །
ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྡེ་ལ་མཁུས་པས་ནི་
མ་ཁྲབ་ཏེ། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྡེ་ལ་མཁུས་པའི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་
བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནས་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
མཁུས་པར་མ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཐར་པ་ཆ་.....
མཐུན་ནི་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་པལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་གསུངས་སོ། །

རྒྱུར་པ་འི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་འི་ཆོ་སངས་རྒྱལ་མོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ཡ་.....
 (༡༥ན) མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་ནི་རྒྱུར་པ་ལ་རྟོག་མ་རྒྱུས་པར་གྱི་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་བསྐྱེམས་པས་བསྐྱེས་པ་འི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཏེ། འདི་ལ་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བྱང་པར་ཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་དོ། །འདིར་བཟུན་གྱི་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་རྒྱུས་ནས་རྟོག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་.....
 མི་སྟོང་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་ཡ་མཁས་པ་འི་དད་སྟོགས་དེའི་རིགས་རྒྱུན་བསྐྱེམས་པས་
 བསྐྱེས་བྱའི་རྟོན་ལ་གསལ་སྤངས་ཐོབ་པའི་ཆོ་དད་སྟོགས་ལྷ་པོ་དེ་དབང་པོར་.....
 འཁྱར་ལ་དེའི་ཆོ་རྟོག་ཐོབ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མ་ཐོབ་པར་གྱི་
 དད་སྟོགས་ལྷ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཅམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་.....
 བྱང་བྱང་རྒྱགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུར་པའི་དབང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་.....
 ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཉིར་སྒར་རུ། དང་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་
 དབང་པོར་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
 དང་། འབྲེལ་ཆུང་རུ་ཡང་དབང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ།

འོ་ན་འདིར་བརྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན།
གནས་སྐབས་ལྷ་མེད་རྣམས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པས་བྱལ་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁའས་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། རྒྱུན་མེད་དེ། འདིར་བརྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
དབང་རྣམ་རྣམས་སལ་ཆེར་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྣམས་པར་སྤྲོ་པས་ཕྱིར་མི་
ཕྱོག་ལ། དབང་རྒྱལ་རྣམས་སལ་ཆེར་དེ་རྣམས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ནི། རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྣམས་པོས་པོས། རྣམས་སྤྲོ་ལ་པོས་རྣམས་

དཀའ་བཞེད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་(༡༩༩༠) པའི་དགོས་པ་
ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་ལམས་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་.....
ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྤྲི་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་བྱབ་པ་.....
འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་ན་བྱང་ལམས་རྫོགས་ལམ་པ་ཕྱིར་ལྡོག་མི་ལྡོག་...
གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྦྱོར་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི། སྦྱར་རྫོགས་ལམ་པའི་དད་སོགས་
ལ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱུ་ཏུ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྫོགས་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་གཞན་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་མཐོང་སྒྲིལ་
གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱར་མཐོང་སྒྲིལ་གསུམ་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པའི་རིགས་པས་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དངོས་སུ་...
བསྟན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་.....
ཕྱིར་རོ། །

འདིར་བསྟན་གྱི་དད་སོགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་རྣེས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་...
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲིལ་བྱང་པར་བྱེ་བར་མཛད་པ་ནི་རྩ་.....
པའི་དགོངས་པ་སྤྲི་མེད་པའོ། །འབྲེལ་ཆེན་པོས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་
རྣམས་པོ་དང་། མ་ངེས་པ་འབྲིང་པོ་དང་། དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་པོར་
མཛད་ནས་རྩ་བར་རྣེས་ཀྱིས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་འབྲིང་པོ་...
འཕངས་པར་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་རྣམས་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་ངེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམས་པོ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་
རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལམས་དཔལ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། གསུམ་ཀ་ཡང་
ད་ལྟ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པར་མཆུངས་ཀྱང་། སྤྲུལ་མས་

བྱང་ཆུབ་རྟོགས་(༡༥༥ན) པར་སྤྲེལ། བྱི་མ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་གསུངས་
ནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དངོས་སུ་བསྟན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱི་མ་གཉིས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་ལོག་ནས་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་རང་...
རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་འཕངས་སོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤུགས་ཀྱིས་ནི་འབྲིང་
པོ་རྣམས་གྱི་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲིང་པོ་དང་། རྒྱང་ཏུ་གཉིས་ད་ལྟ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིར་སྤང་ཏུ།
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོན་པོ་ཡིས། རྟོགས་སྤྲེལ་ཞེས་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་བསྟན་ཞིང་། རྒྱལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞེད་ཅེས་
པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱང་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀར་བསྟན་...
པར་མཛད་ནས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་.....
བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་ལྷ་མས་
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྟན་ཞིང་རྒྱལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་...
བཞེད་ཅེས་པས་ཆོགས་ལམ་པལ་བ་བསྟན་པར་སྤང་སྟེ། ཆོགས་ལམ་པལ་བ་
ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱང་ཏུ་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅད་རྣམས་ལྟུང་གཙོ་བོར་ལྟུང་པའི་ཉམས་སྐྱེས་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམས་རིམ།

ཆ༡ དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།

ད་ནི་གཉིས་པ་སྐྱོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་ལྟུང་པའི་ཉམས་སྐྱེས་པའི་གནས་.....
སྐབས་ཀྱི་སྐྱོམ་རིམ་ནི་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནས་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བའི་བར་
གྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་དད་

སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེས་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉམས་སྒྲིམ་པ་ན། (༡༥༥) བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་སྒྲིམ་པར་འཛིག་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་པ་ནི། རྩོད་བྱམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཁྱེད་སོགས་སོ། སྦྱར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷག་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ལྷག་པ་ནས་བསྐྱེད། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ལྷག་པ་ནས་བསྐྱེད། སྐབས་གསུམ་པར་དེ་དག་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་ལྷག་པ་ནས་བསྐྱེད། འདིར་ནི་རྗེས་སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྦྱར་ལུན་ལུས་ཆོགས་པའི་ལྷག་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཕ་དང་། མའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ན་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བུས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཅི་རིགས་པ་རོ་པོར་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བུས་མ་ཟིན་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་སྤྱི་གི་སྒྲིང་དོར་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་རོ་པོར་ལྟན་ནོ།

འོན་འདིར་རྗེས་སྐྱོད་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྦྱར་གྱི་ལྷག་པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འོག་ཏུ་སྦྱར་ལམ་པ་གནས་སྐབས་སྒྲུལ་ལྷོད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་རྗེས་སྐྱོད་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གང་ལ་ལྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་སྟོན་དགས་ཤིང་དེ་ཡང་སྦྱར་ལམ་རྗེས་སྐྱོད་ལ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་སྐབས་དང་པོ་རྒྱག་(༡༥༦) ཏུ་སྒྱུར་མཚོར་སྒྲིམ་གསུམ་ལན་རྒྱག་...
 བརྟན་པ་ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་ཏུ་
 མཚན་བཏགས་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་པ་བཀོད་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་.....
 ཡང་བར་སྐབས་སུ་བྱང་འདུག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ལམ་རེ་རེ་ཡང་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཕྱོག་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་སྐབས་ཤིང་འོག་ཏུ་བརྟན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་.....
 དོགས་པ་མི་སྐྱེ་ཁིང་། སྐྱེ་སྤྱིད་ན་ཡང་ཉིར་སྤང་བུ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོག་པ་མི་
 འདྲ་བའི་སྒྲིམ་སྐབས་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྐབས་དང་པོར་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་རང་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ་རྣམ་རྟོག་བཞི་ལྟར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་ལ།
 རྣམ་རྟོག་བཞི་ལ་དངོས་བརྟན་སྐབས་རྟོག་བཞི་དང་། རྟོགས་བརྟན་དགག་
 རྟོག་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་མ་རང་གི་དོ་སོར་ལྟན་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཁིང་།
 དངོས་བརྟན་སྐབས་རྟོག་བཞི་ནི་འདིར་བརྟན་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་རང་གི་...
 བདག་ཉིད་བྱ་ལྟར་ཁིང་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བརྟན་དྲོད་སོགས་བཞི་
 དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཤིང་རྣམ་པ་དྲོད་ཀྱི་སྐབས་...
 སུ་མཉམ་པ་དང་བྲམས་པ་སོགས་དང་། ཆེ་མོའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་རྟོག་པ་
 ལས་བརྒྱུག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་སོགས་དང་།
 བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེ་ལ་...
 འགོད་པ་སོགས་དང་། ཆོས་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་སྟོན་
 གྱི་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པས་དེ་.....
 དག་གི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིགས་སུ་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་སུ་ཞེན་
 པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་དོར་བུའི་སྒྲིགས་ཞེན་པའི་(༡༥༧) ཆེ་གཞིའི་རྟོན་...
 ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། གླང་བུའི་སྒྲིགས་སུ་ཞེན་པའི་ཆེ་དེའི་གཉེན་པོའི་སྒྲིགས་
 སུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ལྟར་ཁིང་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་

མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཟིན་པའི་བྱེད་གཞིས་བདེན་འཛིན་
ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།

ལུལ་ཅན་གྱི་སྤྱགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བས་མ་ཟིན་.....
པའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་དང་། ཟིན་པའི་ཆོ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
པས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལྡན་ཞིང་བརྟེན་པ་
ཡིན་ནོ།

ཆ༢ ཕྱིར་མི་ལྷག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་ཐོབ་ནས་གནས་སྐབས་སྤྱི་མཐོང་རྣམས་བྱང་ལས་.....
ཕྱིར་མི་ལྷག་པར་ངེས་པས་དེའི་འོག་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པའི་དགེ་འདུན་སྟོན་ཏེ།
འདི་ཡང་ལུས་རྒྱུ་གཞག་དུ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པའི་ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་
ལ། འདི་ལ་སློབ་པ་སློས་པའི་དགོས་པ། ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་སློས་པའི་དགོས་པ།
ཆོགས་སློས་པའི་དགོས་པ། མཆོད་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
ནི། རྒྱུ་རྣམས་སྤྱིར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་དང་།
མི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་གཉིས་ལས། འདིར་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་སྟོན་
ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་སློབ་པར་
བྱས་ནས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷག་པའི་
རྟགས་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་.....
སྟོན་རྟོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་རྣམས་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སྤྱི་རྒྱལ་པོས་
རྟོགས་དཀར་བཞེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་
གནས་སྐབས་རྣམས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷག་གཉིས་སུ་(༡༩༥) ཡོད་པར་

བཤད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་ནས་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་.....
ནས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེ་སྟོང་དུ། ཆོགས་སམ་དགེ་འདུན་དུ་འགྱུར་བ་
ལ་དགེ་སྒྲིབ་བཞི་དགོས་པར་བཤད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་.....
སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རེ་རེ་ཡང་ཆོགས་སམ་དགེ་
འདུན་ཡིན་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ནི། དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ།

གཞུང་འདིས་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་..
བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆོགས་ནི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་..
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ཡིན་ན། དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་སྐབས་བྱེད་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་ཆོལ་བ་རྟོགས་
ལུན་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ཡོད་ན་སྐབས་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་
ལན་ལ་སྒྱུར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། ཞེས་མདོར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
ལྟོག་སོགས་རྟགས། །(༡༩༥) ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་
བརྟན་ཏོ།

དེ་ལ་ཡང་དྲོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ཕྲོག་པར་བསྐྱབ་པའི་...
གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཅིག་དང་། ཅེ་མའི་རྟགས་དུག་དང་། བཟོད་པའི་རྟགས་
གཉིས་དང་། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ཕྲོག་པར་བསྐྱབ་
པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་སྟེ་དོ་སོ་སོ་སྐྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི། གཟུགས་
ལ་སྐྱེས་ལ་ཕྲོག་པ་དང་། ཁྲིམ་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྐྱེད། དེ་དག་གི་རྟགས་ཆོས་
དོན་གསུམ་གཞུང་གང་དང་གང་གིས་བསྐྱེད་ཞེན། གཟུགས་ལ་སྐྱེས་ལ་
ཕྲོག་སྐྱེས་རྟགས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བཟོད་པ་ཡིས། ཁྲིམ་པས་གཏན་ཚིགས་
བསྐྱེད། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། ཁྲིམ་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
བསྐྱེད། ཕྱིར་མི་ཕྲོག་ཅེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྐྱེད། མཚན་ཉིད་འདི་ཁྲིམ་
པས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྐྱེད་དང་། རྟགས་ལ་བྱུང་པ་བསྐྱེད། རྒྱས་
བཤད་དུ། གཟུགས་ལ་སྐྱེས་ལ་ཕྲོག་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་ནས། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་
དེ་དག་གིས། ཁྲིམ་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ཚིགས། དྲོད་དང་ཅེ་མ་བཟོད་བཅས་
དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། ཁྲིམ་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན།
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ཕྲོག་ཅེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྐྱེད་རྟོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ཕྲོག་དུ་བསྐྱབ་...
པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཡོད་
དོ། ཁྲིམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཁྲིམ་སྐྱེས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་རྟོ།།

འོ་ན་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོ་...
ནས་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རམ་སྐྱེས་ན་(༡༩༩ན) དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དེས་.....
དངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དང་པོར་རྟགས་.....
ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱེས་འདུ་ཤེས་ཕྲོག་པ་
དང་། ཁྲིམ་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྟོ། དེ་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་

མདོར་བསྟན་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། ཁྱེད་པས་གཏན་ཆོག་སྟེ། མཛོང་བའི་ལམ་ལ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་སྟེ། ལ་བས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། མི་ལྡན་ཅེས་པས་སྦྱབ་ཆོས། མཛོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱེད་པས་དངོས་སུ་དོན་བསྟན་དང་། རྟགས་ལ་བྱུང་བ་བསྟན་ནོ། རྒྱལ་བཤད་ཏུ་གཟུགས་སྟགས་འདུ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་། ཁྱེད་པ་ནས། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། ཁྱེད་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ཆོག་སྟེ། ལྡན་མཛོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། ཁྱེད་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། བྱུང་མི་ལྡན་ཅེས་པས་སྦྱབ་ཆོས། རྟགས་དག་ཡིན་ཁྱེད་པས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བྱུང་མི་ལྡན་ཏུ་བསྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ། སྟོན་དཔོན་གྱིས་རི་ལྡན་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། གནད་ཀྱི་དོན་ཁ་བསྐང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བྱེད་ཆོས། བྱང་གཞི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྩ་བོ། དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ། གཏན་ཆོག་སྟེ། དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་ལམ་ནི་བྱུང་བ་སྟེ། ཁྱེད་སྟགས་ཆོག་སྟེ། བཅད་(༡༡༥) གཅིག་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྩ་བོ་ནི། རེས་འབྱེད་ལན་ལག་དང་མཛོང་བའི། ཁྱེད་སྟགས་ཆོག་སྟེ། བཅད་གཅིག་ནོ། །

དེའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནི་རྒྱལ་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱུང་། ཁྱེད་སྟགས་ཆོག་སྟེ། བཅད་གཅིག་ནོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་སྟགས་བསྟན་པ་ནས་ཁྱེད་པས། ཁྱེད་སྟགས་ཆོག་སྟེ། བཅད་གཅིག་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་ལས་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཚུད་པ་ནི། དངོས་པོ་བཞུགས་ཏུ་མེད་པ་ལ། ཁྱེད་སྟགས་ཆོག་སྟེ། བཅད་གཅིག །ལན་ནི། བྱང་ཆུབ་རི་ལྡན་དེ་བཞིན་ཏུ། ཁྱེད་སྟགས་ཆོག་སྟེ། བཅད་གཅིག་ནོ། །

གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་ནི། སེམས་ནི་སྤ་
མས་བྱང་ཚུབ་བར། ཁྲིམ་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས། ལན་ནི། མར་མའི་དབེ་ཡི་
ཚུལ་གྱིས་ནི། ཁྲིམ་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་དངོས་ནི། རྒྱུ་བ་
དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཁྲིམ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། ཁྲིམ་
བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མདོར་
བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །
ཁྲིམ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འདི་ཉིད་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
གཏན་ཚིགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་འོག་མའི་སྒྲིམ་ལམ་ལས་བྱུང་པར་བྱ་
འཕགས་པའི་འཕགས་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། བྱུང་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པ་
ལས་བྱུང་པར་བྱ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཟབ་པ་
ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་པ་ནི། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོས་བསྟན། ཟབ་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟགས་པས་བྱངས་པའི་སྒྲིམ་ཏུ་དང་.....
བྲལ་བའི་དོན་དཔྱག་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སྐབས་ལས་དག་གི་སྒྱུད་པ་དེ་གཏན་...
ཚིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་པ་ནི། ཚིག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་
(༡༤༩ ན) བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་
ལས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་སྒྲིམ་བྲལ་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟགས་
ཤིང་རྗེས་སྐབས་ཏུ་དེས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་གྱིས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྒྲིམ་.....
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཁྲིམ་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་
པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པའི་

ལྷགས་ལ་སྒྲིམ་ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་གཉིན་ཉམས་འཁེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བས་སྒྲི་སྒྲར་
 དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 གཞུང་གི་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཞོང་ཏུ་སྒྱུར་ལམ་པ་དང་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་
 རྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་
 གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་ཡང་བསྟན་བཤད་གཉིས་དགོས་ཤིང་དགོས་པ་ལྟར་
 གཞུང་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་བསྟན་ཏུ། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་རྟོག་
 པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཞིང་། རྒྱས་བཤད་ཏུ་ཟབ་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་བརྒྱུད་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱན་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་མཐོང་
 སྒྲིམ་གསུམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་.....
 པའི་འཕགས་ཆོས་བསྟན་དགོས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་
 སྒྱུར་ལམ་ལས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྐབས་དང་པོར་.....
 བསྟན་ཟིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས་བྱད་
 པར་ཏུ་འཕགས་(༡༤༡) པའི་འཕགས་ཆོས་བྱད་མཆན་འཆད་པའི་སྐབས་....
 རྒྱ་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་.....
 ལས་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྟོན་དགོས་པ་སྐབས་རྒྱ་བབས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། སྐབས་ལྷ་པར་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་རྩལ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དྲི་མ་.....
 སྤྱོད་རྩལ་ལས་ཟབ་པར་བསྟན་པ་དེ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་རྩལ་ལ་ཡང་སྒྱུར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རོ་བོའི་
 འདོད་རྩལ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རོ་བོའི་འདོད་རྩལ་ལས་.....

ཟབ་པར་བསྟན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་འདྲ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་གང་ལ་ལྡན་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ངོས་གཞུང་བ། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤངས་ཏེ་སྒྲིམ་དང་བྲལ་
བའི་ཚུལ་སྤྱབ་པ། དེས་འབྲུབ་པའི་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོགས་གྱི་
དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ནི། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་དང་
མཐོང་བའི། ཁྱིམ་སྐྱུག་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནི་རྒྱན་
ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་སྐྱུག་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ།

དེ་ལ་འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་མཉམ་
གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བྱིན་གྱི་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་
གསུམ་བྱེད་པའི་རྗེས་སྐོབ་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་རྗེས་
སྐོབ་ལྷན་ངག་གི་སྒྱུད་པ་གང་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པ་སྐབས་གྱི་དོན་.....
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་མཐོང་མཉམ་(༡༩པ) གཞག་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
དགོས་པར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་ཏུ་.....
འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་མཐོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བྱིན་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་གོམས་པས་.....
དངས་པའི་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སྐོབ་ལྷན་ངག་གི་སྒྱུད་པ་བྱུང་བར་.....
ཅན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུད་ཏུ་འཁྱུང་བུ་ལ་སྐྱེས་པ་དགུར་.....
ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ལ་དྲི་མ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་
སྐྱེས་པ་དགུའི་གཞིན་པོར་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་འཁྱུང་བུ་ལ་སྐྱེས་པ་དགུ་ཡོད་.....
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་རེའི་རྗེས་སུ་

མཉམ་གཞག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་.....
 འཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པའི་རྗེས་སྐབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རེ་རེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་.....
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉིར་སྤང་དུ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་
 ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་བྱི་མའི་ཡུལ་སྤུ་མ་སྤུ་མ་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་དང་།
 བསྐྱེད་སྒྲིམ་གཉིས་ཏེ་དུག་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་མདོར་དེ་བཞིན་དུ་.....
 རྒྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོག་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 འབད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དུག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩྭ་པ་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱར་པ་འདེབས་པའི་
 རྩྭ་པ་སྤྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་ནམས་གངས་མེད་
 སྐུ་མེ་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་རྩྭ་པ་(༡༩༠བ) སྤྱང་བ་དང་། སྤྱང་གཉིན་
 ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་རྩྭ་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གང་ལ་རྩྭ་པའི་ཡུལ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩྭ་པ། དེ་སྤྱངས་ནས་སྒྲོ་
 འདོགས་དང་བལ་བའི་རྩྭ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་སྤྱང་པ་ཉིད་
 ལ་སྐྱེས། ཞེས་པའི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གངས་མེད་ལ་སྐྱེས་བརྟན་པ་ནམས། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་
 གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནམས་གངས་
 མེད་སྐུ་མེ་སྐྱེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དེ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་
 དམ་པར་ཟབ་མོ་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་སྒྲིམ་ལམ་ངེས་
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནམས་གངས་མེད་སྐུ་མེ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་
 དེ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྒྲིམ་ལམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

ཞེས་པ་ནི་སྐྱོ་འདྲགས་པའི་ཚུད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སྤྲུགས་བཅེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀང་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྤྲང་ཉིད་གྱི་རྩ་བོ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྲོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་.....བསྐྱེད་པར་གྱུ་བ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་...མི་འགྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོ་འདྲགས་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་(༡༧༡) ཚུད་པའི་ཡུལ་ནི། ཟབ་མོ་སྤྲང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྩ་བོ་དོན་དམ་པར་སྤྲང་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཟུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་བུ་དགུའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་ལམ་དགུའི་གངས་དེས་པར་...བསྟན་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤར་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྤྲང་ཉིད་གྱི་རྩ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྲབ་ཏེ། བདེན་གྱུ་བ་གྱི་དངོས་པོར་བརྗོད་ཏུ་མེད་ན་སྤར་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེས་སྤར་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་.....ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱོ་འདྲགས་པའི་ཚུད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་རི་ལྟ་དེ་བཞིན་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་

གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛན་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་
 བཞིན་དུ། ཞེས་པས་དཔེ་བསྟན། དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཛན་ཉིད་བཞིན། །འདི་ནི་
 འདྲོད་པའི་དོན་གྲུབ་བྱེད། ཞེས་པས་དོན་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་
 དོན་དམ་པར་ཟབ་མ་སྤྲང་ཉིད་གྱི་ར་བོ་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་གཉེན་.....
 ཉམས་འཁེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུང་...
 འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པར་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེས་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཁེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་.....
 བདེན་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་ལས་གྲོལ་བའི་
 (༡༩༡བ) ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐར་འདེབས་གྱི་རྩྭ་དཔ་སྤྲང་བ་ལ་གང་ལ་རྩྭ་དཔའི་ཡུལ། དེ་ལ་
 སྐར་པ་འདེབས་པའི་རྩྭ་དཔ། དེ་སྤངས་ཏེ་སྐར་འདེབས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་འདྲོད་པའི་དོན་སྤྲུབ་བྱེད། ཅེས་པ་
 ལཱོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་སྤྱི་མས་ཀྱང་
 མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྤྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྤྲ་ཅིག་སྤྲ་མས་ཀྱང་དེ་མི་
 སྐྱེད། བྱོད་ཀྱིས་སྤྲ་ཅིག་སྤྱི་མས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྐར་
 འདེབས་གྱི་རྩྭ་དཔའོ། །གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྩྭ་དཔ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ།
 འགྲེལ་པར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྩྭ་དཔ་དེ་ཉིད་སྤྲ་ཅིག་སྤྱི་མེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱང་
 ཆུབ་མི་སྐྱེད་ཅེས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མང་.....
 པོས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མང་པོས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་
 བསྟན་ཏེ། མཐའ་གསུམ་དུ་བརྟག་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མར་མེད་དཔེ་ལི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
 ཏེ། མར་མེད་དཔེ་ལི་ཚུལ་གྱིས་འག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་མེད་
 ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་……
 ཟབ་པ་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲི་ཚུད་པའི་ལན་དེ་རྟོགས་……
 པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུལ་ལམ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་རེ་ལོ་
 བས་ཀྱང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ཐུན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེད་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་རེ་རེ་ལོ་ནས་
 རྒྱུ་བྱ་སྤྲུལ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་བསྐྱེད། །དེ་དག་མེད་པར་(༡༩༩༥) ཡང་དེ་
 རྟོགས་པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ཐུན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་བྱ་སྤྲུལ་……
 ལྟར་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྐར་འདེབས་ལས་གྲོལ་བའི་
 རྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐོར་སྐར་དང་བལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་
 འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། མདོར་བཤད་ཏུ། སྒྲུལ་
 ལམ་པ་སྐྱེར་མི་རྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཟབ་པ་དེ་སྐོར་
 སྐར་དང་བལ་བར་བསྐྱེད་ན་གཏན་ཆོགས་ཟབ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཏུ་ཡོད་དེ་སྐོར་
 སྐར་དང་བལ་བའི་ཚུལ་རི་ལྷར་ཞེ་ན་གཏན་ཆོགས་ཟབ་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཟབ་……
 པ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། སྐོར་སྐར་དང་བལ་བའི་ཚུལ་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་ལ་
 མཆོན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུལ་ལམ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་རེ་རེ་ལོ་ནས་སྤྲོ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་དག་མེད་པར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐོར་འདྲོགས་ཡིན་ལ། སྐྱེར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་
 པ་ནི་སྐྱེར་འདེབས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐོར་སྐར་ལས་
 གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་པའི་རྟོན་ཏེ། འག་མ་བདུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེར་

བར་བྱའོ།

འོ་ན་དེ་དག་གི་རྟགས་ཚིག་དོན་གསུམ་གཞུང་གང་དང་གང་གིས་བསྟན་
ཞེན། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཁྱེས་སོགས་དང་། སྟེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་
དང་། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་བསྟན། སྟོ་ལྟན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གནས་
ཀྱི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། ཁྱེས་པས་ཤེས་འདོད་ཚིག་ཅན་དང་།
བསྐྱབ་བྱའི་ཚིག་དང་དོན་བསྟན་བསྟན་ནོ། །གཞུང་དེ་འདིར་དངོས་སྟུ་མ་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཚིགས་བཅད་མང་ཏུང་གི་ལྟག་ཆད་སྟོང་པའི་ཆེད་
ཡིན་ལ། མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་(༡༩༢༠) ཡིན་ཏེ། སྟོར་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་
འུགས་ལ་ཤེས་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་
པའི་སྐབས་སྟུ་རྣམ་པ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དངོས་སྟུ་བསྟན་ནས་ལམ་ཤེས་གྱི་
རྣམ་པའི་སྐབས་སྟུ་མ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་བསྟན་གཏན་ཚིགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་པོ་སྟོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཅན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་སམ། དབང་པོའི་རིམ་
པས་འཛོག། གཏན་ཚིགས་རང་གི་རོ་པོ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
གསུམ་པོ་གང་ཡིན། གང་ཟག་རང་རོར་གཏན་ཚིགས་སྟུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནམ་
གཏུལ་བྱ་གཞན་གྱི་རོར་གཏན་ཚིགས་སྟུ་འབྱུར་བ་ཡིན་སྟུམ་རུ་གྲོལ་བ་རྟོག་
ལྟན་ལ་དོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བར་འབྱུར་རོ། །དང་པོའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོར་
མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པས་བྱབ་བྱང་།
བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་བྱབ་པས་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སྟོར་ལམ་
པ་དབང་རྩྭ་དང་། མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་ཡན་ཆད་དང་། སྒྲིམ་ལམ་
པ་དབང་རྩྭ་ཡན་ཆད་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་བཞེད་དོ། །

འདི་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། །སྟོར་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་མན་ཆད་
དང་། མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྩྭ་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་

རྟོགས་མ་ཐོབ་པར་འགལ་ཞིང་། རྒྱལ་བྱེད་མེད་ན་ཕྱིར་མི་ཕྲག་པར་དམ་
བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅར་ལྟར་སྤར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱིར་མི་ཕྲག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐོབ་ན་སྐབས་དེ་དང་དེ་ནས་བཤད་པའི་.....
གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་མ་ཁུབ་ཅིང་། ཕྱིར་མི་ཕྲག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་
གཙུག་པོ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བླ་མ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱུང་གཙུག་
པོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲུབ་གསུམ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་(༡༩༩༥) སེམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་
གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱིད་...
པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སྤྱིར་མེད་དོ་སྒྲུབ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནལ་
འབྱོར་པ་ནམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་
གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་.....
ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ཕྲག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐོབ་ཤི། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་གང་དྲང་གཅིག་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་.....
བྱང་སེམས་མེད་པ་གང་ཞིག །རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ཕྲག་ཏུ་རྒྱལ་ལུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁ་ཅིག་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་ཕྲག་ཏུ་རྒྱལ་ལུས་
ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ཕྲག་གི་རྟོགས་ཐོབ་པར་ཐལ་སོ། །
ཞེས་སྒྲུབ་ནི་སེན་མོ་རྒྱལ་པ་དཔེ་བྱད་ཡིན་ན། སེན་མོ་ལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པས་
དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་པས་སྒོ་གྲས་ཅིང་པའི་
རྟོགས་མ་སྟོན་ཅིག །

དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི་བརྟན་བཅོས་ཅ་བར་ཕྱིར་མི་ཕྲག་པ་ཙམ་...
བརྒྱལ་བྱེད་ཆོས་ལུ་བྱས་ནས་གཏན་ཆོགས་འགྲོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་

དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཞིང་། མདོར་ནས་པ་དེ་དག་དང་། ཉགས་དེ་
 དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལུན་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ། ལུས་པའི་རྒྱ་ཡི་འབྲས་སྟེ་བར། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ།
 རྟོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྷོས་ཕྱིར། རྟེན་རང་(༡༩༩བ) བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །
 ཅེས་བྱ་བའི་ཆུལ་གྱིས་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཟུང་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། ལུང་འགྲེལ་རྟོགས་པར་སྤྲོ་བ་ལས་ཀྱང་། ལུང་དེ་དྲངས་ནས་ཞེས་
 བྱ་བའི་རིགས་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
 རུང་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ། ། འགྲེལ་ཆུང་དུ།
 དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟུས་པ་འདི་
 རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་
 པར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་.....
 མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པ་.....
 རྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་བྱའི་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་དག་རྗེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཏན་ཆོགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་
 པོ་རེ་རེའི་ཉིང་དུ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ལས་མཉམ་.....
 གཞག་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་པའི་ཆོ་ན་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱ་ལྷོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོང་
 ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟགས་ལས་ཐེག་པ་.....
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པའི་ཆོ་

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཚང་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བུར་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱབ་བུའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྲག་པར་(༡༩༩༩) རྒྱབ་པའི་ཆོ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། སན་རྩལ་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གནས་སྐབས་ཚོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ཕྲག་པ་བཀག་པ་ཅམ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་རྟགས་རྒྱུར་རི་ལྟར་སྟམ་ན། གཟུགས་སྟགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ཕྲག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་རྒྱུད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་པ་རྣམས་འདི་ཆོས་ཅན། རྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྲིལ་བུ་སོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་རྒྱུད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འབྲས་རྟགས་སོ། དེ་གྲུབ་ནས་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བུ་བུར་སྟེ། རྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། དེ་གྲུབ་ནས་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་སྤྲུལ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྲག་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བུ་བུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ།

འོ་ན་དྲིད་དང་ཆེ་མོ་སྟགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན་བུ་..... འཛིན་མི་དགོས་སམ་སྟམ་ན། དྲིད་སྟགས་ལ་གནས་པའི་རྟགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདི་དང་འདི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་འདི་དང་འདིས་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་གསུམ་ལ་གཏན་ཆོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཆོགས་འགོད་པའི་

ཆོ་གཏན་ཆོགས་གང་ལ་ལྷན་པའི་སྤྱིས་ལུ་པ་རྩལ་སྤོ་(༡༩༤) ཆོས་ཅན་དུ་.....
གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ལོ། །དཔེར་ན་གོང་ལུ་
རྩ་ཅན་དེ་དོན་ལ་བ་ལང་དང་གཡག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཅུང་གོང་ལུ་
རྩ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཞོང་བ་
བཞིན་ནོ། །མདོ་དང་བརྟན་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་ནམས་ཀྱི་དཀོངས་
པ་ནི། འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ངོ་ཆ་བོར་ནས་ཅི་ཡང་མ་སྤྱོ་
ཤིག །འདི་ནི་ཁོ་བོ་གཅིག་ཤུའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །

དོགས་པ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པའི་རྟགས་
ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟགས་པ་དཔོག་པ་ནམས་ནི་གཞན་ངོར་རྟགས་སུ་.....
འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པས་རྟགས་ཀྱིས་
བརྒྱབ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་རང་ངོར་རྟགས་
སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ངོར་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་
རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་སྤྱིས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བྱུང་འབྲེལ་ངེས་པའི་ཆེ་རང་.....
དོན་སྤྲུལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ངོར་ནི་སྤྱིར་
གྱི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་བརྒྱུད་བཞོང་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པས་སོ། །

ཆཱ་མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་.....
སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་སོགས་གསུམ་འཆད་པ་ལ་འབཤགས་མེད་གཉིས་
ཆར་གྱིས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་སྤྱོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་
སྟོང་མཛད་ནས་སྤྱིར་གཏན་ཆོགས་ནམས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གཏན་
ཆོགས་སུ་བཞེད་ཅིང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་དགེ་
འདུན་གྱི་ཐ་སྟོང་མཛད་ནས་སྤྱོད་བ་གསུམ་ངོ་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་.....

བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱམ་ལམ་པ་ཕྱིར་(༡༧༥ན) མི་ཕྱོག་པའི་གཏན་ཚིགས་
 རྣམས་དེ་ནི་རྒྱ་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལམ་དག་
 ཆར་ལ་ལྟན་པ་ཙུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པས་ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་མེམས་ལ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་.....
 དང་། དག་པ་སའི་བྱང་མེམས་ལ་མི་སློབ་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་
 དཀའོ། །གཞན་ཏུ་ན་དག་པ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་ཚོས་ཅན། སློབ་པ་
 ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ཚིགས། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དགོ་
 འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་རྒྱ་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསལ་བ་ནི་ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་ལ་སློབ་པ་དང་། ས་བརྟན་པ་ཡན་ཆད་ལ་
 དེའི་ལྷན་བྱངས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཐ་སྟངས་གསུངས་པ་ལ་གཟིགས་པ་ཞུ་ཞིང་།
 ལྟབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྐྱམ་པའི་ལམ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་.....
 དང་དེའི་རྟགས་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་པ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་
 སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ཚིགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 གཟིགས་ཤིག །རྟགས་ནི་ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་བ་རྒྱུ་ལྟས་མེལ་ལ་
 རྒྱུ་ཏུ་ནི་ཆེན་པོས་མེལ་རྟོ། ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་
 གཟིགས་ཤིག །

འོན་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་གསུམ་འཆད་.....
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། སྦྱར་མཐོང་སྐྱམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 མེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐོབ་ན་དེ་དག་ཉམས་
 ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྦྱིར་(༡༧༥) ས་བརྟའི་རྗེས་.....
 ཐོབ་ཡོངས་སྦྱང་གི་ཉམས་ལེན་ནི་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་ཟིན། མཉམ་གཞག་
 སློབ་པ་སྦྱང་བའི་ཉམས་ལེན་ནི་སྐབས་ལྷ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདི་.....

དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྱུར་
 བ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་དང་པོ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་.....
 ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བའི་ངོ་པོ་
 རོས་གཟུང་། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤྱང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྲིད་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་དོན་རྗེས་སྤོང་བ་ཏུ་ཡང་འཁོར་འདས་ལ་བཟང་བན་
 ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟག་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་སྤོང་བ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟགས་འབྱུང་སྲིད་པའི་.....
 ཕྱིར་ན་དག་སའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཏུ་བྱུང་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོག་སྐྱོད་ཀྱི་
 གཉིས་ཏེ། མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྒྲུས་པ། མི་ལམ་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
 པར་ཞུགས་ན་ཅི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ།
 ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པས་འཕེལ་ན་མི་ལམ་ཏུ་སྟོམ་པས་ཀྱང་འཕེལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 བ། མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མི་ལམ་
 གྱིས་འཁོར་བ་བསྟན་ཏེ། མ་རིག་པའི་འབྲུལ་སྤང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སོ། །
 ཉིན་པར་གྱིས་བྱང་འདས་བསྟན་ཏེ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པས་སོ། །རྟོག་
 པ་མེད་པས་ནི། དག་པ་སར་རྗེས་སྤོང་བ་ཏུ་ཡང་འཁོར་འདས་ཐ་དད་པར་
 འཛིན་(༡༩༭) པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་མཉམ་གཞག་
 བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལས་མེད་ལ་སོགས་ལྷན་ཀ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཆོག་སྐྱོད་གཉིས་
 ཏེ། ཉིར་སྤང་ལྟར་ན། ལས་མེད་པར་ཐལ་པའི་ལྷན་ཀའི་ལན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་
 བསྟུས་པ་དོན་དམ་ཏུ་འགལ་བའི་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མ་ངེས་པའི་དང་། ལྷང་
 དང་འགལ་བའི་དང་། སྡ་ཕྱི་འགལ་བའི་ལྷན་ཀའི་ལན་དང་བཞི་ལས། དང་

གསེས་བཏབ་པས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་
 མོའོ། །ཞེས་གསེས་བཏབ་ན་ཡང་ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་
 ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱུར་གྱིས་སྤྲུལ་པ། སྤྱི་རིའི་བྱ་འདི་སྐད་ཏུ་ཉིན་
 པར་སྟོག་བཅད་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ནང་ཏུ་སྟོག་བཅད་པ་དེ་ལ་འདི་སྟམ་ཏུ་
 དེ་བདག་གིས་བསད་དོ། །དེ་བདག་གིས་བསད་པས་ལེགས་སོ། །ཞེས་དེ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་རིའི་བྱ་ལས་དེ་ལ་ཁྱོད་རིམ་སྤྲུལ་ཞེས་དང་།
 དེའི་དོན་ཉིར་སྤང་ཏུ། ཉིན་པར་སྟོག་གཅོད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 མི་ལམ་གྱི་ནང་ཏུ་སྟོག་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚན་མོ་
 དང་ཉིན་མོ་ཉིད་མཛོན་པར་བརྟེན་དོ། །ནང་ན་སྟོས་པས་ནི་འཁོར་བའི་མི་
 ལམ་ལས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་ཏུའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་རིའི་བྱ་ལས་དེ་
 ལ་ཁྱོད་རིམ་སྤྲུལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱིས་པས་གཉེན་སོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་
 པར་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(༡༩་པ་) ལན་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱུར་གྱིས་སྤྱི་རིའི་བྱ་ལ་
 དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྟེད་དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་པ་མི་སྟེད། །
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལས་དང་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་
 པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་དང་།
 ཉིར་སྤང་ལས། འདིའི་ལན་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལས་སྟེ་བར་
 ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་སྟེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 ཅ། སྤྱིར་དེ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གསེས་བཏབ་པས་ལས་སྐྱེས་
 ཀྱི་རྟོག་པས་ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་གསེས་བཏབ་པས་ལས་དོན་

དམ་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་སྟོད་ཏུ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སེམས་པ་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས་སྟེ་ཡི་དེ་མེད་པར་མི་སྟེ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་ལྟན་ཀ་ནི་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས་སེམས་སྟེ་བར་ཁས་བླང་བ་
ལ་འབྲིས་ནས་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས་སེམས་སྟེ་བ་མིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ལུན་
འདས་ཀྱིས་ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དབེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། མདོར། ཆོ་དང་ལུན་པ་རབ་འབྱོར་ལས་དང་སེམས་པ་
ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ། ཞེས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན་དེ་རི་ལྟར་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་དང་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་
པར་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉིར་སྣང་ཏུ། སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ།

ལན་ནི་མདོར། ཆོ་དང་ལུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་མཆན་(༡༩༥) མར་བྱས་ན་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་དང་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་
པར་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཉིར་སྣང་ཏུ། སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདིའི་ལན་ནི། ཆོ་དང་ལུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་མཆན་མར་བྱས་ནས་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་དོན་ནི་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་རྒྱ་རྣམ་
རྟོག་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྡ་
མ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའོ།

བཞི་པ་ལ་ལྟན་ཀ་ནི་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་སྟེ་བར་

ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་འཁྲིས་ནས། འོ་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་མི་ལམ་དུ་སྐྱེན་སྟགས་
 རྒྱག་བསྟོམས་ཏེ། དགེ་བ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོམས་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོམས་
 པར་འཇུར་རམ་མི་འཇུར། འཇུར་ན་ལས་དང་སེམས་པ་སྟོབ་པ་ཉགས་པའི་
 དངོས་པོར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ། མི་འཇུར་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པ་ལས། སེམས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་
 ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་མི་ལམ་དུ་སྐྱེན་པ་བྱིན་
 པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་བསྟོམས་སྟེ། དགེ་བའི་ཙ་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་
 པར་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པར་འཇུར་རམ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། ཉི་ཁྱིམ་བར།
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་(༡༩ན) དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན། མི་
 ལམ་གྱི་ནང་གི་སྐྱེན་པ་ལ་སྟགས་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོམས་ན་ཡང་དག་པའམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པར་བསྟོམས་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལན་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སྟགས་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལ་
 རྒྱར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་མདོན་དུ་འབྱུར་ན་འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་
 འདིས་ལན་ལྟོན་པར་འཇུར་རོ། །དེ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་
 བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་སྐྱས་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་པ་གནས་བརྟན་
 རབ་འབྱོར་འདི་སྐད་དུ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་དོན་འདིའི་ལན་ལྟོན་
 པར་འཇུར་གྱིས་འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅས་སྐྱ་ན། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཕམས་པ་ལན་
 ཇི་ལྟ་བུ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་
 བྱས་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ལན་
 ལྟོན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལན་ལྟོན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་ཁ་

དོག་ལན་ལྟོན་ནམ། འོན་ཏེ་དབྱིབས་ལན་ལྟོན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལན་ལྟོན་ནམ། ཞེས་པ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་
 ལན་ལྟོན་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །བདག་གིས་ནི་གང་ལན་ལྟོན་པ་དང་། གང་གིས་
 ལན་སྤྲོད་པ་དང་། གང་ལ་ལན་སྤྲོད་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་བྱམས་པ་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །ཆེ་དང་ལྟན་པ་བྱམས་(༡༧༥) པ་ཆོས་དེ་དག་རི་སྐད་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སམ། བྱམས་པས་སྤྲོས་པ། ཆེ་
 དང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་དེ་དག་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་བོས་མངོན་...
 སུམ་དུ་མ་བྱས་མོད། ཆེ་དང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་རི་ལྟར་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་
 དང་། སེམས་ཀྱིས་སེམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་མི་དམིགས་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཉིར་སྤང་དུ། འདིའི་ལན་ནི།
 འཕགས་པ་བྱམས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་བ་འདིའི་ལན་ལྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དྲི་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དེས་ན། དྲི་བ་འདིའི་
 ལན་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་
 ནི། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུན་མར་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 མིང་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ལྟོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
 དམིགས་སུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལང་འདི་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་མ་བྱས་པར་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་དམ་བཅས་པ་
 ནི། མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ལ་དྲི་བ་དེའི་ལན་བཏབ་པ་ཡོངས་སུ་

(༡༩༩ན) རྫོགས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱང་བའི་དོན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི་རབ་འབྱུང་གྱིས་ལན་དངོས་སུ་མ་སྦྱོས་པར་བྱམས་པ་...
ལ་ཁ་འཕངས་ནས་བྱམས་པས་ལན་ལྟོན་བྱ་ལྟོན་བྱེད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་...
མ་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ནི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཡང་མ་.....
དམིགས་པར་དངོས་སུ་བརྟན་པས་ཤུགས་ལ་རྗེས་གྱི་རྟོགས་པས་གསོས་.....
བཟུང་ན་བརྟོག་པར་འགྱུར་བར་བརྟན་ཏོ། །བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པའི་
དགོས་པ་ནི་བརྟན་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིས་ལན་མི་རྫོགས་པར་ཤེས་པའི་.....
ཆེད་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིས་ལན་རྫོགས་ན་མ་འོངས་པའི་
སངས་རྒྱུ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་རང་ཉིད་
གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མཛོན་སུམ་རྒྱ་མ་བྱས་པར་དམ་བཅས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་
མཛོན་སུམ་རྒྱ་བྱས་ཞེས་སྒྲིག་ན་དེ་བ་དེའི་ལན་རྫོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་.....
བས་དེ་སྤྱང་བའི་དོན་རྒྱ་མཛོན་སུམ་རྒྱ་མ་བྱས་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་
ཆད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཉི་མེད་དང་། ཉི་མེ་
སྤང་བ་སྤྱར་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་སྤྱར་
བའི་དགོངས་པ་ནི་མངས་གྱིས་དོགས་པས་རེ་ཞིག་མ་སྦྱོས་སོ། །

ཆ༤ ཞིང་དག་སྦྱར་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱར་བ་དག་སའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་...
ལན་རྒྱ་སྟོན་པ་ནི། སེམས་(༡༩༩བ) ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་རྒྱ། ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་པ་ནི་ས་བཟུན་

པ་མན་ཆད་རུ་ཞིང་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་འཛང་
ཟུ་བའི་ཞིང་དེ་ན་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་...
པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་འདིར་ནི་རང་ཉིད་འཛང་ཟུ་བའི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དེའི་...
རྒྱ་དགེ་ཙ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་དག་སའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་...
ཕྱིར་རོ།

ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གིས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བཅུད་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་...
སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་
སྐབས་སུ། རྒྱལ་བ་ཡི། ཞིང་སྤྱོད་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་བསྐྱབ།
ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། འདིར་ཡང་། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་རུ། །
སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་དང་། སྐབས་འདི་གཉིས་ཆར་རུ་སྐྱབ་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་བྱད་པར་འབྱུང་
བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཆད་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་བ་དག་པ་སའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་
ལེན་རུ་སྤྱོད་པ་ནི། དུལ་དང་སྤྱོད་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་སྐགས་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་ཏེ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་མངོན་རུ་
བྱ་རྒྱའི་དུལ་ཐབས་མཁས་བཅུ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་
རུ་བྱེད་པའི་རུས་དང་རུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་བ་ནི་ཐབས་མཁས་...
སྤྱོད་བར་འཇོག་ཅིང་། དེ་ནི་དག་པ་སའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་(༡༠༠ན) མཐོང་ལམ་མངོན་རུ་བྱ་བའི་རུས་དང་
རུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་དེ་མན་ཆད་ན་མེད་པ་...
བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཉི་ཤི་རྣམས་པར། དུལ་དང་ཞེས་པས་སྤྱོད་བའི་དུལ་བསྟན།

སྐྱུར་བ་ཅན་འདི་ནི་ཞེས་པས་སྐྱུར་བའི་ངོ་པོ་བཟུན། དག་རྣམས་ལས་ནི་
འདས་པ་དང་། །ཞེས་པ་མཛད་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐབས་མཁས་བཅུ་
བཟུན་ཞིང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱུར་བར་བཞེད་དོ། །
སྐྱུར་དཔོན་གྱིས། དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས་ཆད་མེད་
པ་ཞེས་པའི་བར་བཅུ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྣམས་པ་བཅུ་མངོན་སུམ་རྒྱ་བྱ་བ་
ལ་རྒྱས་དང་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཤིས་པའི་སྐྱུར་བ་ནི་ཐབས་མཁས་ཉིད་རྒྱ་བཞེད་
དོ། །

སྐུས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་གཞུང་ས་.....
སའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དཔ སྐབས་ལྔ་པ། ཅེ་སྐྱུར་བཟད་པ།

ཅ། རྣམ་རྒྱུགས་སྐྱུར་བའི་འོག་རྒྱ་ཅེ་སྐྱུར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།

སྐབས་ལྔ་པའི་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་རྒྱུགས་སྐྱུར་བའི་འོག་རྒྱ་ཅེ་སྐྱུར་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་ཅེ་སྐྱུར་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་
དོན་གྱི་འབྲེལ་དང་། ཆོག་གི་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ལེམས་
ཆོགས་ལམ་པས་རྣམས་པ་བརྒྱ་བརྟན་ཅུ་ཙ་གསུམ་རྒྱུགས་པར་བསྐྱོམས་པས་.....
བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་སྐྱོམ་བྱུང་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཉམས་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ཅེ་སྐྱུར་
རྒྱ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་རྒྱུགས་སྐྱུར་བའི་འོག་རྒྱ་ཅེ་སྐྱུར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐབ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། དེའི་རྟགས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
མི་(༡༠༠) སྐབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཆོགས་བཟུན་པ་ནི། རྣམ་རྒྱུགས་
སྐྱུར་བ་སྐྱོམ་པ་ལས་ཅེ་སྐྱུར་ཐོབ་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་ལམ་ན་
ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པས་རྣམ་རྒྱུགས་སྐྱུར་བའི་

མཐུག་གི་གཞུང་གིས་ཅེ་སྤྱི་གཞུང་གི་ཐོག་མ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་དང་། ཁྱིམ་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཡུལ་
 ཅན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་བར་རུང་བ་སོགས་ཡན་ལག་ལྟ་ནི་འདྲ་གྱིས་མོག་མོག་.....
 པོར་མཛད་དང་། ཁྱིམ་སོགས་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་
 ཅན། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད། ཁྱིམ་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ལམ་
 ཤེས་དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེར་མ་ཟད་
 འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་.....
 རོ། ཁྱིམ་པ་ནི། རྩ་རྩལ་པ་རྩལ་མཐའ་ལ་མིན། ཁྱིམ་སོགས་གྱིས་སྟོན་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཁྱིམ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་མཆེན་གསུམ་བསྟེ་
 བར་གསུངས་པ་དེ་བསྟེ་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཁྱིམ་
 སོགས་གྱི་གཞུང་གིས་སྟོན་པ་བཞིན་རོ། །

ཅད་ལྟ་མཆོན་ཅན་གྱི་ཅེ་སྤྱི་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བརྒྱད།

གཉིས་པ་རྩ་མཆོན་ཅན་གྱི་ཅེ་སྤྱི་དངོས་ལ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་...
 བརྒྱད་དེ། སྤྱི་ལམ་ཅེ་སྤྱི་བཞི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱི། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྤྱི། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྤྱི། བསལ་བྱ་ལོག་སྟབ་རྣམས་སོ། །

ཅེ་སྤྱི་གྲངས་ངེས་ལ་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་སྤྱི་ལམ་ཅེ་སྤྱི། མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྤྱི། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྤྱི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྤྱི་དང་
 (༡༠༡ན) བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཅེ་སྤྱི་ནི་སྤྱི་བྱ་མི་མཐུན་སྟུགས་སྤྱི་བའི་
 ལྟ་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བྱ་དེ་ལ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་། ས་པོན་
 དང་། བག་ལ་ཉལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལམ་ཅེ་སྤྱི། གཉིས་པ་ནི་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱི་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྤྱི། གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་

ཅེ་སྐྱུར་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད། དེ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་
 དང་། སྐྱེ་ལམ་ཅེ་སྐྱུར། སྤང་བྱ་སྤྱོད་བའི་ཕྱོག་པ་ནས་བརྟན་བྱང་། ཅེ་སྐྱུར་
 ཐོག་མཐའ་གཉིས། དེའི་སྐོ་ནས་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱུར་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་ནི།
 ཉགས་དང་ནས་འཕེལ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱུར་ནི་
 བསོད་ནམས་མང་པོའི་ཕྱོག་པ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུར་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་
 དེས་སྐོ་སྤང་མཐོན་གྱུར་པ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉགས་པའི་རྗེས་
 གྲུ་ཡང་སྐོ་སྤང་ཉག་པ་མཐོན་གྱུར་པ་འབྱུང་གིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
 སྐབས་དང་པོར་དངོས་སྤྱོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉག་བཞི་ཡང་……
 མཐོང་སྤང་ཡིན་རྟེ། དེར་གཟུང་ཉག་དེ་ལ་དོར་བྱ་དང་། སྤང་བྱར་འཛིན་པ་
 གཉིས་དང་། འཛིན་ཉག་ལ་རྗེས་འཛིན་ཉག་པ་དང་། བརྟན་པའི་ཉག་པ་
 གཉིས་སྤྱོད་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་འདིར་མཐོང་སྤང་བྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྐོ་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་ལོགས་སྤྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་……
 སྐྱུར་གྱི་སྤང་བྱ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པ་ནི་སྐོ་
 ལམ་ཅེ་སྐྱུར་གྱི་སྐབས་སྤྱོད་པ་ལ་དཀོངས་ནས་རང་ཉིད་གྱི་སྐབས་སྤྱོད་……
 བསོད་ནམས་མང་པོའི་ཕྱོག་པ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་
 སྐྱུར་ཅེ་སྐྱུར་ལ་སྐྱུར་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་དང་། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་དང་། སྐོ་ལམ་ཅེ་
 སྐྱུར་གསུམ་དུ་(༡༠༠) གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་རྟེ། ཅེ་སྐྱུར་གྱི་མ་མཐའི་ས་
 མཆོམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱུར་ལམ་ནས་ཡ་མཐའ་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱུར་དང་བཞིར་སྤེལ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་དང་སྐོ་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་
 ཉག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བརྟན་པ་ན་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་འགའ་
 ཞིག་སེམས་ལྷན་པར་འབྱུང་བས་ལྷན་པ་གཟེངས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྐྱུར་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བཞི་ལས་སྦྱར་ལམ་ཅེ་སྦྱར་རྟགས་སྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟན་པ་ནི།
 མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། ཁྱིམ་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་ཉེ། ཅ་བར་
 རྟགས་དང་། རྣམ་འཕེལ་དང་། བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ།
 ཁྱིམ་པ་ཅན་ལས་མ་གསུངས་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས། མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྦྱར་གྱི་སྦྱར་བཤད་པས་སྦྱར་ལམ་ཏུ་ཀྱབ་ཅིང་རྟགས་སྟགས་བཞིར་བྱེ་བས་……
 སྦྱར་ལམ་བཞིའི་ངོ་སོ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཉིར་སྤང་ཏུ། རྟགས་ལ་སྟགས་པ་
 དེ་དག་ནི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དྲོ་བ་ལ་སྟགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་……
 དང་མཐུན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་……
 བྱེ། ཁྱིམ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། དཀའ་འགྲེལ་ཏུ། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པའི་རྟགས་དང་། ཅེ་སྦྱར་གྱི་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། ཅེ་སྦྱར་གྱི་བརྟན་པ་དང་། ཅེ་སྦྱར་གྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་
 གནས་པ་ཁྱིམ་པའི་དོན་ཡིན་པས། བཞི་ཀ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་
 བས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་དྲོད་སྟགས་བཞི་དང་། རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་རྩ་བའི་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་(༡༠༩ན) གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་
 པའི་རྒྱ། བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཅེས་པ་དང་བརྟན་ན།
 སེམས་ཀྱན་གནས་མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཀྱབ་ཉེ། བསོད་ནམས་མང་པོའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས། ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། དེའི་བྱགས་ཀྱིས་དང་པོ་གསུམ། སྦྱར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་སྦྱར་
 བར་ཀྱབ་པས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་རྩ་བའི་དགོངས་པ་……
 རྒྱང་རོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་ཏུ། མཐོང་ཁྱིམ་བྱ་
 དང་སྒོམ་པ་ཁྱིམ། བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །
 གཞེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། ཁྱིམ་མཐོང་སྤང་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པས། འདིར་དེ་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ལ་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོ་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་དོས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་།
 འཛིན་རྟོག་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་
 གཉིས་གྱི་རོ་པོ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགྲར་སྤེལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 འཇུག་པ་དང་ནི་ཕྱོག་པ་ལ། །ཞེས་སྟགས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གོ། །འབྲུམ་ཕྱག་
 གསུམ་པས། འདི་གཉིས་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཏུ་
 བཞེད་དེ། དེ་གཉིས་གྱི་ཡུལ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་.....
 ཕྱིར་སྟུང་བྱ་དགོངས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་
 རྣམ་བྱང་(༡༠༡༡) གཟུང་རྟོག་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ལྷང་བྱར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
 སྒོ་ཡིན་ལ་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱོག་བྱར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
 སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་གཟུང་རྟོག་ལ་གཞིའི་
 རྟོན་ཅན་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོས་སུ་གསུངས་ཤིང་
 གཞིའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གི་དོན་ཡང་རང་ཡུལ་དེ་མ་རིག་པ་སྟགས་.....
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་ཆོས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་བྱང་
 གི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མདོན་
 པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 གཞིའི་རྟོན་ཅན་དང་། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 གཞིའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་སྟགས་ཀྱན་
 བས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མདོན་པར་
 ཞེན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་

པ་དང་། ཞེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་སྐོར་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་བྱུང་
མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་
མེད། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་
ཕྱི་མ་ནི་འདིར་བསྟན་ཐོག་པ་གཞུང་རྟོག་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དེའི་གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་སྤྱང་བྱའི་
གཞུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་
ལ་དེར་(༡༠༩ན) ཞེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་དེར་ཞེན་པ་
གཉིས་ལས། སྤྲུལ་མ་ནི་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཞུང་
རྟོག་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་
དང་། ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱང་བྱར་རྣམ་བྱང་གི་གཞུང་བར་རྟོག་པ་གཞུང་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཞུང་
རྟོག་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་སྐབས་དང་པོར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དེའི་
གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པར་བྱེད་ལ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་……
སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་གཞུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

འཇུག་པ་གཞུང་རྟོག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགུར་ཕྱེ་བ་ནི། རོ་མོ་ཉིད་དང་
རིགས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས། ཐོག་པ་གཞུང་རྟོག་ལ་ཡུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་དགུར་ཕྱེ་བ་ནི། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གསུམ་མོ། །

འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཇས་འཛིན་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཇས་འཛིན་རྟག་པ་གཉིས་ལས། སྤྲུལ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་།
སྤྲུལ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་ཡིན་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྐབས་དང་
པོར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་སྤྲེ་བར་ཇས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་གསུངས་ལ། སྐབས་
འདིར་ནི་མདོར་བསྟན་ཏུ་སྤྲུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཇས་ཡོད་པ།
ནམ་རྟག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྒྱས་བཤད་ཏུ་སྤྲུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་དེ་ལ་(༡༠༩༧) འཛིན་
འདོར་སོགས་ཆོས་དགུར་སྤྲེ་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤང་བའི་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱིས་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་
པའི་སྤྲོ་དེ་སྤྲོར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་
པའི་བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་བཏགས་
འཛིན་རྟག་པ་གཉིས་ལས། སྐབས་དང་པོར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་སྤྲེ་བར་
བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་ཅེས་གསུངས་ལ། སྐབས་འདིར་མདོར་བསྟན་ཏུ་སྤྲུལ་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་ཏུ་སྤྲུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་
སྤར་དང་འདྲ་ལོ། །

དེ་ལྟར་འཛིན་རྟག་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། དབྱེ་ན་དགུར་ཡོད་དོ། །ཅེས་
མདོར་བསྟན་ཏེ་རྟག་པ་ནི། སོ་སོ་སྤྲེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །ཇས་འཛིན་རྟག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོ་ནས་དགུར་སྤྲེ་བ་
ནི། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །

བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོ་ནས་དགུར་དབྱེ་བ་ནི། ཆེད་བཞེན་
ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །འདིར་མདོར་
བསྟན་ཏུ་སོ་སོ་སྤྲེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་འཛིན་རྟག་གཉིས་པོ་སྤྲེ་

འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་བཤད་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཅི་བཞིན་དུ་རྣམས་
འཛིན་རྟག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་
ངེས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞུང་ངེས་ལྷན་པར་གསལ་བའི་མཆོན་
གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་མ་.....
བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཡུལ་རྣམས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་
གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་འཛིན་རྟག་པ་དང་།
བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་གཉིས་སོ་སོར་(༡༠༩) ངེས་པར་མ་བསྟན་པར་.....
འདོད་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་.....
ནོ། །

འོན་ཅི་ཞེན་སོ་སོ་སྐྱེ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
བཏགས་ཡོད་པར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣམས་འཛིན་
རྟག་པ་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམས་
འཛིན་རྟག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དངོས་བསྟན་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ།
དེ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་
རྟག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སོ་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཉིར་སྤང་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་
དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཁོ་ན་གྱི་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་
པའི་རྣམས་པར་རྟག་པ་དང་པོའི་རྣམས་པར་བཞག་པས་ནི་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་...
རོ་ཞེན། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་པོ་མེད་དོ་ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་དག་མཆོན་མོ་འདས་

ནས་ནངས་པར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོད་ཆགས་ལྗེ་སྤང་སྤང་འབྱེན་པའི་སྤྲོ་ཐོས་...
 མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱལ་ན་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 མེད་གི་ཡན་ལག་མ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 བཅའ་དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་...
 མ་ཁུབ་པར་(༡༠༥)འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོག་དེ་ནི་ཐ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤྱིར་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་རོས་གཟུང་བ་ལ། སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་ལམ་
 ཅེ་སྤྱིར་གྱི་རྒྱ། དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། ལྷ་མ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན།

གཉིས་པ་ལ། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འདྲ་ཆུལ།
 དངོས་སྤྲོ་བའི་ལྷགས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འདྲ་ཆུལ་དགག་པ། གྲོལ་བ་
 འདྲ་བས་སྤྱིར་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྤྱེ་བའི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། གཉིས་
 པ་ལ། དངོས་སྤྱིབས་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མཁས་བླ་འགལ་བས་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་
 ལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་
 བྱ་ཅི་ཡོད་མེད། ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། ལྷ་མ་མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྤྱིར་རང་གི་རོ་བོ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། དེའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ནི། དེ་ནས་མེད་རྒྱུ་རྣམ་
 བསྐྱེདས་པའི། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན།

དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྤྱེ་བའི། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་

ལྷན་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། འདིར་བྱང་ལྷན་ཅེས་པའི་ཆོག་
 དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ལུ་ལུ་ལུ་སྐབས་སུ་བྱང་ལྷན་
 དེ་སངས་(༡༠༥ན) རྒྱལ་སུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེད་ན། སྐྱེ་གསུམ་ཏུ་དབྱེད་
 མཛད་པ་དེ་དང་། དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་བའི་
 དགོངས་པ་ནི་མཛོང་ལམ་གྱི་རྒྱ། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་བའི་རྒྱལ། གཉེན་པོ་
 མཛོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་དངོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ལྷན་ལ་གཞན།
 ཞེས་སྐྱེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན།

དེ་ཡང་སྤྱིར་མཛོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་། སྤྱི་མ་ལམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ནི་
 སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་ལ། འདིར་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་
 བརྒྱུད་རྒྱ་དང་དེའི་དངོས་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ལ་སྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་།
 ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་སྟོན། བྱི་མ་ནི་ཆོག་
 རྒྱུ་དང་གཉིས་པས་སྟོན། གཉིས་པ་ནི། ཆོག་རྒྱུ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ།
 བསོད་ནམས་མང་པོ་དེ་ཡང་། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། ཞེས་པ་ལ་
 དགོངས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱང་རྒྱལ་འབད་པ་དངོས་སྤྱི་
 བའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱང་རྒྱལ་མི་འབད་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྤྱིར་བ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་དེས་སྤྱིར་བཤད་པའི་སྤྱང་བྱ་
 རྒྱལ་རྟོག་སུམ་ཏུ་ཅ་ཏུ་གསྤྱང་བ་ཡིན་ན། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་བའི་རྒྱལ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་རྒྱལ་ནི། སྤང་བྱའི་དྲི་མ་གདོད་མ་
 རས་ཟད་པ་ལ་ཟད་པ་དང་། མི་སྤྱི་བ་ལ་མི་སྤྱི་བར་རྟོགས་པས་སྤྱང་བ་ཡིན་
 གྱི་སྤྱིར་ཡོད་གཉེན་པོས་གསར་ཏུ་ཟད་པ་དང་སྤྱིར་ཡོད་སྤྱི་འབྲེ་ཆོད་པའི་.....
 རྒྱལ་གྱིས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནི། དྲི་མ་ཞེས་སྐྱེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན། (༡༠༥བ) དེའི་སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱིར་ཡོད་གཉེན་པོས་གསར་ཏུ་ཟད་པ་མེད་པ་

དང་། སྐར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཁེས་པ་ནི། ཟད་མེད་ཅེས་
སོགས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་ལྟོན། ཟུ་མཆོན་དེས་ན་མཆོང་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་དེས་
ཀྱང་མཆོང་སྐར་གི་རྣམ་ཉོག་གིས་རིགས་སྐར་ཡོད་གསར་དུ་ཟད་པ་མེད་པ་
དང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགོག་བདེན་གསར་དུ་སྐོབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
མཆོང་སྐར་གི་དྲི་མའི་རིགས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་འགོག་པའི་རང་བཞིན་.....
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁེས་པ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཁེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ལྟོན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱི་མ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁྱེས་གཉིན་པོས་
བཅོམ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པ་དང་།
ཤེས་སྤྱིབ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེས་པ་ནི།
གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཁྱེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
ལྟོན།

གསུམ་པ་ནི། གྲི་མ་རྣམས་སྤར་ཡོད་གཞིན་པོས་བསལ་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡང་
མེད། གཞིན་པོས་གྲི་མ་སྤངས་པའི་འགྲོག་བདེན་སྤར་མེད་གསར་ཏུ་གཞག་
ཏུ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་སྐགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་རྟོ། །

གཞུག་པ་གཞིན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་དཔོན་ལོ། སྒྲིན་པ་ལ་སྐགས་པེ་པེ་
ལོ། ཁྱིམ་སྐགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། དེའི་བྱང་པར་ལམ་གྱི་རོ་མར་
གྱུར་པའི་མེད་ཤེ་རྣམ་བཞུངས་དང་། སྒྲུང་པ་མེད་ཤེ་རྣམ་བཞུངས་གཞིས་ལོ།
དེ་རྣམ་མེད་ཤེ་རྣམ་བཞུངས་པའི། ཁྱིམ་སྐགས་ཆོག་ཀར་གཞིས་གྱིས་བརྟན།
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལྷགས་མཐུན་དང་། །(༢༠༦ན) ཁྱིམ་སྐགས་ཆོག་ཀར་
གཞིས་གྱིས་ས་དང་པོའི་རྗེས་སོང་གྱིས་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ་མཐོན་ནས་……
སྟོན། ཅི་ལྟར་བརྟན་ཁོན། མོང་དུ་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟ་

དུག་གི་སྒྲིལ་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་དེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་མཉམ་བཞག་ཅམ་གྱི་སྒྲིལ་བཤད་པ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིལ་ནི་མཐོང་སྐད་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་..... སྐད་བཤད་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་ནང་ནས་བྱང་ལེམས་..... གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིལ་ཡིན་པོ། ཞེས་པ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན།

འོ་ན་བྱང་ལེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་སྐྱོད་ཉིད་སྤྱོད་བཤུལ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྣམས་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་པར་བྱིན་གཞན་རྣམས་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་བྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་པར་བྱིན་གཞན་རྣམས་ཆང་བ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་བྱང་ལེམས་གྱི་..... མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་གྱི་གནས་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་..... ཡིན་པས། བྱང་ལེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་གྱི་ནང་དུ་པར་བྱིན་རེ་རེ་ཡང་པར་བྱིན་དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་དེས་པ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་..... རྒྱུ་དེ་ནས་ཞེས་པ་འདམ། སྐད་ཅིག་བཅུ་(༡༠༧) དུག་དུ་དེས་པ་ལྟར་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་རྒྱུ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམས་ལ་..... ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྟར་པོ་དེ་འགྱུར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། མཉམ་བཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་དེ་ནས། རྒྱུ་ཐོབ་གྱིས་བར་མ་ཆང་བར་ཐོག་མར་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་དང་སྒྲིལ་འབྲེལ་དགུ་ལ་..... ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲིལ་པར་འབྲེལ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་

ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མེད་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་སྒྲིམ་...
 པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཞེན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་རྣམ་ཐར་བརྟན་དང་། སྒྲིམས་འབྱུག་དགུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མེད་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། མཐོང་
 སྤང་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱུ་བྱར་གྱུར་པའི་.....
 བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་སྒྲིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་...
 པའི་མེད་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་དང་། སྒྱུར་བ་མེད་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་དང་། དངོས་
 གཞི་ཐོང་ཀླུ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་...
 མདོ་ཆོག་མི་འབྱུང་བས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བར་སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་
 ཚུལ་གྱི་རྐྱང་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ་དགོས་...
 པ་ཡང་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་དང་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གཉིས་བར་མ་...
 ཆད་དུ་འབྱུང་ངམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་
 ཞེན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གསུ་བརྟུག་རྟུག་རྟུག་...
 པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་རོ་བོ་མེད་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་གྱི་ཉིང་...
 རེ་འཛིན་དེ་འབྱུང་(༡༠༧)ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པས་
 མཚོན་ནས་མདོ་མེ་ས་བརྟུ་པར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟུ་སྤག་བརྟུ་གཉིས་...
 དང་། སྐབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་རྟུག་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་...
 ཤེས་བརྟུ་རྟུག་པོ་རྣམས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་མཐོང་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་བརྟུ་ལ་
 སྤགས་པ་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་
 སྒྲིམ་སྤང་མི་མཐུན་སྤྱགས་སྤྱང་བ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཚལ་སྤྱང་དགོས་པས་...

སྐྱོད་བ་མེད་གེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླུ་རྒྱལ་ལྷན་ལ་འབྱུང་བར་
 ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་དུ་མེད་ས་སོ། ཉིར་སྤང་དུ། དེ་ལ་ལྷགས་དང་
 མཐུན་པ་ནི་མ་དག་པའི་ཁྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ཁེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པའོ།
 ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་མེད་ན་མུ་རན་དང་སྐྱེ་སྐྱེས་འདོན་པ་ལ་.....
 སྐྱེས་པ་མི་འབྱུང་རོ། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པའོ། ཁེས་གསུངས་པ་འདི་མདོ་
 སྐྱོར་ཡིན་ན། འཕགས་པས་གཟིགས་པའི་མདོ་གཅིག་ན་ཡོད་པར་གསལ་སོ། །
 སྐྱོམ་ལམ་ཙེ་སྐྱོར་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 རྒྱས་སྐྱེས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ཙེ་སྐྱོར། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲོག་དང་བཅས་པའི་སྐྱོམས་འཇུག་
 དགུར། ཁེས་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱོན། བསྐྱན་ཚུལ་ལ། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་
 ཀླང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་མེད་གེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་། ལྷག་མ་རྒྱལ་ཀྱིས་
 དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླུ་སྐྱོན་པར་བཞེད། བཀའ་པ་ཁ་ཅིག་ཙེ་བའི་དགོངས་པ།
 དེ་ནས་མེད་གེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་པའི་(༡༠༧) ཁེས་པས་སྐྱོར་བ་མེད་གེ་རྒྱལ་.....
 བསྐྱེད་ས་བསྐྱན་ཟིན་པས་ཆོག་ཀླང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླུ་
 རྒྱང་དུ་འབྲིང་གཉིས་འོངས་ནས་ཁེས་པས། བྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་འབྱུང་
 བའི་བྱད་རྒྱང་། དེ་ནས་ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་
 འཛིན། དེ་ནས་ཀླང་པ་གཅིག་གིས་མིང་། ལྷག་མ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་བསྐྱན་
 ཁེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་ས་མཆོམས་ལ་བོད་པལ་ཆེར་ས་གཉིས་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་དག་
 མཐོང་ལམ་ཙེ་སྐྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ནས།
 ས་དང་པོའི་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། འདི་དག་མཐོང་ལམ་དུ་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རོ་པོར་སྐྱེས་པའི་གནས་.....

གྲུབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཐོན་གྱི་བརྩུ་བྱར་གྱི་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་པར་...
 ཐོན་དེ་ཡིན་པའི་མྱར། དེས་ན་འདི་དག་མཛོན་ཏུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་མཛོན་...
 ལམ་ཅེ་རྒྱུར་གྱི་གནས་གྲུབས་ཏུ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་ཐོན་གྱི་མཛོན་...
 མཛོན་ལམ་ཅེ་རྒྱུར་གྱི་ཁོངས་ཏུ་བརྩུ་བར་གསུངས་ཀྱི། ས་དར་པའི་རྗེས་ཐོབ་...
 ཏུ་མཛོན་ཏུ་འབྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་འབགས་མེད་གཞིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་...
 རྒྱུར་གྱི་ཁོངས་ཏུ་བརྩུ་བར་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་རྒྱུར་ནི་མ་...
 ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་སྐབས་ཤེས་སྤེལ་གྱི་སྤོང་གཞིན་མ་ཡིན་པའི་མྱར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཆམ་རྟག་དང་། སྤང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། གཟུང་རྟག་དང་འཛིན་རྟག་གཉིས་ལས། གཟུང་རྟག་ནི།
 (༡༠༥ན) མདྲོར་བསྐྱུས་རྒྱས་དང་མངས་རྒྱས་ཀྱི། ཁྱིམ་སྐོག་དང་། གཉིས་པ་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། ཁྱིམ་སྐོག་དང་། འཛིན་རྟག་ནི། སེམས་
 ཅན་བདག་ས་དང་དེ་རྒྱ་ཡི། ཁྱིམ་སྐོག་དང་། བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཀྱང་
 བཞུན་ནི། ཁྱིམ་སྐོག་སྤྱིས་བསྐྱེད། འདི་དག་ལ་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་གཟུང་རྟག་
 ལ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟག་དང་། ཆམ་བྱང་གཟུང་རྟག་གཉིས།
 འཛིན་རྟག་ལ་རྩས་འཛིན་རྟག་པ་དང་། བརྟག་ས་འཛིན་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཆམ་གཞག་མཛོད་པར་སྤྱང་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཆམ་པར་རྟག་པ་དེས། མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་སྦྱི་
 འཛིན་པར་བཤད་ཅིང་། གཉེན་པོའི་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོམ་སྤང་རྟག་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཡལ་
 ཅན་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་ཡལ་ཅན་ཞེས་པའི་སྦྱར་
 འཇུག་གཉིས་ནི། གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་སྤང་རྟག་པ་ལ་ཡར་སྤྱང་
 ཏེ་གཟུང་རྟག་དང་པོ་དང་། འཛིན་རྟག་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྤང་བྱ། གཟུང་
 རྟག་གཉིས་པ་དང་། འཛིན་རྟག་གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྤང་བྱར་བཤད་དོ། །

འབགས་པས་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་ལ་སྐབས་འདིར་ཐ་སྟངས་གསལ་བར་.....
གསུངས་པ་མི་སྤང་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྤྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི་
སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་བྱང་མེས་ལམ་གྱི་སྤང་
བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་བྱའི་.....
རིགས་ནི་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ས་དང་པོ་ནས་
སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་རང་གི་རོ་པོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར། ས་
དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དངོས་
སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་གཉེན་(༡༠༥) སྤྱིར་བའི་ཆོག་ནི་གཞུང་རྟོག་གི་
སྐབས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འཛིན་རྟོག་གི་སྐབས་སུ་
སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། །

འོ་ན་འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟུང་དེ། །ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པོ་ཡིན་ན། ལུས་རྣམ་
གཞག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་
ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། ཞེས་བཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་
ན། མི་འགལ་ཏེ་དགུར་བྱེ་བ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུར་རེ་རེ་ལ་སྒྲིམ་སྤང་
ཤེས་སྤྱིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྐད་ས་དགུ་ཡོད་པས་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་...
སྤང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། བཞིར་བྱེ་
བ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་ས་པོན་སྤང་...
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རྟོག་པའི་སྒྲི་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་བ་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་.....

སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞི་.....
 དང་། དེ་བཞི་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་རྒྱལ་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་ཡང་སོ་རྒྱལ་ །དེ་
 དག་ལ་ཁམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་བརྒྱ་ཙ་
 བརྒྱད། སའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་
 སྤྱུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི། དེ་བཞི་ན་རྩ་ས་བརྩ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་
 རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རྩ་ཡོད་པས་སྤྱུ་གས་གཅིག་རྩ་བསྒྲམས་ན་སྒྲོ་ལམ་ཙ་
 སྤྱུར་ཉིས་སྤྱུར་དང་དགུ་བརྒྱ་བརྩ་རྒྱལ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞི་ན་མཐོང་ལམ་ཙ་
 སྤྱུར་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་(༡༠༩༣) མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་ས་
 པོན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཐོང་ལམ་སྤྱུ་བསྒྲམ་ལ་ཆོས་བཟོད་.....
 གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བཞི་དང་། སོ་རྒྱལ་གི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་སོ་རྒྱལ་དང་།
 བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་། སྤྱུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་
 བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱལོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡམས་ནད་འདི་
 རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན། འདིའི་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་
 རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་ཤིགས་སུ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་རྩ་འོང་.....
 པའི་རྣམ་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་ཤིགས་སུ་སྒྲོ་སྤང་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་དེ་དག་གི་རྒྱར་བསྐྱུས་.....
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་རྟོགས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་མཛོན་.....
 རྩ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱན་མཐའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྩ་མི་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་རྩ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་པ་ནས་

བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི་སྐབས་བཞི་པར་སྦྱར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་.....
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཕྱིར་མི་ཕྲག་པར་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་...
 པ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱར་བ་.....
 གསུམ་ཆར་དག་སའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་དུ། སྤར་
 མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ཅེ་སྦྱར་གཉེན་པོ་འབད་ཚུལ་གྱི་ཕྲག་པ་ནས་བསྟན་པ་ན་དེ་.....
 དག་ལ་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡིན་ནམ་(༢༠༩) ལྟམ་...
 པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དག་སར་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཡོན་.....
 ཏན་གྱི་ཕྲག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ངེ་ལྟར་ཞེན། འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །འབད་ཚུལ་
 ལ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ། འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་ཚུལ་ལ་མི་
 སྟོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྤྲུབ་ཡི། །སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དག་སའི་བྱང་སེམས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་
 དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཡམས་ནད་ཟད་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་
 ཏེ། ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས། རང་གི་རང་གིས་
 རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཚྭ་ཟད་ནས་ཐེག་པ་.....
 གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རང་གི་རང་གིས་གོགས་མེད་པར་ཡར་ལྡན་དུ་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །བདེ་སྦྱབ་ཡོན་ཏན་སྤུན་ཆོགས་
 ཀུན། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྒྱ་བོ་བཞིན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད། །
ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་བོ་བཞི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཏུ་སྤྲེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྣམས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བརྟན་བཙས་ལས་
བརྟན་ཚུལ། དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་མདོར།
སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པ་དཔེར་བྱས་(༡༡༠ན) ནས་.....
རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། སྤྲས་དོན་
ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དཔེ་དེ་ཉིད་དང་། སྤྲས་དོན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་སྒྱུར་
ནས་དེ་ཉིད་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་བར་སྟོན་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་སྟེ་པོ་ཉན་
ཐོས་དང་། ཁྲིམ་སྒྲགས་ཀྱིས་སྟོན། མདོ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མང་
བར་དངོས་སུ་བརྟན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་བསོད་ནམས་མང་བར་
ཤུགས་ལ་བརྟན་ཅུས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མང་
བར་དངོས་སུ་བརྟན་པས་དངོས་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་བསོད་ནམས་
མང་བར་ཤུགས་ལ་སྟོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་དོན་རང་གི་
དངོས་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པ་ལ་.....
འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ཅེས་པས་
སྟོན།

གསུམ་པ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོགས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་
དབྱ་པ་མན་ཆད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྟོན་ནས་བརྟན་ཅིང་ས་བཅུ་པ་འབྲས་ཤུའི་སྟོ་
ནས་བརྟན་པ་ལྟར་མཐོང་སྟོན་ལས་གྱི་ཅེ་སྒྱུར་གཉེན་པོའི་རྟོག་པ་ནས་.....

བསྟན་པ་ན་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཁྱུ་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསལ་ནས་
སློབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་པན་ཡོན་གྱི་སློན་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་སྟན་པ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་། སློབ་པ་དྲི་
བལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་བའི།
ཞེས་པའི་(༡༡༠བ) སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། བྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་
ནས་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ཅེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུའོ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་བསོད་ནམས་མང་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡང་གཉིས་……
ལས། དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ཐོབ་བར་
ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།
བྱི་མ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་དེ། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་རྒྱ་དེ་གཉིས་བསོད་
ནམས་མང་པོའི་ལྷག་པ་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་དངོས་འབྲས་ཉིད་ལ་
སློབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། མདོར། རྣམ་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མང་བར་
དངོས་སུ་བསྟན་པས་དམིགས་ཆེན་སོགས་གསུམ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྦྱར་ཏེ།
མདོར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པའི་ཆེན་ནི་དངོས་
པོ་མེད་པའོ། བདག་པོ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ་མཆོན་མ་མེད་
པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ་བྱ་ལོག་སྦྱབ་ཡང་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་སྦྱར་རོ།

བསྟན་བཅོས་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བསོད་
ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་དམིགས་ཆེན་སོགས་དེ་དག་རྣམ་……

མཁུན་ལ་སྦྱར་བར་སྤང་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཉིད། །འདི་ཡི་དམིགས་
པ་དངོས་མེད་དེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་
བཅུ་བྱག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྤང་གི་དགོངས་
པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཏུ་སྤང་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་འབད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་(༡༡༡ན) འདི་ཡིན་པ་
ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་སྟགས་ལ་
སྦྱར་བར་མཛད་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་
ཀྱིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་སྟགས་ལ་སྦྱར་བ་དོན་ལ་ཡང་གནས་ཏེ། གོང་ཏུ་
ཐོག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་དམིགས་པ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་ཅིང་། འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་ཏུ་བཤད་ཅེ་
ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྟོག་ཅིག་པར་
རྟོགས་པས་རང་དོར་ཆོས་དབྱིངས་སྦྱོས་བྲལ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐོག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པས་ནི་ཆོས་ཅན་སྟེ་ཆོགས་ལ་སྦྱོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྦྱས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ལས་སྐབས་ལྷ་པའི་འབྲེལ་དང་།
དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལོགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

དཔ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་པའི་མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ།

ཅ། ཅེ་སྦྱར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་ཁྱིམ་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་ཁྱིམ་པ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཐར་ཁྱིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཅེ་
སྦྱར་གྱིས་འོག་ཏུ་མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅེ་
སྦྱར་གྱིས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱིས་མི་མཐུན་སྟགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་མཐར་
ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་
སར་སྤངས་པ་སྟགས་གཅིག་པར་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐུན་ཐུན་ཆོགས་པ་མི་
འགྲུབ་པས་དེ་(༡༡)པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མཐར་ཁྱིམ་པའི་སྦྱར་བ་བསྐྱམ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཅེ་སྦྱར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་ཁྱིམ་པ་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་སྔ་བ་དང་བསྐྱས་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་
ནམས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱགས་ནས་སྐྱམ་པ་དེ་མཐར་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །དེ་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཅིག་གིས་བསྐྱམ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྔ་སྔ་བ་དང་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་ཆོས་བཤེས་གྱིས་སྔ་སྔ་བ་སྐབས་རེ་
རེས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་
ཡང་ཆོས་ཅན་རི་སྟེད་པ་རྗེས་སྟོན་གྱི་རྟོགས་པ་ནམས་ཡིན་ལ་བསྐྱས་པ་ནི་
སྟེང་པའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་རི་ལྟ་བུ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་
བཞིན་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནམས་ལ་བཞེད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། སྔ་
སྔའི་དོན་ནམས་ནི་སྐབས་རེ་རེས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་ལ་
སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ནི་རྗེས་གྱི་རོ་པོར་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །
བསྐྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྟེང་པའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དེ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་མཛད་ནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱགས་.....
ནས་ཞེས་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོས་ནི། འཇིག་རྟེན་
ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུའོ། །གཉིས་པས་ནི་ས་མི་གཡོ་བའི་བར་དུའོ། །གསུམ་
པས་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་གླིང་པས་སོ་སོ་བ་
མཁུན་པ་གསུམ་ལྷགས་རྒྱག་དུ་རྟོན་པ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསྐྱེས་པ་
མཁུན་གསུམ་ལྷགས་འབྱུང་དུ་རྟོན་པ་རྣམ་རྒྱེགས་རྒྱུར་བ་(༡༧༣) ལ་འཆད་
དེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཅེ་མོའི་རྒྱུར་བ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའོ། །སོ་སོ་བ་
དང་བསྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་ལས་རྒྱག་པ་དང་། ལྷགས་སུ་
འབྱུང་བ་དག་གིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སོ་སོ་བ་པར་བྱིན་དུག་དང་། རྗེས་དྲན་དུག་བསྐྱེས་པ་དངོས་མེད་
རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། སྤར་བས་པ་ཁ་ཅིག་སོ་སོ་བ་རྒྱུར་
ལས། མཐོང་ལས། སྒྲོམ་ལས་གྱི་ཅེ་རྒྱུར་གསུམ། བསྐྱེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་
ཅེ་རྒྱུར་ལ་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གསེར་གླིང་པའི་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་
སྤོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེ་མེད་དེ། སྐབས་དང་
པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་ལྷགས་རྒྱག་གི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་བརྟན་པ་དེ་.....
རྣམ་རྒྱེགས་རྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ལྷགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་.....
ཅུ་ཙམ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་མཐར་གྱིས་པས་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་.....
ཕྱིར། དེ་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་
དག་དུ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཞུང་སྤང་བར་བྱེད་པས་མཐར་གྱིས་པའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་.....

གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་བསྐྱུས་པ་ནམ་ཀུན་དང་། ཅེ་སྦྱར་གཉིས་ཀ་ལ་འཆད་པ་ཡང་ཅུང་
ཟད་ཐལ་བའི་སྦྱོར་ཏེ། ཅེ་སྦྱར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་པ་བསྐྱེད་.....
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཅེ་སྦྱར་བསྐྱུས་པའི་ནང་ཏུ་འཇུག་པ་...
ནི་སྐབས་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ།

རྒྱ་མཚན་ཅན་(༢༡༢༥)གྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། སྦྱོར་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་འཕགས་པས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་།
སྤྲོད་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་
པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། བཙམ་ལུན་
འདས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་པོ་ཉིད་
ལགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྦྱུད་པ་ན་.....
མཐར་གྱིས་བགྱི་བ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱབ་པར་
རི་ལྟར་གདགས་པར་འཕྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཉིར་སྣང་དུ། བགྱི་བ་
སྦྱོས་པས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འོ། །བསྐྱབ་པ་སྦྱོས་པས་ནི་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །སྦྱབ་པ་
སྦྱོས་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྦྱོས་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ། །
གསུམ་སྦྱོས་པས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་...
དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་
སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་.....
པས་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་

པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྟགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་བརྩུ་ལ་སྟགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལྟ་.....གསུངས་པའི་དང་པོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་བཞིས་སྦྱར་ལམ་བཞི་དང་། བྱང་སྟགས་སོ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་.....རྟོགས་(༡༧༩ན) པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུང་བས་ཞེས་པ་འདི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཅེ་མའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་མཐར་གྱིས་པ་ལ་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པ་སྦྱོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་བྱི་ལྟགས་ནས་མཐར་གྱིས་པ་འབྱུང་བའི་གསལ་.....ཁ་མི་རྣམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ནས་རྟོགས་ལྡེའི་བར་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་.....སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲི་ནས་དྲན་པ་མཐོང་ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་སྒྲི་ནས་དྲན་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྦྱར་བས་སྦྱར་ལམ་ནས་མཐར་.....བྱིན་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །འཕགས་པས་ནི་དེ་གསུམ་ཆར་ཡང་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྦར་བཤད་བྱིན་རོ། །

ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱི་མ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ནང་དུ་

པ་ལྟར་འབྲུག་ཤྱེ། འདི་ཡང་ཡུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། དེ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འབྲས་
བྱུ་བྱུཔ་པ་སྟོན་པ་ན་ཡང་ཆེ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་...
ལས་མ་ཉམས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོན་(༡༡ ཡན) པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོབ་པའི་བདེ་
བ་རྒྱལ་ལེགས་པར་སྟུང་པའི་འབྲས་བུར་འདྲོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མི་
མཐུན་པའི་རྒྱར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲོད་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་...
ཕྱིན་པ་ཤྱེ། དེ་ཡང་ཡུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྐས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས་སྐབས་དུག་པའི་གཞུང་གི་...
འབྲེལ་དང་། དགའ་བའི་གནས་རྒྱལ་ལེགས་པར་བཤད་ཐིག་རྟོ། །

ངེ་ལྟ་སྐབས་བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ།

ཅ། མཐར་ཁྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ལ་མཐར་ཁྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་...
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དངོས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐར་ཁྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་བསྐྱོམ་པའི་དཀོས་པ་ནི་
བསྐྱོམ་བུའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་མའོན་ཏུ་ཡུར་པ་ན་མཁྱེན་གསུམ་...
གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མའོན་ཏུ་འཇུར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ་དེ་བསྐྱོམ་པས་བརྟན་པ་...
སྟོབ་ནས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་མའོན་ཏུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་...
པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མའོན་ཏུ་འཇུར་...
པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བར་འཁོག་པའི་སྒྱུར་རྟོ། །

ཅ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའི་རོ་པོ་ནི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་དོན་ལྡན་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ལས་བཞིར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་

མངོན་རྟུ་ལྟར་པའི་ཆེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་...
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་རྟུ་འལྱར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་
པའི་བག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་མངོན་རྟུ་ལྟར་པ་ན་དེ་དང་རིགས་.....
མཐུན་པའི་བག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་.....
མངོན་རྟུ་ལྟར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་(༡༧༩) དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་
ཚུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུར་བ་བཞིའི་.....
རིམ་པ་བཞིན་རྟུ་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། ཁྲིས་སོགས་དང་། དེའི་
དཔེ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་པའི་ཐོ་རྒྱུན་རྒྱུད། ཁྲིས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི།
གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཁྲིས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྤྲིན་པ་
ལ་སོགས་རྒྱུད་པ་ཡི། ཁྲིས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། ཇི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་
ཉིད། ཁྲིས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོན་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་། རྣམ་
པར་སྤྲིན་པའི་བག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་གང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ནི་
ཇི་ལྟ་སུ་གཅིག་མངོན་རྟུ་བྱས་པ་ན་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་མངོན་རྟུ་བྱས་...
པའི་དཔེ་གང་ཞེ་ན། མ་དག་ས་བརྒྱུ་ཀྱི་བག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་པ་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་
ཡིན་པའི་རྒྱར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆེ་འདིར་འབད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པར་.....
འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་འདི་ཡང་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆད་དང་བཅས་.....
པས་འབད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་པ་སའི་བག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་པ་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པའི་འབྲས་སུ་དེ་སྤྲུལ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་ཆེ་འདིར་འབད་ཚུལ་མེད་པར་...

ལྷུ་པར་འདྲ་པ་ལྟར་འདྲ་ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་...
བསྐྱར་ཐོབ་པས་འབད་ཚུལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
རིགས་རྒྱན་རྒྱན་མཐའི་གནས་སྐབས་(༢༡༥ན) ལུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་.....
རྟོགས་པའི་རིགས་ལུ་འཛོག་གོ། དཔེ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་འདིས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཏུག་གི་མཐར་ཁྱིམ་པ་ས་དང་པོ་...
ནས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། མཐར་ཁྱིམ་པའི་རྒྱུར་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་
པའི་རིགས་ནམས་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ལུ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་...
བ་གང་ཞིག །དེར་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚོས་ནམས་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་། རྟོགས་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་པ་མེད་
པའི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་ལུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ཏུ་མེས་ཏེ་ལེགས་པར་.....
དབྱེད་དཀོས་སོ། །

སྤྱི་རྒྱ་ཟུང་ཟུང་མའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས་སྐབས་བཏུན་པའི་འབྲེལ་.....
དང་དཀའ་བའི་གནས་ནམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དང་སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱ་འཆད་པ།

ཅ། སྐད་ཅིག་མའི་ལོག་ཏུ་འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་ལོག་ཏུ་འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱ་འཆད་པའི་...
རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་...
པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུར་བ་དེས་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྒྲིན་པ་ནས་
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་...
པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་ལོག་ཏུ་དེ་བཤད་དོ། །

ཅད་ཀྱི་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱི་མཚན་བྱེད་གྱི་

ཆོས་བཞི་བཤད་པ།

ཆ། སྤྱིར་ལ་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ལ་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །བྱེད་གྱི་
 ཏུ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ངེས་པར་བྱ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་གྱི་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ། གཉིས་སྤྱི་
 བཞག་པ། གསུམ་ཏུ་བཞག་པ། བཞི་དང་ལྔ་རྟག་པའི་ཚུལ་དང་། མཚན་
 བཏགས་གྱི་ཁྱད་པར། ཡོངས་སྤྱི་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་བཙེ་བ་དང་རྒྱལ་ལས།
 དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པར། ཉེན་མོངས་པའི་(༡༧༥) སྤྱིའི་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་.....
 དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཅམ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ།
 སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་ཡང་དག་པ་ལྟེ་སྤྱི་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུད་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གང་.....
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་རྒྱུད་ཏུ་འབྲིང་གི་
 མདོར། དག་སྤྱོད་དག་འདི་ལ་ནི་སྤྱི་དམ་པར་མ་འཛིན་པར་དག་སྤྱོད་དག་ང་
 ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱི་རྣམས་པར་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་དང་། འཇུར་འགའ་
 ཞིག་ལས་དག་སྤྱོད་དག་ང་ལ་ནི་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ལྷ་བར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་.....
 ཡོངས་སྤྱི་རྣམས་པར་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ།
 མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་འབར་བ་རྣམ་པར་མཛོལ་པའི་འཛིན་ཆོགས་ལ་སྤྱིར་མ་
 འཛིན་ཞེས་གསུགས་སྤྱི་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་.....
 མཚན་ཉིད་པ་ཆོས་སྤྱི་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་སྤྱིར། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྤྱི་དང་ནི། །དེ་ལ་

བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དེ། བཤའ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག ཁེས་སྐྱེ་ལ་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བཤའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྐྱེ་བྱེན་སྐྱེ་གཉིས་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བསྟེན་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་ལྷུང་། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི། སྐྱེ་གསུམ་རྫོབ་པར་(༡༧)འདྲོད་པ་ཡི། དང་པོས་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྐྱེ་མ་གཉིས། ཁེས་དང་། ལྷན་ལས། སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི། སྐྱེ་བསྐྱེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཁེས་དང་། གཞུང་འདི་དང་ཐེག་བསྐྱེས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལ་སོགས་པ། ས་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་གཞུང་ལྷགས་པལ་ཆེར་ལས་སྐྱེ་གསུམ་རྩ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་བྱེན་སྐྱེ་བཞིར་འདྲོད་པ་དང་། ཆོས་བཤེས་གྱིས། དེ་ལྟར་བཞིར་སྐྱེ་བའི་ཁོངས་སྐྱེ་ལ་ཡང་ས་བརྩ་བའི་བྱང་སེམས་ཁོན་ལ་སྤྲང་བའི་ཁོངས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་དང་། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་སྤྲང་བའི་ཁོངས་སྐྱེ་སལ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བྱེན་སྐྱེ་ལྷུང་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེར་སྐྱེ་ནས་ལྷུང་བྱེད་པ་དང་། གཤེར་གླིང་པས་རྩ་བ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་རྩ་བ་ཅེས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས་སྐྱོ་བསྐྱེད་སྐྱེ་བཞི་དང་ལྷའི་བྱངས་ངེས་བྱེད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་མོས་ས་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་ལྷགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐྱེ་གསུམ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེ་བཞིར་བྱེད་པ་ནི་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་བཀའ་ཐིག་རྟོ། །

ལྷ་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གསུམ་དུ་
གསུངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་གཞུགས་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་གས་པ་བར་
གསུངས་པས་རྩི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
རང་སྤང་ལ་དབྱིངས་དང་(༢༡༥) ཡེ་ཤེས་རྩི་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་……
ལྟར་གནས་ཏེ། རང་སྤང་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རྩི་
གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛོད་པར་རྩིས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལ་དགོངས་ནས་གསེར་འོད་དུ། སྤྱོད་གཞན་གཉིས་བྲག་གས་པ་བར་གསུངས་
ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱོད་གཉིས་ལ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ།
ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
གཉིས་པོ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱོད་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པ་བྲག་གས་པ་ཅམ་པས་སྤང་ཅིག་དུ་སྟེ་ཞིང་འགག་པ་རྟག་པར་མི་……
གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩི་རྩི་གཅོད་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མཚན་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་མཚན་ལུན་སྤྱོད་
ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་ན་འཁོར་ལོས་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་པོ་……
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་བས་ན་མཚན་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གང་དག་ང་ལ་གཞུགས་སུ་མཛོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྤྱོད་
ཤེས་པ། །ཤོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སྟེ་པོ་དེ་ཡིས་ང་མི་མཛོང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཏུལ་བའི་གཞན་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུགས་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བའི་རོར་ཕྱིན་
ལས་མཛོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་གཏུལ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཤར་བའི་གཞུགས་སྤྱོད་གཉིས་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

(༢༡ ལན) འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་མྱེད། རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེད་དང་།
གཞན་དོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་པའི་སྐྱེད་གཉིས་སྐྱེད་ནས་སྐྱེད་མས་སྐྱེད་ལས་མཛད་པ་ན་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་ལས་སྐྱེད་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡང་སྐྱེད་མ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་
ཅམ་ཡིན་གྱི། སྐྱེད་མ་ལྟར་མཛན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་
སོ། དེར་སངས་པལ་ཆེད། ཇི་ལྟར་བེ་རྒྱར་དག་པ་ཡི། ཁེས་སྐྱེད་ཀྱི་དོན། སྐྱེད་
སྐྱེད་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེད་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་དོན་ལ་འཆད་པ་ནི་རྒྱུད་མྱེད་ཀྱི་.....
གཞུང་གོང་འོག་གི་བབ་སྒྲིག་མ་ཤེས་ཤིང་བྱལ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེད་ཁེས་པ་.....
རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཟད་དོ། །

མཛན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་ཡང་སྐྱེད་གསུམ་ལ་སྐྱེད་ལས་ཉི་ཤུ་ཙམ་.....
བརྟན་རྒྱུར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྤང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་.....
ནས་གཟུགས་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་མཛན་ཉིད་པར་བཤད་དེ།
སྐྱེད་ལས་དངོས་སྐྱེད་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་ནི་གཟུགས་སྐྱེད་གཉིས་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མཛན་ན་སངས་རྒྱུས་རང་གི་གནས་ལྷགས་འཆད་པའི་ཆེ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་མཛན་ཉིད་པ་ཆོས་སྐྱེད་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྐྱེད་གཉིས་
ཀྱང་མཛན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་ལ་མི་འཛིན་པར་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེད་གསུམ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱའི་དོར་སྐྱེད་ལས་མཛད་ཚུལ་
འཆད་པའི་ཆེ་མཛན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱང་.....
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་མཛན་ཉིད་པར་འཛིན་སྟེ། དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱའི་སྐྱོ་དོར་སྤང་
ཚུལ་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། གདུལ་བྱའི་དོར་གཟུགས་
སྐྱེད་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་ཏུ། གཞན་དོན་མོས་
པ་རྒྱུད་ཏུ་འབྱིང་གི་སྐབས་སྐྱེད་འབྱེད་(༢༡ ལན) ཆེན་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་མཛན་དང་དཔེ་བྱད་འབར་བ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་.....
སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྟོན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་.....

ཚམས་ཀྱི་སྐུ་མིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མཚམས་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་……
 ཡས་པའི་ཚེགས་དང་ལྷན་པ་ཚམས་ཀྱི་སྐུའི་དབང་གིས་དེ་རྒྱུ་མ་གྱིས་རང་གི་……
 ཞེས་པ་དེ་ཉི་ཤུའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱལ་པར་སོ་སོར་སྤར་སྟེ། ཞེས་དང་།
 གཉེར་འདྲ་དཔེར་ན་སྤར་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་འབྱུང་རྩོད་། །སྐྱེས་ལ་བརྟེན་
 ཏེ་འོད་འབྱུང་རྩོད་། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚེགས་
 པའི་སྐུ་འབྱུང་རྩོད་། །ཡོངས་སྐུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་སྤར་རྩོད་། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ཏུག་པ་ནི། གསེར་འོད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་སྤྱི་འདི་གསུམ་དབྱེ་
 བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་……
 ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད།
 རྒྱལ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །
 རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་གནས་སམ་ཐུང་ན་ལས་འདས་སྤྱི་ཡིན་ཡང་སྤོན་ལམ་གྱི་……
 དབང་གིས་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་པན་ཐོགས་པ་ནི་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ། །
 འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེན། སའི་སྤྱི་
 རྩལ་པའི་སྤྱོད། རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ལ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་
 པ་དེ་གང་ཞེན། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད། རྒྱལ་
 པའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་ལ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་……
 གྱི་སྤྱོད། ཞེས་ཐུ་བཞི་གསུངས་པའི་(༡༧༥ན) དང་པོ་ནི་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྤྱི་ལས་
 གཞན་པའི་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་རྣམས་སོ། །

གཞིས་པ་ནི། སངས་བླ་མ་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤུངས་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་བ་
ཡིན་པས། དེ་ལ་སྤྱད་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་ཤི། མདོ་པདྨ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུལ་

བྱེད་ཀྱང་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་
མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱུ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལྟ་བུའོ། །

ཆད་ཕྱེ་བྱུག་ཏུ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་རེས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་རེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་་་་
ཏེ། སྐྱུ་བཞིར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་དབྱད་པ་བྱ་
བ་དང་། སྐྱུ་གསུམ་ཏུ་བྱེ་བའི་ལྷགས་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བྱུ་བ་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདིའི་དངོས་བསྟན་དང་གསེར་
སྒྲིང་པ། ཆོས་བཤེས། ཤེར་འབྱུང་སྒོ་སྒྲིལ། དུང་སྒྲིལ་རྣམས་ཆོས་སྐྱུ་མཚོན་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱུ་བཞིར་བྲངས་རེས་ཤིང་མཛད་པ་ནི་ཁར་བྱུང་ཡིན་པར་བཞེད་་་་
རོ། །ལྷན་རྒྱལ་གཞན་ཏུ་རོ་པོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དང་། དེ་བཞིན་
གཞན་པ་སྐུལ་པ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ནི་
དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱུ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་སྐྱུར་སྤང་བ་སྦྱེད་དེ། དེ་ཉིད་སྐུལ་སྐྱུར་སྤང་བ་སྦྱེད་ནས་ཡིན་ལས་
མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཏུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་སྤང་དགོས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུས་མ་་་་་
བསྐྱུས་པར་འབྱུང་ཏེ། སྐྱུ་གསུམ་གང་ཏུང་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཞེད་རོ། །

འདི་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་(༡༧༥བ) རྒྱན་པར་བྱིན་ཐེག་པར་འཆད་་་་
པའི་ཆེ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ།
ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་དེ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱུ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་དེ་

ནམས་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་དང་སྤྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་བརྟན་ལ་ལྷས་དང་སྤྱད་པའི་ཆོག་རེ་རེ་ཡོད་པ་...
ལྟར། འདི་ལ་ཡང་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་མཛད་པ་
ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པས། དེ་ལྷས་དང་སྤྱད་
པའི་ཆོག་གི་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དོ་སྐྱམ་ན་འདིའི་དོགས་པ་མེལ་.....
བའི་ཆེད་ཏུ། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་
བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས་པ་དེ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་
ལྷས་ནམ་གཞན་ཏུ་ཆོས་སྤྱད་ཐ་མར་སྒྲོས་པ་དེ་ཆོགས་བཅད་སྤྱད་བདེ་བའི་.....
ཆེད་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱལ་པ་ནི། །ཞེས་སྒྲོས་མི་
རིགས་པར་སྤྱལ་པ་དང་། །ཞེས་སྒྲོས་རིགས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆོགས་
བཅད་སྤྱད་བདེ་མི་བདེ་བྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་སྤྱད་
སྤྱེ་མ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་སྤྱི་མཆོན་གཞིར་སྟོན་ཅིང་། དང་ཞེས་པས་སོ་སོར་
འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

སྤྱབ་བྱེད་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པའམ་ཡང་ན་འགལ་བའི་སྒྲོན་གནས་པར་.....
སྤྱད་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱར་བ་པོ་དེ་ནམ་མཁུན་ཁོ་
ནར་འབྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྤྱལ་སྤྱུས་ཆོས་འཁོར་
རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་བྱབ་པ་འགལ་ལོ་སྐྱམ་ན་བདེན་
མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བརྟན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་
གསུམ་ཆར་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་པར་(༢༡/༢) མོང་བས། །བྱབ་པ་
འགལ་བར་དོགས་སོ། །གཞན་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་
རྒྱལ་སའི་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཁོངས་སུ་བསྤྱོད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཞན་ཏུ་ན་སྤྱད་བཞིར་གྱངས་ངེས་པར་འདོད་
ན་ཡང་མཆོན་དཔེ་སྤྱད་གང་གིས་བསྟུས། རྒྱུད་མཐར་སྤྱད་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་

པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་སྐྱ་གང་གིས་བསྐྱས་ཞེས་བྱེད་ལ་འདི་སྟེ། དེའི་ལན་གང་གསུངས་
པ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོས་ཀྱང་སྐྱ་བ་ལ་དབང་ཕྱག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད།

ད་ནི་གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་བརྟུན་ཅིང་ལུང་རིགས་……
ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐལ་ལྷན་རྣམ་གཉིས། སྐྱབ་དཔོན་གྱི་
འབྲེལ་ཆེན་གྱི་བརྟུན་པའི་སྐབས། ཡ་ཟླ་ཡ། རྒྱ་རྟེ་པ། རྒྱ་རྟེ་རྟེ་རྣམས་ཆོས་སྐྱ་
མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱ་གསུམ་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཞིར་……
ངེས་པར་མཛད་དོ།

འདིར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་
བཤད་པ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལ་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་
ནི། ལུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། ཁྱེས་སྐྱེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། འོག་
གི་ཆོས་གྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ལུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། ཆོས་
གྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན། ཁྱེས་འབྲེལ་ལོ།

ཆོས་གྱི་སྐྱ་དེ་ཡང་རྒྱ་མུ་ཏ་ཀ་ལ་ཁྱེས་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པ་ལས། རོ་བོ་
ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཏ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྒྱ་མུ་ཀ་ལ་ཁྱེས་ཆོས་གྱི་སྐྱར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་། སྐྱ་བྱར་
དེ་བྲལ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པ་ནི།
ཟག་པ་མེད་(༡༧༩) པའི་ཆོས་གང་དག ཁྱེས་སྐྱེས་རྒྱང་པ་གསུམ་གྱིས་
སྟོན།

ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་……
དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སྤྱེས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། ཁྱེས་པ་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཁྱེས་པའི་བར་རྟོ། གང་དག་དང་གི་སྐྱས་གཞི་
ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་སྦུང་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་དང་།

ཀྱང་བརྟུས་སོགས་ལས་སྡེ་ཚན་འདི་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་……
ལས་སོགས་སུ་དེ་གཉིས་མ་བཟངས་ཤིང་། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
དང་བརྒྱུ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་……
དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་ན་སྡེ་ཚན་
ཉེར་གཅིག་པོ་མཚན་གཞིར་གཟུང་ནས་སྐབས་འདིའི་ཆོས་སྐུར་འལྱར་ལ་དེ་
ལྟར་ན་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་འལྱར་བས་དེ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་
དུ་དང་ཞེས་འབྱེད་པའི་སྒྲ་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པས་དང་ཞེས་པ་འབྱེད་……
པ་ལ་འཆད་ཀྱི་སྐུད་པ་ལ་མི་འཆད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

མདོར་བསྟན་ན། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བློ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་
ཞེས་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་པར་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིག ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་
ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
ལྟ། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱལ་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ།

སྒྲིན་མཁྱེན་ཉན་ཀྱང་གནས་པ་ལ་ཚད་པ་སྤྲོད་བ་ནི། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
ཟུར་ནས། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་(༢༢༠ན) གཉིས་སོ། རྒྱལ་རྣགས་གཉིས་
ཀ་ལ་ཚད་པ་སྤྲོད་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གོ རྩོངས་སྐུ་ལ་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མཚན་ནི་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་
གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལྟེ། མཚན་སོ་གཉིས་དང་།
དཔེ་བྱུང་བརྒྱུད་རྩལ་སྤྲུལ་ཤིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམས་པར་ཡོངས་སྤྱད་……
པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལུན་དུ་བཤད་དོ།

གཏུམ་ལ་ལྷལ་སྤར་སྤར་ཞིང་དེས་མིན་ལས་འདི་དག་མཛད་པའི་བྱིར་རྟེན།

འོ་ན་སྐྱེ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་བཤད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་སྐུལ་སྤྱིའི་ཡོན་
 ཏན་རྒྱས་བཤད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྐུལ་ན་ཉེར་བརྟན་པོ་འདི་དག་དངོས་སུ་.....
 མཛད་པ་པོ་ནི་སྐུལ་སྐྱེ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མྱེར་ན་རྒྱུན་མེད་.....
 རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཉེར་སྤྱང་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་གླིང་འདི། །
 ལས་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཞིས་སྐུལ་སྤྱིའི་ས་
 ཁོངས་ལ་ལྷུང་བ་མཛད་དོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་ཅི་ལྟ་ས་
 མ་ཟིན་པར་སྤྱང་རོ། །

བསྟན་བཅས་འདིའི་ཐོག་མར་སྒྲིང་གཞིའི་འབྲེལ་པ་མཚོད་བརྒྱད་གྱི་.....
 སྐབས་སུ་སྤྱིན་ལས་ཉེར་བརྒྱན་ཚར་བས་དེ་དག་གི་དོན་མཐོན་ཉོགས་བརྒྱད་
 ཏུ་འདུས་པ་དེ་ཉམས་སུ་གྲངས་པས་འབས་ཏུ་སྤྱོད་གསུམ་འབྲུང་ཞིང་དེ་ལས་.....
 སྤྱིན་ལས་ཉེར་བརྒྱན་འབྲུང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིང་གཞིའི་ཚུལ་གྱི་མཛོད་པ་.....
 ལས་མ་འདས་པས་མཛོད་པ་སྤྱིན་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མཚོན་.....
 པའི་ཆེད་ཏུ་ཐོག་མར་མཚོད་བརྒྱད་དང་། མཐུག་ཏུ་སྤྱིན་ལས་སྤྲོས་པ་ཡིན་
 ནོ།།

ཆན་ཡོན་ཏན་མི་ཁྱད་པར་མི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ཇུ་ཟད་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཟད་པར་བཤད་
པ་དང་། ཟིལ་(༡༩༡༣) གཞོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟན་ཏེ། རོ་
པོ། དབྱེ་བ། བྱངས་ངེས། རྒྱ་དོན། བསྐྱེལ་པའི་རྩལ། བྱལ་པའི་རྟགས། བྱང་
ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་ཁྱེན་
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གི་རྒྱ་ནས་ཟད་པར་ཏུ་འཛིག་པའི་དམིགས་
པའི་སྣང་བ་ངེས་རང་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པར་རྒྱུ་ནས་པའི་……

ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིག་ན་དེ་ལྟར་
རྒྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞེས་འཛིག་.....
དགོས་ཏེ། ཀྱན་བརྒྱས་ལས། ཟད་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་
བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚས་རྣམས་ནི་ཟད་པར་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཛོད་ལས་ནི། དང་པོ་བརྒྱད་
སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཟད་པར་ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སྣོན་པོ་
དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བཅུའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་བདག་རྒྱུན་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་སྣང་བ་ས་ནས་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་རང་ཡུལ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པར་སློ་རྒྱས་.....
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །
མཛོད་ལྟར་ན། དང་པོ་བརྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་སློ་རྒྱས་པའི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་
པའི་རང་བཞིན་ཞེས་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ། བདག་རྒྱུན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་(༢༩༡བ) ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རེག་བྱ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཚས་དང་། ཡིད་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ལ་ཟད་པར་བཞག་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་བརྒྱད་.....
ལ་མི་འཛིག་ཅེ་ན། རེག་བྱ་དང་གཟུགས་གཉིས་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་
དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པས་བྲབ་པར་སློ་རྒྱས་པ་
དང་། རྟེན་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྟེན་པ་འབྱུང་འབྱུར་སློ་མི་རྒྱས་པས་འབྱུང་
བ་བཞིའི་ཟད་པར་བཞག་ལ། ཉམ་མཁའ་ནི་ཀྱན་ལ་བྲབ་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་བཞག་གོ། རྒྱེ་མཆེད་གཞན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་
ཏེ། དབང་པོ་ལྷ་ཕྱི་རྩལ་དུ་སྒྲིམ་ཁུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་
ཕྱིར། དྲི་རྩ་ཉི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིམ་ཁུས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲེ་
མཆེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཟད་པར་གཞག་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་...
མི་འཛོག་སྟམ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་དག་དེ་གཉིས་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་ཅིང་མི་
གསལ་བས་མ་གཞག་གོ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་ཅིའི་སེམས་མི་
གསལ་བར་བཤད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་སེམས་གསལ་མི་གསལ་...
ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཟད་པར་འཛོག་པ་
ལ་རང་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་...
པ་ལས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་དེ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ནི། ཟད་པར་དང་། རྒྱས་པར་དང་། ཁྱབ་པར་དང་། མཐའ་དག་
ཅེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། དམིགས་ཡུལ་ས་ལ་སོགས་པ་
དེས་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་ཟད་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད། (༢༢༢ན) ཁྱབ་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིར་སྤང་ལས། རྒྱན་མི་ཆད་
པར་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་བས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཅེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས།
བར་ཆད་མེད་པར་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་ཤིང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་.....
དེའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ལྷ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུས་རྟེན། སེམས་རྟེན། དམིགས་པའི་རྟེན། སྦྱར་དངོས་
ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། ཁྱད་པོ་ལ། སྒྲ་མ་བརྒྱད་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ།
ཐོས་བསམ་གྱི་མཐུས་རབ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་མ་
གཉིས་ནི་ཀྱན་བརྒྱས་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། མཛོད་
ལྟར་ན། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་

གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གུན་ལས་
བརྟན་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་
བཤད་ལ། མཛོད་ལས། ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བར་
བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྐར་སྐྱུང་བར་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་དང་། སྐར་སྐྱུང་བར་
མ་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཁྱུང་དང་། འགས་ཀྱི་མེ་
འབར་བ་དང་། རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པའི་འོད་མ་དང་། མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
སོ་དང་། སེར་སོ་དང་། དམར་སོ་དང་། དཀར་སོ་དང་། དབུལ་དང་། རྩ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་རྩ་བའི་འོད་ཀྱིས་སྟོག་པའི་ཆིག་
པ་དང་། སྐར་ཁྱུང་གི་ནང་དང་། བྱ་ག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཛོང་བ་ཅམ་གྱིས་
རིམ་པ་ལྟར་བཤད་པར་རྒྱ་ནས་(༡༩༩༧) རྣམ་མཁའི་བར་གྱི་རྟིང་རེ་འཛིན་སྟེ་
བར་འཁྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟད་པར་སའི་དམིགས་རྟེན་ནི་ཉིར་སྐྱུང་ལས་མ་བཤད་ལ།
གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དྲི་མ་མེད་པ་རྒྱ་
གཙང་མས་བཀའ་བ་དང་། ཐབ་ཁྱུང་གྱུ་བཞི་པར་འོག་ཏུ་བྱུང་གིང་དང་།
བར་བྱ་མེད་དང་། རྟིང་བྱ་བྱ་བ་འབྱུལ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྟོགས་གང་བྱ་
རྒྱང་གིས་རེག་པར་འཁྱུར་བའི་སྐར་ཁྱུང་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་དང་།
ཚོན་སྟོན་སོ་དང་། སེར་སོ་དང་། དམར་སོ་དང་། དཀར་སོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་
སོར་བྱས་ཏེ། ཁ་དྲོག་གཞན་གྱིས་བཅད་པར་བྱས་པ་དང་། མཐོ་གང་སོར་
བཞི་ཅམ་གྱི་བྱ་ག་ནས་མཁའི་མཐོངས་བཏོད་པ་དང་། བྱ་མ་པའི་ནང་གི་མར་
མའི་འོད་བྱ་གའི་དོས་ནས་ཆིག་པ་ལ་སོག་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་
རྟེན་དེ་དག་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྐྱུར་བའི་བྱས་སུ་དམིགས་རྟེན་……

འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱའི་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་སྒྲིན་...
རུ་བྱང་སྟེ་དངོས་གཞི་རུས་སུ་ཡང་། ས་ས། རྩ་རྩ། ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ལ་
དམིགས་ཏེ། ཚེ་གཅིག་རུ་བསྐྱེམ་མོ། །

རྩག་པ་ལ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་དང་། རྩང་བའི་མཚན་མ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ས་ལ་མ་བཤད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་བ་
དང་། རྩ་བྱར་འབྲས་པའི་རྩ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མེ་ལྷེ་མཆེད་ཅིང་
རྩང་བ་ལྟ་བུར་གཡོ་བ་དང་། འོ་མ་བསྐྱེལ་བ་ས་ལ་ཕོག་མ་ཐག་པའི་རྒྱངས་པ་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་མེ་ཏྲ་ག་གེ་སར་དང་། རྩང་
བྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་རྩིག་པའི་བྱ་ག་དང་འབྲ་བར་གྱུར་ཏེ།
བསྐྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་(༡༩༩༩) དང་། ས་ལས་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
འབྲ་བར་ཐོག་བཅས་སུ་རྩང་བ་སྟེ་འཛིན་པའི་མཚན་མའི་དོན་ནི་མ་.....
འབྱེད་ས་པའི་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡང་ས་ལ་མ་བཤད་ལ། རྩ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་
གནས་པའི་ནོར་བུའི་རྒྱང་གཡུབ་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རུ་རྩང་བ་.....
དང་། ནམ་མཁའ་གནས་པའི་ཁྲི་བ་དམར་པོ་རྒྱུ་པོ་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པ་
དང་འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་། རྩན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་དམིགས་
པའི་རྟེན་ནམ་མཁའ་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རྒྱང་གཡུབ་ལྟར་གནས་པ་དང་།
ཐ་མ་གཉིས་ལ་རྩང་བའི་ཚོགས་སྐྱུག་པོ་རབ་རུ་བྱངས་པ་དང་འབྲ་བར་.....
ཐམས་ཅད་གསལ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་གྱུར་ནས་བསྐྱེད་
ནས་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །རྩང་བའི་མཚན་མའི་དོན་ནི་འབྱེད་ས་
པའི་རྟོགས་སོ། །

བརྩན་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་གཅིག་རུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་གྱུར་བ་དང་།
ནམ་མཁའ་དང་རྩ་ལ་ཡང་གོམ་པ་དོར་ནས་འགོ་བ་དང་། ས་ལ་ཡང་རྩ་ལ་

འབྲུག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེགས་པའི་མེ་
འབར་ཞིང་མེ་མདག་གི་ཆར་འབབས་པ་སྐྱེས་དང་། རྒྱུ་ལྟར་མཚུགས་
པར་འགྲོ་བ་དང་། གཞུགས་སྐྱེས་སྒྲོན་པོར་སྐྱལ་ཞིང་ཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་།
སེར་པོར་སྐྱལ་ཞིང་གསེར་རུ་བསྐྱར་བ་དང་། གཞུགས་དམར་པོར་སྐྱལ་བ་
དང་། དཀར་པོར་སྐྱལ་བ་དང་། ཚིག་པ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་མེད་རུ་འགྲོ་བ་དང་།
གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་རྒྱང་རིང་རུ་བྱེད་
པའོ།

༣༢ ཟིལ་གཞོན་བཟང་པ།

གཉེས་པ་ཟིལ་གཞོན་ལ། མདོ་ལས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། དེའི་དོན་
བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
(༢༢༩བ) མདོ་ལས། བྱང་གཞུགས་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུ་རུ་
ཁ་དྲོག་བཟང་པོ་དང་། ཁོ་དྲོག་རན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཞུགས་དེ་དག་
ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་
པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་རུ།
ནང་གཞུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱར་བ་དང་།
ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུ་རུ་དང་ཆེན་...
པོ་ལ་སྐྱར་བ་གཉེས་ཏེ་བཞི་གསུངས་སོ། །ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་
ཁོ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲོན་པོ། ཁ་དྲོག་སྒྲོན་པོ། སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ།
འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཏྲག་གམ་
ཡལ་བྱ་རྒྱ་ཆ་སྒྲིའི་རས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲོན་པོ། ཁ་དྲོག་སྒྲོན་པོ། སྒྲོན་པོ་ལྟ་
བུར་སྒྲོན་པ། འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་རུ། ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་
ཤེས་པས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲོན་པོ། ཁ་དྲོག་སྒྲོན་པོ། སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ།

འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དེ་དག་གིས་གྲིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྲིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྲིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ། སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་དང་། དཔམ་པོ་ལ་མཚུ་རྫོང་བ་ཀའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་དང་སྐར་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས། ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཟུགས། བཟང་པོ་དང་། ངན་པ་ནི་སོ་སོར་སྐྱར་རོ། །སྟོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་མདོར་བསྟན། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་(༢༩༩ན)ནི་ལྟན་སྟེས་དང་། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་སྐྱར་བྱུང་དང་། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་.....མདངས་ཡོད་པར་སྟོན་རོ། །མེ་རྟོག་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དཔེ། རས་ནི་སྐྱར་བྱུང་གི་དཔེ། དུལ་བྱ་རྩ་ཆ་སྤྱི་རི་རས་གསུངས་པ་ནི་ཁ་དོག་ཆེས་གསལ་བའི་དཔེའོ། །ཟིལ་གྲིས་གཞོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཤེས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་པའོ། །མཐོང་བ་ནི་སྟོན་མཐོང་གིས་མཐོང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟིལ་གྲིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ལྟལ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ནས་ཟིལ་གྲིས་གཞོན་པར་རུས་པའི་ཞི་སྟོན་བྱུང་འབྱུག་གོ། །དེ་ལ་དབྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་སྤང་མི་དོར་.....བའི་སྟོན་ནས། རང་ལྟལ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ནས་ཟིལ་གྲིས་.....གཞོན་རུས་པའི་ཞི་སྟོན་བྱུང་འབྱུག་གོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་

བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སྡེ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས། རང་ལྷལ་དུ་
 རྒྱར་པའི་སྣོད་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །གཟུགས་
 མེད་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་དོར་བའི་སྒྲོན་ནས།
 སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཅེས་(༢༩༥) སོགས་དང་།
 གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་
 འདྲ་བ་ལས་རང་ལྷལ་དུ་རྒྱར་པའི་སྣོད་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་
 ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །

གཟུགས་མེད་གཟུགས་སྣོན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་
 དང་། དཀར་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གཞོན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན།
 བདག་ཀྱིན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ལ་
 གཟུགས་སྒྲུང་དོར་བའི་སྒྲོན་ནས། ཟྱ་ལོ་གྱི་གཟུགས་སྣོན་པོ་དང་། སེར་པོ་
 དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་
 བསྐྱར་བའི་སྒྲོན་ནས། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གོ་དང་པོ་
 གཉིས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་དང་། ཟྱ་མ་
 བཞི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །

༣༩ བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བཞུགས་པ།

དེ་དག་གིས་རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་ཕྱེ་བའམ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་
 ཟིན་ནས་བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བཞུགས་པའམ། བཤད་ཐབས་གྱི་མན་
 ངག་ལཱའི་ནང་ནས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གྱེ། ཉིར་སྒྲུང་ལས་ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གསུམ་ནི། མཚན་ཉིད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏོན། །ཆེ་མའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་པ་དང་ལུན་པའོ། །མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་གོ་རིམ་དང་ལུན་པའོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་(༡༣༥ན) འདི་ནི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་འདས་པ་ལ་སྟེགས་པས་དེ་ལྟ་པོ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལ་སྟེགས་པ་དང་།
མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྟེགས་པ་གང་གི་ཡང་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ཡང་། སྤྱོད་དཔོན་
གིས་དེའི་དགོངས་པ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྟེགས་པར་མཛད་དོ། །འདི་དག་
མཆོམས་སྤྱར་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་མཁྱེན་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་བའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་པོ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྟེགས་
ཀྱང་སྤྱི་མཆོམས་སྤྱིར་བའི་ཆོག་ཏུ་འགོ་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཞིབ་ཏུ་ངག་ལས་……
ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཇུ་བརྩས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ།

དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱབ་བའོ། །བཤད་ཐབས་
ཀྱི་མན་ངག་ལྟའི་ནང་ནས་བཀལ་ལན་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །འདི་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ལས།
གཏུལ་བྱ་བརྗོད་བྱའི་རྒྱང་གྲངས་ཁྱང་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱའི་……
གཙུག་པོ་དངོས་པོ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བར་རྟོག་པ་ལ་དེ་ནི་མི་
འགལ་རྟེ། བྱིན་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
ཤེས་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་བའི་ཆོན་རྟག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱིར་

བ་བཞི་པ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བའི་ཆོད་ན། མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཀལ་ལན་གྱི་དགོས་པ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །འདིར་འཕགས་གྲོལ་དང་། སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་ཡུལ་
 དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་ཏུ་མཛད་ནས། དང་པོ་ནི། (༡༢༥༧) ཡུལ་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུར་བ་བཞི་ལི་བདག་ཉིད་
 དང་། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་ཕྱིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པས་
 རྟོན་པར་བཞེད་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་ནི་འབྲུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ། ཉམས་ལེན་
 གྱི་རྒྱུར་བ། ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་ཏུ་མཛད་ནས། ཆོག་
 ཀླུ་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེས་རྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆར་གང་ཟག་ཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་.....
 པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
 པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་རིམ་རེ་རེ་ཆང་བར་ཡོད་ཅིང་།
 ལེམས་བསྐྱེད་དང་། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་རིམ་ཆང་བར་ཡོད་ལ། ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ཉིད་
 ལ་ཡང་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ལུས་པ་ཆང་བ་
 སོགས་ཟེབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་གྲས་གྱིས་བྱུང་བར་སྒྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

པར་བྱང་ཐོན་ཆོག །

གཤེགས་དང་གཤེགས་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་གཤེགས་.....
 ལྷས་བཅས་གྱིས། །བསྐྱོད་དང་བསྐྱོད་བཞིན་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་འདི་
 མཁས་རྣམས་གྱིས། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལས་གཞན་ཏུ་བདག་སྒོ་
 ཡིས། །འཆད་དང་འཆད་བཞིན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་མེད་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་།
 །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པར་ལུས་བཟང་རྟོན་ལ་ལྷགས་བཟང་གོམས་པ་དང་། །ཡང་དང་

ཡང་རྩ་ལྟ་མཆོག་དེ་ལ་སེམས་མཆོག་དང་བྱས་ཤིང་། རེ་ལས་དང་མེ་ལས་པའི་
གསུང་རབ་ཆོགས་ལ་ཡིད་རབ་བཙུན་པའི་(༡༩༦) མཐུས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
སྤུས་རི་བཞིན་དགོངས་པ་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པ་འདི། རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོད་ཀླུ་མས་ལུས་
སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཏེ། བདེ་གསེགས་གསུང་རབ་སྤེང་གེའི་ང་རྩ་ཡིས། ལོག་
སྤྲི་རི་དྲགས་མཐའ་དག་སྤྲེག་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བསྐྱོད་གངས་རི་རྒྱུད་བ་དེ་
ཡིས་སྤྲེག། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་རྗོད་བྱེད་ཆོས་དང་འབྲེལ། བྱེད་ལས་ཁམས་
གསུམ་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་ཡི། །
བཀའ་ཡིན་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་གཞན་དུ་གསུངས། རྒྱལ་བའི་བསྐྱོན་པ་འབའ་
ཞིག་དབང་བྱས་ཤིང་། རྣམ་གཡེང་མེད་པས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་བཤད། རྟེ་
ཡང་དྲང་སྤྱོད་བཀའ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིས། རྒྱུད་བྱ་ཡིན་པར་ཆོད་ལྡན་གཞུང་
ལས་གསུངས། རྒྱ་རྩ་མཐོང་བས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་དང་། ཡིད་ཆེས་ལུང་
དང་རིགས་པ་རྣམ་བཞི་ལ། བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ནི།
འཇིག་རྟེན་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པར་གསུངས། རྟེ་སྤྱོད་འཕགས་མཆོག་
མཁའ་མྱེད་བསྟོད་པ་ཡི། གསུང་རབ་བྱ་ལམ་ཡངས་པར་བྱས་པའི་སྒོ། རྒྱུང་
ཅི་འཛིན་པ་རྒྱུད་དུག་ལྡན་པ་ཡང་། རྟེ་སྤྱོད་བཙུན་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་
ལགས། རྟེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་དག་བའི་ཆོགས། ཉི་མའི་འོད་ལྗང་
གསལ་བ་གང་ཐོབ་དེས། རེ་ལས་མཉམ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལུན་ཀྱན་བསལ་ནས། །
ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་སྤྱོད་བྱུང་
མ་ཐག ཁི་པམ་ཆོས་རྗེའི་ཞལ་མཆོག་མཐོང་ཡུར་ཏེ། བསྐྱོད་བཙུན་འདི་ཡི་
ཆོག་དང་དོན་རྣམས་ཀྱན། རྟེ་སྤྱོད་(༡༩༦) ནས་སྤྱོད་འདོགས་མ་ལུས་ཆོད་པར་
ཤོག ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་གསུམ་བྱ་བ་རྣམས། མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་
རྒྱུར་རྒྱུར་ནས། རྒྱལ་བའི་ཆོད་བྱུང་རྒྱུད་པ་མཐར་ཐུག་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་ཐིན་

ལས་བཅས་པ་ཐུར་ཐོབ་ཤོག། །དམ་ཚིག་སྐབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡི། །ཁྱད་
མཁྱིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་ཉེར་འཛོད་དང་། །མི་དང་མི་མེན་འབྱུང་པོའི་གནོད་
པ་སོགས། །རྣམ་རྟོག་མ་ལུས་དབྱིངས་སུ་དག་ཡུར་ཅིག། །བདག་གི་གདུལ་བྱར་
ཡུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན། །
རབ་འབྱམས་གཞུང་གི་དོན་ལ་མཁས་ཡུར་ཏེ། །བདེ་གསེགས་བསྟན་པ་
སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མདོན་པར་...
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལྷ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་། །དཀའ་བའི་གནས་
ལ་དབྱུང་པ་སྤྲས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཟླ་
བཅུན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤུལ་པ་རྣམས་རྟོག་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། །སྤྱི་བའི་
ཟླ་བ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་སོགས་པ། །མཁས་
པའི་མཁས་པ་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོས་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྡོམ་
གསུམ་དང་། །རྒྱད་སྡེ་བཞི་ལ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཅིང་། །བྱད་པར་
དུ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་ལ། །དེས་པའི་ཤེས་པ་
གཏིང་ནས་སྦྱོས་པ་མང་དུ་སྤོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ནམས་མེད་ཤེས་དོན་...
གཏེར་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཞིང་། །ལ་སྟོད་མདོག་གི་སའི་ཆ་ལ་སྦྱོས་པ་
སྟོམས་ལས་པ་གཞོན་རུ་བཟང་པོས་(༡༩་ཉ་) འབྲལ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཡི་གེའི་རྒྱན་
ཐུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ཡོ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཡར་ཆེས་བཅོ་ལྷལ།
རྟོག་གསལ་སྤྱིང་གི་དཔོན་པར་ཐུར་བའོ། །།འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་དར་རྒྱས་སུ་ཡུར་ཅིག། །

འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་
ནི་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གསེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག། །འགྲོ་བའི་
སྟག་བསྐལ་སྟན་གཅིག་སུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་

མཛན་རྒྱལ་སྐྱོན་སྐྱོན་ཐུག་པའི་གཞུང་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ།

རྟེན་དང་བྱུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཐུང་ཅིག །།དགོལ། །
དགོལ། །དགོལ།། །།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ཀྱིང་》དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་འཕུ་ཁྱིལ་དང་
ལས་ཁྱུགས་མི་ལྟའི་མཆན་མོ།

ལྷག་པ། དབང་གྲགས།
ཁྱོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། ཁྱོ་བཟང་འཕགས་མཆོག ཁོ་བརྟན་དོ་རྗེ།
རྒྱལ་མཆོན་བྱམས་པ། བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། ཁྱོ་བཟང་དམ་ཆོས།
ཁྱོ་བཟང་མཁྱེན་རབ། ལུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།
ལུར་བྱ་བུ་ཤིས། པ་སངས་དོན་བྱུ། མིག་དམར་དོ་རྗེ།
ཁྱོ་བཟང་འཇིགས་མེད། ཡེ་ཤིས། འཕྲིན་ལས། བརྟན་འཛིན་ཤིས་རབ།
བསམ་བྱུ། བྱ་རྒྱུང་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་དོ་རྗེ། བུ་ཤིས།
དོ་རྗེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་སྒྲོན། ལྷ་སྒྱིད། བྱམས་པ་ཆོས་སྒྲོན།
བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བུ་གཡང་།
བདེ་སྒྱིད་སྒོལ་དཀར། སྒོལ་མ་ལྷ་འཛོམས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

མངོན་རྟོགས་བྱུང་བྱི་གཞུང་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱད་པ།
བསྟན་མིག་པ། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཆོལ་བསྟུ་བྱུགས་སྒྲིག་ཁང་།
པར་འདེབས་ཆན་པ། ལྷ་ས་གྲང་བྱེར་མིང་ཤིན་པར་འདེབས་ཆད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི།

པར་ བཞི། 2019 ལོའི་ཟླ་10 ཚེས་25 ཉིན།

པར་ བྲངས། 1000

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2019 年 10 月 25 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་བྱང་ཁོང་དཔེ་ཚོགས།

པོད་ཐེང་བདུན་བརྒྱ་མོ་བདུན།